

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av avfallslagen och av vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att avfallslagen, miljöskyddslagen, elsäkerhetslagen, lagen om tillsyn över förmedlingstjänster på nätet, strafflagen och lagen om gödselmedel ändras.

Syftet med propositionen är att utfärda kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om batterier och förbrukade batterier och EU:s nya förordning om transport av avfall samt genomföra ändringen av direktivet om avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning. De föreslagna ändringarna gäller i huvudsak avfallslagen.

Det nationella genomförandet av EU:s förordning om batterier och förbrukade batterier har genomförts stegvis med iakttagande av övergångstiderna i förordningen. Den proposition som nu överlämnas är den sista delen av genomförandet av förordningen och de centrala ändringsförslagen gäller producentansvaret i fråga om ackumulatorer och batterier.

Ändringen av direktivet om avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning begränsar producenternas kostnadsansvar till vissa delar. I propositionen begränsas producentens kostnadsansvar i fråga om avfallshanteringskostnaderna för avfall som utgörs av eller innehåller elektriska eller elektroniska produkter på det sätt som förutsätts i ändringen av direktivet.

Till följd av EU:s förordning om transport av avfall ska bestämmelser om transport av avfall för bortskäffande slopas. I avfallslagen upphävs dessutom de bestämmelser som nu finns i den nya förordningen. Sådana är till exempel bestämmelsen om förhandsgodkännande av anläggningar för avfallsåtervinning samt bestämmelsen om transport av så kallat grönlistat avfall. En del av de föreslagna ändringarna är nödvändiga för att genomföra förordningen, en del följer av nationella behov. Samtidigt ändras hänvisningarna i strafflagen och lagen om gödselmedel till den nya förordningen.

Avfallslagens bestämmelser om försummelseavgift och påföljder ska uppdateras så att de omfattar de nya skyldigheterna enligt förordningen om batterier och förbrukade batterier och förordningen om transport av avfall.

Lagarna avses träda i kraft den 1 april 2026. De ändringar som hänför sig till genomförandet av EU:s förordning om transport av avfall träder dock i kraft först den 21 maj 2026 samtidigt som bestämmelserna i förordningen börjar tillämpas.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING.....	4
1 Bakgrund och beredning.....	4
1.1 Bakgrund.....	4
1.2 Beredning.....	5
2 EU-rättsakernas målsättning och huvudsakliga innehåll.....	9
2.1 Batteriförordningen.....	9
2.2 Ändringen av WEEE-direktivet.....	13
2.3 Avfallstransportförordningen	14
3 Nuläge och bedömning av nuläget	18
3.1 Reglering som gäller ackumulatorer och batterier.....	18
3.2 Reglering som gäller avfall som utgörs av eller innehåller elektriska eller elektroniska produkter	19
3.3 Bestämmelser som gäller avfallstransportförordningen	19
4 Förslagen och deras konsekvenser	21
4.1 De viktigaste förslagen	21
4.1.1 Genomförandet av batteriförordningen	21
4.1.2 Genomförandet av ändringen av WEEE-direktivet.....	23
4.1.3 Genomförandet av avfallstransportförordningen.....	23
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna.....	24
4.2.1 Ekonomiska konsekvenser.....	24
4.2.1.1 Konsekvenser för företag.....	24
4.2.1.2 Konsekvenser för myndigheternas verksamhet	28
4.2.2 Konsekvenser för miljön.....	30
5 Alternativa handlingsvägar.....	32
5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser	32
5.1.1 Genomförandet av batteriförordningen	32
5.1.2 Ändringen av WEEE-direktivet.....	35
5.1.3 Genomförandet av avfallstransportförordningen.....	35
5.2 Planerade och genomförda metoder i andra medlemsstater	36
5.2.1 Genomförandet av batteriförordningen	36
5.2.2 Genomförandet av ändringen av WEEE-direktivet och av avfallstransportförordningen.....	37
6 Remissvar	37
6.1 Remissvar på propositionsutkastet.....	37
6.2 De ändringar som gjorts utifrån remissvaren.....	43
7 Specialmotivering.....	47
7.1 Avfallslagen	47
7.2 Miljöskyddslagen.....	91
7.3 Elsäkerhetslagen	93
7.4 Lagen om tillsyn över förmedlingstjänster på nätet	93
7.5 Strafflagen.....	95
7.6 Lagen om gödselmedel	98
8 Bestämmelser på lägre nivå än lag	98

8.1 Statsrådets förordning om batterier och ackumulatorer.....	98
8.2 Statsrådets förordning om avfall som utgörs av eller innehåller elektriska eller elektroniska produkter	98
8.3 Statsrådets förordning om skrotfordon och om begränsning av användningen av farliga ämnen i fordon	99
8.4 Statsrådets förordning om avfall.....	99
9 Ikraftträdande	100
10 Verkställighet och uppföljning	100
11 Samband med andra propositioner och budgetförslaget	101
12 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning.....	101
12.1 Den grundläggande miljö rättigheten	101
12.2 Rätten att få uppgifter	102
12.3 Straffrättslig legalitetsprincip	103
12.4 Skyddet för privatlivet	110
12.5 Bemyndiganden att utfärda förordning.....	111
12.6 Ålands behörighet.....	112
LAGFÖRSLAG.....	113
1. Lag om ändring av avfallslagen.....	113
BILAGA 1	128
FÖRPACKNINGAR SOM HÖR TILL PLASTPRODUKTER FÖR ENGÅNGSBRUK	128
BILAGA 2	129
KATEGORIerna AV ELEKTRISKA OCH ELEKTRONISKA PRODUKTER TILL OCH MED DEN 14 AUGUSTI 2018 (53 § 1 MOM. 1 OCH 3 PUNKTEN).....	129
BILAGA 3	132
KATEGORIerna AV ELEKTRISKA OCH ELEKTRONISKA PRODUKTER FRÅN OCH MED DEN 15 AUGUSTI 2018 (53 § 1 MOM. 3 PUNKTEN)	132
2. Lag om ändring av miljöskyddslagen.....	134
3. Lag om ändring av 5 § i elsäkerhetslagen	135
4. Lag om ändring av 1 och 17 § i lagen om tillsyn över förmedlingstjänster på nätet..	135
5. Lag om ändring av 48 kap. 1 § i strafflagen	136
6. Lag om ändring av 3 § i lagen om gödselmedel	137
BILAGA	138
PARALLELLTEXT	138
1. Lag om ändring av avfallslagen.....	138
2. Lag om ändring av miljöskyddslagen.....	178
3. Lag om ändring av 5 § i elsäkerhetslagen	179
4. Lag om ändring av 1 och 17 § i lagen om tillsyn över förmedlingstjänster på nätet..	180
5. Lag om ändring av 48 kap. 1 § i strafflagen	182
6. Lag om ändring av 3 § i lagen om gödselmedel	183

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Bakgrunden till batteriförordningen

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1542 om batterier och förbrukade batterier, om ändring av direktiv 2008/98/EG och förordning (EU) 2019/1020 och om upphävande av direktiv 2006/66/EG, nedan *batteriförordningen*, antogs den 12 juli 2023 och trädde i kraft den 17 augusti 2023¹. Förordningen började tillämpas den 18 februari 2024. Förordningen innehåller ett flertal övergångsperioder, där de sista kraven träder i kraft den 18 augusti 2033 eller därefter, beroende på tidsplanen för kommissionens delegerade akter och genomförandeakter.

Batteriförordningen är direkt tillämplig lagstiftning i medlemsstaterna, men som stöd för förordningen behövs det även nationella, kompletterande bestämmelser om bland annat nationella myndigheter och de påföljder som batteriförordningen förutsätter (i EU-lagstiftning motsvaras begreppet ”påföljder” av ”sanktioner”). Dessutom måste de bestämmelser i den nationella lagstiftningen som strider mot batteriförordningen upphävas eller ändras.

Batteriförordningen har genomförts stegvis, med iakttagande av övergångsbestämmelserna i förordningen. Det första skedet av genomförandet, nämligen att föreskriva om den myndighet som svarar för godkännande som och utseende till organ för bedömning av överensstämmelse, trädde i kraft den 18 februari 2024 (lagen om ändring av avfallslagen 54/2024, RP 81/2023 rd). I det andra skedet av genomförandet utsågs Säkerhets- och kemikalieverket till marknadskontrollmyndighet enligt batteriförordningen (RP 103/2024 rd).

Handlingarna från det projekt som gällde genomförandet av batteriförordningens sista skede finns tillgängliga i statsrådets projektportal på adressen <https://valtioneuvosto.fi/sv/projekt,mednumret YM048:00/2024>.

Bakgrunden till ändringen av direktivet om avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning

Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/884 om ändring av direktiv 2012/19/EU om avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning, nedan *ändring av WEEE-direktivet*, antogs den 13 mars 2024 och trädde i kraft den 8 april 2024.² Genom direktivet ändrades Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/19/EU, nedan *WEEE-direktivet*, som hade trätt i kraft den 13 augusti 2012 och ersatt Europaparlamentets och rådets tidigare direktiv 2002/96/EG om avfall som utgörs av eller innehåller elektriska eller elektroniska produkter³.

¹ [EUR-Lex - 02023R1542-20240718 - SV - EUR-Lex](#)

² [Direktiv - EU - 2024/884 - EN - EUR-Lex](#)

³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/96/EG om avfall som utgörs av eller innehåller elektriska eller elektroniska produkter (WEEE)

Orsaken till ändringen av direktivet är Europeiska unionens domstols dom i mål C-181/20 som avsåg en medlemsstats begäran om förhandsavgörande⁴. Enligt domen har regleringen i WEEE-direktivet till vissa delar en retroaktiv karaktär när det kommer till producentansvaret. Retroaktiv reglering strider mot principen om rättssäkerhet, varför direktivet till denna del är ogiltigt. Domstolen ansåg att artikel 13.1 i WEEE-direktivet är ogiltig i den mån den avser solcellspaneler som släppts ut på marknaden mellan den 13 augusti 2005 och den 13 augusti 2012, på grund av oberättigad retroaktiv verkan.

Domstolens dom får som omedelbar konsekvens att artikel 13.1 i WEEE-direktivet bör ändras så att den inte är tillämplig på avfall från solcellspaneler från andra användare än privathushåll när avfallet härrör från produkter som släppts ut på marknaden mellan den 13 augusti 2005 och den 13 augusti 2012. Vidare ansåg kommissionen att det mot bakgrund av de överväganden som fastställs i domstolens dom dessutom är nödvändigt att ändra ansvaret i fråga om annat, i ändringen av direktivet närmare specificerat, avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning, till den del situationen för detta avfall är jämförbar med den för solcellspaneler. Artiklarna 12–15 i WEEE-direktivet har därför ändrats så att man till vissa delar har tagit bort retroaktiviteten i fråga om det utökade producentansvaret för viss elektrisk och elektronisk utrustning.

Bakgrunden till avfallstransportförordningen

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1157 om transport av avfall, om ändring av förordningarna (EU) nr 1257/2013 och (EU) 2020/1056 och om upphävande av förordning (EG) nr 1013/2006, nedan *avfallstransportförordningen*, antogs den 11 april 2024 och trädde i kraft den 21 maj 2024.

Förordningen är direkt tillämplig lagstiftning i medlemsstaterna, men vissa artiklar i den nya förordningen, vilka börjar tillämpas den 21 maj 2026, kräver nationell reglering. De nationella bestämmelser som utfärdas tillämpas parallellt med den nya förordningen. Nationell kompletterande reglering behövs bland annat om ekonomisk säkerhet enligt artikel 7, inlämnande av uppgifter till myndigheterna enligt artikel 27 och sanktioner enligt artikel 63 i avfallstransportförordningen.

1.2 Beredning

Beredningen av batteriförordningen

Europeiska kommissionen lade den 10 december 2020 fram ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om batterier och förbrukade batterier, om upphävande av direktiv 2006/66/EG och om ändring av förordning (EU) 2019/1020 (COM(2020) 798 final)⁵. Konsekvenserna av förslaget till förordning bedömdes i en separat konsekvensbedömning⁶.

⁴ Domstolens dom (stora avdelningen) av den 25 januari 2022 – VYSOČINA WIND a.s. mot Česká republika – Ministerstvo životního prostředí (C-181/20) (ECLI:EU:C:2022:51).

⁵ [EUR-Lex - 52020PC0798 - EN - EUR-Lex](#)

⁶ [EUR-Lex - 52020SC0334 - EN - EUR-Lex](#); [EUR-Lex - 52020SC0335 - EN - EUR-Lex](#)

Förslaget är en del av EU:s gröna giv (COM(2019) 640 final), det vill säga EU:s nya tillväxtstrategi⁷. Det är baserat på kommissionens strategiska handlingsplan för batterier⁸, handlingsplanen för den cirkulära ekonomin (COM(2020) 98 final)⁹, den nya industristrategin för EU (COM(2020) 102 final)¹⁰ och strategin för hållbar och smart mobilitet (COM(2020) 789 final)¹¹.

Statsrådet lämnade en U-skrivelse¹² till riksdagen om förslaget till förordning den 4 februari 2021. Statsrådet ansåg att förslaget till förordning allmänt taget var bra och kunde understödjas. Miljöutskottet, ekonomiutskottet och stora utskottet yttrade sig om skrivelsen¹³ och delade statsrådets ståndpunkt, men hade vissa anmärkningar.

Vid förhandlingarna om batteriförordningen eftersträvade Finland en bindande batterilagstiftning, eftersom en sådan anses ligga i den finländska batteriindustrins intresse. Vid förhandlingarna ansåg Finland också att det är viktigt att trygga verksamhetsbetingelserna för ett välfungerande insamlings- och återvinningssystem som grundar sig på producentansvar för ackumulatörer och batterier. När det gäller genomförandet av förordningen understödde Finland ambitiösa tidsplaner. Den slutliga förordningen stämmer som helhet betraktad överens med Finlands ståndpunkt i U-skrivelsen. Under förhandlingarna om och beredningen av batteriförordningen hölls de viktigaste intressentgrupperna inom batteri- och elektronikbranschen så informerade som möjligt om hur förhandlingarna framskred.

Beredningen av ändringen av WEEE-direktivet

Europeiska kommissionen lade den 7 februari 2023 fram ett förslag till ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/19/EU om avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning. Kommissionen har inte gjort någon bedömning av förslagets konsekvenser.

Statsrådet lämnade en U-skrivelse¹⁴ till riksdagen om ändringsförslaget den 25 maj 2023. Statsrådet ansåg att den föreslagna direktivändringen är nödvändig i ljuset av Europeiska unionens domstols dom C-181/20 i ett förhandsavgörandemål och stödde direktivändringen. Miljöutskottet instämde i statsrådets ståndpunkt. Även stora utskottet instämde i statsrådets ståndpunkt, i enlighet med specialutskottets ställningstagande.

Beredningen av avfallstransportförordningen

Europeiska kommissionen lade den 17 november 2021 fram ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om transport av avfall och om ändring av förordningarna (EU) nr 1257/2013 och (EU) 2020/1056 (COM(2021) 709 final¹⁵, som ersätter den föregående

⁷ [EU:s gröna giv \(europa.eu\)](https://european-council.europa.eu/media/eu-press-room/en/infographic-12222-1)

⁸ Bilaga till COM(2018) 293 final: [EUR-Lex - 52018DC0293 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2018/1000/oj/12222-1)

⁹ [EUR-Lex - 52020DC0098 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2020/1000/oj/12222-1)

¹⁰ [EUR-Lex - 52020DC0102 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2020/1000/oj/12222-1)

¹¹ [EUR-Lex - 52020DC0789 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2020/1000/oj/12222-1)

¹² [U 7/2021 rd \(eduskunta.fi\)](https://eduskunta.fi/en/7/2021-rd)

¹³ [MiUU 4/2021 rd \(riksdagen.fi\)](https://riksdagen.fi/en/4/2021-rd), [EkUU 6/2021 rd \(riksdagen.fi\)](https://riksdagen.fi/en/6/2021-rd), [StoU 7/2021 rd, på finska, \(riksdagen.fi\)](https://riksdagen.fi/en/7/2021-rd)

¹⁴ [U 11/2023 rd](https://riksdagen.fi/en/11/2023-rd)

¹⁵ eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021PC0709

avfallstransportförordningen i dess helhet. Syftet med översynen av avfallstransportförordningen var att svara på den uppmaning att se över förordningen som framfördes i samband med den europeiska gröna given (COM(2019) 640 final)¹⁶ och handlingsplanen för den cirkulära ekonomin (COM(2020) 98 final)¹⁷. Även Europaparlamentet och rådet hade uppmanat kommissionen att presentera en genomgripande översyn av avfallstransportförordningen.

Statsrådets U-skrivelse ([U 84/2021 rd](#)) om förslaget till förordning lämnades till riksdagen den 27 januari 2022. Statsrådet ansåg att förslaget till förordning allmänt taget var bra och kunde understödjas. Miljöutskottet lämnade ett utlåtande om skrivelsen, MiUU 2/2022 rd¹⁸, där man delade statsrådets ståndpunkt. I förhandlingarna om avfallstransportförordningen ansåg Finland att det är viktigt att förordningen uppdateras och att man strävar efter att beakta den cirkulära ekonomins krav i den. Under förhandlingarna förespråkade Finland bland annat att ett obligatoriskt, elektroniskt system för avfallstransporter införs på EU-nivå och att alla avfallstransporter ska anmälas till myndigheterna. Den slutliga förordningen stämmer som helhet betraktad överens med Finlands ståndpunkt i U-skrivelsen.

Den 17 november 2023 nåddes en överenskommelse om avfallstransportförordningen. Förordningen antogs den 11 april 2024 och trädde i kraft den 20 maj 2024. Den nya avfallstransportförordningen börjar tillämpas stegvis. Enligt artikel 86 i förordningen börjar förordningen till största delen tillämpas i medlemsstaterna från och med den 21 maj 2026, med undantag för vissa artiklar som började tillämpas när förordningen trädde i kraft och vissa andra artiklar som träder i kraft vid någon annan tidpunkt. På grund av övergångsperioderna för den nya förordningen tillämpas inom EU Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1013/2006 om transport av avfall (nedan *den föregående avfallstransportförordningen*) från 2006. Den tillämpas till vissa delar under tre års tid från det att den nya förordningen trädde i kraft.

Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid miljöministeriet. Regeringens proposition bereddes inledningsvis som två olika projekt, där genomförandet av batteriförordningen och WEEE-direktivet och genomförandet av avfallstransportförordningen utgjorde separata projekt. Utkasten till proposition sändes på remiss vid något olika tidpunkter under våren 2025. Efter remissbehandlingen slogs utkasten samman, eftersom avfallslagen och delvis även samma artiklar ändras i alla utkast.

Beredningsunderlagen till regeringspropositionerna finns på adressen <https://valtioneuvosto.fi/sv/projekt> med numren [YM048:00/2024](#) (genomförandet av batteriförordningen och ändringen av WEEE-förordningen) och [YM049:00/2024](#) (genomförandet av avfallstransportförordningen).

Efter remissbehandlingen gjordes dessutom ändringar i lagförslaget till följd av det nya Tillstånds- och tillsynsverket (RP 13/2025 rd). Bland annat när det gäller konsekvenserna talas

¹⁶ [EU:s gröna giv \(europa.eu\)](#)

¹⁷ [COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS A new Circular Economy Action Plan For a cleaner and more competitive Europe](#)

¹⁸ [MiUU 2/2022 rd \(eduskunta.fi\)](#)

det dock fortfarande om Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland (nedan *NTM-centralen i Birkaland*), eftersom konsekvensbedömningen baseras på en utvärdering som denna gjort.

Som stöd för beredningen av genomförandet av batteriförordningen tillsattes en tjänstemannaarbetsgrupp med företrädare för arbets- och näringsministeriet, NTM-centralen i Birkaland, Säkerhets- och kemikalieverket samt Transport- och kommunikationsverket. Tjänstemannaarbetsgruppen sammanträdde regelbundet under hela beredningen. Miljöministeriet hörde även de viktigaste intressentgrupperna inom batteribranschen samt el- och elektronikbranschen under separata samråd och diskussioner den 16 augusti 2024, den 27 september 2024, den 11 oktober 2024, den 6 november 2024, den 25 november 2024, den 20 januari 2025 och den 24 januari 2025. Dessutom presenterades arbetet kring genomförandet av batteriförordningen och de centrala regleringslösningarna för en batteristyrgrupp bestående av de viktigaste aktörerna inom batteribranschen den 27 augusti 2024 och den 29 januari 2025.

Miljöministeriet ordnade ett möte med intressentgrupper om ändringen av WEEE-direktivet den 14 januari 2025. Utkastet till regeringsproposition om genomförandet av batteriförordningen och ändringen av WEEE-direktivet var på remiss i tjänsten utlåtande.fi mellan den 3 mars och den 14 april 2025.

Finlands Miljöcentral, som är den behöriga myndigheten för internationella avfallstransporter, stödde beredningen av genomförandet av avfallstransportförordningen. Utkastet till regeringsproposition var på remiss i tjänsten utlåtande.fi mellan den 13 mars och den 14 april 2025.

Utkasten till regeringspropositioner anmälades i juni 2025 till Europeiska kommissionen i enlighet med direktiv (EU) 2015/1535 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster¹⁹. Skyldigheten gäller även bestämmelser genom vilka man genomför sådana artiklar i EU:s rättsakter som ger medlemsstaterna nationellt handlingsutrymme. Propositionsutkasten var på förhandsnotifiering mellan den 27 juni och den 30 september 2025.

Efter anmälan inleds en tre månader lång frysningsperiod, och före utgången av den kan utkastet inte godkännas. Godkännandet av utkastet måste skjutas upp ytterligare sex månader från det att utkastet anmälades om kommissionen eller en annan medlemsstat inom den tre månader långa frysningsperioden framför ett detaljerat utlåtande enligt vilket den planerade åtgärden kan skapa hinder för handel på den inre marknaden. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna utkastet till teknisk föreskrift ännu en gång om de gör ändringar i det som i väsentlig grad förändrar dess tillämpningsområde, förkortar den tid som ursprungligen tänkts för genomförandet, lägger till specifikationer eller andra krav eller skärper dessa.

Kommissionen gav i enlighet med artikel 6.2 i direktiv (EU) 2015/1535 Finland ett detaljerat utlåtande om genomförandet av batteriförordningen där den ansåg att 25 § ("Övriga tillsynsmyndigheter") i det anmälda utkastet strider mot förordningen om digitala tjänster och batteriförordningen. Vidare föreslog kommissionen att 126 § ("Åtgärder vid förseelser eller försummelser") omformuleras i syfte att säkerställa att paragrafen stämmer överens med den föreslagna 25 §. Kommissionen lämnade även en synpunkt som gällde 55 § ("Säkerställande av att en producent är registrerad") i utkastet. Av det anmälda utkastet framgår det inte tillräckligt

¹⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster

tydligt att det inte är möjligt att göra undantag från distributörers skyldigheter enligt artikel 42.2 i batteriförordningen. På grund av det detaljerade utlåtandet måste godkännandet av utkastet skjutas upp med ytterligare sex månader från det att det anmälades, vilket innebär att frysningsperioden upphörde den 30 december 2025.

Kommissionen lämnade även en synpunkt enligt artikel 5.2 i direktiv (EU) 2015/1535 som gällde genomförandet av avfallstransportförordningen. I synpunkten framhöll kommissionen att villkoren enligt artikel 11.1 i avfallstransportförordningen inte kan göras striktare genom nationell lagstiftning. Kommissionen ansåg att det enligt det föreslagna utkastet blir förbjudet att importera avfall för deponering på avstjälningsplatser, vilket i praktiken gör det omöjligt för finländska myndigheter att ge tillstånd för detta. Till följd av detta blir bestämmelserna i Finland striktare än bestämmelserna i den nya avfallstransportförordningen.

2 EU-rättsakternas målsättning och huvudsakliga innehåll

2.1 Batteriförordningen

Genom batteriförordningen regleras hela livscykeln för batterier, från utformning och produktion till återvinning och återanvändning. Förordningen ersätter Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/66/EG om batterier och ackumulatorer och förbrukade batterier och ackumulatorer och om upphävande av direktiv 91/157/EEG (nedan direktivet om batterier och ackumulatorer). (I batteriförordningen inkluderar termen ”batterier” både ackumulatorer och batterier, varför termen används i den betydelsen i detta avsnitt.)

Målet för batteriförordningen är att bidra till den inre marknadens effektiva funktion och en cirkulär ekonomi och samtidigt förebygga och minska batteriers negativa miljöpåverkan. Målet är också att minska batteriernas miljömässiga och sociala konsekvenser under hela deras livscykel.

Genom de nya bestämmelserna strävar man efter att främja en cirkulär ekonomi genom att batterier och hela deras livscykel börjar omfattas av EU-lagstiftning. Kommissionen har bedömt att efterfrågan på batterier kommer att öka 14-faldigt från 2018 till 2030. Den främsta orsaken till den ökade efterfrågan är elektrifieringen inom transportsektorn samt att många olika typer av trådlösa och sladdlösa elektriska apparater blir vanligare. Syftet med förordningen är att hålla tillväxten och dess miljökonsekvenser under kontroll och på en hållbar nivå. Syftet är även att öka återvinningen och återanvändningen av värdefulla material som ingår i batterier.

Batteriförordningen är tillämplig på alla kategorier av batterier, vilka enligt batteriförordningen är bärbara batterier, batterier för startmotor, belysning och tändsystem (startbatterier), batterier för lätta transportmedel, elfordonsbatterier och industribatterier, oavsett form, volym, vikt, utformning, materialsammansättning, kemisk sammansättning, användning eller ändamål.

Det första kapitlet i batteriförordningen innehåller allmänna bestämmelser om tillämpningsområde, mål, definitioner, fri rörlighet samt hållbarhets-, säkerhets-, märknings- och informationskrav. Det andra kapitlet innehåller hållbarhets- och säkerhetskrav, vilka omfattar begränsningar för vissa skadliga ämnen samt krav som gäller koldioxidavtryck, återvunnet innehåll, prestanda och hållbarhet, möjligheten att avlägsna och ersätta batterier samt säkerheten hos stationära batterienergilagringssystem. Dessutom föreskrivs det i kapitlet om möjligheten att avlägsna och ersätta bärbara batterier som ingår i apparater samt om möjligheten att avlägsna och ersätta batterier som ingår i lätta transportmedel.

Batteriförordningen harmoniserar de krav inom EU som gäller batterier. Förordningens tredje kapitel innehåller etiketterings-, märknings- och informationskrav, som bland annat gäller batteriers komponenter och materialåtervinningsgraden samt ett elektroniskt batteripass och en QR-kod. Kapitel IV i förordningen innehåller bestämmelser om batteriers överensstämmelse, medan det i kapitel V föreskrivs om anmälan av organ för bedömning av överensstämmelse. I kapitel VI föreskrivs det om ekonomiska aktörers, såsom tillverkares, de behöriga ombudens, importörers och distributörers, skyldigheter.

En viktig nyhet som gäller råmaterial i batterier är ett helt nytt kapitel om skyldigheten när det gäller tillbörlig aktsamhet, så kallad due diligence. Skyldigheten omfattar alla aktörer i leveranskedjan för batterier samt deras dotterbolag och underleverantörer som utvinner, bearbetar och handlar med råmaterial och sekundära råmaterial som används i batterier. Enligt artikeln ska ekonomiska aktörer som släpper ut batterier på marknaden eller tar dem i bruk från och med den 18 augusti 2025 uppfylla de skyldigheter avseende tillbörlig aktsamhet som anges i förordningen. Batteriförordningen har ändrats genom den förordning som getts den 18 juli 2025, enligt vilken den tidpunkt då kraven på tillbörlig aktsamhet börjar tillämpas har flyttats fram till den 18 augusti 2027.

Kapitel VIII i förordningen gäller hantering av förbrukade batterier. I kapitlet föreskrivs det bland annat om utökat producentansvar i fråga om batterier. Producenterna av batterier har utökat producentansvar för hanteringen av förbrukade batterier. Utökat producentansvar innebär att producenterna bör finansiera kostnaderna för insamling, behandling och återvinning av alla insamlade batterier, för sammansättningsundersökning av insamlat blandat kommunalt avfall, för rapportering och för tillhandahållande av information.

Enligt ingressen till batteriförordningen är de nya reglerna om utökat producentansvar avsedda att säkerställa en hög miljö- och hälsoskyddsnivå i unionen genom att maximera den separata insamlingen av förbrukade batterier. Syftet med förordningen är även att säkerställa att alla insamlade batterier återvinns genom processer som uppnår en hög materialåtervinningsgrad och en hög resursåtervinningsnivå mot bakgrund av den tekniska och vetenskapliga utvecklingen. Skyldigheterna i samband med utökat producentansvar bör gälla alla former av tillhandahållande, även distansförsäljning. Det behövs harmoniserade regler för avfallshantering för att säkerställa att producenter och andra ekonomiska aktörer omfattas av samma regler i alla medlemsstater. Utökat producentansvar kan bidra till att minska den totala resursanvändningen, särskilt genom att minska genereringen av förbrukade batterier och de negativa effekterna av hanteringen av förbrukade batterier.

I sin utvärdering av direktivet om batterier och ackumulatorer fann kommissionen att en av bristerna i det direktivet är att dess bestämmelser var otillräckligt detaljerade, vilket leder till ett ojämnt genomförande och till betydande hinder för återvinningsmarknadernas funktion. Följaktligen skulle mer detaljerade och harmoniserade regler i batteriförordningen medföra att snedvridning av marknaden undviks vid insamling, behandling och materialåtervinning av förbrukade batterier och säkerställa ett jämnt genomförande av kraven i hela unionen. Ett jämnt genomförande skulle också leda till ytterligare harmonisering av kvaliteten på de avfallshanteringstjänster som tillhandahålls av ekonomiska aktörer och främja funktionssättet för marknaderna för sekundära råmaterial.

Kapitlet om avfallshantering av batterier innehåller mer ambitiösa mål än tidigare för insamlingen av förbrukade batterier, materialåtervinningsgraden och resursåtervinningen. I kapitlet föreskrivs det om distributörernas skyldighet att återta förbrukade batterier från slutanvändaren utan kostnad och utan skyldighet för slutanvändaren att köpa ett nytt batteri.

I kapitel IX i batteriförordningen föreskrivs det om de krav som gäller ett digitalt batteripass. Varje batteri för lätta transportmedel, varje industribatteri med en kapacitet på mer än 2 kWh och varje elfordonsbatteri som släpps ut på marknaden eller tas i bruk från och med den 18 februari 2027 ska ha ett elektroniskt batteripass.

I kapitel X i batteriförordningen föreskrivs det om marknads kontroll i unionen och unionens skyddsförfaranden, i kapitel XI om miljöanpassad offentlig upphandling och förfarandet för att ändra begränsningar av ämnen, i kapitel XII om utövandet av delegerade befogenheter som ges till kommissionen och kommittéförfarandet och i kapitel XIII om ändringar. I slutbestämmelserna i kapitel XIV föreskrivs det om sanktioner, översyn, upphävande och övergångsbestämmelser samt ikraftträdande och tillämpning.

Batteriförordningen började i enlighet med artikel 96 i förordningen tillämpas i medlemsstaterna den 18 februari 2024, med undantag för flera separata, artikelspecifika ikraftträdandedatum och övergångsbestämmelser. Den 6 september 2006 antogs Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/66/EG om batterier och ackumulatorer och förbrukade batterier och ackumulatorer och om upphävande av direktiv 91/157/EEG. Enligt artikel 95 i batteriförordningen ska direktivet om batterier och ackumulatorer upphöra att gälla från och med den 18 augusti 2025, med undantag för de särskilda övergångsperioder som föreskrivs för vissa artiklar i direktivet. Kapitlet om avfallshantering träder i kraft den 18 augusti 2025.

Kommissionen har getts befogenheter att anta 39 delegerade akter och 20 genomförandeakter. Befogenheterna att anta delegerade akter och genomförandeakter gäller begränsningar för ämnen (artikel 6), beräkning av koldioxidavtrycket, prestandaklass för koldioxidavtryck och högsta tröskelvärde för koldioxidavtryck (artikel 7), beräkning av återvunnet innehåll (artikel 8), prestanda- och hållbarhetskrav (artiklarna 9 och 10), möjligheten att avlägsna och ersätta batterier (artikel 11), fastställande av säkerhetsparametrar (artikel 12), etikettering och märkning (artikel 13), bestämning av hälsotillstånd och förväntad livslängd (artikel 14), gemensamma specifikationer (artikel 16), policyer för tillbörlig aktsamhet (artikel 48), erkännande av system för tillbörlig aktsamhet (artikel 53), anpassning av producenternas ekonomiska bidrag (artikel 57), beräkning av insamlingsnivån för bärbara batterier (artikel 59), beräkning av insamlingsnivån för batterier för lätta transportmedel (artikel 60), ändring av behandlingskraven (artikel 70), kontroll av och mål för materialåtervinningsgraden (artikel 71), internationella transporter av förbrukade batterier (artikel 72), förberedelse för återanvändning eller för ändamålsändring (artikel 73), rapportering (artikel 76), batteripass (artikel 77), unionsförfarande i fråga om skyddsåtgärder (artikel 80), förfaranden i fråga om batterier som utgör en risk (artikel 81), miljöanpassad offentlig upphandling (85) och översyn (artikel 94).

Nationellt handlingsutrymme

Merparten av artiklarna i batteriförordningen är direkt tillämpliga i alla medlemsstater, och innehållet i dem ska inte upprepas i den nationella lagstiftningen. Den rättsliga grunden för förordningen är artikel 114 (om en förbättring av upprättandet av den inre marknaden och dess funktion) i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan EUF-fördraget), med undantag för förordningens kapitel VIII om producentansvar (artiklarna 54–76), vars rättsliga grund är artikel 192.1 (miljö) i EUF-fördraget.

I ingressen till batteriförordningen (skäl 103) anges det att förordningen är en *lex specialis* med avseende på avfallsdirektivet²⁰ för minimikraven för utökat producentansvar när det gäller insamlings- och återvinningsmål, återtagande av distributörer samt andra livs cyklerna. Detta innebär att medlemsstaterna måste göra ändringar i den nationella lagstiftning genom vilken avfallsdirektivet har genomförts. I ingressen konstateras det dessutom att om det i kapitel VIII i förordningen inte föreskrivs fullständig harmonisering kan medlemsstaterna till denna del föreskriva ytterligare åtgärder. Sådana ytterligare föreskrifter ska dock stämma överens med avfallsdirektivet, nationell rätt genom vilken det direktivet har genomförts och batteriförordningen.

Flera av artiklarna i batteriförordningen innehåller betydligt mer detaljerad reglering än avfallsdirektivet och nationell lagstiftning, framför allt när det gäller utökat producentansvar enligt kapitel VIII i förordningen. Syftet med förordningen är att ersätta medlemsstaternas nationella lagstiftning med enhetlig EU-lagstiftning som behandlar alla ekonomiska aktörer på ett enhetligt sätt.

Enligt batteriförordningen ska det på nationell nivå föreskrivas om en myndighet som ansvarar för att utse och anmäla organ för bedömning av överensstämmelse (lagen om ändring av avfallslagen 54/2024)²¹) och om en marknadskontrollmyndighet (lagen om ändring av avfallslagen 1068/2024)²²), vilka har utsetts under de tidigare skedena av det nationella genomförandet av batteriförordningen.

Utöver i fråga om ovan beskrivna myndighetsuppgifter ger batteriförordningen medlemsstaterna nationellt handlingsutrymme när det gäller följande artiklar:

– Enligt artikel 54.1 ska medlemsstaterna utse en eller flera behöriga myndigheter som ska ansvara för att skyldigheterna enligt kapitel VIII efterlevs, särskilt för att övervaka producenter och producentansvarsorganisationer och kontrollera att de efterlever sina skyldigheter enligt kapitlet. Enligt artikel 54.2 får varje medlemsstat också, bland de behöriga myndigheter som avses i punkt 1, utse en kontaktpunkt som ska kommunicera med kommissionen i enlighet med punkt 4.

– Enligt artikel 54.3 ska medlemsstaterna fastställa närmare bestämmelser för hur den behöriga myndigheten ska organisera och utföra sitt arbete samt förfaranderegler för att producenter registreras och godkänns, för att genomförandet av skyldigheterna avseende utökat producentansvar övervakas, för att det samlas in uppgifter om batterier och förbrukade batterier och för att information görs tillgänglig.

– Enligt artikel 55.6 ska skyldigheterna enligt artikeln, om en producent har utsett en producentansvarsorganisation i enlighet med artikel 57.1, i tillämpliga delar fullgöras av den organisationen, om inte annat anges av medlemsstaten.

– Enligt artikel 55.8 får medlemsstaterna besluta att producentregistreringsförfarandet enligt artikel 55 och godkännandeförfarandet enligt artikel 58 ska utgöra ett enda förfarande.

²⁰ Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG om avfall och om upphävande av vissa direktiv
[EUR-Lex - 02008L0098-20240218 - SV - EUR-Lex](#)

²¹ [Lag om ändring av avfallslagen 54/2024 – Ursprungliga författningar – FINLEX ®](#)

²² [Lag om ändring av avfallslagen 1068/2024 – Ursprungliga författningar – FINLEX ®](#)

- Enligt artikel 57.1 får medlemsstaterna vidta åtgärder för att göra det obligatoriskt att utse en producentansvarsorganisation.
- Enligt artikel 57.3 ska medlemsstaterna anförtro åt den behöriga myndigheten eller en oberoende tredje part, att säkerställa att producentansvarsorganisationerna fullgör sina skyldigheter på ett samordnat sätt.
- Enligt artikel 58.3 ska medlemsstaterna när de fastställer sina administrativa regler och förfaranderegler som avses i artikel 54.3 b inkludera närmare uppgifter om godkännandeförfarandet och villkoren för kontroll av efterlevnaden av producenter eller producentansvarsorganisationer, inbegripet vad gäller den information som producenter eller producentansvarsorganisationer ska lämna i detta syfte.
- Enligt artikel 58.7 får medlemsstaterna ange ytterligare krav för en garanti som krävs av en producentansvarsorganisation.
- Enligt artiklarna 59.6, 60.7 och 61.1 får medlemsstaterna vidta åtgärder för att kräva att de insamlingsplatser enligt batteriförordningen som inrättats för återtagande av olika kategorier av batterier får samla in batterier endast om de har slutit ett avtal med producenter eller med producentansvarsorganisationer.
- Enligt artikel 68.1 får medlemsstaterna begränsa möjligheten för distributörer, aktörer som driver avfallsbehandlingsanläggningar som avses i artikel 65, offentliga avfallshanteringsmyndigheter som avses i artikel 66 och insamlingsplatser för frivillig insamling som avses i artikel 67 att överlämna förbrukade bärbara batterier och förbrukade batterier för lätta transportmedel antingen till producenter eller producentansvarsorganisationer eller till en avfallshanteringsaktör för att utföra behandling i enlighet med artikel 70.
- Enligt artikel 68.2 får medlemsstaterna också vidta åtgärder som tillåter sådana offentliga avfallshanteringsmyndigheter som avses i artikel 66 att själva utföra behandling i enlighet med artikel 70.
- Enligt artikel 70.5 får medlemsstaterna inrätta incitamentssystem för ekonomiska aktörer som uppnår högre grad än målen i delarna B och C i bilaga XII för återvinningsgrad respektive resursåtervinning.
- Enligt artikel 75.9 får medlemsstaterna tillåta behöriga myndigheter att begära ytterligare information som krävs för att säkerställa att de uppgifter som rapporterats är tillförlitliga.
- Enligt artikel 93 ska medlemsstaterna senast den 18 augusti 2025 fastställa regler om sanktioner för överträdelse av förordningen och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas.

2.2 Ändringen av WEEE-direktivet

Syftet med ändringen av WEEE-direktivet är att ändra artiklarna 12–15 i direktivet genom att till vissa delar ta bort retroaktiviteten i fråga om utökat producentansvar för viss elektrisk och elektronisk utrustning.

Ändringen baserar sig på den dom som Europeiska unionens domstol avkunnade i mål C-181/20 den 25 januari 2022. I domen konstaterade domstolen att artikel 13.1 i WEEE-direktivet är ogiltig i den mån den avser solcellspaneler som släppts ut på marknaden mellan den 13 augusti

2005 och den 13 augusti 2012, på grund av oberättigad retroaktiv verkan. Domstolens dom får som omedelbar konsekvens att artikel 13.1 i WEEE-direktivet bör ändras så att den inte är tillämplig på avfall från solcellspaneler från andra användare än privathushåll när avfallet härrör från produkter som släppts ut på marknaden mellan den 13 augusti 2005 och den 13 augusti 2012. Sålunda ska producenter av solpaneler finansiera hanteringen av avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk eller elektronisk utrustning och som härstammar från solpaneler som har släppts ut på marknaden efter den 13 augusti 2012.

Domstolen slog fast att unionslagstiftaren före antagandet av WEEE-direktivet från 2012 gav medlemsstaterna möjlighet att kräva att kostnaderna för hanteringen av avfall från solcellspaneler skulle bäras av dåvarande eller tidigare innehavare av avfallet eller av producenten eller distributören av solcellspanelerna, enligt artikel 14 i avfallsdirektivet. Därefter införde unionslagstiftaren en regel i artikel 13.1 i WEEE-direktivet från 2012 enligt vilken dessa kostnader ska bäras av producenterna i alla medlemsstater, inbegripet för produkter som producenterna redan hade släppt ut på marknaden vid en tidpunkt då avfallsdirektivet var i kraft. Domstolen slog fast att den regeln måste anses vara retroaktivt tillämplig, och därför kan strida mot rättssäkerhetsprincipen, och att en sådan retroaktivitet gör den ogiltig vad gäller solcellspaneler som släppts ut på marknaden innan WEEE-direktivet från 2012 trädde i kraft. Enligt domstolens dom förhindrar principen om att rättsakter inte får ha retroaktiv verkan att en ny rättsregel i efterhand och på ett oförutsägbart sätt ändrar fördelningen av kostnader vars uppkomst inte längre kan undvikas. Aktörerna har nämligen inom ramen för handelstransaktioner kunnat stödja sig på den fördelning av kostnaderna som föreskrevs i den samtida lagstiftningen och denna nya bestämmelse berövar således dessa aktörer alla verkliga möjligheter att vidta åtgärder till följd av ikraftträdandet av denna bestämmelse.²³

Europeiska unionens domstols förhandsavgörande krävde egentligen endast att artikel 13.1 ändras, men för att bevara konsekvensen i direktivet krävdes det enligt kommissionen ändringar i alla de angivna artiklarna. WEEE-direktivet har därför ändrats i fråga om el- och elektronikavfall från såväl privathushåll som andra användare än privathushåll när situationen är jämförbar med den för solcellspaneler. Enligt ändringen ska producenter av elektrisk och elektronisk utrustning som omfattas av direktivets ”öppna tillämpningsområde” finansiera kostnaderna för hantering av el- och elektronikavfall från elektrisk och elektronisk utrustning som har släppts ut på marknaden efter den 15 augusti 2018. Ändringen gäller dock enbart den elektriska och elektroniska utrustning som omfattas av det öppna tillämpningsområdet och som inte tidigare har omfattats av producentansvaret. Nästan all sedvanlig elektrisk och elektronisk utrustning omfattas i praktiken av det öppna tillämpningsområdet.

Genom ändringen av artiklarna 14 och 15 uppdateras hänvisningarna till den europeiska standarden EN 50419:2022.

Medlemsstaterna ska sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet senast den 9 oktober 2025.

2.3 Avfallstransportförordningen

Det övergripande syftet med avfallstransportförordningen är att bättre skydda miljön och hälsan mot effekterna av miljöskadliga gränsöverskridande avfallstransporter. Syftet är dessutom att

²³ C-181/20, punkt 58.

- underlätta transporter av avfall för materialåtervinning och återanvändning i EU,
- säkerställa att EU:s medlemsstater inte exporterar sina avfallsutmaningar till tredjeländer,
- motverka olagliga avfallstransporter.

Omarbetningen av EU:s avfallstransportförordning bidrar till att bemöta de utmaningar som identifierats i program och planer som främjar en grön utveckling och en cirkulär ekonomi i EU. I EU:s gröna giv och industristrategin för EU har man konstaterat att tillgången till råvaror är av strategisk betydelse och påverkar genomförandet av den gröna omställningen. I åtgärdsplanen för råvaror av avgörande betydelse (COM/2020/474 final) framhölls det dessutom att betydande mängder råvaror lämnar Europa i form av avfall i stället för att materialåtervinnas till sekundära råvaror och därigenom bidra till att diversifiera försörjningskällorna för de industriella ekosystemen i EU.

När det gäller avfallstransporter inom EU innebär den nya avfallstransportförordningen att anmälningsförfarandet förnyas och spårbarheten för gröna avfallstransporter förbättras. Genom förordningen harmoniseras tillämpningen av anmälningsförfarandet och skyldigheterna i medlemsstaterna, bland annat när det gäller förhandsgodkända anläggningar, ekonomisk säkerhet och klassificering av det avfall som transporteras. Genom förordningen strävar man efter att anpassa bestämmelserna till avfallshierarkin (prioritetsordningen), och man uppmuntrar till återanvändning och materialåtervinning genom att förbjuda export av avfall för bortskaffande, förutom om exporten uppfyller vissa villkor.

Genom förordningen införs ett EU-omfattande system för elektroniskt datautbyte, som ska användas åtminstone vid avfallstransporter inom EU. Det elektroniska systemet ska även användas vid avfallstransporter enligt artikel 18, så kallade gröna transporter, vilka för närvarande inte behöver anmälas till någon myndighet.

När det gäller avfallstransporter till länder som hör till Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (nedan *OECD*) inrättas ett förfarande för att övervaka export av avfall till dessa länder och begränsa de miljöproblem som sådan export kan medföra. Om det upptäcks att exporten orsakar omfattande skador för miljön eller människorna i mottagarlandet eller att avfallet transporteras vidare till tredjeländer, kan kommissionen anta delegerade akter som förbjuder exporten av det berörda avfallet till det berörda landet.

Genom förordningen skapas ett förnyat förfarande enligt vilket länder utanför OECD måste anmäla till EU-kommissionen att de är villiga att importera icke-farligt avfall från EU och påvisa att de kan hantera avfallet på ett hållbart sätt enligt fasta kriterier. Kommissionen för en förteckning över de länder som det är tillåtet att exportera avfall till. Enligt den nya förordningen är det möjligt att exportera avfall till länder utanför EU endast om exportören kan verifiera att avfallet hanteras på ett miljöriktigt sätt.

När det gäller olagliga avfallstransporter förbättras kontrollernas effektivitet och förstärks bestämmelserna om påföljder. Dessutom inrättas en efterlevnadsgrupp för avfallstransporter på EU-nivå för att underlätta och förbättra samarbetet och samordningen mellan medlemsstaterna i syfte att förebygga och upptäcka olagliga transporter. Genom förordningen effektiviseras samarbetet när det gäller kontroller och undersökningar på nationell nivå och EU-nivå, bland annat genom att tillåta att kommissionen utför kontroller av avfallstransporter.

Nationellt handlingsutrymme

Även om avfallstransportförordningen är direkt tillämplig i medlemsstaterna ger flera av bestämmelserna i förordningen nationellt handlingsutrymme. Handlingsutrymmet gäller bland annat vilken typ av ekonomisk säkerhet för avfallstransporter som godkänns (artikel 7). Artikel 11 i förordningen ger handlingsutrymme att på nationell nivå föreskriva om beaktande av principerna om närhet och självförsörjning när avfall transporteras för att bortskaffas. I artiklarna 9, 14 och 17 i avfallstransportförordningen föreskrivs det om ändring och tillbakadragande av godkännande av internationella transporter och av beslut om förhandsgodkännande av återvinningsanläggningar, men förordningens bestämmelser ska preciseras på nationell nivå. Enligt artikel 27 får medlemsstaterna avgöra om de använder sina egna elektroniska system eller det centrala system som förbereds av kommissionen för att lämna in information om avfallstransporter till myndigheterna och för att behandla informationen.

Enligt artikel 63 ska regler om sanktioner för överträdelse av förordningen fastställas på nationell nivå. Enligt artikeln ska medlemsstaterna, utan att detta påverkar medlemsstaternas skyldigheter enligt direktiv 2008/99/EG, fastställa regler om sanktioner för överträdelse av förordningen och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Enligt artikel 63.3 ska medlemsstaterna i förekommande fall åtminstone kunna ålägga följande sanktioner vid överträdelser av förordningen: a) böter, b) återkallande eller tidsbegränsat upphävande av tillstånd att bedriva verksamhet med anknytning till hantering och transport av avfall, i den mån denna verksamhet omfattas av förordningen, c) tidsbegränsad uteslutning från offentliga upphandlingsförfaranden. I 147 § 2 mom. i avfallslagen finns det straffbestämmelser med hot om böter vid överträdelse av den föregående avfallstransportförordningen. I 48 kap. 1 § 4 punkten underpunkt b i strafflagen anges det dessutom att den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet för in i landet eller ut ur landet eller genom finskt territorium transiterar avfall i strid med den föregående avfallstransportförordningen, så att gärningen är ägnad att förorena miljön, orsaka andra motsvarande skadliga förändringar i miljön, skräpa ned miljön eller förorsaka fara för hälsan, ska för miljöförstöring dömas till böter eller fängelse i högst två år. Bestämmelserna i fråga bör uppdateras så att de motsvarar den nya avfallstransportförordningen.

Det behöver inte utfärdas nationella bestämmelser för att genomföra artikel 63.3 b och 63.3 c. Det krav som gäller återkallande i 63.3 b genomförs med hjälp av bestämmelserna i avfallslagen och miljöskyddslagen (527/2014). I 115 § i avfallslagen föreskrivs det om återkallande av godkänd transport enligt avfallstransportförordningen. Överträdelse av avfallstransportförordningen kan även leda till att ett tillstånd som gäller en behandlingsanläggning för avfall återkallas med stöd av 93 § i miljöskyddslagen. Tillståndsenlig verksamhet kan även avbrytas enligt 181 § i miljöskyddslagen.

Även det krav i artikel 63.3 c som gäller uteslutning från offentliga upphandlingsförfaranden genomförs genom den nuvarande lagstiftningen. I 81 § i lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016) föreskrivs det om av prövning beroende grunder för uteslutning. Enligt 1 mom. 5 punkten i paragrafen får den upphandlande enheten genom sitt beslut utesluta en anbudssökande eller anbudsgivare ur anbudsförfarandet, om anbudssökanden eller anbudsgivaren inte har fullgjort sina miljö-, social- och arbetsrättsliga skyldigheter enligt Finlands eller Europeiska unionens lagstiftning, kollektivavtalen eller de internationella konventioner som uppräknas i bilaga C. En förutsättning är dock att den upphandlande enheten kan styrka förseelsen. I motiveringen till nämnda paragraf (RP 108/2016 rd) konstateras det att punkten inbegriper sådana miljöbrott som avses i 48 kap. i strafflagen. Vid överträdelse av avfallstransportförordningen är det således fråga om domar som utfärdas av en domstol.

Enligt artikel 63.2 ska medlemsstaterna säkerställa att de sanktioner som åläggs för överträdelse av avfallstransportförordningen även ska ta vederbörlig hänsyn till a) överträdelsens karaktär,

allvar och omfattning, b) när så är lämpligt, om överträdelsen skett med uppsåt eller genom oaktsamhet, c) den ansvariga fysiska eller juridiska personens finansiella kapacitet, d) de ekonomiska fördelar som den fysiska eller juridiska person som hålls ansvarig har erhållit genom överträdelsen, i den mån de kan fastställas, e) de miljöskador som överträdelsen har orsakat, f) varje åtgärd som vidtagits av den fysiska eller juridiska person som hålls ansvarig för att mildra eller avhjälpa den skada som orsakats, g) om överträdelsen skett vid upprepade eller enstaka tillfällen, samt h) eventuella andra försvårande eller förmildrande omständigheter som är tillämpliga på ärendet. Artikel 63.2 bedöms inte förutsätta ny nationell reglering. Om överträdelsen gäller försummelse av vissa administrativa skyldigheter kan det bli aktuellt att tillämpa bestämmelserna om försummelseavgift i avfallslagen (131–133 §). Enligt 132 § i avfallslagen ska man vid bedömningen av försummelseavgiftens storlek beakta försummelsens art och omfattning samt den ekonomiska vinning som den gett upphov till. Om det är fråga om en mer allvarlig förseelse kan det bli aktuellt att tillämpa straffbestämmelserna om böter i 147 § i avfallslagen. Om det finns misstanke om verksamhet som orsakar miljöförstöring är tillsynsmyndigheten enligt 136 § i avfallslagen skyldig att göra en anmälan till polisen eller, om det är fråga om tullbrott, i första hand till Tullen för inledning av förundersökning, om det finns skäl att misstänka en gärning eller försummelse som kan orsaka miljöförstöring enligt 48 kap. i strafflagen. I avfallslagen och i 48 kap. i strafflagen beaktas uppsåt och oaktsamhet i straffbestämmelserna. Om avfallstransportförordningen överträds avsiktligt eller av grov oaktsamhet, och handlingen kan orsaka förorening av miljön, innehåller 6 kap. i strafflagen de bestämmelser som behövs om bland annat grunderna för skärpning och lindring av påföljden.

Även artiklarna 12, 29, 31, 36, 39, 64 och 77 i förordningen ger medlemsstaterna handlingsutrymme att föreskriva om vissa frågor på nationell nivå. Bestämmelserna i avfallslagen täcker i regel handlingsutrymmet i nämnda bestämmelser, och det behövs inte någon ny reglering. Det är inte heller nödvändigt att utnyttja allt handlingsutrymme. Enligt artikel 12 i förordningen kan medlemsstaterna på vissa grunder framföra invändningar mot transporter av avfall som är avsett för återvinning. En sådan grund vid import av avfall är att det är nödvändigt för en medlemsstat att begränsa inkommande transporter av avfall avsett för annan återvinning än materialåtervinning och förberedelse för återanvändning för att skydda sitt system för avfallshantering, om det förväntas att sådana transporter skulle leda till att inhemskt avfall måste bortskaffas eller behandlas på ett sätt som inte är förenligt med medlemsstatens avfallsplaner. På nationell nivå har man dock inte sett något behov av att begränsa transporter på ovannämnda grund eller andra grunder som fastställs i artikel 12 i förordningen.

Även artikel 29 om klassificering av avfall ger nationellt handlingsutrymme, men 5 a och 5 b § i avfallslagen täcker redan dessa krav. Enligt artikel 31 i förordningen får medlemsstaterna ingå bilaterala avtal för att förenkla anmälningsförfarandet för transporter i gränsområden. Finland har ett sådant gällande avtal med Sverige, och det bör göras en bedömning av om avtalet behöver uppdateras. Enligt artikel 36 i förordningen ska varje medlemsstat upprätta ett lämpligt system för övervakning och kontroll av befordran av avfall som sker inom dess nationella jurisdiktion. Skyldigheten att upprätta ett transportdokument enligt 121 § och skyldigheten att lämna uppgifter till registret enligt 121 b § i avfallslagen samt bestämmelserna om tillsynsmyndigheternas behörighet i 13 kap. i avfallslagen täcker kraven i artikel 36.

Enligt artikel 39 i förordningen får medlemsstaterna i undantagsfall bestämma att ett visst avfall är farligt och att exportförbud ska tillämpas på det. På motsvarande sätt gör artikeln det möjligt att klassificera farligt avfall som icke-farligt och därmed lämna det utanför exportförbudet. Enligt artikel 64 i förordningen får medlemsstaterna bestämma hur samarbete om efterlevnad enligt förordningen ordnas på nationell nivå. I 22 § i avfallslagen föreskrivs det om samarbete om efterlevnad. Enligt artikel 77 får medlemsstaterna utse införsel- och utförseltullkontor. I Finland är det Tullen som har denna behörighet (117 § i avfallslagen).

Genomförandeakter och delegerade akter

I förordningen ges kommissionen befogenheter att anta 15 genomförandeakter eller delegerade akter. De viktigaste genomförandeakterna är bland annat en akt för att fastställa detaljerade kriterier enligt artikel 11 för vad som avses med ett tekniskt genomförbart och ekonomiskt hållbart sätt när det gäller villkoren för transporter av avfall för bortskaffande samt en akt genom vilken man upprättar detaljerade förfarande- och driftskrav enligt artikel 27 för att säkerställa att det elektroniska datautbytet fungerar. Kommissionen kan anta delegerade akter om bland annat ändring av uppgifter som ingår i en begäran om förhandsgodkännande i enlighet med artikel 14 samt om upprättande av en förteckning över tredjeländer som kan sköta avfallshanteringen på ett miljöriktigt sätt och till vilka export av så kallat grönt avfall och visst annat icke-farligt avfall är tillåten (artikel 41). Dessutom kan kommissionen förbereda en delegerad akt om bland annat åtgärder som behövs för att begränsa exporten till OECD-länder, om man upptäcker en risk för att dessa transporter skadar miljön (artikel 45).

3 Nuläge och bedömning av nuläget

3.1 Reglering som gäller ackumulatorer och batterier

Avfallsdirektivet har genomförts nationellt genom avfallslagen. I avfallsdirektivet föreskrivs det om flera producentansvarsskyldigheter, som generellt gäller alla avfallskategorier, samt om allmänna minimikrav för system för producentansvar i fråga om avfall. I EU-lagstiftningen förutsätts det att producentansvaret tillämpas på fordon, elektrisk och elektronisk utrustning, ackumulatorer och batterier, förpackningar, vissa plastprodukter för engångsbruk och fiskeredskap. Genomförandet av producentansvaret varierar mellan olika produktgrupper, men den grundläggande strukturen i de bestämmelser om producentansvar som finns i kap. 6 i avfallslagen är densamma. Producenten ska ordna avfallshanteringen för de produkter som producenten släpper ut på marknaden och stå för kostnaderna för avfallshanteringen. Det föreskrivs närmare om bland annat ordnande av mottagning av kasserade produkter i produktspecifika förordningar av statsrådet.

I EU-lagstiftningen föreskrivs det för första gången om producentansvar för ackumulatorer och batterier i direktivet om batterier och ackumulatorer, som genomfördes nationellt genom lagen om ändring av avfallslagen 277/2008 och statsrådets förordning om batterier och ackumulatorer (422/2008). Statsrådets förordning har därefter ersatts av en ny förordning med samma namn (520/2014). Tillämpningsområdet för direktivet för batterier och ackumulatorer och för särskilda bestämmelser som grundar sig på det direktivet omfattar alla batterier och ackumulatorer oberoende av form, volym, vikt, sammansättning eller ändamål. Direktivet och bestämmelserna tillämpas även på batterier och ackumulatorer som ingår i elektrisk och elektronisk utrustning, fordon och andra produkter. I direktivet om batterier och ackumulatorer är batterier och ackumulatorer indelade i tre huvudkategorier: bärbara batterier och ackumulatorer, bilbatterier och bilackumulatorer samt industribatterier och industriackumulatorer.

Avfallsdirektivet ändras genom batteriförordningen genom att ett nytt stycke som gäller ackumulatorer och batterier läggs till i artikel 8a.7 om utökat producentansvar. Enligt den ändrade bestämmelsen ska medlemsstaterna vidta åtgärder för att säkerställa att system för utökat producentansvar som har inrättats före den 4 juli 2018 i fråga om alla ackumulatorer och batterier uppfyller kraven i artikeln senast den 18 augusti 2025. Producenterna ska uppfylla kraven i artiklarna 8 och 8a i avfallsdirektivet liksom kraven i batteriförordningen.

Genomförandet av batteriförordningen förutsätter att det görs ändringar i avfallslagen, särskilt i bestämmelserna om producentansvar i 6 kap. Avfallslagen bör ändras och kompletteras genom att de bestämmelser som strider mot batteriförordningen upphävs eller ändras i fråga om ackumulatörer och batterier och genom att de kompletterande bestämmelser som behövs läggs till. Dessutom ska de artiklar i batteriförordningen som ger nationellt handlingsutrymme beaktas. Batteriförordningen och avfallslagen tillämpas parallellt.

Dessutom införs behövliga bestämmelser i miljöskyddslagen (527/2014), elsäkerhetslagen (1135/2016) och lagen om tillsyn över förmedlingstjänster på nätet (18/2024).

3.2 Reglering som gäller avfall som utgörs av eller innehåller elektriska eller elektroniska produkter

WEEE-direktivet från 2012 har genomförts nationellt genom den ändring av avfallslagen som trädde i kraft den 15 juli 2014 (410/2014)²⁴ och genom statsrådets förordning om avfall som utgörs av eller innehåller elektriska eller elektroniska produkter 519/2014 (nedan WEEE-förordningen). Genom ändringen infördes i avfallslagen bland annat en ny definition av elektriska och elektroniska produkter som används i hushåll, och man ändrade även 53 § om undantag från producentens kostnadsansvar i fråga om vissa produkter som används någon annanstans än i hushåll. Enligt 53 § 1 mom. i den gällande avfallslagen ska producenten stå för kostnaderna för avfallshantering av andra elektriska och elektroniska produkter än sådana som används i hushåll och har släppts ut på marknaden före den 14 augusti 2005 bara, om den kasserade produkten ersätts med en motsvarande produkt eller med en produkt med samma användningsändamål. I annat fall står produktinnehavaren för kostnaderna för avfallshantering av produkter som har släppts ut på marknaden före nämnda datum. Genom paragrafen begränsas sålunda det ansvar för kostnaderna för avfallshantering som producenten har i fråga om elektriska och elektroniska produkter avsedda för företagsbruk och professionell användning, vilket innebär att innehavaren av produkten står för kostnaderna för hanteringen av avfall som utgörs av eller innehåller elektriska eller elektroniska produkter. I 53 § föreskrivs det dessutom att producenten och produktinnehavaren kan komma överens om en annan fördelning av kostnaderna för avfallshanteringen oberoende av när produkten har släppts ut på marknaden.

I 1 § i WEEE-förordningen från 2014 föreskrivs det om förordningens tillämpningsområde. Enligt 1 § 2 mom. tillämpas förordningen på

1) elektriska och elektroniska produkter som hänförs till kategorierna i bilaga 1 till och med den 14 augusti 2018,

2) elektriska och elektroniska produkter som hänförs till kategorierna i bilaga 2 från och med den 15 augusti 2018, med beaktande av att elektriska och elektroniska produkter alltid hör till någon av de nämnda kategorierna. Bilaga 2 gäller det så kallade öppna tillämpningsområdet, som i praktiken omfattar nästan alla elektriska och elektroniska produkter.

WEEE-förordningen har ändrats genom statsrådets förordning om ändring av statsrådets förordning om avfall som utgörs av eller innehåller elektriska eller elektroniska produkter 1026/2021, som trädde i kraft den 1 december 2021. Genom ändringen upphävdes bilaga 1 till förordningen och 1 § om tillämpningsområdet ändrades. Från paragrafen om tillämpningsområdet ströks 2 mom. 1 punkten som föråldrad. Samtidigt togs numreringen i

²⁴ [RP 16/2014 rd](#)

förteckningen och tidpunkten för när tillämpningen inleds bort från den nuvarande 2 punkten, eftersom de ansågs onödiga. Enligt gällande 1 § 2 mom. tillämpas förordningen på elektriska och elektroniska produkter som hänförs till de kategorier som avses i bilaga 2, med beaktande av att elektriska och elektroniska produkter alltid hör till någon av de nämnda kategorierna.

3.3 Bestämmelser som gäller avfallstransportförordningen

Avfallstransporter har övervakats sedan 1980-talet. År 1989 antogs Baselkonventionen om kontroll av gränsöverskridande transporter och om slutligt omhändertagande av riskavfall (FördrS 45/1992, nedan *Baselkonventionen*), vars syfte är att ingripa mot problem i samband med transporter av farligt avfall till utvecklingsländer. År 1992 antog OECD-rådet ett rättsligt bindande beslut om kontroll i OECD-länder av gränsöverskridande transporter av avfall avsett för återvinning (nedan *OECD-beslutet*). År 2006 antog Europaparlamentet och rådet förordning (EG) nr 1013/2006 om avfallstransporter, genom vilken bestämmelserna i både Baselkonventionen och OECD-beslutet genomfördes. Den nya avfallstransportförordningen ersätter förordningen från 2006. Förordningen innehåller detaljerade bestämmelser om godkännandeförfarandet för export, import och transitering av avfall och om övervakningen av transporter. På vissa områden innehåller avfallstransportförordningen strängare och mer precisa bestämmelser än Baselkonventionen.

I förordningen föreskrivs det om de förfaranden och den övervakning som tillämpas på avfallstransporter. Det avfall som transporteras kan grovt sett delas in i två kategorier. På farligt avfall och visst annat avfall tillämpas ett förfarande med förhandsanmälan och förhandsgodkännande (tillstånd för avfallstransport). Den andra gruppen utgörs av avfall enligt artikel 18, det vill säga så kallat grönlistat avfall, vars transporter inte kräver något godkännandeförfarande och inte behöver anmälas till myndigheterna. Med grönlistat avfall avses visst icke-farligt avfall vars transport för återvinning sannolikt inte medför någon risk för miljön och hälsan, såsom metallskrot och avfallspapper. Förordningen ger EU:s medlemsstater möjlighet att bevilja anläggningar som återvinner avfall så kallat förhandsgodkännande, som möjliggör ett snabbare tillståndsförfarande och tillstånd för avfallstransport med längre giltighetstid. I avfallstransportförordningen föreskrivs det också om exportförbud i fråga om visst avfall och vissa mottagarländer.

Avfallstransportförordningen från 2006 har genomförts genom avfallslagen och strafflagen (39/1889, ändring 748/2007). Behörig myndighet enligt avfallstransportförordningen är Finlands miljöcentral, som även övervakar avfallstransporter i samarbete med Tullen (22 och 25 § i avfallslagen). Avfallslagens 12 kap. innehåller bestämmelser om internationella avfallstransporter, vilka kompletterar avfallstransportförordningen. I kapitlet föreskrivs det bland annat om de förutsättningar under vilka avfall får transporteras från Finland för bortskaffande till ett annat land (109 §) eller till Finland för bortskaffande (110 §), om möjligheten att förbjuda transport efter olaglig transport eller avgiftsförsummelse (111 §), om tillämpning i vissa situationer av exportförbud enligt artikel 36 i förordningen om avfallstransporter (112 §), om internationell transport av avfall enligt artikel 18 i avfallstransportförordningen (113 §), om förhandsgodkännande av avfallsåtervinningsanläggning (114 §) och om godtagbara säkerheter (116 §). Statsrådets förordning om avfall (978/2021, nedan *avfallsförordningen*), som utfärdats med stöd av avfallslagen, innehåller bestämmelser om innehållet i ansökningar om förhandsgodkännande av avfallsåtervinningsanläggning. Vissa andra förordningar som statsrådet utfärdat med stöd av avfallslagen innehåller hänvisningar till avfallstransportförordningen. Även lagen om gödselmedel (711/2022) innehåller en hänvisning till avfallstransportförordningen.

För försummelse av vissa administrativa skyldigheter enligt avfallstransportförordningen kan det påföras en försummelseavgift med stöd av 131 § i avfallslagen. Dessutom är bland annat export eller import av avfall i strid med avfallstransportförordningen och försummelse av vissa centrala administrativa skyldigheter, såsom att förvara handlingar eller uppgifter, straffbart enligt 147 § i avfallslagen. Verksamhet som strider mot import- eller exportförbudet enligt avfallstransportförordningen kan också bestraffas enligt strafflagen, om gärningen är ägnad att förorena miljön eller att på motsvarande sätt försaka andra skadliga förändringar i miljön eller skräpa ned den eller att försaka fara för hälsan.

Genomförandet av den nya avfallstransportförordningen förutsätter en översyn av den nationella regleringen. Den nationella regleringen behöver ändras vad gäller transport av avfall för bortskaffande, eftersom förordningen innehåller noggrannare bestämmelser än tidigare om detta. I avfallslagen bör det föreskrivas om en myndighet som ingår i den efterlevnadsgrupp för avfallstransporter som det föreskrivs om i avfallstransportförordningen. Bestämmelserna om en ekonomisk säkerhet behöver preciseras. Det bör även föreskrivas om verksamhetsutövarnas skyldighet att lämna information till Finlands miljöcentral, så att informationen kan översändas till EU:s centrala system. Även bestämmelserna om försummelseavgift och straffbestämmelserna i avfallslagen behöver uppdateras. Dessutom bör det göras andra mindre preciseringar av teknisk art i avfallslagen, och bestämmelser som är onödiga eftersom de ingår i den nya avfallstransportförordningen bör strykas.

När det gäller uppdateringen av avfallstransportlagens straffbestämmelser bör man notera att justitieministeriet för närvarande bereder genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1203 om skydd för miljön genom straffrättsliga bestämmelser och om ersättande av direktiven 2008/99/EG och 2009/123/EG (nedan *miljöbrottsdirektivet*) (<https://oikeusministerio.fi/sv/projekt?tunnus=OM034:00/2024>). Miljöbrottsdirektivet innehåller en kriminaliseringsskyldighet som gäller förfaranden som strider mot avfallstransportförordningen (artikel 3.2 g). Enligt punkten i fråga ska medlemsstaterna säkerställa att följande gärningar utgör brott om de är olagliga och uppsåtliga: g) att transportera avfall, i den mening som avses i artikel 2.26 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1157 (26), om en sådan gärning avser en icke försumbar mängd, oavsett om det rör sig om en enstaka transport eller flera transporter som förefaller vara kopplade till varandra. Vid beredningen av genomförandet av direktivet bedömer man vilka lagstiftningsändringar som behövs till följd av punkten i fråga. Det bör noteras att miljöbrottsdirektivet fastställer att avfallstransporter som är olagliga enligt avfallstransportförordningen ska bestraffas, även om de inte medför fara för föroreningar. Direktivet ska genomföras senast den 21 maj 2026, det vill säga samma datum som den nya avfallstransportförordningen börjar tillämpas.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

4.1.1 Genomförandet av batteriförordningen

I propositionen föreslås det kompletterande nationella bestämmelser som behövs för att tillämpa batteriförordningen. Batteriförordningen och avfallslagen tillämpas parallellt. Till de delar batteriförordningen ger nationellt handlingsutrymme föreslås det inte några nationella bestämmelser som innebär mer omfattande krav än de i förordningen. Flera av de artiklar i förordningen som ger nationellt handlingsutrymme, såsom att de skyldigheter som föreskrivs för producenter i tillämpliga delar fullgörs av en producentsammanslutning, motsvarar bestämmelserna i den gällande avfallslagen. De ändringsförslag som framförs i propositionen

gäller endast ackumulatorer och batterier samt avfall som utgörs av eller innehåller elektriska och elektroniska produkter.

De viktigaste förslagen om de ändringar av avfallslagen som behövs för att genomföra batteriförordningen gäller bestämmelserna om producentansvar. I flera av avfallslagens paragrafer bör det införas hänvisningar till de artiklar i batteriförordningen som innehåller direkt tillämpliga och mer detaljerade bestämmelser än avfallslagen. Vidare förutsätter en del av artiklarna i förordningen att bestämmelser om ackumulatorer och batterier i den gällande avfallslagen ändras eller upphävs till den del de strider mot förordningen.

Det föreslås att 47 § 2 mom. i avfallslagen ändras till den del bestämmelsen strider mot batteriförordningen. Enligt batteriförordningen är aktörer som samlar in och tar emot förbrukade ackumulatorer och batterier skyldiga att överlämna dem till relevanta producenter eller producentsammanslutningar. Denna överlämningskyldighet strider mot 47 § 2 mom. i avfallslagen, enligt vilken andra aktörer än producenter får tillhandahålla tjänster med anknytning till återanvändning av produkter eller förberedelse för återanvändning, trots att producenten har företrädesrätt. Andra aktörer än producenter får således i fortsättningen tillhandahålla tjänster med anknytning till återanvändning av ackumulatorer och batterier, men inte tjänster med anknytning till förberedelse för återanvändning av ackumulatorer och batterier som anses utgöra avfall.

Det föreslås att bestämmelsen i 53 § 2 mom. i avfallslagen, enligt vilken producenten och innehavaren av industribatterier och industriackumulatorer samt bilbatterier och bilackumulatorer avsedda för annat än privata fordon kan komma överens om en annan fördelning av kostnaderna för avfallshanteringen än den som anges i 46 § 1 mom., ska upphävas eftersom den strider mot batteriförordningen. Direktivet om batterier och ackumulatorer, som 53 § 2 mom. i avfallslagen grundar sig på, upphör enligt artikel 95 i batteriförordningen att gälla från och med den 18 augusti 2025. Baserat på undantaget har producenten och innehavaren av ett industribatteri eller en industriackumulator kunnat komma överens om en annan fördelning av kostnaderna för avfallshanteringen än den som föreskrivs i 46 § i avfallslagen. Skyldigheterna i batteriförordningen när det gäller industriackumulatorer och industribatterier förutsätter att det i fortsättning för alla industriackumulatorer och industribatterier i och med batteriförordningen inrättas ett kollektivt, landsomfattande insamlingssystem. Ett kollektivt ansvar är en viktig ändring, som förutsätter att alla producenter av industriackumulatorer och industribatterier ansluter sig till systemet för producentansvar och deltar i kostnaderna för avfallshanteringen.

Batteriförordningen innehåller detaljerade bestämmelser om producentens skyldighet att ordna mottagning och transport av kasserade produkter (49 §) och om distributörens mottagningsskyldighet (56 §). I de berörda bestämmelserna i avfallslagen bör det därför införas hänvisningar till artiklarna i batteriförordningen. Bestämmelser som preciserar batteriförordningens krav på en säkerhet (i batteriförordningen används termen ”garanti”, medan motsvarande term i avfallslagen är ”säkerhet”) bör tas in i 61 § i avfallslagen, och samtidigt görs bestämmelserna om en säkerhet mer precisa. Det föreskrivs om de påföljder som förutsätts enligt batteriförordningen genom att avfallslagens paragrafer om en försummelseavgift (131 §) och om straffbestämmelser (147 §) kompletteras.

Enligt den gällande avfallslagen har NTM-centralen i Birkaland i egenskap av riksomfattande myndighet tillsyn över producentansvaret. Denna uppgift överförs i samband med reformen av statens regionförvaltning från NTM-centralen i Birkaland till det riksomfattande Tillstånds- och tillsynsverket från och med den 1 januari 2026.

Det föreslås även att lagen om tillsyn över förmedlingstjänster på nätet ska ändras. Enligt propositionen ska Transport- och kommunikationsverket utöva tillsyn över att de skyldigheter för leverantörer av onlineplattformar som anges i artikel 62.6 i batteriförordningen fullgörs, med de befogenheter som verket har enligt lagen om tillsyn över förmedlingstjänster på nätet. Vid tillsynen har Transport- och kommunikationsverket till sitt förfogande myndigheternas undersökningsförfarande och tillsynsåtgärder enligt 2 kap. i lagen och de administrativa påföljder som föreskrivs i 3 kap., inklusive en påföljdsavgift. Enligt förslaget kan en påföljdsavgift av Transport- och kommunikationsverket påföras en sådan leverantör av en onlineplattform som gör det möjligt för konsumenter att ingå distansavtal med producenter av ackumulatorer och batterier och som uppsåtligt eller av oaktsamhet försummar skyldigheten att, för att uppfylla kraven i artikel 30.1 i förordningen om digitala tjänster, erhålla den information från producenterna som anges i artikel 62.6 i batteriförordningen, innan producenterna kan använda tjänsterna i leverantörens onlineplattform.

Dessutom införs informativa hänvisningar till batteriförordningen i miljöskyddslagen och elsäkerhetslagen.

4.1.2 Genomförandet av ändringen av WEEE-direktivet

I propositionen föreslås det att producentens kostnadsansvar i fråga om avfallshanteringskostnaderna för avfall som utgörs av eller innehåller elektriska eller elektroniska produkter begränsas på det sätt som förutsätts i ändringen av WEEE-direktivet. För att producentens kostnadsansvar ska kunna fastställas i enlighet med ändringen av WEEE-direktivet föreslås det att man till avfallslagen fogar nya bilagor 2 och 3, som överensstämmer med motsvarande bilagor i WEEE-direktivet.

Solcellspaneler som släppts ut på marknaden före den 13 augusti 2012 lämnas utanför producentens kostnadsansvar. Producentens kostnadsansvar gäller inte heller elektriska och elektroniska produkter som hänförs till kategorierna i bilaga 2 till WEEE-förordningen och som har släppts ut på marknaden före den 15 augusti 2018. Elektriska och elektroniska produkter som har ingått i de kategorier som förtecknas i bilaga 1 till WEEE-förordningen utgör dock ett undantag från detta. Producenten ska stå för kostnaderna för avfallshantering av andra elektriska och elektroniska produkter i kategorierna i bilaga 1 till WEEE-förordningen än sådana som används i hushåll, vilka har släppts ut på marknaden före den 13 augusti 2005, endast om den kasserade produkten ersätts med en motsvarande produkt eller med en produkt med samma användningsändamål. Innehavaren av en produkt svarar för kostnaderna för avfallshanteringen av sådana elektriska och elektroniska produkter som inte omfattas av producentens kostnadsansvar.

Enligt förslaget ska en producent i sitt avfallshanteringssystem även ta emot produkter som inte omfattas av producentens kostnadsansvar men som hör till dennas verksamhetsområde. Producenten får då av den sista innehavaren av en kasserad produkt ta ut en skälig avgift för ordnandet av avfallshanteringen. Producenten och innehavaren av en annan elektrisk eller elektronisk produkt än en sådan som används i hushåll får komma överens om en annan fördelning av kostnaderna för avfallshanteringen oberoende av när produkten har släppts ut på marknaden.

4.1.3 Genomförandet av avfallstransportförordningen

I propositionen föreslås det kompletterande nationella bestämmelser som behövs för att tillämpa avfallstransportförordningen. Enligt den gällande avfallslagen är import av avfall för bortskaffande endast tillåtet om bortskaffandet av avfall som uppkommer i Finland inte

förhindras eller fördröjs till följd av detta och avfallet förbränns eller undergår biologisk eller fysikalisk-kemisk behandling. Artikel 11 i avfallstransportförordningen innehåller villkor som ska uppfyllas för att avfall ska få transporteras för bortskaffande. Dessa villkor är betydligt striktare än villkoren i den föregående avfallstransportförordningen, och de överlappar delvis de nuvarande nationella bestämmelserna. Därför föreslås det att de gällande bestämmelserna ändras så att import av avfall för bortskaffande inte begränsas till endast vissa bortskaffandeförfaranden. Man ska dock fortfarande se till att bortskaffandet av avfall som uppkommer i Finland inte förhindras eller fördröjs till följd av att avfall importeras för bortskaffande. Samtidigt upphävs bestämmelsen om villkoren för transporten när avfall transporteras till ett annat land för bortskaffande. När avfall transporteras från Finland till ett annat land för bortskaffande ska endast villkoren i avfallstransportförordningen tillämpas.

Andra viktiga förslag om ändringar av avfallslagen som behövs för att genomföra avfallstransportförordningen gäller bland annat deltagande i efterlevnadsgruppen för avfallstransporter, förbud mot internationell avfallstransport i vissa fall, giltighetstiden för säkerhet som ska ställas för avfallstransport, lämnande av information om avfallstransporter och Finlands miljöcentrals rätt att få uppgifter.

Finlands miljöcentral får som ny uppgift att ingå i efterlevnadsgruppen för avfallstransporter. Finlands miljöcentral får möjlighet att förbjuda en internationell transport av avfall om anmälaren har underlåtit att betala avgiften för övervakning av transporterade partier som hänför sig till en tidigare anmälan. Säkerhet som ställs för en avfallstransport ska enligt förslaget alltid gälla tills vidare. Dessutom föreslås det att det i avfallslagen tas in en ny bestämmelse enligt vilken information om internationella avfallstransporter ska lämnas till Finlands miljöcentrals system för avfallstransporter, via vilket informationen översänds till EU:s centrala system.

Genom förslaget upphävs de paragrafer i avfallslagen om vilka det föreskrivs i detalj i den nya avfallstransportförordningen. De paragrafer som man föreslår ska upphävas är paragrafen om transport av så kallat gröntlistat avfall och paragrafen om förhandsgodkännande av avfallsåtervinningsanläggning. Påföljdsbestämmelserna preciseras till följd av de nya kraven i avfallstransportförordningen. Försumelseavgiften börjar omfatta nya administrativa skyldigheter. Det behöver även göras ändringar i straffbestämmelserna, så att alla exportförbud i avfallstransportförordningen omfattas av straffregleringen. Dessutom läggs fyra nya gärningar till i straffbestämmelserna. Dessa är transport i strid med det allmänna förbudet i artikel 4.1 av allt avfall avsett för bortskaffande utom om godkännande erhållits i enlighet med artikel 11, transport i strid med förbudet i artikel 4.3 av blandat kommunalt avfall för bortskaffande, export av avfall till en anläggning utanför EU i strid med vad som föreskrivs i artikel 46 i förordningen samt transport av avfall utan godkännande enligt artikel 9.

I flera av avfallslagens paragrafer föreslås det tekniska ändringar som gäller hänvisningar till artiklar i den nya avfallstransportförordningen.

Dessutom föreslås det preciseringar av paragrafen om rätt att få uppgifter, vilka gäller utbyte av uppgifter mellan myndigheter.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

4.2.1 Ekonomiska konsekvenser

4.2.1.1 Konsekvenser för företag

Batteriförordningens konsekvenser för företag

Kommissionen har bedömt att efterfrågan på batterier kommer att öka 14-faldigt från 2018 till 2030. Den cirkulära ekonomin för ackumulatorer och batterier har ansetts innebära stora möjligheter till ny affärsverksamhet för Finlands batteribransch²⁵. I Finland är i synnerhet kunskaperna om metallurgi på en hög nivå, vilket kan bidra till att flödena av återvinningsmaterial styrs till Finland om nätverket för insamling och behandling av kasserade ackumulatorer och batterier och logistiklösningarna i anslutning till det är i skick. Även forskningen kring återvinning av ackumulatorer och batterier håller en hög nivå i Finland.

Ett av målen för batteriförordningen är att öka återanvändningen, behandlingen för ändrad användning och materialåtervinningen av ackumulatorer och batterier. Ny affärsverksamhet kan uppstå i samband med den reparation, förberedelse för återanvändning och återtillverkning som planeras i olika skeden av värdekedjan för ackumulatorer och batterier. Ackumulatorer och batterier som har planerats på ett miljömässigt hållbart och materialeffektivt sätt utgör en styrka även i den internationella konkurrensen. Även lösningar inom maskin- och transportmedelsindustrin vilka baseras på elektrifiering samt på användning av ackumulatorer och infrastrukturen för att ladda och ansluta dessa till elnätet skapar nya möjligheter till affärsverksamhet.

Producenter av ackumulatorer och batterier samt deras producentsammanslutningar

De krav i batteriförordningen som gäller avfallshantering och producentansvar påverkar i hög grad producenter och distributörer av ackumulatorer och batterier. Förordningen utvidgar definitionen av en producent, innehåller detaljerade insamlingskrav för varje kategori av ackumulatorer och batterier, specificerar bestämmelserna om återanvändning, ändamålsändring och återtillverkning av ackumulatorer och batterier samt skärper kraven i fråga om materialåtervinningsgrad och resursåtervinningsnivå. Dessutom innehåller förordningen skyldigheter som gäller användning av återvunnet innehåll, bland annat kobolt, bly, litium och nickel.

Genom förordningen ändras och utvidgas producenternas och producentsammanslutningarnas ansvar och skyldigheter vad gäller kostnader, organisation, information och rapportering samt preciseras och kompletteras kraven på jämkning av betalningarna till producentsammanslutningarna. Förordningen innehåller även mer detaljerade krav än avfallslagen på att producenter ska registrera sig. Dessutom förutsätter förordningen att producenter och producentsammanslutningar ställer säkerhet för att säkerställa att producenternas kostnadsansvar kan fullgöras om producenten eller producentsammanslutningen blir insolvent eller avslutar sin verksamhet. När det gäller industriackumulatorer och industribatterier ändrar batteriförordningen det individuella ansvaret till ett kollektivt ansvar, vilket innebär att undantaget i fråga om industriackumulatorer och industribatterier i den gällande avfallslagen bör upphävas. Batteriförordningen förutsätter dessutom att distansförsäljare i en medlemsstat eller ett tredjeland genom en skriftlig fullmakt ska utse ett behörigt ombud, som ser till att producentansvarsskyldigheterna fullgörs i alla medlemsländer där de säljer ackumulatorer eller batterier.

I Finland finns det uppskattningsvis några tusen producenter inom batteribranschen vars verksamhet omfattas av batteriförordningens krav i fråga om avfallshantering och producentansvar. Antalet aktörer kan uppskattas till exempel utifrån antalet medlemmar i producentsammanslutningar för ackumulatorer och batterier. I Finland finns det för närvarande

²⁵ [Nationella batteristrategin 2025](#)

fyra producentsammanslutningar för ackumulatorer och batterier som har godkänts i enlighet med avfallslagen, nämligen Akkukierrätys Pb Oy, ERP Finland ry, Recser Oy och Suomen Autokierrätys Oy. Uppskattningen försvåras av att vissa företag är medlemmar i flera producentsammanslutningar, medan andra inte är medlem i någon producentsammanslutning. Exempelvis är aktörer inom återanvändningsbranschen och olika serviceföretag inte medlemmar i någon producentsammanslutning. När det gäller ackumulatorer och batterier är sammanlagt 1 577 producenter medlemmar i branschens fyra producentsammanslutningar. Till Akkukierrätys Pb Oy hör 405 producenter, till sammanslutningen ERP Finland Oy för producenter av ackumulatorer och batterier 177 producenter, till Recser Oy 1 168 producenter och till sammanslutningen Autokierrätys Oy för producenter av drivbatterier för elfordon cirka 127 producenter.

Genom förordningen ändras även de skyldigheter som gäller distributörer av ackumulatorer och batterier. Förordningen innehåller bestämmelser om distributörernas skyldighet att återta förbrukade ackumulatorer och batterier och överlämna dem till producenterna eller producentorganisationerna. Skyldigheten gäller de kategorier av ackumulatorer och batterier i batteriförordningen som ingår i distributörens utbud. Skyldigheterna tillämpas i tillämpliga delar även på distributörer som levererar ackumulatorer och batterier till slutanvändarna genom distansavtal.

Batteriförordningen fastställer även nya skyldigheter för behandlingsanläggningar som behandlar förbrukade ackumulatorer och batterier och för materialåtervinnare. De nya skyldigheterna omfattar bland annat skyldigheten för verksamhetsutövarna vid anläggningar för behandling av avfall som utgörs av eller innehåller elektriska och elektroniska produkter och vid anläggningar för behandling av uttjänta fordon att överlåta förbrukade ackumulatorer och batterier som härrör från behandlingen till producenter eller producentsammanslutningar inom den aktuella kategorin av ackumulatorer och batterier samt mål som gäller materialåtervinningsgraden och resursåtervinningsnivån. Därtill innehåller förordningen detaljerade krav på rapportering även för avfallshanteringsaktörer och godkända anläggningar.

I och med att batteriförordningen skärper de krav som gäller insamling, materialåtervinning och säkerhet i fråga om förbrukade ackumulatorer och batterier, kommer det sannolikt att finnas ett tryck på att höja de kostnader som producenterna ska betala. Dessutom höjs insamlingskostnaderna till följd av de säkerhetskrav i förordningen som gäller infrastrukturen för insamling. Å andra sidan kan större återvinningsvolymerna samt utnyttjandet av automation och digitalisering märkbart minska kostnaderna i värdekedjan för återvinning. Kostnaderna för avfallshantering och materialåtervinning påverkas av många faktorer, bland annat insamlingen, transporterna, sorteringen, förbearbetningen, materialåtervinningsprocessen, avfallsbehandlingen samt fullgörandet av kvalitets-, rapporterings- och miljökraven. Dessutom påverkas kostnaderna av arbetskrafts- och administrationskostnaderna.

Batteriförordningen förutsätter i fråga om varje kategori av ackumulatorer och batterier att producenterna upprätthåller ett landsomfattande insamlingsnät och även kollektivt ansvarar för kostnaderna för återvinningen av ackumulatorer och batterier utan känd ägare. De totala kostnaderna för olika typer av ackumulatorer och batterier varierar märkbart beroende på hur komplicerad återvinningsprocessen är och marknadspriset för det återvunna råmaterial som fås som slutprodukt. En del av de förbrukade ackumulatorerna och batterierna har som avfall ett positivt värde, medan materialåtervinningsanläggningarna kan ta ut en avgift på flera euro för att ta emot exempelvis vissa begagnade litiumbatterier. I ett längre perspektiv på tio till tjugo år förutspås värdet av återvunna råmaterial som klassificeras som kritiska, bland annat kobolt, litium och nickel, täcka kostnaderna för värdekedjan för återvinning av de litiumbatterier som de ingår i.

Producenter av elektriska och elektroniska produkter samt deras producentsammanslutningar

Genomförandet av WEEE-direktivet får inte några betydande konsekvenser för producenter av elektriska och elektroniska produkter eller deras producentsammanslutningar. Förslaget begränsar producentens kostnadsansvar, men i praktiken kan det vara mycket svårt eller omöjligt att reda ut när kasserade elektriska och elektroniska produkter har släppts ut på marknaden. Förslaget inbegriper en skyldighet för producenter att även ta emot kasserade elektriska och elektroniska produkter som enligt denna proposition omfattas av avfallsinnehavarens kostnadsansvar. När det gäller dessa produkter får producenterna ta ut kostnaderna för avfallshanteringen av avfallsinnehavarna.

Den ändring av kostnadsansvaret för avfall som utgörs av eller innehåller elektriska eller elektroniska produkter påverkar kostnadsfördelningen mellan producenterna och avfallsinnehavarna. Eftersom den totala mängd förbrukade apparater som ändringen gäller är liten och fördelas över flera år, bedöms dock de ekonomiska konsekvenserna av direktivändringen inte bli stora. Konsekvenserna berör producenterna av de elektriska eller elektroniska produkter som avfallet utgörs av eller innehåller samt deras producentsammanslutningar, vilka har bedömt att de ekonomiska konsekvenserna inte kommer att bli stora. I Finland finns det fem godkända producentsammanslutningar för elektriska och elektroniska produkter, nämligen SELT ry, ICT Producenternas Andelslag-TY, Flip ry, ERP Finland ry och SER-Tuottajayhteisö ry.

Enligt den statistik som NTM-centralen i Birkaland för över elektriska och elektroniska produkter var mängden produkter som släpptes ut på marknaden i genomsnitt 125 000 t/år 2015–2018 (före det öppna tillämpningsområdet) och i genomsnitt 160 000 t/år 2019–2022, vilket visar mängden produkter som börjat omfattas av producentansvaret i och med det öppna tillämpningsområdet. Sådana produkter är bland annat vissa huselektroniska anordningar. Det finns inte några uppgifter om mängden solpaneler som släppts ut på marknaden före 2019 eftersom de i tidigare rapporter ingick i kategori 4 (konsumentelektronik). Mängden insamlade solpaneler har dock åtminstone hittills varit mycket liten, 2019–2022 var mängden insamlade solpaneler i genomsnitt cirka 10 t/år.

Enligt Tullens importstatistik har mängden solpaneler som importerats ökat åtminstone sedan 2022, då Tullen preciserade statistikföringen av solpaneler. Framför allt ökar importen från länder utanför EU.

Fotoelektromotoriska celler, sammanfogade till moduler eller monterade i paneler (CN 8541 4300)			
2022	Import enligt ursprungsland	EU-27	1 460 t
2022	Import enligt ursprungsland	Länder utanför EU	14 905 t
2023	Import enligt ursprungsland	EU-27	1 732 t
2023	Import enligt ursprungsland	Länder utanför EU	20 522 t

Solpaneler är långlivade anordningar, och tekniken i dem utvecklas kontinuerligt. Med tiden kommer solpaneler att skrotas i ökande omfattning. Man bör redan i dag förbereda sig på att utveckla metoderna för att återvinna kasserade solpaneler samt på de framtida kostnader som insamlingen och materialåtervinningen kommer att medföra. Beroende på omständigheterna är det antingen producenten eller innehavaren av solpanelen som kommer att svara för kostnaderna.

Företag som bedriver internationella avfallstransporter

Ändringen av de bestämmelser som gäller avfallstransporter kommer endast att få små konsekvenser för företag som för närvarande exporterar eller importerar avfall för bortskaffande. I den nya avfallstransportförordningen är utgångspunkten att alla transporter av avfall avsett för bortskaffande är förbjudna, såvida de inte har fått godkännande enligt artikel 11. Artikel 11 innehåller villkor som alla ska uppfyllas för att avfall ska få transporteras för bortskaffande. Vid export för bortskaffande ska de villkor som fastställs i avfallstransportförordningen iaktas. Även vid import för bortskaffande ska villkoren i avfallstransportförordningen iaktas, men därtill ska man, liksom för närvarande, säkerställa att bortskaffandet av avfall som uppkommer i Finland inte förhindras eller fördröjs till följd av importen i fråga. Avfallstransportförordningens villkor för att få godkännande för transport av avfall för bortskaffande avviker något från de nuvarande nationella kraven. Konsekvenserna anses dock vara små för företag som bedriver internationella avfallstransporter.

I propositionen föreslås det att säkerhet för internationella avfallstransporter i fortsättningen ska gälla tills vidare, medan även tidsbegränsade säkerheter för närvarande är tillåtna. Detta kan i någon mån öka kostnaderna för anskaffning av säkerhet. En del av de företag som transporterar avfall har redan säkerheter som gäller tills vidare.

Propositionen minskar på längre sikt den administrativa bördan för företag som bedriver avfallstransporter, då de tar i bruk det informationssystem för internationella avfallstransporter som upprätthålls av Finlands miljöcentral. Även i dag anmäls merparten av uppgifterna direkt till Finlands miljöcentralens system, varifrån uppgifterna om avfallstransportpartier automatiskt skickas vidare till andra berörda myndigheter. Det finns emellertid fortfarande situationer och företag där uppgifterna skickas per e-post till Finlands miljöcentral. Detta beror delvis på att alla länders myndigheter inte godkänner de automatiska meddelanden som skickas från systemet. När elektronisk anmälan blir obligatorisk upphör anmälan av uppgifter per e-post.

4.2.1.2 Konsekvenser för myndigheternas verksamhet

Tillstånds- och tillsynsverket

Tillstånds- och tillsynsverket är den myndighet enligt batteriförordningen som ska ha tillsyn över producentansvaret, och tillsynsuppgiften överförs till Tillstånds- och tillsynsverket från NTM-centralen i Birkaland den 1 januari 2026. Den stora ökningen av användningsvolymerna i fråga om ackumulatörer och batterier innebär ökad tillsyn, och förutsätter att i synnerhet övervakningen av snålskjutsåkare effektiviseras. En betydande del av ackumulatörerna och batterierna kommer ut på marknaden via distanshandel, och även övervakningen av distanshandeln kräver ytterligare resurser. Jämfört med nuläget mångdubblas rapporteringen och blir mer detaljerad. Dessutom utvidgas rapporteringskravet till att även gälla avfallshanteringsaktörer och materialåtervinnare, som inte tidigare har omfattats av kravet. Till följd av de ökande rapporteringsskyldigheterna ökar även den arbetsmängd som övervakningen av rapporteringen medför liksom behovet av ytterligare resurser. Dessutom förutsätter batteriförordningens nya skyldigheter vad gäller producentansvar omfattande kommunikation, rådgivning och information.

NTM-centralen i Birkaland har gjort bedömningen att de uppgifter som gäller tillsyn över producentansvaret kommer att öka avsevärt när batteriförordningens bestämmelser om producentansvar träder i kraft. NTM-centralen i Birkaland har bedömt att följande ytterligare resurser behövs:

1 000 €	Engångskaraktär	Bestående från och med 2026
Personalkostnader		180 (2 årsverken)
It-system (ändringar i informationssystemen, underhåll, mindre utveckling)	150	15
Sammanlagt	150	195

NTM-centralen i Birkaland har gjort bedömningen att behovet av ytterligare resurser motsvarar ett årsverke för tillsynsuppgiften och ett årsverke för rapporteringsuppgiften. Utvidgningen av tillsynsuppgiften har bedömts öka behovet av ytterligare resurser enligt följande: 0,4 årsverken för utvidgad tillsyn när regleringen ökar och blir mer detaljerad, 0,3 årsverken till följd av att mängden produkter som släpps ut på marknaden och antalet producenter ökar samt 0,3 årsverken för en förstärkt övervakning av snålskjutsåknningen och i synnerhet distansförsäljningen. Följande bedömning har gjorts i fråga om utvidgningen av rapporteringsuppgiften: 0,5 årsverken för den omfattande utvidgningen av rapporteringen, 0,3 årsverken för en ytterligare utvidgning av rapporteringen i enlighet med kommissionens kommande genomförandeakt, 0,3 årsverken för avfallsbehandlingsanläggningarnas och avfallsinsamlarnas rapportering om de olika processerna samt 0,2 årsverken för kvalitetskontrollrapporteringen (artikel 76).

Dessutom har NTM-centralen i Birkaland bedömt att förordningen förutsätter ändringar i producentregistrets informationssystem, bland annat till följd av de utvidgade rapporteringskraven. För ändringarna i informationssystemet behövs det ytterligare anslag på 150 000 euro. Även finansieringen av underhåll och mindre utveckling av producentregistret behöver utökas. NTM-centralen har bedömt att det årliga behovet är 15 000 euro.

I statsrådets förordning om närings-, trafik- och miljöcentralernas och utvecklings- och förvaltningscentrets avgiftsbelagda prestationer 2025 (794/2024) föreskrivs det om avgiftsbelagda offentligrättsliga prestationer enligt 6 § 3 mom. i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Enligt förordningen är beslut om omregistrering av producentsammanslutningar (7 700 euro) och den årliga granskningen av uppföljningsuppgifter (1 400 euro) avgiftsbelagda. Baserat på avgifterna i förordningen gör NTM-centralen i Birkaland bedömningen att beslut om omregistrering av producentsammanslutningar kommer att ge en inkomst av engångskaraktär på sammanlagt 30 800 euro, medan granskningen av uppföljningsuppgifterna kommer att ge en årlig inkomst på 5 600 euro. På grund av genomförandet av produktivhetsprogrammet kommer resursfördelningen vid Tillstånds- och tillsynsverket att ske på så sätt att de nuvarande anslagen omfördelas.

Genomförandet av ändringen av WEEE-direktivet får endast små konsekvenser för verksamheten vid Tillstånds- och tillsynsverket. NTM-centralen i Birkaland utövar i dag tillsyn över producentansvaret när det gäller avfall som utgörs av eller innehåller elektriska eller elektroniska produkter. Ändringen förutsätter en uppdatering av myndighetens anvisningar och eventuellt smärre ändringar i rapporteringsblanketterna, och NTM-centralen i Birkaland har bedömt att kostnaderna för detta kommer att uppgå till 20 000 euro.

Transport- och kommunikationsverket

Enligt förslaget ska Transport- och kommunikationsverket utöva tillsyn över att de skyldigheter för leverantörer av onlineplattformar som anges i batteriförordningen fullgörs, med de befogenheter som verket har enligt lagen om tillsyn över förmedlingstjänster på nätet. Det är fråga om en ny, mindre tillsynsuppgift för Transport- och kommunikationsverket, som kan skötas inom ramen för de nuvarande resurserna.

Finlands miljöcentral

Finlands miljöcentral är nationell myndighet enligt avfallstransportförordningen. Den har hand om tillståndsförfarandet i samband med internationella avfallstransporter och övervakar avfallstransporterna. De nationella bestämmelserna om transport av avfall för bortskaffande slopas, och på sådana transporter tillämpas bestämmelserna i avfallstransportförordningen. Vid bedömningen av om villkoren i avfallstransportförordningen uppfylls finns det större utrymme för tolkning än i de tidigare nationella bestämmelserna, och det kan innebära mer arbete för Finlands miljöcentral när den bedömer om villkoren för transport för bortskaffande uppfylls och om en avfallstransport kan beviljas tillstånd.

Finlands miljöcentral kommer att ingå i den nya efterlevnadsgrupp för avfallstransporter som inrättas genom avfallstransportförordningen, vilket är en ny uppgift för miljöcentralen. Uppgiften bedöms sysselsätta Finlands miljöcentral endast i liten utsträckning. Genom avfallstransportförordningen införs ett EU-omfattande elektroniskt informationssystem för avfallstransporter. Uppgifter om avfallstransporter ska i fortsättningen lämnas till EU:s centrala system (DiWaSS), som utvecklas av kommissionen. Införandet av det elektroniska systemet i EU minskar myndighetens arbetsmängd då uppgifterna om avfallstransporter i fortsättningen anmäls via det elektroniska systemet. Det nationella system för avfallstransporter som Finlands miljöcentral använder bör integreras i EU:s centrala system. Även tillståndsförfarandet vid avfallstransporter och de ändringar som gäller anmälan av så kallat grönlistat avfall bör inkluderas i Finlands miljöcentrals system. Miljöministeriet har beviljat Finlands miljöcentral 60 000 euro som ska användas under 2025 till att göra ändringar i informationssystemet och koppla det nationella systemet till EU:s system. Efter det att systemet har integrerats och uppdaterats upprätthåller Finlands miljöcentral systemet med hjälp av den finansiering som avsatts för miljöcentralen i omkostnaderna.

Tillsynsmyndigheter enligt avfallslagen och miljöministeriet

Den ändring som föreslås i paragrafen om rätten att få uppgifter skärper villkoren för att tillsynsmyndigheter enligt avfallslagen och miljöministeriet ska kunna få uppgifter från andra myndigheter. Ändringen bedöms dock vara ringa.

Miljötillståndsmyndigheter

Batteriförordningen innehåller direkt tillämpliga skyldigheter som gäller anläggningar som behandlar ackumulatorer och batterier, vilka ska beaktas i materialåtervinningsanläggningar och andra behandlingsanläggningar. Den informativa hänvisning som enligt förslaget ska tas in i miljöskyddslagen innehåller hänvisningar till de aktuella artiklarna. Skyldigheterna i batteriförordningen utökar i begränsad omfattning arbetsmängden för de myndigheter som beviljar och övervakar miljötillstånd för de anläggningar som behandlar ackumulatorer och batterier.

4.2.2 Konsekvenser för miljön

Akkumulatorer och batterier

Enligt kommissionens konsekvensbedömning får bestämmelserna i batteriförordningen positiva konsekvenser för miljön. De nya skyldigheterna i batteriförordningen bedöms förhindra och minska de negativa effekterna av genereringen av förbrukade ackumulatorer och batterier och av hanteringen av avfallet från dem. Syftet med batteriförordningen är att utveckla återanvändningen av ackumulatorer och batterier i Europa eftersom man, utöver de miljöfördelar som återvinningen medför, även kan förbättra självförsörjningen med hjälp av det återvunna råmaterialet. Genom skyldigheterna i förordningen strävar man efter att skapa en trygg och hållbar värdekedja för alla ackumulatorer och batterier, med beaktande av exempelvis ackumulator- och batteritillverkningens koldioxidavtryck, etisk anskaffning av råmaterial och försörjningstrygghet. Dessutom kan bestämmelserna i batteriförordningen underlätta återanvändningen av ackumulatorer och batterier, ändamålsändringen och återvinningen samt förbättra ackumulatorernas och batteriernas miljöprestanda. Genom bestämmelserna i batteriförordningen strävar man efter att höja miljöskyddsnivån hos alla aktörer som är involverade under ackumulatorers och batteriers livscykel, såsom producenter, distributörer och slutanvändare samt de aktörer som direkt deltar i behandling och återvinning av förbrukade ackumulatorer och batterier. Förordningen främjar en cirkulär ekonomi och minskar de miljömässiga och sociala konsekvenserna i alla skeden av livscykeln för ackumulatorer och batterier. Batteriförordningen innehåller mer ambitiösa mål än för närvarande för varje kategori av ackumulatorer och batterier när det gäller insamlingsnivå, materialåtervinningsgrad och resursåtervinning.

År 2022 levererades det till den finländska marknaden 3 738 ton bärbara ackumulatorer och batterier som sådana eller i apparater, medan sammanlagt 1 964 ton bärbara ackumulatorer och batterier samlades in från konsumenter och andra aktörer. Enligt den gällande avfallslagstiftningen ska minst 45 procent av de bärbara ackumulatorerna och batterierna samlas in. Enligt statistik från NTM-centralen i Birkaland²⁶ har Finland varje år uppnått målen för insamling av bärbara ackumulatorer och batterier.

Merparten av ackumulatorerna och batterierna är fortfarande blybaserade, även om antalet litiumbaserade ackumulatorer och batterier har ökat under de senaste åren. År 2022 behandlades 22 337 ton blybaserade ackumulatorer och batterier i återvinningsanläggningarna, och materialåtervinningsgraden för dem var cirka 75 procent. Senast år 2030 ska materialåtervinningsgraden för blybaserade ackumulatorer och batterier öka till 80 procent.

Mängden nickel-kadmiumackumulatorer och nickel-kadmiumbatterier som återvinns har varit relativt liten. År 2022 behandlades cirka 126 ton nickel-kadmiumbaserade ackumulatorer och batterier i återvinningsanläggningarna, och materialåtervinningsgraden för dem var 80 procent. När det gäller nickel-kadmiumbaserade ackumulatorer och batterier är batteriförordningens krav i fråga om materialåtervinningsgraden 80 procent från 2025. I och med förordningen ska dessutom ett specifikt krav för resursåtervinning av nickel uppnås och rapporteras, vilket är 90 procent 2027 och 95 procent 2031. När det gäller andra ackumulatorer och batterier, såsom litiumbaserade ackumulatorer och batterier, alkalibatterier samt

²⁶ [Akkumulatorer och batterier - Producentansvar - NTM-centralen](#)

nickelmetallhybridackumulatorer och nickelmetallhybridbatterier, uppfylldes det nuvarande minimimålet på 50 procent i fråga om materialåtervinningsgraden.

Alla förbrukade ackumulatorer och batterier lämnas inte till den separata insamlingen och beaktas inte i statistiken. Ackumulatorer och batterier som inte lämnas till återvinning kan tillsammans med de elektriska produkterna lämnas in för återanvändning. Förbrukade ackumulatorer och batterier kan även behandlas under fel avfallskategori eller exporteras till länder utanför Europa, varvid de kan bli en del av avfallsbrottsligheten. En del av de förbrukade ackumulatorerna och batterierna slängs även i blandavfallet.

Internationella avfallstransporter

De bestämmelser som anknyter till internationella avfallstransporter och som föreslås i avfallslagen kan få negativa konsekvenser för miljön. De föreslagna bestämmelserna kan innebära att importen av avfall för bortskaffande ökar, eftersom importen inte längre begränsas av nationella bestämmelser. Detta kan bland annat öka importen av avfall till avstjälpningsplatser och leda till att nya avstjälpningsplatser inrättas, vilket kan medföra att de miljöolägenheter som avstjälpningsplatserna innebär ökar.

I och med den nya avfallstransportförordningen effektiviseras övervakningen av avfallstransporter, vilket bedöms leda till att olagliga avfallstransporter upptäcks i större omfattning än tidigare och till att den olagliga avfallshandeln minskar. I och med att gröna avfallstransporter börjar omfattas av anmälningsskyldigheten kommer myndigheternas tillgång till information om gröna avfallstransporter och om aktörerna att förbättras. Bättre tillgång till information förbättrar förutsättningarna att ingripa i misstänkta olagliga avfallstransporter och bidrar till att förhindra och minska miljökonsekvenserna av olagliga avfallstransporter såväl inom som utanför EU.

Elektriska och elektroniska produkter

Kommissionen har inte ställt till förfogande någon bedömning av de miljökonsekvenser som ändringen av WEEE-direktivet medför. Ändringen av WEEE-direktivet grundar sig på Europeiska unionens domstols dom om den retroaktiva verkan i fråga om producentens kostnadsansvar när det gäller solcellspaneler samt elektriska och elektroniska produkter som omfattas av det öppna tillämpningsområdet, och domstolen har inte tagit ställning till miljökonsekvenserna i sin dom.

Olämplig hantering av avfall från solcellspaneler och från elektriska och elektroniska produkter som omfattas av det öppna tillämpningsområdet kan leda till betydande negativa konsekvenser för hälsan och miljön. Elektriska och elektroniska produkter innehåller skadliga material som förstör miljön. Därför är det viktigt att säkerställa att avfall från solcellspaneler och från elektriska och elektroniska produkter som omfattas av det öppna tillämpningsområdet samlas in och behandlas på ett korrekt sätt samt att maximera utnyttjandet av det avfall som dessa ger upphov till. Förslaget innehåller därför en skyldighet för producenterna att i sitt avfallshanteringssystem även ta emot produkter som inte omfattas av producentens kostnadsansvar men som hör till dennas verksamhetsområde. Det är motiverat att föreskriva om mottagningskyldigheten, eftersom man i fortsättningen bör fästa större uppmärksamhet vid att insamlingen av elektriskt och elektroniskt avfall sker på ett korrekt sätt. Finland har inte uppnått de mål för insamling av elektriskt och elektroniskt avfall som fastställts i WEEE-direktivet, varför kommissionen inledde ett överträdelseförfarande mot Finland i juli 2024. Det beräkningssätt för insamlingsnivån som Finland valt förutsätter en insamlingsnivå på 65 procent medan insamlingsnivån i Finland var 54,7 procent 2021, vilket var det år som kommissionen

valt som granskningsår. I fortsättningen strävar Finland efter att uppnå insamlingsmålen enligt WEEE-direktivet, och man har redan vidtagit flera åtgärder för att uppnå dem.

5 Alternativa handlingsvägar

5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser

5.1.1 Genomförandet av batteriförordningen

Behörig myndighet

Batteriförordningen förutsätter att medlemsstaterna utser en eller flera behöriga myndigheter som ansvarar för de skyldigheter som föreskrivits för den behöriga myndigheten i anknytning till avfallshanteringen av förbrukade ackumulatörer och batterier och i synnerhet för att övervaka och verifiera att producenterna och producentsammanslutningar fullgör sina skyldigheter i anknytning till producentens ansvar. Även en oberoende tredje part kan utnämnas till uppgiften. Birkalands NTM-central fungerar redan sedan tidigare som tillsynsmyndighet för producentansvaret för ackumulatörer och batterier. Inga andra myndigheter föreslås för uppgiften, eftersom det är motiverat att koncentrera kunnandet till en myndighet. I samband med reformen av statens regionförvaltning övergår uppgiften att övervaka producentansvaret för Birkalands NTM-central till det riksomfattande Tillstånds- och tillsynsverket från och med den 1 januari 2026.

Enligt förslaget övervakar Tillstånds- och tillsynsverket efterlevnaden av de skyldigheter som föreskrivits för en leverantör av onlineplattformar i batteriförordningen. Detta baserar sig på skrivningen i ingressen till batteriförordningen (104) enligt vilken genomförandet av reglerna för näringsidkares spårbarhet vid försäljning av batterier online omfattas av de regler för efterlevnadskontroll som fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2065 om en inre marknad för digitala tjänster och om ändring av direktiv 2000/31/EG (EU) (nedan förordningen om digitala tjänster). Enligt förslaget innehåller lagen om tillsyn över förmedlingstjänster på nätet bestämmelser om behörigheten för Transport- och kommunikationsverket.

Anslutning till producentsammanslutningar

Enligt artikel 57.1 i batteriförordningen får medlemsstaterna vidta åtgärder för att göra det obligatoriskt att utse en producentansvarsorganisation. I artikel 55.6 i förordningen föreskrivs att om en producent har utsett en producentansvarsorganisation i enlighet med artikel 57.1, ska skyldigheterna enligt denna artikel i tillämpliga delar fullgöras av den organisationen, om inte annat anges av medlemsstaten. Dessa bestämmelser motsvarar 62 § i den gällande avfallslagen, enligt vilken producenten, för att fullgöra sina skyldigheter enligt 6 kap., ska ansluta sig till en producentsammanslutning som godkänts för införande i det producentregister som avses i 142 § eller bilda en sådan producentsammanslutning tillsammans med andra producenter. Endast producenter får höra till en producentsammanslutning. Tillstånds- och tillsynsverket kan godkänna en enskild producent till producentregistret, om det med beaktande av verksamhetens art och omfattning är uppenbart onödigt för producenten att ansluta sig till en producentsammanslutning. Det föreslås inte att 62 § i avfallslagen ska ändras.

Producentens företrädesrätt att ordna avfallshantering

Enligt artikel 59.6, artikel 60.7 och artikel 61.1 i batteriförordningen kan medlemsstaterna godkänna åtgärder som förutsätter att insamlingsplatser enligt batteriförordningen som inrättats

för att ta emot olika kategorier av batterier får samla in ackumulatorer och batterier endast om de ingått ett avtal med producenterna eller producentsammanslutningarna. Detta motsvarar 47 § 1 mom. i den gällande avfallslagen, enligt vilket övriga aktörer får upprätta insamlings- och mottagningssystem för kasserade produkter eller tillhandahålla anknytande tjänster bara om det sker i samarbete med producenten. Det föreslås inte att 47 § 1 mom. i avfallslagen ska ändras i fråga om ackumulatorer och batterier. Ingående av avtal, det vill säga samarbete, ska förutsättas även i fråga om ackumulatorer och batterier, eftersom det på detta sätt är möjligt att förbrukade ackumulatorer och batterier returneras till de insamlingssystem som administreras av producenterna. I enlighet med batteriförordningen ansvarar producenterna för insamlingssystemet för förbrukade ackumulatorer och batterier och de ska inte hamna utanför producentens system. Detta är viktigt i synnerhet för att säkerställa att producenter av ackumulatorer och batterier uppnår de föreskrivna insamlingsmålen och ansvarar för alla avfallshanteringsrelaterade kostnader. Om insamlingssystem som är parallella med producentens insamlingsnät tillåts och alla förbrukade ackumulatorer och batterier inte returneras till deras producenter eller producentsammanslutningar, skulle möjligheterna att uppnå de mål som fastställts i förordningen försämrast.

Enligt batteriförordningen ska distributörer (artikel 62.3), de verksamhetsutövare som driver avfallsbehandlingsanläggningar för elektriska eller elektroniska produkter och uttjänta fordon (artikel 65.1), kommuner (artikel 66.2) och andra insamlingsplatser (artikel 67.1) överlämna alla förbrukade ackumulatorer och batterier som de samlat in till producenterna. Skyldigheterna att överlämna förbrukade ackumulatorer och batterier enligt batteriförordningen är direkt förpliktande för aktörerna och artiklarna innehåller inte något nationellt handlingsutrymme. I praktiken innebär överlåtelseskyldigheten att aktörerna ska överlåta de förbrukade ackumulatorer och batterier som tagits ur bruk till producenten eller producentsammanslutningen. Således ska rätten för en annan aktör än en producent att i fråga om ackumulatorer och batterier erbjuda tjänster i anknytning till förberedelse för återanvändning av produkter strykas från 47 § 1 mom. i avfallslagen. Däremot är det även framöver tillåtet att i oförändrad form erbjuda tjänster som anknyter till återanvändning av ackumulatorer och batterier. Enligt batteriförordningen avses med förberedelse för återanvändning samma som förberedelse för återanvändning enligt definitionen i artikel 3.16 i avfallsdirektivet: återvinningsförfaranden som går ut på kontroll, rengöring eller reparation, genom vilka produkter eller komponenter av produkter som har blivit avfall bereds för att användas igen utan någon annan förbehandling. Med återanvändning avses varje förfarande som innebär att produkter eller komponenter som inte är avfall återanvänds i samma syfte för vilket de ursprungligen var avsedda. Förberedelse för återanvändning hänför sig till avfallet, medan återanvändning hänför sig till den produkt som återanvänds i samma syfte.

I artikel 68 i batteriförordningen föreskrivs att medlemsstaterna får begränsa möjligheten för distributörer, aktörer som driver avfallsbehandlingsanläggningar, offentliga avfallshanteringsmyndigheter och insamlingsplatser för frivillig insamling att överlämna förbrukade bärbara ackumulatorer och batterier och förbrukade ackumulatorer och batterier för lätta transportmedel antingen till producenter eller producentansvarsorganisationer eller till en avfallshanteringsaktör för att utföra behandling i enlighet med artikel 70. Således är det möjligt att utfärda bestämmelser om begränsningar av överlåtelseskyldigheten endast för dessa två kategorier av ackumulatorer och batterier. Denna begränsning av skyldigheten att överlämna avfall endast i två olika kategorier av ackumulatorer och batterier kan ha en skadlig inverkan på den helhet av insamlingssystem som producenten administrerar och den avviker från det nuvarande sättet att ordna insamlingen. På grund av detta föreslås inte att någon möjlighet att erbjuda tjänster som gäller återanvändning av förbrukade bärbara ackumulatorer eller förbrukade ackumulatorer i lätta transportmedel utan avtal med producenterna, vilka liknar möjligheten i 47 § 2 mom. i den nuvarande avfallslagen, inkluderas i förslaget.

Enligt batteriförordningen får medlemsstaterna också vidta åtgärder som tillåter sådana offentliga avfallshanteringsmyndigheter som avses i artikel 66 (Skyldigheter för aktörer som driver behandlingsanläggningar) att själva utföra behandling i enlighet med artikel 70. Ingen sådan särskild uppgift som anvisats till kommunerna ingår i förslaget. Utifrån den information som fått från de kommunala aktörerna hanterar inte de kommunala avfallsanläggningarna direkt ackumulatörer och batterier, utan de levererar de ackumulatörer och batterier som de samlat in till producentsammanslutningen. De kommunala avfallsanläggningarna har möjlighet att erbjuda behandlingstjänster för ackumulatörer och batterier som en marknadsmässig tjänst genom att delta i konkurrensutsättningarna av producentsammanslutningar.

Enligt 47 § 3 mom. i den gällande avfallslagen kan kommunen som ett led i avfallshantering som den ordnar enligt 5 kap. komplettera transporten och mottagningen av kasserade produkter till den del som producenten inte ordnar sådan. I så fall ska de kasserade produkterna föras till sådan avfallshantering som producenten har ordnat. Kommunens kompletterande insamling omfattar bland annat kompletterande regional insamling, såsom containrar eller motsvarande insamlingsplatser för insamling av farligt avfall, kommunernas cirkulerande insamling till exempel i skärgården, ofta som en del av insamlingen av farligt avfall, mottagning av förbrukade ackumulatörer och batterier på avfallsstationer, insamlingar av kampanjnatur eller kompletterande frivillig insamling på fastigheterna. Den kompletterande insamling som ordnas av kommunen är inte insamling som konkurrerar med producentens insamling, utan en del av den övriga kommunala avfallshanteringen som ordnas och finansieras av kommunen i enlighet med 5 kap. Den kompletterande insamlingen ska i praktiken genomföras i samarbete med producenterna, även om inget separat avtal förutsätts i bestämmelsen. De skyldigheter som föreskrivits i batteriförordningen förutsätter inte ändringar i fråga om den kompletterande insamling som föreskrivits för kommunerna.

Behoven av att ändra 47 § i avfallslagen granskas i större utsträckning som en del av den totalreform av avfallslagen som inletts av miljöministeriet, i vilken man avser utveckla avfallslagen till en lag om cirkulär ekonomi.

5.1.2 Ändringen av WEEE-direktivet

Ändringen av WEEE-direktivet baserar sig på avgörandet av EU-domstolen och är väldigt detaljerad i fråga om innehåll och det finns egentligen inte något nationellt handlingsutrymme. I praktiken är det obligatoriskt att införa ändringen av WEEE-direktivet i oförändrad form i den nationella lagstiftningen och det finns inte alternativa lösningar för att genomföra ändringen.

5.1.3 Genomförandet av avfallstransportförordningen

I det utkast till regeringsproposition som var på remiss föreslogs att import av avfall för att deponeras vid en avstjälningsplats i Finland såväl efter direkt som efter tillfälligt bortskaffande förbjuds i sin helhet. Detta baserade sig på den nationella tolkningen av artikel 1.a iii i avfallstransportförordningen, utifrån vilken det enligt avfallshierarkin och principerna om närhet och självförsörjning är möjligt att utfärda nationell reglering om avfallstransport för bortskaffande. Syftet med förslaget var att säkerställa bland annat att avstjälningsplatskapaciteten är tillräcklig för bortskaffande av det avfall som uppkommer i det egna landet så långt som möjligt in i framtiden. Genom förslaget ville man dessutom säkerställa att avstjälningsplatskapaciteten är tillräcklig med tanke på försörjningsberedskapen, eftersom det kan uppstå ett behov av avstjälningsplatskapacitet i olika allvarliga störningssituationer.

Bakgrunden till förslaget var att importen till avstjälningsplatserna ökat under de senaste åren i Sverige och man ville undvika en utveckling som går i samma riktning i Finland. Det ansågs

inte vara behövligt att föreslå att begränsa importen för annat bortskaffande eftersom artikel 11 i avfallstransportförordningen redan innehåller strikta villkor för transport av avfall för bortskaffande. Därtill ansågs tryggheten av kapaciteten för annat bortskaffande inte vara lika kritiskt som kapaciteten vid avstjälningsplatserna. Så som anges i avsnitt 1.2 gav Europeiska kommissionen inom ramen för TRIS-förfarandet i fråga om det nationella genomförandet av avfallstransportförordningen en anmärkning om ovan framlagda förslag om att förbjuda import av avfall för deponering vid en avstjälningsplats. Utifrån anmärkningen slopades förslaget om förbud av import till en avstjälningsplats.

Efter kommissionens anmärkning övervägdes som ett annat alternativ för att tillämpa principerna om självförsörjning och närhet att 110 § i den gällande avfallslagen bibehålls i fråga om avfall som transporteras till Finland för bortskaffande. Enligt paragrafen är en förutsättning för att godkänna en transport bland annat att farligt avfall förbränns i en anläggning som är specialiserad på detta eller att avfallet undergår biologisk eller fysikalisk-kemisk behandling. Den nuvarande bestämmelsen ansågs dock delvis motsvara den föreslagna bestämmelsen och bibehållande av den hade krävt en ny förhandsnotifiering till kommissionen och kommissionen hade eventuellt gett en anmärkning även om den. Således hade genomförandet av förordningen fördröjts i förhållande till den bakre gräns som ställs i avfallstransportförordningen.

Vid import för bortskaffande iakttas de förutsättningar som föreskrivs i avfallstransportförordningen, men därtill ska man i enlighet med den gällande regleringen säkerställa att bortskaffandet av avfall som uppstår i Finland inte förhindras eller fördröjs på grund av sådan import.

Nationell kompletterande reglering föreslås inte för export av avfall för bortskaffande. Om visst bortskaffande inte är tillgängligt i Finland, till exempel behandling av kvicksilver, ska export av detta avfall tillåtas till lämpligt bortskaffande. Den nuvarande avfallslagen ställer villkor utifrån vilka export för bortskaffande tillåts. Den nya avfallstransportförordningen ställer likadana eller till och med striktare villkor för transport för bortskaffande, varför det inte längre anses finnas något behov för de villkor för att export för bortförande vilka föreskrivits i avfallslagen.

5.2 Planerade och genomförda metoder i andra medlemsstater

5.2.1 Genomförandet av batteriförordningen

Sverige

Promemorian om det nationella genomförandet av batteriförordningen har sänts på remiss i januari 2025 i Sverige.²⁷ Promemorian innehåller bland annat förslag om nya nationella myndigheter med ansvar för övervakningen av bestämmelserna i batteriförordningen och marknadskontrollen samt om dessa myndigheters befogenheter. I promemorian föreslås även att verkställighets- och marknadskontrollavgifter införs.

I promemorian föreslås en registreringsskyldighet för producenter av ackumulatorer och batterier och en möjlighet för producenter att välja mellan att uppfylla producentansvaret

²⁷ [Promemoria Kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om batterier - Regeringen.se](#)

individuellt eller kollektivt genom en producentansvarsorganisation. Svenska Naturvårdsverket ska godkänna producenter och producentansvarsorganisationer.

I promemorian föreslås att insamling av ackumulatorer och batterier får ske endast via de insamlingssystem som drivs av en producent eller producentansvarsorganisation. Producentansvarsorganisationerna ska anpassa den ersättning som en producent som anlitar den ska betala utifrån kriterier som anges i batteriförordningen. Producenterna och producentansvarsorganisationerna ska ställa en säkerhet.

I promemorian föreslås även införande av nya miljö sanktionsavgifter, till exempel för att en ackumulator eller ett batteris koldioxidavtryck eller andelen återvunnet material i en ackumulator eller ett batteri inte deklarerats, att ackumulatorer och batterier inte märkts korrekt och att ackumulatorer och batterier samlas in utanför producenternas eller producentansvarsorganisationernas insamlingssystem. Det föreslås att de nyaste bestämmelserna ska träda i kraft den 18 augusti 2025.

Danmark

I den reform som nyligen gjorts i Danmark kombineras det nationella genomförandet av direktivet om plastprodukter för engångsbruk, producentansvaret för förpackningsavfall samt batteriförordningen. Ändringarna har beretts för att införas i miljöskyddslagen.²⁸

Syftet med den ändring som gäller batterier och ackumulatorer är att anpassa det ramverk som gäller det utvidgade producentansvaret för ackumulatorer och batterier enligt kraven i batteriförordningen. Lagförslaget innehåller ett förslag om att upphäva de bestämmelser som anses vara motstridiga med förordningen.

De nuvarande systemen för insamling av batterier och ackumulatorer, vilka baserat sig på insamling som genomförts av kommunerna och finansiering av producenterna, har ansetts strida mot batteriförordningen. Batteriförordningen innehåller bestämmelser om att producenterna av batterier och ackumulatorer är direkt ansvariga för insamlingen av förbrukade ackumulatorer och batterier och att producenternas beslutanderätt omfattar de aktörer med vilka de för samarbete inom insamlingen. Således har man avstått från kommunernas insamlingsskyldighet. I ändringen föreskrivs dessutom att det är obligatoriskt att höra till en producentsammanslutning. I ändringen föreskrivs även att andra aktörer får samla in förbrukade ackumulatorer och batterier endast om de ingått ett avtal med producenterna. På så sätt säkerställs att alla insamlingspunkterna för ackumulatorer och batterier omfattas av det insamlingsnät som grundats av producenterna och godkänts av myndigheterna.

5.2.2 Genomförandet av ändringen av WEEE-direktivet och av avfallstransportförordningen

I Sverige kommer genomförandet av ändringen av WEEE-direktivet att vara en del av den mer omfattande utvecklingen av den svenska WEEE-förordningen²⁹, vars syfte är att förbättra insamlingen av el- och elektroniskrot i Sverige. Norge bereder inte någon ändring av den egna WEEE-lagstiftningen.

²⁸ <https://www.retsinformation.dk/eli/Ita/2024/48>

²⁹ [Förordning \(2022:1276\) om producentansvar för elutrustning - Regeringskansliets rättsdatabaser](#)

För närvarande finns det inte information om genomförandet av avfallstransportförordningen i de andra medlemsstaterna eller om de har för avsikt att utfärda ny lagstiftning. I huvudsak börjar avfallstransportförordningen tillämpas den 21 maj 2026, varför det inte ännu varit behövligt för medlemsstaterna att bereda det nationella genomförandet. Förordningen är direkt tillämplig lagstiftning i medlemsstaterna, varför det i fråga om andra frågor än till exempel påföljderna inte nödvändigtvis finns något behov av ett nationellt genomförande eller en ändring av den nationella lagstiftningen på grund av den nya avfallstransportförordningen.

6 Remissvar

6.1 Remissvar på propositionsutkastet

Denna regeringsproposition var på remiss i form av två separata utkast. Nedan presenteras remissvaren på de olika utkastet och i avsnitt 6.2 de ändringar som gjorts med anledning av remissvaren i dessa helheter.

Remissvaren om genomförandet av batteriförordningen och WEEE-direktivet

Utlåtandena om utkastet till proposition om genomförandet av batteriförordningen och WEEE-direktivet är tillgängliga på statsrådets projektportal på adressen valtioneuvosto.fi/hankkeet/under/koden/YM048.00/2024. De inkomna utlåtandena uppgick till 26. Tre remissinstanser hade inte något att yttra om innehållet i förslaget. Ett utlåtande gavs av Ålands landskapsregering, justitieministeriet, finansministeriet, arbets- och näringsministeriet, kommunikationsministeriet, Birkalands NTM-central, Säkerhets- och kemikalieverket, Transport- och kommunikationsverket, Konkurrens- och konsumentverket, Återvinningsindustrin rf, Enviro Recycling Oy, Innovationsfinansieringsverket Business Finland, Finsk handel, Recser Oy, Suomen Romukauppioiden liitto ry, Tekniska Handelsförbundet rf, Tullen, Suomen Autopurkamoliitto r.y., Cirkulärkraft Finland rf, Suomen Autokierrätys Oy, Finlands Kommunförbund rf, Stena Recycling Oy, ERP Finland, ICT Producenternas Andelslag-TY, Akkukierrätys Pb Oy samt VTT Technical Research Centre of Finland.

Språkrkrav som gäller märkning av och bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter för ackumulatorer och batterier samt handlingar

Flera remissinstanser (Tekniska Handelsförbundet, Suomen Romukauppioiden liitto, Recser, Suomen Autopurkamoliitto, Finsk handel, Säkerhets- och kemikalieverket, Enviro Recycling) anmärkte att den föreslagna bestämmelsen inte är exakt och delvis innehåller språkrkrav som går längre än kraven i batteriförordningen.

Övriga tillsynsmyndigheter

Flera remissinstanser (Kommunikationsministeriet, Transport- och kommunikationsverket, Recser) understödde förslaget om att Transport- och kommunikationsverket har till uppgift att övervaka de skyldigheter som föreskrivits för en leverantör av onlineplattformar. Birkalands NTM-central uttryckte en oro i fråga om oklarheterna i förhållandet mellan befogenheten för de olika myndigheterna och i fråga om övervakningen av en onlineplattform som finns utomlands men som säljer produkter till Finland. Dessutom anmärkte NTM-centralen att förslaget inte innehåller någon bestämmelse om vilken myndighet som övervakar att artikel 30.7 i förordningen om digitala tjänster iakttas. Under den fortsatta beredningen preciserade NTM-centralen dock att den understödjer att Transport- och kommunikationsverket tilldelas den föreslagna uppgiften och betonade betydelsen av myndighetssamarbete i övervakningen av

onlineplattformar. I sitt utlåtande riktade justitieministeriet uppmärksamhet på att den befogenhet som enligt förslaget föreskrivs i avfallslagen för tillsynsmyndigheten i fråga om skyldigheterna för en leverantör av onlineplattformar är problematisk med tanke på legalitetsprincipen, en tydlig reglering och förutsägbarheten. De föreslagna bestämmelserna gör att det är oklart om de befogenheter som fastställts i lagen om tillsyn över förmedlingstjänster på nätet lämpar sig för tillsynen av skyldigheterna för en leverantör av onlineplattformar.

Producentens företrädesrätt att ordna avfallshantering

Den föreslagna ändringen i paragrafen om att begränsa rätten för andra aktörer till en rätt att erbjuda endast tjänster i anknytning till återanvändning av ackumulatorer och batterier (produkt) men inte för förberedelse för återanvändning (avfall) fick understöd av flera remissinstanser (ERP Finland, Birkalands NTM-central, Akkukierrätys, Recser, Finsk Handel, Suomen Autokierrätys) och i utlåtandena mötte förslaget inte på motstånd. En del av remissinstanserna (Suomen Romukauppiaiden liitto, Suomen Autopurkamoliitto) uttryckte dock en oro som gällde att bestämmelserna borde möjliggöra återanvändning i större grad än för närvarande. Dessutom påpekade man att återanvändning och förberedelse för återanvändning är termer som lämnar utrymme för tolkning, vilket i praktiken bildar en oklar situation till exempel i fråga om fordonsackumulatorer. Förordningen om cirkulär ekonomi för fordon (den så kallade ELV-förordningen), som för närvarande befinner sig förhandlingsskedet, innehåller även reglering kring delar som demonterats från uttjänta fordon, såsom ackumulatorer. Dessutom påpekade flera remissinstanser att producentens primära rätt enligt vad som föreskrivs i 47 § 1 mom. i avfallslagen i stället för rätten borde återspegla producentens ansvar och skyldighet att ordna avfallshanteringen för kasserade förbrukade ackumulatorer och batterier. En del av remissinstanserna (Finsk Handel, Recser) anmärkte dessutom att även om batteriförordningen inte förutsätter någon ändring av den i 47 § 3 mom. i avfallslagen föreskrivna rätten för kommunen att komplettera producentens insamling, vore det dock viktigt i dessa situationer att kommunerna och producenterna har ett samarbetsavtal om kommunernas kompletterande insamling.

Mottagningsskyldigheten för en produkttributör Flera remissinstanser (Akkukierrätys, Birkalands NTM-central, Finsk Handel) påpekade att förslaget om kostnadsansvaret för en tributör inte beaktar producentens kostnadsansvar enligt artiklarna 59–61 i batteriförordningen. Det kostnadsansvar som föreskrivits för producenten begränsar tributörens ansvar för kostnaderna.

Undantag från producentens kostnadsansvar i fråga om vissa produkter

Flera remissinstanser som kommenterade förslaget till paragrafen (Birkalands NTM-central, Cirkulärkraft Finland rf, Finlands Kommunförbund) understödde den föreslagna bestämmelsen om att avgränsa producentens kostnadsansvar eller utfärda bestämmelser om en skyldighet för producenten att ta emot även avfall som inte omfattas av dess kostnadsansvar. Två remissinstanser (Återvinningsindustrin, Suomen Romukauppiaiden liitto) föreslog att producentsammanslutningarna inte ska ha någon rätt att ta ut gottgörelser för råvaror i fråga om de avfall som omfattas av avfallsinnehavarens ansvar. Suomen Autopurkamoliitto föreslog att fordonsackumulatorer som sålts för återanvändning ska anses utgöra ett undantag till producentens kostnadsansvar. Birkalands NTM-central föreslog att antingen paragrafen eller motiveringarna till den tydligt ska redogöra för att innehavaren av avfallet ansvarar för de kostnader för avfallshantering av el- och elektronikapparatskrot vilka lämnar utanför producentens kostnadsansvar. NTM-centralen föreslog vissa preciseringar av teknisk natur i paragrafen och motiveringarna till den och anmärkte dessutom att i fråga om produkter som omfattas av kostnadsansvaret för innehavaren av avfallet ska det tydliggöras vem som har rätt

att erbjuda avfallshanteringstjänster för sådana produkter. Dessutom understödde Recser förslaget om att upphäva att paragrafens 2 mom., vilket innebär ett kollektivt producentansvar för industriella ackumulatorer.

Den säkerhet som krävs av producenterna av vissa produkter och producentsammanslutningar

Flera remissinstanser (Återvinningsindustrin, Suomen Romukauppiaiden liitto, Suomen Autopurkamoliitto) uttryckte en oro för att kravet på en säkerhet inte får öka kostnaderna för återanvändare som verkar som en del av producentens insamlingsnät. Man önskade dessutom att lagen innehåller en skrivning om att producentsammanslutningarna ska förutsättas att offentliggöra ekonomiska uppgifter på ett mer transparent och öppet sätt.

Försummelseavgift

Flera remissinstanser (ERP Finland, Birkalands NTM-central, Akkukierrätys, Konkurs- och konsumentverket, Recser) ansåg att det var motiverat och värt att understödja att man utfärdar bestämmelser om de föreslagna försummelseavgifterna som en metod för att effektivisera tillsynen av fullgörandet av skyldigheterna i batteriförordningen. Säkerhets- och kemikalieverket ansåg att införandet av en försummelseavgift för att effektivisera marknadskontrollen i princip är värt att understödja, men lyfte fram bristerna i förslaget i fråga om terminologin, maximibeloppet, tillämpningsområdet och förfarandet för att påföra avgifterna. Verket ansåg att den föreslagna försummelseavgiften med två steg är ägnad åt att sammanblanda förfarandet med påföljdsavgifter med förfarandet med vite, som är avsett för att effektivisera verkställigheten av förvaltningsbeslut. Flera remissinstanser (Återvinningsindustrin, Suomen Autopurkamoliitto, Suomen Romukauppiaiden liitto) lyfte fram att eftersom en försummelseavgift kan påföras även för andra än producenter, ska det finnas tydliga grunder för tillämpningen, så att en påföljd inte riktas på felaktigt sätt. Arbets- och näringsministeriet påpekade att propositionen inte innehåller någon bedömning av förhållandet mellan påföljdsregleringen och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 (nedan marknadskontrollförordningen) och lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2026, nedan marknadskontrollagen). Justitieministeriet anmärkte att motiveringarna till lagstiftningsordningen ska redogöra för varför man vill att de nya gärningarna omfattas av försummelseavgiften och för deras förhållande till de gärningar som avses i 147 §.

Utkastet till proposition var på remiss innan kommissionen gav ett detaljerat utlåtande om tillsynen av skyldigheterna för en leverantör av onlineplattformar och en påföljdsavgift. Utifrån det detaljerade utlåtandet har propositionen ändrats efter remissförfarandet och tillsynen av skyldigheterna för en leverantör av onlineplattformar och påföljdsavgifterna föreskrivs i lagen om tillsyn över förmedlingstjänster på nätet och inte i avfallslagen. I sitt utlåtande ansåg justitieministeriet att det var problematiskt med en lösning där avfallslagen innehåller bestämmelser om sanktionering i anknytning till påföljdsavgiften för en leverantör av onlineplattformar (127 §), men lagen om tillsyn över förmedlingstjänster på nätet innehåller bestämmelser om påföljdsavgifter och det anknutna förfarandet samt Transport- och kommunikationsverkets befogenheter i tillsynen enligt batteriförordningen. Påföljdsavgifter föreskrivs i avfallslagen, men den övriga reglering som gäller påföljdsavgifter, såsom påföljdsavgiftens storlek, uteblivet påförande av en påföljdsavgift och ändringssökande, ingår dock i lagen om tillsyn över förmedlingstjänster på nätet. Justitieministeriet lade fram att regleringslösningen inte nödvändigtvis uppfyller kriterierna om tillräcklig förutsägbarhet och tydlighet.

Straffbestämmelsen

Flera remissinstanser (ERP Finland, Birkalands NTM-central, Akkukierrätys, Konkurs- och konsumentverket, Recser) understödde den föreslagna straffbestämmelsen. Säkerhets- och kemikalieverket anmärkte att delvis samma gärningsformer omfattas av straffbestämmelsen och den föreslagna försumelseavgiften. I sitt utlåtande gjorde justitieministeriet flera anmärkningar om den föreslagna bestämmelsen och dess motiveringar. Justitieministeriet ansåg att det finns skäl att motivera propositionsutkastet mer ingående i fråga om huruvida skyldigheterna i första hand kan fullgöras på något annat sätt än genom en straffrättslig reaktion. Dessutom innehöll propositionen inte någon granskning av de allmänna förutsättningarna för blankostraffreglering, även om dessa krav är en förutsättning för att ett lagförslag ska behandlas i vanlig lagstiftningsordning. I den fortsatta beredningen finns det även skäl att rikta uppmärksamhet på att de gärningssätt som baserar sig på batteriförordningen har placerats under en punkt (26) i straffbestämmelsen i förslaget, eftersom en egen punkt i princip ska bildas för varje gärningssätt. Dessutom anmärkte justitieministeriet att den grad av tillräcklighet som förutsätts för en ny straffbar gärning ska motiveras i regeringspropositionen.

Övriga observationer

Flera remissinstanser (Kierrätysteollisuus, ERP Finland, Suomen Romukauppiain liitto, Birkalands NTM-central, Akkukierrätys, Recser, Finsk handel, Säkerhets- och kemikalieverket) anmärkte att det är viktigt att den myndighet som övervakar producentansvaret enligt batteriförordningen har tillräckliga resurser. Tillräckliga resurser ska säkerställas i synnerhet för övervakningen av fripassagerare även med beaktande av ackumulatorer och batterier som kommer via distanshandeln. I sitt utlåtande påpekade Birkalands NTM-central att den inte förmår sköta de utökade uppgifter som planerats för den, om den inte anvisas lämpliga extra personalresurser och anslag för informationssystemen. I sitt utlåtande konstaterade Säkerhets- och kemikalieverket att det understödjer den verksamhetsmodell som lyfts fram i regeringens proposition 103/2024 rd, enligt vilken det nya Tillstånds- och tillsynsverket framöver övervakar att tillbörlig aktsamhet iakttas. I sitt utlåtande lyfte arbets- och näringsministeriet fram en allmän oro som gällde resultatstyrningen av Säkerhets- och kemikalieverket. Enligt ministeriet ska tilläggsresurser som motsvarar uppgifterna anvisas till verket för att säkerställa att dess verksamhet är effektiv. I sitt utlåtande anmärkte Transport- och kommunikationsverket att de sammantagna konsekvenserna av de extra uppgifter som orsakas av de nya EU-rättsakterna ska följas noggrant.

I sitt utlåtande förde justitieministeriet fram att det förslag som var på remiss innehåller ett förslag om uppgifter för Birkalands NTM-central och ändringar som delvis gäller samma paragrafer som riksdagen för närvarande behandlar som en del av behandlingen av regeringens proposition om reformen av regionförvaltningen (RP 13/2025 rd). I sitt utlåtande riktade finansministeriet dessutom uppmärksamhet på antalet författningsförslag som gäller miljöfrågor och som är anhängiga samtidigt. Finansministeriet ansåg att det med tanke på planeringen är utmanande och icke-önskvärt att propositionerna om de uppgifter som överförs till Tillstånds- och tillsynsverket är utspridda och att de ekonomiska konsekvenserna inte kan granskas som helhet. Vid den fortsatta beredningen konstaterade finansministeriet att det inte anser att tilläggsfinansieringen till Birkalands NTM-central tilldelas inte är realistisk med tanke på de uppgifter som orsakas av genomförandet av batteriförordningen och ändringen av WEEE-direktivet.

Den föreslagna lösningen där separata tillämpningsanvisningar utarbetas om kraven i batteriförordningen beträffande nätet för insamling av förbrukade ackumulatorer och batterier, mottagningsskyldigheten för distributörer och aktörernas rapporteringsskyldigheter

understöddes av flera remissinstanser (Finsk handel, Akkukierrätys, Recser). Det snäva tidsschemat för beredningen av tillämpningsanvisningarna och samråden med intressentgrupper i beredningen av dessa ansågs vara en viktig fråga. Dessutom uttryckte Finsk handel och Tekniska Handelsförbundet sin oro för riskerna förknippade med mottagning av förbrukade ackumulatorer och batterier. Finsk handel föreslog att bristerna i säkerhetsaspekterna i batteriförordningen beaktas i den nationella beredningen. Akkukierrätys förde dessutom fram att bokförings- och rapporteringsskyldigheterna för olika aktörer enligt batteriförordningen förutsätter att antalet insamlade eller behandlade ackumulatorer rapporteras till myndigheten, men även till producenterna eller producentsammanslutningarna.

I sitt utlåtande lyfte Birkalands NTM-central även fram de preciseringsbehov som batteriförordningen förutsätter i 46 §, 52 §, 63 § och 66 § i avfallslagen och föreslagna 221 g § i miljöskyddslagen.

I flera utlåtanden gjordes även anmärkningar av teknisk natur avseende såväl paragraferna som motiveringarna samt förslag om ändringar av vissa andra bestämmelser i avfallslagen.

Kommissionens detaljerade utlåtande och anmärkning

Kommissionen gav ett detaljerat utlåtande och en anmärkning till Finland om propositionen om genomförandet av batteriförordningen. Det detaljerade utlåtandet gäller genomförandet av artikel 62.6 i batteriförordningen. Enligt det förhandsnotifierade utkastet övervakar Transport- och kommunikationsverket att de skyldigheter som ställs för leverantörer av onlineplattformar i batteriförordningen iakttas med de befogenheter som föreskrivits för det i lagen om tillsyn över förmedlingstjänster på nätet (18/2024), med undantag för 3 kap. i den lagen. Enligt utkastet omfattar Transport- och kommunikationsverkets befogenheter således inte de administrativa påföljder som föreskrivs i 3 kap. i lagen om tillsyn över förmedlingstjänster på nätet, såsom påföljdsavgifter. Avsikten var att utfärda bestämmelser om påföljdsavgiften som en del av projektet avfallslagen III, vilket ingår i reformen av det nuvarande påföljdssystemet i avfallslagen. Kommissionen konstaterar att 25 § i utkastet inte är kompatibelt med systemet för tillsyn och kontroll i kapitel IV i förordningen om digitala tjänster på det sätt som förutsätts i batteriförordningen, eftersom de påföljdsbefogenheter som förskrivs för Transport- och kommunikationsverket i artikel 51 i förordningen om digitala tjänster lämnas utanför dess behörighet. Kommissionen uppmuntrar att harmonisera föreslagna 25 § med tillsyns- och kontrollstrukturen i förordningen om digitala tjänster. Dessutom uppmanar kommissionen att föreslagna 126 § omformuleras, eftersom det utifrån utkastet förblir oklart om även Transport- och kommunikationsverket är en sådan behörig myndighet som avses i föreslagna 126 §.

Kommissionens anmärkning gällde skyldigheten för en distributör att i enlighet med artikel 42.2 i batteriförordningen granska att producenten har registrerats i det producentregister som avses i artikel 55 innan en ackumulator eller ett batteri tillhandahålls på marknaden. Det förhandsnotifierade utkastet redogjorde inte tillräckligt tydligt för att det inte är möjligt att avvika från kontrollskyldigheten för en distributör enligt batteriförordningen.

Remissvaren om genomförandet av avfallstransportförordningen

Utlåtandena om utkastet till proposition om genomförandet av avfallstransportförordningen är tillgängligt på statsrådets projektportal på adressen [valtioneuvosto.fi/sv/projekt_under_koden YM049:00/2024](https://valtioneuvosto.fi/sv/projekt_under_koden_YM049:00/2024). Utkastet till proposition var på remiss innan kommissionen gav en anmärkning om genomförandet av förordningen och förbudet att förbjuda import av avfall till en avstjälpningsplats slopades från propositionen. Vid remissförfarandet riktades i hög grad uppmärksamhet på 110 § och detta refereras nedan.

Totalt lämnades 29 utlåtanden in. Av remissinstanserna hade tolv inte något att yttra om förslagets innehåll. Gruppen av remissinstanser omfattade myndigheter, ministerier, rättsverk, intresseorganisationer inom avfall och cirkulär ekonomi samt företag. Av myndigheterna gav justitieministeriet, Finlands miljöcentral, centralkriminalpolisen och ackrediteringstjänsten FINAS ett utlåtande. Dessutom yttrade sig Försörjningsberedskapscentralen, Helsingforsregionens miljötjänster - samkommunen HRM, Finlands Kommunförbund, Cirkulärkraft Finland, Återvinningsindustrin, Plastindustrin, Kemiindustrin, Finlands Återvinningsmaterialförbund, Finlands hamnar rf, Suomen Romukauppiain Liitto, producentsammanslutningen för förpackningar Sumi Oy samt två företag (NG Nordic Finland Oy och Stena Recycling Oy).

Flera remissinstanser understödde förslaget som helhet. I några utlåtanden ansåg man att förslaget förbättrar övervakningen av avfallstransporter och i och med det bekämpningen av olagliga avfallstransporter. Två remissinstanser ansåg att förslaget är värt att understödja med tanke på försörjningsberedskapen. Två intresseorganisationer tog ställning till regleringen kring den föreslagna säkerheten och ansåg att det var bra att säkerheten i anknytning till avfallstransporter ska gälla tillsvidare. Några intresseorganisationer ville inte ha reglering som är striktare än EU-regleringen, men å andra sidan ansåg vissa remissinstanser att nationellt striktare bestämmelser är en bra sak.

Justitieministeriet ansåg att motiveringarna till den föreslagna straffregleringen i avfallslagen och strafflagen ska preciseras i synnerhet till den del som det föreslagna kriminaliserade området i förslaget utvidgas, och om det gör det, ska propositionen innehålla godtagbara grunder för kriminaliseringen. Justitieministeriet ansåg även att det i fråga om blankostraffbestämmelserna ska bedömas om grundlagsutskottets förutsättningar för blankostraffreglering uppfylls. Dessutom kommenterade justitieministeriet regleringen kring skyddet för personuppgifter och rätten att få uppgifter.

I utlåtandena riktades mest uppmärksamhet på det i 110 § föreslagna förbudet att importera avfall för deponering vid en avstjälningsplats såväl direkt som efter temporärt bortskaffande, det vill säga i praktiken efter fysikalisk-kemisk behandling. Detta så kallade förbud att importera avfall till en avstjälningsplats mötte motstånd i synnerhet från de organisationer som företräder aktörer inom cirkulär ekonomi och ett företag som importerar avfall och deponerar avfall i en avstjälningsplats efter fysikalisk-kemisk behandling. De motiverade detta bland annat med att deponering vid avstjälningsplatser fortfarande behövs för vissa avfall. Dessutom ansåg man att avfall ska kunna röra sig så fritt som möjligt inom EU och att nationella bestämmelser som är striktare än EU-lagstiftningen inte ska införas. Med undantag för en aktör godkände de aktörer som motsätter sig förbudet mot import till en avstjälningsplats det föreslagna förbudet, om lagen till denna del träder i kraft först den 31 december 2028. Förbudet av import till avstjälningsplatser understöddes i två utlåtanden. Enligt dem som understödde förslaget ska kapaciteten vid avstjälningsplatserna tryggas för bortskaffande av avfall som uppkommer i Finland och bland annat för olika störningssituationer.

Två intresseorganisationer hade delvis missförstått det föreslagna förbudet att importera avfall för deponering vid en avstjälningsplats. De ansåg att förbudet mot deponering vid en avstjälningsplats gäller även deponering av restavfall efter behandling av avfall som importerats för återvinning i en avstjälningsplats. Detta hade dock inte föreslagits. Avfallsrester som uppkommer i behandlingen av avfall som importerats för återvinning får enligt förslaget fortfarande deponeras vid en avstjälningsplats. Enligt förslaget förbjuds endast deponering av avfall som importerats för bortskaffande i en avstjälningsplats såväl direkt som efter ett temporärt bortskaffande.

I utlåtandena framfördes även förslag och önskemål som inte omfattas av innehållet i denna regeringsproposition. Dessa var bland annat att avfallsskatten utvidgas och att principen för att fastställa transportsäkerheterna ändras. I utlåtandena föreslogs dessutom ändringar i vissa ärenden som är direkt tillämpliga utifrån EU:s avfallstransportförordning och som inte kan vara föremål för nationella ändringar eller tilläggsreglering.

6.2 De ändringar som gjorts utifrån remissvaren

Genomförandet av batteriförordningen och WEEE-direktivet

I den fortsatta beredningen preciserades paragrafen med bestämmelser om märkningar på ackumulatorer och batterier, anvisningarna, säkerhetsuppgifterna och språkkraven på handlingar och den omformulerades även på så sätt att den inte innehåller språkkrav som går längre än kraven i batteriförordningen.

I den fortsatta beredningen bibehölls den föreslagna ordalydelsen i paragrafen med bestämmelser om en producents primära rätt att ordna avfallshanteringen i oförändrad form, men i motiveringarna till den preciserades termerna återanvändning, förberedelse för återanvändning och återtillverkning enligt batteriförordningen. I motiveringarna tydliggjordes dessutom att den överlåtelseskyldighet som föreskrivits i batteriförordningen inte gäller för ackumulatorer och batterier som lämpar sig för återanvändning och som används på nytt i samma användningssyfte. I förordningen om cirkulär ekonomi för fordon, som för närvarande befinner sig i enilogförhandling, har målet varit att beakta regleringen i batteriförordningen. Ordförande har som mål att slutföra trilogförhandlingarna före utgången av år 2025. Paragrafens rubrik eller ordalydelsen om en producents primära rätt i 1 mom. har inte ändrats. Ändringarna kan utredas och övervägas som en del av totalreformen av avfallslagen.

I 4 mom. i paragrafen om mottagningsskyldigheten för en produkt Distributör gjordes ett tillägg enligt vilken en distributör av ackumulatorer och batterier ansvarar för de kostnader som hör till den mottagning som den ordnat och som inte omfattas av producentens ansvar enligt artikel 59.1, artikel 60.4 och artikel 61.3 i batteriförordningen. Motiveringarna till paragrafen ändras för att svara mot innehållet i den föreslagna paragrafen.

Vissa preciseringar av teknisk karaktär gjordes i paragrafen om undantag från producentens kostnadsansvar i fråga om vissa produkter och motiveringarna till den. Till motiveringarna fogades dessutom att avfall som en producent returnerat till ett avfallshanteringssystem behandlas på samma sätt som allt annat avfall i producentens avfallshanteringssystem, oberoende av om avfallet omfattas av producentens eller avfallsinnehavarens kostnadsansvar. I praktiken kan det var omöjligt att avskilja avfall som omfattas av avfallsinnehavarens kostnadsansvar från annat avfall som når producentens avfallshanteringssystem.

I den fortsatta beredningen gjordes vissa preciseringar av teknisk natur i paragrafen om säkerhetskraven och motiveringarna till den. Ingen anteckning om bättre transparens i producentsammanslutningarnas ekonomiska uppgifter infördes i paragrafen, då en sådan ändring kan utredas i samband med totalreformen av avfallslagen.

I den fortsatta beredningen avgränsades den föreslagna situationer där skyldigheterna i batteriförordningen överträds jämfört med det förslag som var på remiss. Vid den fortsatta beredningen konstaterades att införande av en försummelseavgift eller en administrativ påföljdsavgift i marknadskontrollen av batteriförordningen förutsätter att påföljdssystemet i avfallslagen reformeras i en mer omfattande grad och även att det samordnas med marknadskontrollagen. I samband med marknadskontrollen av införandet av påföljdsavgiften

är avsikten att utreda en övergripande reform av påföljdsregleringen i avfallslagen som en del av beredningen av lagen om cirkulär ekonomi. I propositionen har det föreslagits att man i straffbestämmelsen i avfallslagen inför bestämmelser om överträdelse av de förbud som gäller tillhandahållande eller införande på marknaden och skyldigheterna för ekonomiska aktörer enligt batteriförordningen.

Försummelseavgiften skulle gälla endast för försummelse av vissa separat föreskrivna skyldigheter för en producent eller distributör och skulle således inte omfattas av behörigheten för andra myndigheter än Tillstånds- och tillsynsverket, som övervakar producentansvaret. Således finns det inte något behov av att överhuvudtaget ändra 133 §, som gäller påförande av en påföljdsavgift, med anledning av genomförandet av batteriförordningen.

Den föreslagna straffbestämmelsen preciserades vid den fortsatta beredningen i fråga om vissa gärningsformer genom att så noggrant som möjligt specificera den gärning som föreslås att sanktioneras. Dessutom förutsätts inte att man kriminaliserar ett förfarande i strid med kravet på fästning av en CE-märkning eller förbudet mot bortskaffande eller återvinning av energi. Dessutom har motiveringarna till bestämmelsen kompletterats och preciserats i den fortsatta beredningen.

Även förslaget förhållande till grundlagen och motiveringarna till lagstiftningsordningen kompletterades i den fortsatta beredningen i synnerhet i fråga om de föreslagna påföljderna. Förslaget om straffbestämmelsen bedömdes med tanke på de allmänna kriminaliseringsprinciperna och det bedömdes om ett motsvarande mål kan uppnås med ett sätt som i mindre grad ingriper i den grundläggande fri- och rättigheten än genom kriminalisering. Dessutom bedömdes exaktheten i den föreslagna bestämmelsen med beaktande av de allmänna förutsättningarna för blankostraffregleringen och grundlagsutskottets avgörandepraxis. Även förslaget om att utvidga en myndighets rätt att få uppgifter (122 §), vilket gjordes utifrån den fortsatta beredningen, bedömdes i ljuset av grundlagsutskottets praxis.

Utifrån den fortsatta beredningen föreslås ändringar som förutsätts av genomförandet av batteriförordningen även i 63 § (Producentsammanslutningars verksamhet), 66 § (Producentsammanslutningens tjänsteupphandling) och 66 b § (Verksamhet som behövt ombud i Finland). I den fortsatta beredningen ansågs det vara motiverat att foga hänvisningar till batteriförordningen även till dessa paragrafer. Batteriförordningen innehåller mer detaljerad reglering än de nämnda bestämmelserna och den ska iakttas parallellt med avfallslagen. Utifrån den fortsatta beredningen föreslås dessutom en ändring av 122 § i avfallslagen (rätten att få uppgifter), så att Tillstånds- och tillsynsverket har rätt att få behövliga uppgifter även för övervakningen av skyldigheterna inom ramen för producentansvaret enligt batteriförordningen.

Dessutom har Birkalands NTM-centrals uppskattning av inflödet av inkomster av de avgiftsbelagda prestationerna fogats till punkt 4.1.2 ekonomiska konsekvenser i propositionen.

Den föregående fasen av genomförandet av batteriförordningen gällde koncentrerings av uppgifterna för marknadskontrollmyndigheten enligt batteriförordningen, inbegripet uppgiften att övervaka policyerna för tillbörlig aktsamhet, till Säkerhets- och kemikalieverket (RP 103/2024 rd). I regeringens proposition ansågs att det senare är motiverat att utreda en överföring av uppgiften att övervaka tillbörlig aktsamhet till befogenheten för den nya myndighet som genomför horisontell övervakning av tillbörlig aktsamhet och i anslutning till övervakningsuppgifterna enligt direktivet om företagsansvar (EU) 2022(2426), som trädde i kraft den 25 juli 2024. Ingen sådan överföring av tillsynsuppgifter är för närvarande anhängig, eftersom flera ändringar föreslagits till direktivet om företagsansvar, inbegripet den tidpunkt då den börjar tillämpas. Batteriförordningen har ändrats genom den förordning som getts den 18

juli 2025, enligt vilken den tidpunkt då kraven på tillbörlig aktsamhet börjar tillämpas har flyttats fram till den 18 augusti 2027.³⁰ Således har Säkerhets- och kemikalieverket tills vidare ännu till uppgift att övervaka policyer för tillbörlig aktsamhet och det är möjligt att börja utreda överföringen av uppgifter i takt med att det nationella genomförandet av direktivet om företagsansvar framskrider.

De ändringar som gjorts utifrån kommissionens detaljerade utlåtande och anmärkning

Enligt kommissionens detaljerade utlåtande är 25 § ("Övriga tillsynsmyndigheter") i det notifierade utkastet motstridigt med förordningen om digitala tjänster och batteriförordningen. Dessutom föreslog kommissionen att 126 § ("Åtgärder vid förseelser eller försummelser") omformuleras för att säkerställa att den är förenlig med föreslagna 25 §. Utifrån kommissionens detaljerade utlåtande ändrades förslaget på så sätt att Transport- och kommunikationsverkets befogenheter föreskrivs i lagen om tillsyn över förmedlingstjänster på nätet i stället för i avfallslagen. Till 55 § i avfallslagen fogas en informativ hänvisning om att lagen om tillsyn över förmedlingstjänster på nätet innehåller bestämmelser om övervakningen av de skyldigheter som föreskrivs i artikel 62.6 i batteriförordningen.

Enligt förslaget fogas till 1 § i lagen om tillsyn över förmedlingstjänster på nätet en bestämmelse om att Transport- och kommunikationsverket utövar tillsyn över efterlevnaden av de skyldigheter som föreskrivs för en leverantör av onlineplattformar i artikel 62.6 i batteriförordningen med stöd av de befogenheter som anges i lagen om tillsyn över förmedlingstjänster på nätet. I tillsynen har Transport- och kommunikationsverket tillgång till alla undersökningsförfaranden för myndigheter och tillsynsbefogenheter enligt 2 kap. i lagen och de administrativa påföljder som föreskrivs i 3 kap., inklusive påföljdsavgiften, som föreskrivs i lagen om tillsyn över förmedlingstjänster på nätet.

Till 17 § i lagen om tillsyn över förmedlingstjänster på nätet fogas dessutom en separat bestämmelse om påföljdsavgiften för överträdelse av de skyldigheter som föreskrivs i artikel 62.6 i batteriförordningen. Enligt förslaget kan Transport- och kommunikationsverket påföra en påföljdsavgift för en leverantör av onlineplattformar, som gör det möjligt för konsumenter att ingå distansavtal med producenter som avses i batteriförordningen och som uppsåtligt eller av oaktsamhet försummar skyldigheten att, för att uppfylla kraven i artikel 30.1 i förordningen om digitala tjänster, erhålla den information från producenterna som anges i artikel 62.6 i batteriförordningen innan dessa får tillgång till leverantörens onlineplattform.

Dessutom gav kommissionen Finland en anmärkning om 55 § i det notifierade utkastet ("Säkerställande av att en producent är registrerad"). Det notifierade utkastet redogör inte tillräckligt för att det inte är möjligt att avvika från skyldigheterna för distributörer enligt artikel 42.4 i batteriförordningen. Med anledning av anmärkningen har förslaget avseende 55 § i avfallslagen ändrats på så sätt att den informativa hänvisningen till batteriförordningen har flyttats till 2 mom.

Genomförandet av avfallstransportförordningen

³⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2025/1561 av den 18 juli 2025 om ändring av förordning (EU) 2023/1542 vad gäller skyldigheter för ekonomiska aktörer i fråga om policyer för tillbörlig aktsamhet avseende batterier.

Vid den fortsatta beredningen kompletterades motiveringarna till 116 § och 117 b § i avfallslagen utifrån remissvaren. Utifrån remissvaren preciserades ordalydelserna i straffbestämmelsen i avfallslagen och motiveringarna till denna paragraf och straffbestämmelsen i strafflagen kompletterades till den del som gäller hur det kriminaliserade området utvidgas. Till avsnitt 12 (Förhållande till grundlagen) fogades även motiveringar om godtagbarheten för de nya kriminaliserade gärningarna och blankostrafftekniken. Även paragrafen om rätten att få uppgifter (122 §) preciserades på så sätt att myndigheternas rätt att få uppgifter från andra myndigheter gäller nödvändiga uppgifter.

Så som refereras i avsnitt 5.1.3 ströks förbudet att importera avfall till en avstjälningsplats från propositionen (110 §) med anledning av kommissionens anmärkning. I 110 § bibehölls dock en bestämmelse om att det till Finland är tillåtet att transportera avfall för bortskaffande endast om bortskaffandet av avfall som uppkommer i Finland inte förhindras eller fördröjs till följd av detta.

Dessutom gjordes små kompletteringar i motiveringarna till 112 § efter remissförfarandet.

7 Specialmotivering

7.1 Avfallslagen

2 §. Tillämpningsområde. I propositionen föreslås det att paragrafens gällande 5 mom. upphävs. Det är ändamålsenligt att momentet upphävs, eftersom inte heller de andra EU-rättsakter som genomförts genom avfallslagen räknas upp i paragrafen.

6 §. Övriga definitioner. Hänvisningen i 1 mom. 29 punkten till avfallstransportförordningen uppdateras så att hänvisningen motsvarar den nya förordningen.

16 a §. Språkrav som gäller märkning av och bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter för ackumulatorer och batterier samt handlingar. Det föreslås att till lagen fogas en ny 16 b § som innehåller bestämmelser om språkrav som gäller märkning av och bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter för ackumulatorer och batterier samt handlingar. De artiklar i batteriförordningen som nämns i paragrafen förutsätter att medlemsstaterna föreskriver om språkrav. Enligt den föreslagna paragrafen ska de bruksanvisningar, säkerhetsföreskrifter och handlingar som avses i artikel 38.1 a och 38.7, artikel 41.2 c och 41.3 och artiklarna 42.2 c och 74.1 i batteriförordningen lämnas åtminstone på finska och svenska. De nämnda artiklarna förutsätter att de märkningar, handlingar, bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter som krävs ska anges på ett eller flera språk som lätt kan förstås av slutanvändare, i enlighet med vad som fastställs av den medlemsstat där ackumulatören eller batteriet tillhandahålls på marknaden eller tas i bruk.

Den information och de med ackumulatorer och batterier medföljande handlingar som avses i artiklarna 18.2, 38.10, 41.8 och 42.6 i batteriförordningen ska finnas på finska eller svenska eller på något annat språk som godtas av marknadskontrollmyndigheten. De nämnda artiklarna förutsätter att den information och de handlingar som lämnas till myndigheten har utarbetats på ett eller flera språk som lätt kan förstås av den nationella myndigheten.

22 §. Statliga myndigheter. Paragrafens 3 mom. ändras. I artikel 66 i den nya avfallstransportförordningen föreskrivs det om en efterlevnadsgrupp för avfallstransporter. Syftet med efterlevnadsgruppen är att underlätta och förbättra samarbetet och samordningen mellan medlemsstaterna för att förebygga och upptäcka olagliga transporter. Enligt artikeln ska efterlevnadsgruppen bestå av högst tre företrädare per medlemsstat. I Finland agerar Finlands

miljöcentral, som redan i nuläget agerar som myndighet enligt avfallstransportförordningen, som myndighet i efterlevnadsgruppen. Även Tullen övervakar i samarbete med Finlands miljöcentral internationella avfallstransporter och deltar vid behov i efterlevnadsgruppens verksamhet. I 3 mom. tas det in en bestämmelse om att Finlands miljöcentral agerar som myndighet i efterlevnadsgruppen för avfallstransporter. I momentet stryks samtidigt bestämmelsen om att Finlands miljöcentral är kontaktorgan enligt avfallstransportförordningen, eftersom det i den nya förordningen inte längre föreskrivs om kontaktpersoner.

Dessutom föreslås att det i 4 mom. tas in att Tillstånds- och tillsynsverket i egenskap av riksomfattande myndighet ska styra och främja fullgörandet av de uppgifter gällande producentansvar som avses i denna lag och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den samt i batteriförordningen. En hänvisning till batteriförordningen behöver tas in i momentet, eftersom artikel 54 i batteriförordningen förutsätter att medlemsstaterna ska utse en eller flera behöriga myndigheter som ska ansvara för att skyldigheterna enligt batteriförordningens kapitel VIII om avfallshantering efterlevs, särskilt för att övervaka producenter och producentansvarsorganisationer och kontrollera att de efterlever sina skyldigheter enligt batteriförordningens kapitel om avfallshantering. Tillstånds- och tillsynsverket agerar således som myndighet enligt artikel 54 i batteriförordningen.

46 §. Producentens ansvar för avfallshanteringen och dess kostnader. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 3 mom. enligt vilket bestämmelser om producentens ansvar för kostnaderna för avfallshantering av ackumulatorer och batterier finns i artikel 56.4 och 56.5 i batteriförordningen. Hänvisningen till batteriförordningen behöver tas in, eftersom det i artikel 56.4 i detalj föreskrivs om de kostnader som producenten ska stå för. Det bör också beaktas att i artikel 56 i förordningen definieras som producenter också de ekonomiska aktörer som för första gången inom en medlemsstats territorium tillhandahåller ett batteri på marknaden som är ett resultat av förberedelse för återanvändning, förberedelse för ändamålsändring, ändamålsändring, eller återtillverkning. Avfallslagens 46 § ska tillämpas parallellt med batteriförordningen.

I artikel 56.4 nämns de ekonomiska bidrag som producenten ska betala och som ska täcka följande kostnader:

- a) kostnaderna för separat insamling av förbrukade ackumulatorer och batterier och deras efterföljande transport och behandling, med beaktande av intäkter från förberedelse för återanvändning eller förberedelse för ändamålsändring eller till följd av värdet av sekundära råmaterial från återvinning av förbrukade ackumulatorer och batterier,
- b) kostnaderna för att göra en plockanalys av insamlat blandat kommunalt avfall i enlighet med artikel 69.5,
- c) kostnaderna för tillhandahållande av information om åtgärder för att förebygga att ackumulatorer och batterier blir avfall och om hantering av förbrukade batterier i enlighet med artikel 74,
- d) kostnaderna för uppgiftsinsamling och rapportering till de behöriga myndigheterna i enlighet med artikel 75.

Enligt ingressen (skäl 101) till batteriförordningen bör producenter ges utökat producentansvar för hanteringen av förbrukade batterier. De bör därför finansiera kostnaderna för insamling, behandling och återvinning av alla insamlade batterier, för sammansättningsundersökning av insamlat blandat kommunalt avfall, för rapportering om batterier och förbrukade batterier och

för tillhandahållande av information till slutanvändare och avfallsaktörer om batterier och lämplig återanvändning och hantering av förbrukade batterier.

I artikel 56.6 fastställs det att om ett batteri som avses i punkt 2 omfattas av mer än ett utökat producentansvar, ska den första producent som gör batteriet tillgängligt på marknaden inte bära ytterligare kostnader på grund av en sådan mekanism för kostnadsfördelning.

47 §. Producentens företrädesrätt att ordna avfallshantering. Det föreslås att 2 mom. ändras till den del momentet strider mot batteriförordningen i fråga om ackumulatorer och batterier. I batteriförordningen åläggs aktörer som samlar in och tar emot förbrukade ackumulatorer och batterier skyldighet att överlämna de insamlade förbrukade ackumulatorerna och batterierna till relevanta producenter eller producentsammanslutningar. Skyldigheten enligt förordningen strider mot 47 § 2 mom. i avfallslagen, enligt vilket andra aktörer än producenter får tillhandahålla tjänster med anknytning till återanvändning av produkter eller förberedelse för återanvändning trots producentens företrädesrätt. Det föreslås således att 2 mom. ändras så att i fråga om ackumulatorer och batterier får andra aktörer än producenter endast tillhandahålla tjänster med anknytning till återanvändning av produkten. Ändringen innebär att tillhandahållande av tjänster med anknytning till förberedelse för återanvändning av förbrukade ackumulatorer och batterier är möjligt endast genom avtal med en producentsammanslutning i enlighet med 47 § 1 mom.

Ändringen som gäller förbrukade ackumulatorer och batterier baserar sig på skyldigheten enligt batteriförordningen för distributörer (artikel 62.3), aktörer som driver behandlingsanläggningar för avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk eller elektronisk utrustning eller för behandlingen av uttjänta fordon (artikel 65.1), kommuner (artikel 66.2) och andra insamlingsplatser (artikel 67.1) att överlämna alla insamlade förbrukade batterier till producenter. Skyldigheterna enligt batteriförordningen att överlämna ackumulatorer och batterier är direkt förpliktande för aktörerna och innebär i praktiken att aktörerna ska överlämna insamlade kasserade förbrukade ackumulatorer och batterier till en producent eller producentansvarsorganisation. Skyldigheten gäller inte sådana batterier som återanvänds för samma användningsändamål.

Förberedelse för återanvändning gäller enligt batteriförordningen förbrukade ackumulatorer och batterier, medan det vid återanvändning är fråga om att en produkt, det vill säga en ackumulator eller ett batteri, kan användas på nytt för samma användningsändamål som den är avsedd för (artikel 3.1 led 29 och artikel 3.2 i batteriförordningen). Andra aktörer kan tillhandahålla enbart återanvändning av ackumulatorer och batterier och tillhörande tjänster utan att det begränsas av producentens företrädesrätt enligt 1 mom.

Med förberedelse för återanvändning avses enligt batteriförordningen förberedelse för återanvändning enligt definitionen i artikel 3.16 i avfallsdirektivet, det vill säga återvinningsförfaranden som går ut på kontroll, rengöring eller reparation, genom vilka produkter eller komponenter av produkter som har blivit avfall bereds för att användas igen utan någon annan förbehandling. I batteriförordningen används också termen återtillverkning, som enligt ingressen (skäl 17) till den förordningen avser förberedelse för återanvändning eller förberedelse för ändamålsändring av förbrukade ackumulatorer och batterier. Också den återtillverkning som avses i batteriförordningen gäller således förbrukade ackumulatorer och batterier.

Med återanvändning avses varje förfarande som innebär att produkter eller komponenter som inte är avfall återanvänds i samma syfte för vilket de ursprungligen var avsedda. Förberedelse

för återanvändning och återtillverkning gäller avfall och återanvändning en produkt som återanvänds för samma användningsändamål.

Enligt artikel 56.2 i batteriförordningen ska en ekonomisk aktör som för första gången inom en medlemsstats territorium tillhandahåller en ackumulator eller ett batteri på marknaden som är ett resultat av förberedelse för återanvändning, förberedelse för ändamålsändring, ändamålsändring, eller återtillverkning vid tillämpning av denna förordning anses vara producent av denna ackumulator eller detta batteri och ha utökat producentansvar.

I batteriförordningen (skäl 16–18 i ingressen) anses i enlighet med unionens ram för produktreglering ett begagnat batteri, det vill säga ett batteri som har varit föremål för återanvändning, redan ha släppts ut på marknaden när det först tillhandahölls på marknaden för användning eller distribution. Omvänt anses batterier som har varit föremål för förberedelse för återanvändning, förberedelse för ändamålsändring, ändamålsändring eller återtillverkning ha släppts ut på marknaden på nytt och bör därför uppfylla kraven i batteriförordningen. I enlighet med unionens ram för produktreglering anses dessutom ett begagnat batteri som importeras från ett tredjeland släppas ut på marknaden när det förs in i unionen för första gången. Ett batteri som har varit föremål för återanvändning, ändamålsändring, återtillverkning, förberedelse för återanvändning eller förberedelse för ändamålsändring och som importeras från ett tredjeland bör därför uppfylla kraven i batteriförordningen.

Om slutanvändaren är en konsument och batteriet har varit föremål för förberedelse för återanvändning, förberedelse för ändamålsändring, ändamålsändring eller återtillverkning, bör batteriet omfattas av ett köpeavtal som uppfyller kraven i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/771³¹. Kraven i det direktivet omfattar bland annat produktens avtalsenlighet, säljarens ansvar, inbegripet möjligheten till en kortare ansvarsperiod eller preskriptionsfrist, bevisbörda, avhjälpande åtgärder vid bristande avtalsenlighet, reparation eller utbyte av varorna samt garantier.

48 §. Produkter och producenter som omfattas av producentansvaret. Det föreslås att 1 mom. 4 punkten ändras så att det i fråga om definitionen av producent hänvisas till artikel 3 och artikel 56.2 i batteriförordningen. Som producent av ackumulatorer och batterier har hittills betraktats den som släpper ut dem på marknaden, men batteriförordningen utvidgar definitionen av producent betydligt. Enligt artikel 3.1 led 47 i batteriförordningen avses med producent varje tillverkare, importör eller distributör eller annan fysisk eller juridisk person som, oberoende av försäljningsmetod, inbegripet distansavtal, antingen

a) är etablerad i en medlemsstat och tillverkar batterier i eget namn eller under eget varumärke, eller låter utforma eller tillverka ackumulatorer eller batterier och levererar dem för första gången i eget namn eller under eget varumärke, inbegripet sådana som ingår i apparater, lätta transportmedel eller andra fordon, inom denna medlemsstats territorium,

b) är etablerad i en medlemsstat och återförsäljer ackumulatorer eller batterier inom denna medlemsstats territorium i eget namn eller under eget varumärke, inbegripet ackumulatorer och

³¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/771 om vissa aspekter på avtal om försäljning av varor, om ändring av förordning (EU) 2017/2394 och direktiv 2009/22/EG samt om upphävande av direktiv 1999/44/EG (EUT L 136, 22.5.2019, s. 28).

batterier tillverkade av andra som ingår i apparater, lätta transportmedel eller andra fordon på vilka dessa andra tillverkares namn eller varumärke inte visas,

c) är etablerad i en medlemsstat och levererar batterier yrkesmässigt för första gången i den medlemsstaten, inbegripet ackumulatorer eller batterier som ingår i apparater, lätta transportmedel eller andra fordon, från en annan medlemsstat eller från ett tredjeland, eller

d) säljer batterier, inbegripet ackumulatorer och batterier som ingår i apparater, lätta transportmedel eller andra fordon, med hjälp av distansavtal direkt till slutanvändarna, oavsett om de är privata hushåll eller inte, i en medlemsstat och är etablerad i en annan medlemsstat eller i ett tredjeland.

Termen ”utsläppande på marknaden”, som har ett väsentligt samband med definitionen av producent, definieras i artikel 3 i batteriförordningen som tillhandahållande för första gången av en ackumulator eller ett batteri på unionsmarknaden (artikel 3.1 led 16). I artikel 3.1 led 17 sägs det att med ”tillhandahållande på marknaden” avses varje tillgängliggörande av en ackumulator eller ett batteri för distribution eller användning på unionsmarknaden inom ramen för kommersiell verksamhet, mot betalning eller kostnadsfritt. Eftersom det i samband med utsläppandet på marknaden inte längre hänvisas till en tredje part, ska också tillverkning eller import för eget bruk i fortsättningen omfattas av producentansvaret. Detta framgår också av ingressen till batteriförordningen, enligt vilken kraven för batterier som tas i bruk utan att först släppas ut på marknaden bör vara desamma som för batterier som släpps ut på marknaden före de tas i bruk. Detta gäller till exempel batterier som tillverkaren använder för egna ändamål eller batterier som på grund av sina egenskaper endast kan monteras och provas på plats i slutdestinationen. För att undvika att behöva visa efterlevnad av kraven två gånger för samma produkt, bör batterier som släpps ut på marknaden dock inte omfattas av samma krav när de tas i bruk.

Dessutom ska enligt artikel 56.2 i batteriförordningen en ekonomisk aktör som för första gången inom en medlemsstats territorium tillhandahåller en ackumulator eller ett batteri på marknaden som är ett resultat av förberedelse för återanvändning, förberedelse för ändamålsändring, ändamålsändring, eller återtillverkning vid tillämpning av denna förordning anses vara producent av detta batteri och ha utökat producentansvar.

48 b §. *Producentens kostnadsansvar för vissa kommunala avfallshanterings- och uppställningsåtgärder.*

Paragrafens 5 mom. ändras så att i det hänvisas till bilaga 1 i stället för till bilagan.

49 §. *Mottagning och transport av kasserade produkter.* Det föreslås att i 1 mom. tas in att bestämmelser om insamling av förbrukade ackumulatorer och batterier finns i artiklarna 59–61 i batteriförordningen. En hänvisning till batteriförordningen behöver tas in, eftersom de nämnda artiklarna innehåller sådana detaljerade direkt tillämpliga bestämmelser om insamling av kasserade ackumulatorer och batterier som ska iakttas i stället för 49 § 1 mom. i avfallslagen.

Insamling av förbrukade bärbara ackumulatorer och batterier

Enligt artikel 59 i batteriförordningen ska producenter av bärbara batterier eller producentansvarsorganisationer säkerställa att alla förbrukade bärbara batterier, oavsett typ, kemisk sammansättning, skick, märke eller ursprung, samlas in separat inom den medlemsstats territorium där de för första gången tillhandahåller batterierna på marknaden. I detta syfte ska de

- a) inrätta ett system för återtagande och insamling av förbrukade bärbara batterier,
- b) erbjuda kostnadsfri insamling av förbrukade bärbara batterier till de enheter som avses i punkt 2 a och ombesörja insamling av förbrukade bärbara batterier från alla sådana enheter som utnyttjar erbjudandet (anslutna insamlingsplatser för förbrukade bärbara batterier),
- c) tillhandahålla nödvändiga praktiska arrangemang för insamling och transport av förbrukade bärbara batterier, inbegripet kostnadsfritt tillhandahållande av lämpliga insamlings- och transportbehållare som uppfyller kraven i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/68/EG (46) till de anslutna insamlingsplatserna för förbrukade bärbara batterier,
- d) säkerställa kostnadsfri insamling av de förbrukade bärbara batterier som samlas in vid de anslutna insamlingsplatserna, med en frekvens som står i proportion till det område som omfattas och till volymen av och farlighetsegenskaperna hos de förbrukade bärbara batterier som vanligtvis samlas in vid de anslutna insamlingsplatserna för förbrukade bärbara batterier,
- e) kostnadsfri insamling av de förbrukade bärbara batterier som avlägsnas från avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning, med en frekvens som står i proportion till volymen av och farlighetsegenskaperna hos de förbrukade bärbara batterierna,
- f) säkerställa att de förbrukade bärbara batterier som samlas in från de anslutna insamlingsplatserna för förbrukade bärbara batterier och avlägsnas från avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning genomgår efterföljande behandling i en godkänd anläggning, vilken ska utföras av en avfallshanteringsaktör i enlighet med artikel 70.

Enligt artikel 59.2 ska producenter av bärbara batterier eller producentansvarsorganisationer säkerställa att följande gäller för systemet för återtagande och insamling av förbrukade bärbara ackumulatorer och batterier:

- a) det består av insamlingsplatser som inrättats av dem i samarbete med en eller flera av följande:
 - i) distributörer i enlighet med artikel 62,
 - ii) anläggningar för behandling av uttjänta fordon som omfattas av direktivet om uttjänta fordon,
 - iii) offentliga myndigheter, eller tredje parter som utför avfallshantering för deras räkning, i enlighet med artikel 66,
 - iv) insamlingsplatser för frivillig insamling i enlighet med artikel 67,
 - v) anläggningar för behandling av avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning som omfattas av WEEE-direktivet,
- b) det omfattar en medlemsstats hela territorium med beaktande av befolkningsstorlek, befolkningstäthet, förväntad volym av förbrukade bärbara batterier, tillgänglighet och närhet till slutanvändare, och begränsas inte till områden där insamling och efterföljande hantering av förbrukade bärbara batterier är lönsam.

Slutanvändare ska enligt artikel 59.4 kunna göra sig av med förbrukade bärbara ackumulatorer och batterier vid de insamlingsplatser som avses i punkt 2 a och ska inte behöva betala avgifter

eller vara skyldiga att köpa ett nytt batteri och inte heller ska de behöva ha köpt det bärbara batteriet från den producent som inrättat samlingsplatsen.

Insamling av förbrukade ackumulatorer och batterier för lätta transportmedel

Enligt artikel 60 i batteriförordningen ska producenter av batterier för lätta transportmedel eller producentansvarsorganisationer säkerställa att alla förbrukade batterier för lätta transportmedel samlas in separat, oavsett typ, kemisk sammansättning, skick, märke eller ursprung, inom den medlemsstats territorium där de för första gången tillhandahåller batterierna på marknaden. I detta syfte ska de

a) inrätta ett system för återtagande och insamling av förbrukade batterier för lätta transportmedel,

b) erbjuda kostnadsfri insamling av förbrukade batterier för lätta transportmedel till de enheter som avses i punkt 2 a och ombesörja insamling av förbrukade batterier för lätta transportmedel från alla sådana enheter som utnyttjar erbjudandet (anslutna samlingsplatser för batterier för lätta transportmedel),

c) tillhandahålla nödvändiga praktiska arrangemang för insamling och transport av förbrukade batterier för lätta transportmedel, inbegripet kostnadsfritt tillhandahållande av lämpliga samlings- och transportbehållare som uppfyller kraven i direktiv 2008/68/EG till de anslutna samlingsplatserna för batterier för lätta transportmedel,

d) kostnadsfritt samla in de förbrukade batterier för lätta transportmedel som samlas in vid de anslutna samlingsplatserna för batterier för lätta transportmedel, med en frekvens som står i proportion till det område som omfattas och till volymen av och farlighetsegenskaperna hos de förbrukade batterier för lätta transportmedel som vanligtvis samlas in vid de aktuella samlingsplatserna,

e) kostnadsfritt samla in de förbrukade batterier för lätta transportmedel som avlägsnas från avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning, med en frekvens som står i proportion till volymen av och farlighetsegenskaperna hos de förbrukade batterierna för lätta transportmedel,

f) säkerställa att de förbrukade batterier för lätta transportmedel som samlas in från de anslutna samlingsplatserna för batterier för lätta transportmedel och avlägsnas från avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning genomgår efterföljande behandling i en godkänd anläggning, vilken ska utföras av en avfallshanteringsaktör i enlighet med artikel 70.

Enligt artikel 60.2 ska producenter av batterier för lätta transportmedel eller producentansvarsorganisationer säkerställa att följande gäller för systemet för återtagande och insamling av förbrukade batterier för lätta transportmedel:

a) det består av samlingsplatser som inrättats av dem i samarbete med en eller flera av följande:

i) distributörer i enlighet med artikel 62,

ii) anläggningar för behandling av uttjänta fordon som omfattas av direktivet om uttjänta fordon,

iii) offentliga myndigheter, eller tredje parter som utför avfallshantering för deras räkning, i enlighet med artikel 66,

iv) insamlingsplatser för frivillig insamling i enlighet med artikel 67,

v) anläggningar för behandling av avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning som omfattas av WEEE-direktivet,

b) det omfattar en medlemsstats hela territorium med beaktande av befolkningsstorlek, befolkningstäthet, förväntad volym av förbrukade batterier för lätta transportmedel, tillgänglighet och närhet till slutanvändare, och begränsas inte till områden där insamling och efterföljande hantering av förbrukade batterier för lätta transportmedel är lönsam.

Enligt artikel 60.4 ska producenter av batterier för lätta transportmedel eller producentansvarsorganisationer göra följande:

a) inrätta de insamlingsplatser som avses i punkt 2 a, med lämplig infrastruktur för separat insamling av förbrukade batterier för lätta transportmedel, i enlighet med de tillämpliga säkerhetskraven, samt täcka de nödvändiga kostnader som insamlingsplatserna har för återtagandet. Behållarna för insamling och tillfällig lagring av sådana förbrukade batterier vid insamlingsplatsen ska vara lämpliga med hänsyn till volymen av och farlighetsegenskaperna hos de förbrukade batterier för lätta transportmedel som sannolikt kommer att samlas in på insamlingsplatserna,

b) samla in förbrukade batterier för lätta transportmedel från de insamlingsplatser som avses i punkt 2 a med en frekvens som står i proportion till hur mycket lagringskapacitet som finns i infrastrukturen för separat insamling och med hänsyn tagen till volymen av och farlighetsegenskaperna hos de förbrukade batterier som vanligtvis samlas in på insamlingsplatserna,

c) sörja för att förbrukade batterier för lätta transportmedel som samlats in från de insamlingsplatser som avses i punkt 2 a i denna artikel levereras till godkända anläggningar för behandling i enlighet med artikel 70 och 73.

Slutanvändare ska enligt artikel 60.5 kunna göra sig av med förbrukade batterier för lätta transportmedel vid de insamlingsplatser som avses i punkt 2 a och ska inte behöva betala avgifter eller vara skyldiga att köpa ett nytt batteri för lätta transportmedel och inte heller ska de behöva ha köpt batteriet från den producent som inrättat insamlingsplatsen.

Insamling av förbrukade startbatterier, förbrukade industribatterier och förbrukade elfordonsbatterier

I artikel 61 i batteriförordningen sägs det att producenter av startbatterier, industribatterier och elfordonsbatterier eller producentansvarsorganisationer ska kostnadsfritt och utan skyldighet för slutanvändaren att köpa ett nytt batteri eller att ha köpt batteriet från dem, återta, samt säkerställa att alla förbrukade startbatterier, förbrukade industribatterier och förbrukade elfordonsbatterier, oavsett batteriernas natur, kemiska sammansättning, skick, märke eller ursprung, av den respektive kategori som de har tillhandahållit på marknaden för första gången på den aktuella medlemsstatens territorium samlas in separat. För detta ändamål ska de godta att återta förbrukade startbatterier, förbrukade industribatterier och förbrukade elfordonsbatterier från slutanvändare eller från system för återtagande och insamling som omfattar insamlingsplatser som de inrättat i samarbete med

a) distributörer av startbatterier, industribatterier och elfordonsbatterier i enlighet med artikel 62.1,

b) aktörer som utför återtillverkning eller ändamålsändring av startbatterier, industribatterier och elfordonsbatterier,

c) de anläggningar för behandling av avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning samt uttjänta fordon som avses i artikel 65 för det avfall i form av förbrukade startbatterier, förbrukade industribatterier och förbrukade elfordonsbatterier som genereras i driften av anläggningarna,

d) offentliga myndigheter, eller tredje parter som utför avfallshantering för deras räkning, i enlighet med artikel 66.

Enligt artikel 61.2 ska de arrangemang för att återta batterier som införs i enlighet med punkt 1 omfatta en medlemsstats hela territorium och arrangemangen ska utformas med beaktande av befolkningsstorlek och befolkningstäthet, förväntad volym av förbrukade startbatterier, förbrukade industribatterier och förbrukade elfordonsbatterier, tillgänglighet och närhet till slutanvändare, och de ska inte begränsas till de områden där insamlingen och den efterföljande hanteringen av förbrukade startbatterier, förbrukade industribatterier och förbrukade elfordonsbatterier är lönsam.

Enligt artikel 61.3 ska producenter av startbatterier, industribatterier och elfordonsbatterier eller producentansvarsorganisationer göra följande:

a) utrusta de system för återtagande och insamling som avses i punkt 1 med lämplig infrastruktur för separat insamling av förbrukade startbatterier, förbrukade industribatterier och förbrukade elfordonsbatterier, i enlighet med de tillämpliga säkerhetskraven, samt täcka de nödvändiga kostnader som systemen för återtagande och insamling har för återtagandet. Behållarna för insamling och tillfällig lagring av sådana förbrukade batterier i systemen för återtagande och insamling ska vara lämpliga med hänsyn till volymen av och farlighetsegenskaperna hos de förbrukade startbatterier, förbrukade industribatterier och förbrukade elfordonsbatterier som kommer att samlas in på samlingsplatserna,

b) samla in förbrukade startbatterier, förbrukade industribatterier och förbrukade elfordonsbatterier från de system för återtagande och insamling som avses i punkt 1 med en frekvens som står i proportion till hur mycket lagringskapacitet som finns i infrastrukturen för separat insamling och med hänsyn tagen till de aktuella volymerna av och farlighetsegenskaperna hos de förbrukade batterier som vanligtvis kommer att samlas in vid systemen för återtagande och insamling,

c) sörja för att förbrukade startbatterier, förbrukade industribatterier och förbrukade elfordonsbatterier som samlats in från slutanvändare och från de system för återtagande och insamling som avses i punkt 1 i denna artikel levereras till godkända anläggningar för behandling i enlighet med artikel 70 och 73.

51 §. Producentens informations- och rådgivningsskyldighet. Det föreslås att i 1 mom. tas in att bestämmelser om lämnande av information om förebyggande av att ackumulatorer och batterier blir avfall och hantering av förbrukade ackumulatorer och batterier finns dessutom i artikel 74 i batteriförordningen. En hänvisning till batteriförordningen behöver tas in, eftersom kraven enligt artikel 74 i batteriförordningen är mer detaljerade än kraven enligt avfallsdirektivet, och den gällande 51 § i avfallslagen baserar sig på minimikraven enligt avfallsdirektivet. Enligt

artikel 74.1 i batteriförordningen ska producenter eller producentansvarsorganisationer utöver den information som avses i artikel 8a.2 i avfallsdirektivet ge slutanvändare och distributörer tillgång till följande information om åtgärder för att förebygga att ackumulatorer och batterier blir avfall och om hantering av förbrukade ackumulatorer och batterier för de kategorier av batterier som de levererar inom en medlemsstats territorium:

a) information om hur slutanvändarna kan bidra till förebyggande av avfall, bland annat genom information om god praxis och rekommendationer avseende användningen av ackumulatorer och batterier så att de kan användas så länge som möjligt och om hur de kan återanvändas, förberedas för återanvändning, förberedas för ändamålsändring, behandlas för ändamålsändring och återtillverkas,

b) information om slutanvändarnas roll för separat insamling av förbrukade ackumulatorer och batterier i enlighet med deras skyldigheter enligt artikel 64, så att de förbrukade ackumulatorerna och batterierna kan behandlas,

c) information om tillgängliga platser för separat insamling, återtagande och insamling samt system för förberedelse för återanvändning, förberedelse för ändamålsändring och behandling av förbrukade ackumulatorer och batterier,

d) nödvändiga säkerhetsanvisningar för hantering av förbrukade ackumulatorer och batterier, inbegripet information om riskerna med, och hanteringen av, ackumulatorer och batterier som innehåller litium,

e) information om innebörden av etiketterna och symbolerna på ackumulatorer och batterier i enlighet med artikel 13 eller som trycks på deras förpackningar eller i de medföljande dokumenten,

f) information om hur de ämnen, särskilt farliga ämnen, som ingår i ackumulatorer och batterier påverkar miljön och människors hälsa eller enskilda personers säkerhet, särskilt i de fall då de förbrukade ackumulatorerna och batterierna inte tas om hand på lämpligt sätt utan kastas som skräp i naturen eller som kommunalt avfall som inte sorteras.

Informationen ska göras tillgänglig

a) med regelbundna tidsintervall för varje batterimodell från den tidpunkt då den berörda batterimodellen tillhandahålls på marknaden för första gången i en medlemsstat, åtminstone på försäljningsstället på ett sådant sätt att informationen är synlig, samt på onlineplattformar, och

b) på ett eller flera språk som lätt kan förstås av slutanvändare, i enlighet med vad som fastställs av den medlemsstat där ackumulatören eller batteriet ska tillhandahållas på marknaden.

Producenter ska enligt artikel 74.2 ge de distributörer och aktörer som avses i artiklarna 62, 65 och 66 och andra avfallshanteringsaktörer som utför förberedelse för återanvändning, förberedelse för ändamålsändring, eller behandling, tillgång till information om de säkerhets- och skyddsåtgärder, inbegripet för hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, som är tillämpliga på lagring och insamling av förbrukade ackumulatorer och batterier.

I artikel 74.3 sägs det att från och med den tidpunkt då ett batteri tillhandahålls inom en medlemsstats territorium ska producenter, på begäran, kostnadsfritt och på elektronisk väg, ge de avfallshanteringsaktörer som utför förberedelse för återanvändning, förberedelse för ändamålsändring, eller behandling, tillgång till den batterimodellspecifika information som de

behöver för sin verksamhet med information om korrekt och miljövänlig behandling av förbrukade ackumulatorer och batterier enligt följande:

- a) information om processerna för att säkerställa att lätta transportmedel, fordon och apparater demonteras på ett sätt som gör det möjligt att avlägsna inbyggda batterier,
- b) information om de säkerhets- och skyddsåtgärder, inbegripet för hälsa och säkerhet på arbetsplatsen och brandskydd, som är tillämpliga på lagring, transport och behandling av förbrukade batterier.

Informationen enligt första stycket a och b ska ange vilka komponenter och material som ingår i ackumulatören eller batteriet samt var de farliga ämnena finns i ackumulatören eller batteriet, i den utsträckning som informationen är nödvändig för att de aktörer som utför förberedelse för återanvändning, förberedelse för ändamålsändring, eller behandling ska kunna uppfylla kraven i denna förordning.

Denna information ska göras tillgänglig på ett eller flera språk som lätt kan förstås av de aktörer som avses i första stycket, i enlighet med vad som fastställs av den medlemsstat där ackumulatören eller batteriet ska tillhandahållas på marknaden.

Enligt artikel 74.5 ska de kostnader som täcks av producenten i enlighet med artikel 56.4 a–d redovisas separat för slutanvändaren på försäljningsstället för en ny ackumulator eller ett nytt batteri. Dessutom ska enligt artikel 74.6 producenter av den relevanta kategorin av batterier eller producentansvarsorganisationer genomföra informationskampanjer eller erbjuda incitament för att uppmuntra slutanvändare att göra sig av med förbrukade batterier på ett sätt som är i linje med den information som görs tillgänglig i enlighet med punkt 1 till slutanvändare om åtgärder för att förebygga att ackumulatorer och batterier blir avfall och om hantering av förbrukade ackumulatorer och batterier.

52 §. Åtgärder för att främja återanvändning. Det föreslås att i 2 mom. tas in att bestämmelser om lämnande av information om ackumulatorers och batteriers hälsotillstånd och förväntade livslängd finns dessutom i artikel 14 i batteriförordningen och bestämmelser om lämnande av information om åtgärder för att förebygga att ackumulatorer och batterier blir avfall och om hantering av förbrukade ackumulatorer och batterier finns i artikel 74.1 a i den förordningen. En hänvisning till batteriförordningen behöver tas in, eftersom artikel 14 i batteriförordningen för särskilt angivna kategorier av batterier förutsätter ett batterihanteringssystem som ska innehålla mer omfattande information om förberedelse för återanvändning, förberedelse för ändamålsändring eller ändamålsändring, eller återtillverkning än den information som nämns i paragrafen. I artikel 14.1 i den förordningen sägs det att från och med den 18 augusti 2024 ska aktuella uppgifter om parametrar för bestämning av batteriers hälsotillstånd och förväntade livslängd enligt bilaga VII finnas i batterihanteringssystemet för stationära batterienergilagringssystem, batterier för lätta transportmedel och elfordonsbatterier.

Skrivskyddad åtkomst till uppgifterna för de parametrar som anges i bilaga VII via batterihanteringssystemet enligt punkt 1 ska enligt artikel 14.2, samtidigt som batteritillverkarens immateriella rättigheter respekteras, ges på icke-diskriminerande villkor till den fysiska eller juridiska person som lagligen har köpt batteriet, inbegripet oberoende aktörer eller avfallshanteringsaktörer eller till en tredje part som agerar på dessas vägnar, oavsett när, i syfte att

- a) göra batteriet tillgängligt för oberoende aggregatorer eller marknadsaktörer genom energilagring,

b) utvärdera batteriets restvärde eller återstående livslängd och kapacitet för fortsatt användning, på grundval av en bedömning av batteriets hälsotillstånd,

c) underlätta förberedelse för återanvändning, förberedelse för ändamålsändring eller ändamålsändring, eller återtillverkning, av batteriet.

Enligt artikel 14.3 ska batterihanteringssystemet ha en funktion för återställning av programvara, ifall ekonomiska aktörer som utför förberedelse för återanvändning, förberedelse för ändamålsändring eller ändamålsändring, eller återtillverkning behöver ladda upp en annan programvara för batterihanteringssystemet. Om funktionen för återställning av programvara används ska den ursprungliga batteritillverkaren inte hållas ansvarig för eventuella åsidosättanden av batteriets säkerhet eller funktion som kan hänföras till en programvara för batterihanteringssystem som laddats upp efter det att batteriet släppts ut på marknaden.

Enligt batteriförordningens artikel 74.1 a ska producenter eller producentansvarsorganisationer ge slutanvändare och distributörer tillgång till information om hur slutanvändarna kan bidra till förebyggande av avfall, bland annat genom information om god praxis och rekommendationer avseende användningen av ackumulatorer och batterier så att de kan användas så länge som möjligt och om hur de kan återanvändas, förberedas för återanvändning, förberedas för ändamålsändring, behandlas för ändamålsändring och återtillverkas.

53 §. Undantag från producentens kostnadsansvar i fråga om vissa produkter. Det föreslås att paragrafens 1 mom. ändras och att det gällande 2 mom. upphävs. Därtill föreslås att till paragrafen fogas nya 2 och 3 mom. Också paragrafens rubrik ändras så att hänvisningen till produkter som används någon annanstans än i privathushåll stryks.

Den föreslagna ändringen motsvarar ändringen av WEEE-direktivet. Enligt artikel 12.1 i det ändrade WEEE-direktivet ska producenterna sörja för åtminstone finansieringen av insamling, behandling, återvinning och miljövänligt bortskaffande av avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning (WEEE) från privathushåll som lämnats vid insamlingsplatser vilka upprättats enligt artikel 5.2 enligt följande:

a) för WEEE från sådan elektrisk och elektronisk utrustning (EEE) som avses i artikel 2.1 a, utom solcellspaneler, om denna EEE släppts ut på marknaden efter den 13 augusti 2005,

b) för WEEE från solcellspaneler om sådana solcellspaneler släppts ut på marknaden från och med den 13 augusti 2012, och

c) för WEEE från sådan EEE som avses i artikel 2.1 b och som inte omfattas av artikel 2.1 a, om denna EEE släppts ut på marknaden från och med den 15 augusti 2018.

Enligt den ändrade artikel 12.4 ska ansvaret för finansieringen av kostnaderna för hanteringen av WEEE från produkter som avses i artikel 2.1 a, utom solcellspaneler, och som släppts ut på marknaden den 13 augusti 2005 eller tidigare (historiskt avfall), bäras av ett eller flera system som alla producenter som finns på marknaden när kostnaderna uppstår proportionellt ska bidra till, exempelvis i förhållande till sin respektive andel av de olika produktmarknaderna.

Enligt den ändrade artikel 13 ska producenterna sörja för finansieringen av kostnaderna för insamling, behandling, återvinning och miljövänligt bortskaffande av WEEE från andra användare än privathushåll enligt följande:

a) för WEEE från sådan EEE som avses i artikel 2.1 a, utom solcellspaneler, om denna EEE släppts ut på marknaden efter den 13 augusti 2005,

b) för WEEE från solcellspaneler där sådana solcellspaneler släppts ut på marknaden från och med den 13 augusti 2012, och

c) för WEEE från sådan EEE som avses i artikel 2.1 b och som inte omfattas av artikel 2.1 a, där denna EEE släppts ut på marknaden från och med den 15 augusti 2018.

För historiskt avfall från EEE som avses i artikel 2.1 a, utom solcellspaneler, som ersätts av nya produkter som är av samma typ eller av nya produkter som fyller samma funktion, ska kostnaderna finansieras av producenterna av dessa produkter när de tillhandahåller dem. Medlemsstaterna får alternativt föreskriva att andra användare än privathushåll också, helt eller delvis, ska vara ansvariga för denna finansiering. När det gäller annat historiskt avfall från EEE som avses i artikel 2.1 a, utom solcellspaneler, ska kostnaderna finansieras av de användare som inte är privathushåll.

Ändringen av WEEE-direktivet förutsätter att producentens kostnadsansvar begränsas på motsvarande sätt i den nationella lagstiftningen. För att producentens kostnadsansvar ska kunna fastställas på det sätt som ändringen av WEEE-direktivet förutsätter, fogas till avfallslagen två nya bilagor, bilaga 2 och bilaga 3. Bilaga 2 motsvarar bilaga II till WEEE-direktivet och bilaga 3 bilaga IV till direktivet.

I det föreslagna 1 mom. sägs det att med avvikelse från 46 § svarar en producent av elektriska och elektroniska produkter inte för

1) kostnaderna för avfallshantering av andra elektriska och elektroniska produkter än sådana som används i hushåll, som har släppts ut på marknaden före den 14 augusti 2005 och som hör till kategorierna i bilaga 2, om inte produkten ersätts med en ny motsvarande produkt eller en produkt med samma användningsändamål,

2) kostnaderna för avfallshantering av solcellspaneler som släppts ut på marknaden före den 13 augusti 2012, och inte heller

3) kostnaderna för avfallshantering av sådana elektriska och elektroniska produkter som har släppts ut på marknaden före den 15 augusti 2018 och som hör till kategorierna i bilaga 3, under förutsättning att de nämnda produkterna inte ingår i de kategorier som avses i bilaga 2.

Enligt 1 mom. 1 punkten svarar producenten inte för kostnaderna för avfallshantering av andra elektriska och elektroniska produkter än sådana som används i hushåll, som har släppts ut på marknaden före den 14 augusti 2005 och som hör till kategorierna i bilaga 2, om inte produkten ersätts med en ny motsvarande produkt eller en produkt med samma användningsändamål. Kategorierna förtecknas i bilaga 2, som motsvarar bilaga II till WEEE-direktivet. Producenten svarar således för kostnaderna för avfallshantering av andra elektriska och elektroniska produkter än sådana som används i hushåll, som har släppts ut på marknaden före den 14 augusti 2005 endast, om den kasserade produkten ersätts med en ny motsvarande produkt eller en produkt med samma användningsändamål.

Enligt 1 mom. 2 punkten omfattar producentens kostnadsansvar inte solcellspaneler som släppts ut på marknaden före den 13 augusti 2012. Producenten svarar enligt den föreslagna 3 punkten inte för kostnaderna för avfallshantering av sådana elektriska och elektroniska produkter som har släppts ut på marknaden före den 15 augusti 2018 och som hör till kategorierna i bilaga 3,

under förutsättning att de nämnda produkterna inte ingår i bilaga 2. Bilaga 3 motsvarar bilaga IV till WEEE-direktivet, som gäller direktivets så kallade öppna tillämpningsområde. Det öppna tillämpningsområdet gäller nästan alla elektriska och elektroniska produkter, med undantag för de produkter som avses i 1 § 3 mom. i WEEE-förordningen.

Avfallsinnehavaren svarar för kostnaderna för avfallshanteringen av avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning och som inte omfattas av producentens kostnadsansvar.

Enligt det föreslagna 2 mom. ska producenten på sina mottagningsplatser ta emot alla de produkter som avses i 1 mom. och som hör till producentens verksamhetsområde. Producenten får då hos den sista innehavaren av en kasserad produkt ta ut en skälig avgift för ordnandet av avfallshanteringen. Producenten ska således på sina mottagningsplatser ta emot också produkter som inte omfattas av dess kostnadsansvar till den del det är fråga om produktgrupper för vilka producenten eller producentsammanslutningen har registrerats i producentregistret. Producenten får då hos den sista innehavaren av en kasserad produkt ta ut en skälig avgift för ordnandet av avfallshanteringen. Avfall som lämnas till producentens mottagningsplatser ska behandlas på samma sätt som allt annat avfall i producentens avfallshanteringsystem, oberoende av om avfallet omfattas av producentens eller avfallsinnehavarens kostnadsansvar. På basis av den föreslagna bestämmelsen behöver producenten inte utvidga mottagningsnätverket, utan producenten ska i sitt befintliga nätverk ta emot sådant avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning och som inte omfattas av producentens kostnadsansvar. Det behöver föreskrivas om producentens mottagningskyldighet, eftersom otillbörlig behandling av avfall från solcellspaneler samt elektriska och elektroniska produkter som omfattas av det öppna tillämpningsområdet kan ha betydande skadliga konsekvenser för hälsan och miljön. Genom att ålägga de producenter som svarar för avfallshanteringen av också andra aktörers elektriska och elektroniska produkter en mottagnings- och avfallshanteringskyldighet kan man bäst säkerställa en korrekt hantering av kasserade produkter och maximera återvinningen av det avfall som de orsakar.

Enligt det föreslagna 3 mom. får producenten och innehavaren av en annan elektrisk eller elektronisk produkt än en sådan som används i hushåll dock komma överens om en annan fördelning av kostnaderna för avfallshanteringen oberoende av när produkten har släppts ut på marknaden. Bestämmelsen motsvarar bestämmelsen i det gällande 1 mom., enligt vilken producenten och produktinnehavaren kan komma överens om en annan fördelning av kostnaderna för avfallshanteringen oberoende av när produkten har släppts ut på marknaden. I momentet tas in innehavare av en elektrisk eller elektronisk produkt som inte används i hushåll, vilket strukits i paragrafens rubrik. Uppdelningen i avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning från hushåll och avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning från andra användare än hushåll ska även i fortsättningen göras enligt produktens egenskaper, inte enligt dess faktiska användare.

Det föreslås att det gällande 2 mom., enligt vilket producenten och innehavaren av industribatterier och industriackumulatorer samt bilbatterier och bilackumulatorer avsedda för annat än privata fordon kan komma överens om en annan fördelning av kostnaderna för avfallshanteringen än den som anges i 46 § 1 mom., upphävs helt och hållet. Med industribatteri avses enligt artikel 3.1 led 13 i batteriförordningen ett batteri som är särskilt utformat för industriellt bruk eller har en vikt över 5 kilogram och som inte hör till någon annan kategori av batterier. Industribatterier är således också ackumulatorer och batterier för energilagring som säljs till konsumenter. Batteriförordningen ska också tillämpas på ackumulatorer och batterier som ingår i eller är tillbehör till produkter som särskilt utformats för att ingå i eller är tillbehör till andra produkter.

Direktivet om batterier och ackumulatorer, som 53 § 2 mom. i avfallslagen har grundat sig på, ska enligt artikel 95 i batteriförordningen upphöra att gälla med verkan från och med den 18 augusti 2025. Med stöd av undantaget har producenter av industribatterier och innehavare av dem kunnat komma överens om en annan fördelning av kostnaderna för avfallshanteringen än den som anges i 46 § i avfallslagen. Detta har i praktiken inneburit att producenterna av industribatterier har kunnat komma överens om fördelningen av kostnaderna för materialåtervinningen med slutanvändaren. På grund av detta undantag har producenter av industribatterier inte enligt avfallslagen varit tvungna att inrätta ett gemensamt, det vill säga ett kollektivt, insamlingssystem.

De skyldigheter enligt batteriförordningen som gäller industribatterier förutsätter att det i fortsättningen för alla industribatterier ska inrättas ett kollektivt, riksomfattande insamlingssystem i och med batteriförordningen. Enligt artikel 61 i batteriförordningen ska producenter av industribatterier kostnadsfritt ta emot förbrukade industribatterier utan skyldighet för slutanvändaren att köpa ett nytt batteri. För att fullgöra mottagningskyldigheten ska producenterna inrätta ett (eller flera) system för återtagande eller insamling i samarbete med distributörer av batterier, aktörer som utför återtillverkning eller ändamålsändring, behandlingsanläggningar och kommunala avfallsanläggningar. Insamlingssystemet ska vara riksomfattande och insamlingsplatserna ska erbjudas en insamlingsinfrastruktur som uppfyller tillämpliga säkerhetskrav och täcka kostnaderna för återtagande. En producent av industribatterier ska i fortsättningen överföra producentansvarsskyldigheterna till producentersammanslutningen i enlighet med 62 § i avfallslagen.

53 a §. Producentens egenkontroll. Det föreslås att i 1 mom. tas in att bestämmelser om producentens egenkontroll i fråga om ackumulatorer och batterier finns dessutom i artikel 58.5 i batteriförordningen. En hänvisning till batteriförordningen behöver tas in, eftersom det i batteriförordningen föreskrivs om producentens uppgifter i anslutning till egenkontrollen genom att precisera kraven i artikel 8a i avfallsdirektivet. Enligt artikel 58.5 i batteriförordningen ska det system för egenkontroll som föreskrivs i artikel 8a.3 led d i avfallsdirektivet tillämpas regelbundet, minst vart tredje år, och på begäran av den behöriga myndigheten, för att kontrollera att bestämmelserna i det ledet är uppfyllda och att de villkor för godkännande som avses i punkt 2 i den artikeln fortfarande uppfylls. Producenten eller producentansvarsorganisationen ska på begäran lägga fram en egenkontrollrapport och vid behov planen för korrigerande åtgärder för den behöriga myndigheten. Utan att det påverkar befogenheterna enligt punkt 6 i denna artikel kan den behöriga myndigheten lämna synpunkter på egenkontrollrapporten och utkastet till plan för korrigerande åtgärder, och myndigheten ska meddela sådana synpunkter till producenten eller producentansvarsorganisationen. Producenten eller producentansvarsorganisationerna ska utarbeta och genomföra planen för korrigerande åtgärder baserat på dessa synpunkter.

54 §. Producentens bokförings- och uppgiftsskyldighet. Det föreslås att i 1 mom. tas in att bestämmelser om bokförings- och uppgiftsskyldigheten för producenter av ackumulatorer och batterier finns i artikel 75 i batteriförordningen. En hänvisning till batteriförordningen behöver tas in, eftersom batteriförordningen innehåller sådana detaljerade direkt tillämpliga bestämmelser om producentens bokföring och rapportering, som ska iakttas i stället för bestämmelserna i avfallslagen. Enligt artikel 75 ska producenter av bärbara batterier eller producentansvarsorganisationer och producenter av batterier för lätta transportmedel eller producentansvarsorganisationer för varje kalenderår rapportera åtminstone följande information till den behöriga myndigheten, uppdelad efter batteriernas och de förbrukade batteriernas kemiska sammansättning och kategoritillhörighet:

a) mängden bärbara ackumulatorer och batterier och batterier för lätta transportmedel som för första gången tillhandahålls på marknaden inom en medlemsstats territorium, med undantag för batterier som lämnade medlemsstatens territorium under kalenderåret i fråga, utan att ha sålts till slutanvändare,

b) mängden bärbara ackumulatorer och batterier för allmänt bruk som för första gången tillhandahålls på marknaden inom en medlemsstats territorium, med undantag för bärbara batterier för allmänt bruk som lämnade medlemsstatens territorium under kalenderåret i fråga, utan att ha sålts till slutanvändare,

c) mängden förbrukade bärbara ackumulatorer och batterier och förbrukade batterier för lätta transportmedel som samlats in i enlighet med artiklarna 59 respektive 60,

d) de insamlingsnivåer som uppnåts av producenten eller producentansvarsorganisationen för förbrukade bärbara ackumulatorer och batterier och förbrukade batterier för lätta transportmedel,

e) mängden insamlade förbrukade bärbara ackumulatorer och batterier och förbrukade batterier för lätta transportmedel som levererats till godkända anläggningar för behandling,

f) mängden insamlade förbrukade bärbara ackumulatorer och batterier och förbrukade batterier för lätta transportmedel som exporterats till tredjeländer för behandling, förberedelse för återanvändning eller förberedelse för ändamålsändring,

g) mängden insamlade förbrukade bärbara ackumulatorer och batterier och förbrukade batterier för lätta transportmedel som levererats till godkända anläggningar för förberedelse för återanvändning eller förberedelse för ändamålsändring.

Den information som avses i punkt 1 a–g i artikel 75 ska omfatta information om batterier som ingår i fordon och apparater samt förbrukade batterier som avlägsnats från fordon och apparater i enlighet med artikel 65.

Enligt artikel 75.2 ska producenter av startbatterier, industribatterier och elfordonsbatterier eller producentansvarsorganisationer för varje kalenderår rapportera följande information till den behöriga myndigheten, uppdelad efter batteriernas kemiska sammansättning och kategorier av förbrukade batterier:

a) mängden startbatterier, industribatterier och elfordonsbatterier som för första gången tillhandahålls på marknaden i en medlemsstat, med undantag för batterier som lämnade medlemsstatens territorium under kalenderåret i fråga, utan att ha sålts till slutanvändare,

b) mängden insamlade förbrukade startbatterier, förbrukade industribatterier och förbrukade elfordonsbatterier som levererats till godkända anläggningar för förberedelse för återanvändning eller förberedelse för ändamålsändring,

c) mängden insamlade förbrukade startbatterier, förbrukade industribatterier och förbrukade elfordonsbatterier som levererats till godkända anläggningar för behandling,

d) mängden insamlade förbrukade startbatterier, förbrukade industribatterier och förbrukade elfordonsbatterier som exporterats till tredjeländer, för förberedelse för återanvändning, förberedelse för ändamålsändring eller för behandling.

Rapporteringen om materialåtervinningsgraden och resursåtervinningen ska omfatta alla enskilda steg i materialåtervinningen och samtliga utgående fraktioner. Om materialåtervinningsåtgärder utförs vid fler än en anläggning ska den första materialåtervinnaren vara ansvarig för att samla in och vidarebefordra den informationen som krävs till de behöriga myndigheterna.

Producenter eller producentansvarsorganisationer ska enligt artikel 75.7 rapportera inom sex månader efter utgången av det rapporteringsår för vilket uppgifterna samlas in.

55 §. Säkerställande av att en producent är registrerad. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 2 mom. enligt vilket bestämmelser om de skyldigheter för distributörer av ackumulatorer och batterier som avses i denna paragraf finns i artikel 42.2 i batteriförordningen och bestämmelser om skyldigheterna för leverantörer av onlineplattformar i artikel 62.6 i batteriförordningen. En hänvisning till batteriförordningen behöver tas in, eftersom batteriförordningen ålägger distributörer samt leverantörer av onlineplattformar att kontrollera att producenten är registrerad i producentregistret. I artikel 42.2 i förordningen sägs det att innan distributörer tillhandahåller ett batteri på marknaden ska de kontrollera att producenten är registrerad i det producentregister som avses i artikel 55. Enligt artikel 62.6 ska leverantörer av onlineplattformar som gör det möjligt för konsumenter att ingå distansavtal med producenter erhålla information från producenter som erbjuder batterier till konsumenter om producentens registrering och självcertifiering. I fråga om ackumulatorer och batterier ska utöver skyldigheterna i batteriförordningen iakttas även den bestämmelse i 55 § i avfallslagen, enligt vilken offentliga upphandlande enheter som skaffar sådana produkter som avses i 48 § ska om möjligt försäkra sig om att producenten av de produkter som levererats till dem finns i producentregistret. I 2 mom. tas dessutom som en informativ hänvisning in att bestämmelser om tillsyn över skyldigheterna enligt artikel 62.6 i batteriförordningen finns i lagen om tillsyn över förmedlingstjänster på nätet (18/2024).

56 §. Distributörens mottagningsskyldighet. Det föreslås att 1 mom. 1 punkten ändras, att ett nytt 2 mom. fogas till paragrafen och att det gällande 3 mom. upphävs. Det föreslås att 1 mom. 1 punkten upphävs och att den gällande 1 a-punkten blir 1 punkt. Det nuvarande kravet i 1 mom. 1 punkten på att bärbara batterier och ackumulatorer ska tas emot strider mot skyldigheten att återta förbrukade ackumulatorer och batterier enligt artikel 62 i batteriförordningen. Som nytt 2 mom. föreslås att bestämmelser om distributörens skyldighet att ta emot kasserade ackumulatorer och batterier finns i artikel 62 i batteriförordningen.

I 2 mom. görs två tekniska korrigeringar där hänvisningarna till 1 mom. 1 a-punkten ändras till hänvisningar till 1 mom. 1 punkten.

Skyldigheten enligt 3 mom. för en distributör av bilbatterier och bilackumulatorer avsedda för privata fordon att ta emot motsvarande kasserade batterier och ackumulatorer upphävs, eftersom det i artikel 62 i batteriförordningen föreskrivs i detalj om distributörers skyldigheter. Enligt artikel 62.1 i batteriförordningen ska distributörer återta förbrukade ackumulatorer och batterier från slutanvändaren utan kostnad och utan skyldighet för slutanvändaren att köpa eller att ha köpt ett nytt batteri, oavsett batteriernas kemiska sammansättning, märke eller ursprung enligt följande:

a) på distributörens försäljningsställe eller i dess omedelbara närhet, vad gäller förbrukade bärbara ackumulatorer och batterier,

b) på eller i närheten av distributörens försäljningsställe, vad gäller förbrukade batterier för lätta transportmedel, förbrukade startbatterier, förbrukade industribatterier och förbrukade elfordonsbatterier.

I artikel 62.2 sägs det att den skyldighet att återta batterier som föreskrivs i punkt 1

a) ska inte tillämpas på förbrukade produkter som innehåller ackumulatorer och batterier,

b) ska begränsas till de kategorier av förbrukade ackumulatorer och batterier som ingår eller har ingått i distributörens utbud av nya batterier, och när det gäller förbrukade bärbara batterier, till den mängd som icke-yrkesmässiga slutanvändare normalt gör sig av med.

Distributörer ska enligt artikel 62.3 lämna över förbrukade ackumulatorer och batterier som de har tagit tillbaka till de producenter eller producentansvarsorganisationer som ansvarar för att säkerställa insamlingen av förbrukade batterier i enlighet med artiklarna 59, 60 och 61, eller till en avfallshanteringsaktör som utvalts i enlighet med artikel 57.8, för behandling i enlighet med artikel 70.

Skyldigheterna enligt artikel 62.4 ska i tillämpliga delar gälla för distributörer som levererar ackumulatorer och batterier genom distansavtal till slutanvändare. Dessa distributörer ska tillhandahålla ett tillräckligt antal insamlingsplatser över medlemsstatens hela territorium och ska därvid beakta faktorer som befolkningsstorlek och befolkningstäthet, förväntad volym av förbrukade bärbara batterier, förbrukade batterier för lätta transportmedel, förbrukade startbatterier, förbrukade industribatterier respektive förbrukade elfordonsbatterier samt tillgänglighet och närhet till slutanvändare, så att det är möjligt för slutanvändarna att lämna in batterierna.

Vid försäljning med leverans ska distributörer erbjuda sig att kostnadsfritt återta förbrukade bärbara batterier, förbrukade batterier för lätta transportmedel, förbrukade industribatterier, förbrukade startbatterier och förbrukade elfordonsbatterier vid den plats där batteriet levereras till slutanvändaren eller vid en lokal insamlingsplats. Slut användaren ska i samband med beställningen av batteriet informeras om arrangemangen för återtagande av ett förbrukat batteri.

I artikel 62.6 sägs det att för att uppfylla kraven i artikel 30.1 d och e i förordningen om digitala tjänster ska leverantörer av onlineplattformar som omfattas av kapitel III avsnitt 4 i den förordningen och som gör det möjligt för konsumenter att ingå distansavtal med producenter erhålla följande information från producenter som erbjuder batterier, inbegripet batterier som ingår i apparater, lätta transportmedel eller andra fordon, till konsumenter i unionen:

a) uppgifter om det producentregister som avses i artikel 55 och producentens registreringsnummer i det registret,

b) en självcertifiering där producenten förbinder sig att endast erbjuda batterier, inbegripet sådana som ingår i apparater, lätta transportmedel eller andra fordon, för vilka kraven på utökat producentansvar enligt artiklarna 56.1, 56.2, 56.3, 56.4, 57.1, 58.1, 58.2 och 58.7 är uppfyllda.

Det föreslås att i 4 mom. tas in att en distributör av ackumulatorer och batterier svarar för de kostnader för mottagningen som distributören ordnar och som enligt artiklarna 59.1, 60.4 och 61.3 i batteriförordningen inte hör till producentens ansvar. En hänvisning till batteriförordningen behöver tas in, eftersom det i de nämnda artiklarna föreskrivs om återtagande som hör till producentens kostnadsansvar. Producenten svarar enligt batteriförordningen för kostnaderna till denna del, vilket begränsar kostnadsansvaret för

distributören och således strider mot 56 § 4 mom. i avfallslagen. En distributör av ackumulatorer och batterier svarar således för de kostnader för mottagningen som distributören ordnar endast till den del som producentens inte svarar för kostnaderna för mottagningen.

Enligt artikel 59.1 c i batteriförordningen ska producenter eller producentansvarsorganisationer erbjuda kostnadsfri insamling av förbrukade bärbara batterier inom ramen för sina system för återtagande och insamling, som de har inrättat i samarbete med distributörer, anläggningar för behandling av uttjänta fordon, offentliga myndigheter, eller tredje parter som utför avfallshantering för deras räkning, insamlingsplatser för frivillig insamling eller anläggningar för behandling av avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning. Enligt artikel 60.4 a i batteriförordningen ska producenter av batterier för lätta transportmedel eller producentansvarsorganisationer inrätta insamlingsplatser med lämplig infrastruktur för separat insamling av förbrukade batterier för lätta transportmedel, i enlighet med de tillämpliga säkerhetskraven, samt täcka de nödvändiga kostnader som insamlingsplatserna har för återtagandet. I artikel 61.3 i batteriförordningen sägs det att producenter av startbatterier, industribatterier och elfordonsbatterier eller producentansvarsorganisationer ska utrusta system för återtagande och insamling med lämplig infrastruktur för separat insamling av förbrukade startbatterier, förbrukade industribatterier och förbrukade elfordonsbatterier, i enlighet med de tillämpliga säkerhetskraven, samt täcka de nödvändiga kostnader som systemen för återtagande och insamling har för återtagandet.

57 §. Distributörens informationsskyldighet. Det föreslås att i 1 mom. tas in att bestämmelser om distributörens skyldighet att tillhandahålla information om förebyggande av att ackumulatorer och batterier blir avfall och hantering av förbrukade ackumulatorer och batterier finns i artikel 74.4 i batteriförordningen. En hänvisning till batteriförordningen behöver tas in, eftersom distributören utöver bestämmelserna i avfallslagen ska iakttä den mer omfattande informationsskyldigheten enligt batteriförordningen i fråga om ackumulatorer och batterier. Enligt artikel 74.4 i förordningen ska distributörer som levererar ackumulatorer och batterier till slutanvändare på sina återförsäljningsställen permanent, och på ett lättillgängligt och väl synligt sätt för batteriernas slutanvändare, tillhandahålla den information som anges i punkterna 1 och 2 samt information om hur slutanvändare kan lämna in förbrukade batterier kostnadsfritt vid de respektive insamlingsplatser som inrättats vid återförsäljningsställena eller för en onlineplattformens räkning. Denna skyldighet ska begränsas till de batterikategorier som distributören eller återförsäljaren har eller har haft som nya batterier i sitt utbud. Distributörer ska tillhandahålla den information som avses i punkterna 1 och 2 även när de säljer sina produkter via onlineplattformar som gör det möjligt för konsumenter att ingå distansavtal med näringsidkare.

61 §. Säkerhet som producenter och producentsammanslutningar avseende vissa produkter ska ställa. Det föreslås att nya 2 och 4 mom. fogas till paragrafen. Dessutom föreslås att det gällande 3 mom. ändras. Också paragrafens rubrik ändras, eftersom den tidigare har gällt endast producenter av elektriska och elektroniska produkter.

Enligt det nya 2 mom. ska producenter eller producentsammanslutningar av ackumulatorer och batterier ställa sådan säkerhet till förmån för Tillstånds- och tillsynsverket som täcker kostnaderna för mottagning, transport, annan avfallshantering och till dessa anknuten information och för främjande av återanvändning av sådana ackumulatorer och batterier som producenten eller de producenter som anslutit sig till producentsammanslutningen släpper ut på marknaden. I momentet tas det dessutom in en hänvisning till 103 § 3 mom., där det föreskrivs om beslut om säkerhet och beslut om ställande av säkerhet.

I det nya 4 mom. sägs det att säkerheten ska vara tillräcklig för att täcka kostnaderna för skötseln av avfallshanteringen med beaktande av verksamhetens omfattning och karaktär och de villkor som meddelats för verksamheten. Säkerheten ska täcka den genomsnittliga kostnaden för avfallshanteringen av de produkter som producenten släppt ut på marknaden året före säkerheten ställs eller de genomsnittliga kostnaderna under sex månader för de avfallshanteringsåtgärder som producentsammanslutningen ansvarar för. Säkerhetsbeloppet ska vara minst 10 000 euro. Kravet preciserar den nuvarande säkerheten och gäller också producenter av elektriska och elektroniska produkter.

Batteriförordningens artikel 58.7 förutsätter att en producent, vid individuellt fullgörande av skyldigheter avseende utökat producentansvar, och producentansvarsorganisationer, vid kollektivt fullgörande av skyldigheter avseende utökat producentansvar, ska ställa en garanti avsedd att täcka de kostnader i samband med avfallshanteringsverksamhet som producenten eller producentansvarsorganisationen ska betala om skyldigheterna avseende utökat producentansvar inte fullgörs, inbegripet om verksamheten definitivt upphör eller vid insolvens. Bestämmelserna i batteriförordningen är förpliktande som sådana och gäller både enskilda registrerade producenter och producentsammanslutningar. Enligt batteriförordningen får medlemsstaterna ange ytterligare krav för en sådan garanti. Den föreslagna bestämmelsen kompletterar kravet på säkerhet i batteriförordningen.

Det föreslås att paragrafens 3 mom. ändras så att Tillstånds- och tillsynsverket har rätt att på begäran ta säkerheten i anspråk, om producenten eller producentsammanslutningen har konstaterats vara insolvent eller trots uppmaning har försummat att ordna avfallshanteringen eller har underlåtit att iaktta sina övriga skyldigheter som gäller producentansvaret. De föreslagna ändringarna preciserar den gällande bestämmelsen och gäller alla säkerheter. Innan säkerheten realiserar ska tillsynsmyndigheten i enlighet med 128 § förelägga verksamhetsutövaren att uppfylla sina skyldigheter och förena föreläggandet med hot om tvångsutförande. Säkerheten kan användas till att täcka kostnader för åtgärder i samband med tvångsutförande. Tillstånds- och tillsynsverket kan fördela det belopp som erhållits på basis av säkerheten till de i producentregistret godkända producenterna och producentsammanslutningarna i förhållande till deras marknadsandelar för anskaffning av avfallshanteringstjänster eller som ett sista alternativ skaffa avfallshanteringstjänsterna själv. Dessutom preciseras momentet genom att hänvisningen till elektriska och elektroniska produkter ändras till en mer omfattande hänvisning till produkter. Det nya 6 mom. motsvarar det gällande 4 mom. och det föreslås inga ändringar i det.

63 §. Producentsammanslutningars verksamhet. Det föreslås att i 1 mom. tas in att bestämmelser om skyldigheter som gäller verksamheten för producentsammanslutningar för ackumulatorer och batterier finns i artikel 57.2–57.5 i batteriförordningen. En hänvisning till nämnda artiklar i batteriförordningen behöver tas in, eftersom det i artikel 57 finns sådana mer detaljerat bestämmelser än i avfallslagen om producentsammanslutningars skyldigheter som ska iakttas vid sidan av bestämmelserna i avfallslagen.

Enligt artikel 57.2 ska producentansvarsorganisationerna säkerställa likabehandling av producenter, oavsett deras ursprung eller storlek, utan att en oproportionell börda läggs på producenter av små mängder batterier, inbegripet små och medelstora företag. I artikel 57.3 sägs det att om flera producentansvarsorganisationer i en medlemsstat ges godkännande för att fullgöra skyldigheter avseende utökat producentansvar för producenters räkning, ska de säkerställa att åtgärderna enligt artiklarna 59.1, 60.1 och 61.1 bedrivs över hela medlemsstatens territorium.

Enligt artikel 57.4 ska producentansvarsorganisationerna säkerställa konfidentiell behandling av de uppgifter som de förfogar över, särskilt vad gäller företagshemligheter och information som direkt kan kopplas till enskilda producenter eller deras behöriga ombud för utökat producentansvar. Utöver den information som avses i artikel 8a.3 e i direktiv 2008/98/EG ska producentansvarsorganisationerna enligt artikel 57.5 minst varje år på sina webbplatser, med förbehåll för affärs- och företagshemligheten, offentliggöra uppgifterna om insamlingsnivån vid separat insamling av förbrukade batterier, den materialåtervinningsgrad och den resursåtervinningsgrad som uppnåtts av de producenter som utsett producentansvarsorganisationen.

63 a §. Producenternas betalningsandelar och jämkning av dem. Det föreslås att i 2 mom. tas in att bestämmelser om jämkning av betalningsandelarna för producenter av ackumulatorer och batterier finns i artiklarna 56.5 och 57.2 i batteriförordningen. En hänvisning till batteriförordningen behöver tas in, eftersom de detaljerade bestämmelser om producenternas ekonomiska bidrag som finns i batteriförordningen ska iaktas i stället för avfallslagen när det gäller ackumulatorer och batterier. I artikel 56.5 sägs det att om batterier som har varit föremål för förberedelse för återanvändning, förberedelse för ändamålsändring, ändamålsändring, eller återtillverkning tillhandahålls, får både producenterna av de ursprungliga batterierna och producenterna av de batterier som släpps ut på marknaden till följd av dessa åtgärder införa och anpassa en mekanism för kostnadsfördelning som baseras på den faktiska fördelningen av kostnaderna mellan de olika producenterna i syfte att dela på de kostnader som avses i punkt 4 a, c och d. Om ett batteri som avses i punkt 2 omfattas av mer än ett utökat producentansvar, ska den första producent som gör batteriet tillgängligt på marknaden inte bära ytterligare kostnader på grund av en sådan mekanism för kostnadsfördelning.

Enligt artikel 57.2 i förordningen ska vid kollektivt fullgörande av skyldigheter avseende utökat producentansvar producentansvarsorganisationerna säkerställa likabehandling av producenter, oavsett deras ursprung eller storlek, utan att en oproportionell börda läggs på producenter av små mängder batterier, inbegripet små och medelstora företag. De ska även säkerställa att de ekonomiska bidrag som producenter betalar till dem

a) anpassas i enlighet med artikel 8a.4 b i avfallsdirektivet och som ett minimum efter batterikategori och batteriteknik och, om det är lämpligt, med hänsyn till laddningsbarheten, andelen återvunnet innehåll vid batteritillverkning och det faktum att batterierna varit föremål för förberedelse för återanvändning, förberedelse för ändamålsändring, ändamålsändring, eller återtillverkning, samt deras koldioxidavtryck,

b) anpassas för att ta hänsyn till eventuella intäkter som erhållits av producentansvarsorganisationerna från förberedelse för återanvändning eller förberedelse för ändamålsändring eller till följd av värdet av sekundära råmaterial från återvunna förbrukade batterier.

64 §. Tryggande av i producentregistret införda producenters och producentsammanslutningars verksamhet. Det föreslås att i 1 mom. tas in att en producentsammanslutning för ackumulatorer och batterier ska inkludera det fastställda bokslutet för den senast avslutade räkenskapsperioden och budgeten för den påbörjade räkenskapsperioden i redogörelsen. Bestämmelsen ersätter 21 § 2 mom., som föreslås bli upphävt, i statsrådets förordning om batterier och ackumulatorer, i vilket det föreskrivs om lämnande av ekonomiska uppföljningsuppgifter till Tillstånds- och tillsynsverket.

66 §. Producentsammanslutningens tjänsteupphandling. Det föreslås att i paragrafen tas in att i fråga om ackumulatorer och batterier ska dessutom artikel 57.6 och 57.8 i batteriförordningen

iakttas. En hänvisning behöver tas in, eftersom artikel 57.8 i batteriförordningen förutsätter att avfallshanteringsaktörer ska omfattas av ett icke-diskriminerande urvalsförfarande grundat på transparenta tilldelningskriterier som utförs av producenter eller producentansvarsorganisationer, och som inte lägger en oproportionell börda på små och medelstora företag. Skyldigheterna enligt avfallslagen och batteriförordningen ska således tillämpas parallellt. Enligt artikel 57.6 ska, utöver den information som avses i punkt 5, producentansvarsorganisationerna offentliggöra information om urvalsförfarandet för avfallshanteringsaktörer som utvalts i enlighet med punkt 8.

66 a §. Behörigt ombud för producent eller annan aktör. I 1 mom. 2 punkten görs en teknisk ändring som motsvarar ändringen av bilagan så att den blir bilaga 1. Dessutom föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 3 mom. enligt vilket bestämmelser om skyldigheten för producenter av ackumulatorer och batterier och andra aktörer att utse ett behörigt ombud för utökat producentansvar finns i artikel 56.3 i batteriförordningen.

Enligt artikel 56.3 i batteriförordningen ska en producent som säljer ackumulatorer eller batterier, inbegripet batterier som ingår i apparater, lätta transportmedel eller andra fordon, med hjälp av distansavtal direkt till slutanvändarna, oavsett om de är privata hushåll eller inte, i en medlemsstat och är etablerad i en annan medlemsstat eller i ett tredjeland utse ett behörigt ombud för utökat producentansvar i varje medlemsstat där den säljer batterier. En hänvisning till batteriförordningen behöver tas in, eftersom batteriförordningen ändrar det nuvarande rättsläget. Enligt den gällande avfallslagen har distansförsäljare av ackumulatorer och batterier alternativt kunnat ansluta sig direkt till producentsammanslutningar. I enlighet med artikel 56 i batteriförordningen ska distansförsäljare i fortsättningen genom skriftlig fullmakt utse ett behörigt ombud som svarar för att producentansvarsskyldigheterna fullgörs i varje medlemsstat där de säljer ackumulatorer och batterier. I fråga om andra produktgrupper gäller skyldigheten enligt avfallslagen att utse ett behörigt ombud distansförsäljare som är etablerade i andra medlemsstater i Europeiska unionen, men kravet i batteriförordningen på att utse ett behörigt ombud gäller också distansförsäljare som är etablerade i en annan stat än en medlemsstat i Europeiska unionen. Kommissionen har som en del av det så kallade omnibus-förslaget den 10 december 2025 föreslagit att tillämpningen av artikel 56.3 i batteriförordningen ska avbrytas ända fram till den 1 januari 2035. Förhandlingarna om förslaget har först nyligen inletts, och således är det ännu inte känt hur förslaget kommer att genomföras.

Det gällande 3 mom. blir 4 mom.

66 b §. Verksamhet som behörigt ombud i Finland. Det föreslås att i 1 mom. tas in att bestämmelser om skyldigheter för behörigt ombud för ackumulatorer och batterier finns dessutom i artikel 55.7 och 55.12 i batteriförordningen. Enligt artikel 55.7 i batteriförordningen får skyldigheter enligt artikeln fullgöras på producentens vägnar av ett behörigt ombud för utökat producentansvar. Där skyldigheter enligt artikeln fullgörs på producentens vägnar av ett behörigt ombud som företräder fler än en producent, ska det behöriga ombudet, utöver den information som krävs enligt punkt 3, tillhandahålla namn och kontaktuppgifter för varje företrädd producent separat. I artikel 55.12 sägs det att producenten eller, i tillämpliga fall, det behöriga ombudet för utökat producentansvar eller den producentansvarsorganisation som utsetts för de producenter som den företräder, ska utan onödigt dröjsmål underrätta den behöriga myndigheten om varje ändring av uppgifterna i registreringen och om definitivt upphörande vad gäller tillhandahållande på marknaden av de batterier som avses i registreringen inom medlemsstatens territorium.

101 §. Ansökan om godkännande för anteckning i producentregistret. Det föreslås att 2 mom. ändras så att de som producerar ackumulatorer och batterier dessutom ska redogöra för den

säkerhet som föreskrivs i 61 §. Dessutom föreslås att i 2 mom. tas in att bestämmelser om skyldigheten för producenter av ackumulatörer och batterier att registrera sig i producentregistret finns i artikel 55.2 i batteriförordningen och bestämmelser om innehållet i ansökan om registrering i artikel 55.3 i den förordningen. En hänvisning till batteriförordningen behövs, eftersom inte bara bestämmelserna i avfallslagen utan också de detaljerade bestämmelserna i batteriförordningen ska iakttas. Enligt artikel 55.2 i batteriförordningen ska producenter registrera sig i producentregistret. För detta ändamål ska de lämna in en ansökan om registrering i varje medlemsstat där de för första gången tillhandahåller ett batteri på marknaden. Producenter ska lämna in ansökan om registrering via ett elektroniskt databehandlingssystem i enlighet med artikel 55.9 a.

Producenter ska endast tillhandahålla ackumulatörer eller batterier, inbegripet sådana som ingår i apparater, lätta transportmedel eller andra fordon, på marknaden i en medlemsstat om de eller, i fall av bemyndigande, deras behöriga ombud för utökad producentansvar är registrerade i den medlemsstaten.

Ansökan om registrering ska enligt artikel 55.3 omfatta följande uppgifter:

a) producentens namn, eventuella varumärken som producenten använder i medlemsstaten, och adress, inklusive postnummer och ort, gatuadress, land, telefonnummer, i förekommande fall, webb- och e-postadress, med uppgift om en enda kontaktpunkt,

b) producentens nationella identifieringskod, inbegripet handelsregisternummer eller motsvarande officiellt registreringsnummer, samt det europeiska eller nationella skatteregistreringsnumret,

c) den eller de kategorier av batterier som producenten avser att tillhandahålla på marknaden för första gången inom en medlemsstats territorium, det vill säga bärbara batterier, industribatterier, batterier för lätta transportmedel, elfordonsbatterier och startbatterier, samt kemisk sammansättning,

d) information om hur producenten uppfyller sina skyldigheter enligt artikel 56 och kraven enligt artiklarna 59, 60 respektive 61,

i) för bärbara batterier och batterier för lätta transportmedel ska kraven i led d uppfyllas genom att följande tillhandahålls:

– skriftliga uppgifter om vilka åtgärder som producenten har vidtagit för att uppfylla de skyldigheter avseende producentansvar som anges i artikel 56, vilka åtgärder som vidtagits för att uppfylla skyldigheterna avseende separat insamling enligt artikel 59.1 eller artikel 60.1 vad gäller den mängd batterier som producenten gör tillgänglig på marknaden i medlemsstaten och systemet för att säkerställa att de uppgifter som rapporteras till de behöriga myndigheterna är tillförlitliga,

– i tillämpliga fall namn och kontaktuppgifter, inklusive postnummer, postort, gatuadress, land, telefonnummer, webb- och e-postadress, samt den nationella identifieringskoden för den producentansvarsorganisation vilken producenten utsett att fullgöra det utökade producentansvaret i enlighet med artikel 57.1 och 57.2, samt producentansvarsorganisationens handelsregisternummer eller motsvarande officiella registreringsnummer, samt producentansvarsorganisationens europeiska eller nationella skatteregistreringsnummer, och den företrädde producentens fullmakt,

ii) för startbatterier, industribatterier och elfordonsbatterier ska kraven i led d uppfyllas genom att följande tillhandahålls:

– skriftliga uppgifter om vilka åtgärder som producenten har vidtagit för att uppfylla de skyldigheter avseende producentansvar som anges i artikel 56, vilka åtgärder som vidtagits för att uppfylla insamlingsmålen enligt artikel 61.1 vad gäller den mängd batterier som producenten gör tillgänglig på marknaden i medlemsstaten och systemet för att säkerställa att de uppgifter som rapporteras till de behöriga myndigheterna är tillförlitliga,

– i tillämpliga fall namn och kontaktuppgifter, inklusive postnummer, postort, gatuadress, land, telefonnummer, webb- och e-postadress, samt den nationella identifieringskoden för den producentansvarsorganisation vilken producenten utsett att fullgöra det utökade producentansvaret i enlighet med artikel 57.1 och 57.2, samt producentansvarsorganisationens handelsregisternummer eller motsvarande officiella registreringsnummer, samt producentansvarsorganisationens europeiska eller nationella skatteregistreringsnummer, och den företrädde producentens fullmakt,

e) en försäkran från producenten eller, i tillämpliga fall, det behöriga ombudet för utökat producentansvar eller den producentansvarsorganisation som har utsetts i enlighet med artikel 57.1, om att de lämnade uppgifterna är sanningsenliga.

102 §. Förutsättningar för godkännande för anteckning i producentregistret. Det föreslås att i 3 mom. tas in att en förutsättning för godkännande av dem som producerar ackumulatorer och batterier är dessutom att säkerhet enligt 61 § ställs. I momentet tas också in att bestämmelser om förutsättningar för godkännande av producenter av ackumulatorer och batterier finns dessutom i artikel 58.2 i batteriförordningen. En hänvisning till batteriförordningen behöver tas in, eftersom inte bara bestämmelserna i avfallslagen utan också de förutsättningar för godkännande som anges i artikel 58.2 i batteriförordningen ska iakttas. Enligt artikel 58.2 i förordningen ska godkännande beviljas endast om det kan påvisas

a) att kraven i artikel 8a.3 a–d i avfallsdirektivet är uppfyllda och att de åtgärder som producenten eller producentansvarsorganisationen har vidtagit är tillräckliga för att uppfylla de skyldigheter som fastställs i detta kapitel vad gäller den mängd batterier som för första gången tillhandahålls på marknaden inom en medlemsstats territorium av producenten eller producenter för vars räkning producentansvarsorganisationen agerar, och

b) genom tillhandahållande av handlingar som styrker att kraven i artikel 59.1 och 59.2 eller kraven i artikel 60.1, 60.2 och 60.4 är uppfyllda och att alla arrangemang har införts som gör det möjligt att som ett minimikrav uppnå och varaktigt ligga kvar på det insamlingsmål som avses i artikel 59.3 respektive artikel 60.3.

103 §. Beslut om godkännande för anteckning i producentregistret. Det föreslås att i 1 mom. tas in att bestämmelser om godkännande av producenter av ackumulatorer och batterier för anteckning i producentregistret finns dessutom i artikel 55.9 i batteriförordningen. En hänvisning till batteriförordningen behöver tas in, eftersom inte bara bestämmelserna i avfallslagen utan också batteriförordningens bestämmelser om beslut om godkännande av producenter ska iakttas. Enligt artikel 55.9 i förordningen ska den behöriga myndigheten på sin webbplats tillgängliggöra information om ansökningsprocessen via ett elektroniskt databehandlingssystem och ta emot registreringar och tilldela ett registreringsnummer inom högst 12 veckor från den tidpunkt då all information som krävs enligt artikeln har lämnats in.

Dessutom föreslås att i 2 mom. tas in hänvisningar också till batteriförordningen, utöver till förordningar av statsrådet. I beslutet kan det tas in behövliga föreskrifter om hur förutsättningarna för godkännande enligt 102 § och andra i batteriförordningen föreskrivna krav uppfylls samt hur tillsynen över verksamheten utövas. Dessutom kan i föreskrifterna också nya producenter av ackumulatorer eller batterier och producentsammanslutningar, med beaktande av verksamhetens art och omfattning, meddelas successivt strängare skyldigheter och mål för verksamhetens inledningsskede i fråga om mottagning, återanvändning och återvinning av kasserade produkter samt i fråga om ett retursystem för dryckesförpackningars funktion, tills de skyldigheter och mål som bestämts i batteriförordningen gäller dem fullt ut. Sådana föreskrifter kan meddelas endast om producenten eller producentsammanslutningen genom en avsiktsförklaring som ingåtts med behöriga parter eller motsvarande handlingar i fråga om mottagning, transport och behandling av kasserade ackumulatorer eller batterier tillförlitligt kan visa att verksamheten ordnas så att den uppfyller kraven i batteriförordningen inom en tid som anges i beslutet. Enligt artikel 55.10 i batteriförordningen får den behöriga myndigheten fastställa närmare bestämmelser om kraven och förfarandet för registrering, utan att lägga till materiella krav utöver dem som fastställs i artikel 55.2 och 55.3.

Dessutom föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 3 mom. enligt vilket det i beslutet kan tas in behövliga bestämmelser om säkerhet enligt 61 § och om hur säkerheten ställs. I beslutet kan det bestämmas att producenten eller producentsammanslutningen regelbundet ska bedöma om säkerheten är tillräcklig och årligen lämna en utredning till Tillstånds- och tillsynsverket om att säkerheten är tillräcklig eller, när verksamheten förändras väsentligt, inom tre månader från ändringen. Tillstånds- och tillsynsverket ska vid behov vidta åtgärder för att justera beloppet på säkerheten. Säkerheten ska gälla utan avbrott eller vara förnyad med jämna mellanrum tills minst sex månader har förflutit från det att producenten eller producentsammanslutningen upphört att vara antecknad i producentregistret. Säkerheten ska således gälla så länge producentsammanslutningen är antecknad i registret och ännu minst ett halvt år därefter. Säkerheten kan gälla tills vidare eller för viss tid, och dess belopp justeras regelbundet med beaktande av till exempel förändringar i verksamheten eller kostnaderna. Om säkerhetens giltighet förlängs ska det göras innan säkerhetens giltighetstid går ut. Säkerheten ska ställas till förmån för Tillstånds- och tillsynsverket innan producenten eller producentsammanslutningen kan antecknas i producentregistret.

107 §. Återkallande och upphörande av ett godkännande för anteckning i producentregistret. Enligt det föreslagna 1 mom. kan Tillstånds- och tillsynsverket återkalla ett godkännande för anteckning i producentregistret, om en producent, en producentsammanslutning eller den ansvarige för ett retursystem för dryckesförpackningar trots skriftlig anmärkning från Tillstånds- och tillsynsverket upprepat försummar en på producentansvaret grundad skyldighet enligt denna lag eller bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den eller batteriförordningen att ordna mottagning, återanvändning, återvinning och annan avfallshantering av en kasserad produkt eller när någon annan förutsättning för godkännande som anges i 102 § inte blir uppfylld trots myndighetens skriftliga anmärkning.

Den behöriga myndigheten får enligt artikel 55.11 i batteriförordningen vägra att registrera en producent eller får återkalla producentens registrering om den information som avses i punkt 3 i artikeln och relaterade styrkande handlingar inte tillhandahållits eller inte är tillräckliga eller om producenten inte längre uppfyller kraven i punkt 3 d. Den behöriga myndigheten ska återkalla producentens registrering om producenten har upphört att existera.

Den behöriga myndigheten får enligt artikel 58.6 i batteriförordningen besluta att återkalla godkännandet om insamlingsmålen i artikel 59.3 eller artikel 60.3 inte uppnås eller om producenten eller producentansvarsorganisationen inte längre uppfyller kraven avseende

organisationen av insamlingen och behandlingen av förbrukade batterier eller underlåter att rapportera till den behöriga myndigheten eller underlåter att anmäla ändringar som rör villkoren för godkännandet, eller har upphört med verksamheten.

108 §. Internationell avfallstransport och transport av fartyg för nedmontering. I avfallstransportförordningen föreskrivs det utöver om internationella avfallstransporter och godkännande av sådana även om övervakning av transporter. Det föreslås att i paragrafens 1 mom. tas för tydlighetens skull in övervakning av internationella avfallstransporter.

109 §. Transport av avfall till ett annat land för behandling. Det föreslås att paragrafen upphävs. I den reviderade avfallstransportförordningen förbjuds transporter av avfall avsett för bortskaffande, förutom om alla villkor enligt artikel 11 i förordningen uppfylls. I artikel 11 förtecknas de villkor som ska uppfyllas för att de behöriga myndigheterna får godkänna transporter. För att transport för bortskaffande ska kunna godkännas måste anmälaren bland annat visa att avfallet inte kan återvinnas och att det inte kan bortskaffas på ett tekniskt genomförbart och ekonomiskt hållbart sätt i det land där avfallet genererades. Kommissionen kommer 2027 att anta en genomförandeakt för att fastställa vad som avses med teknisk genomförbarhet och ekonomisk hållbarhet för att tillämpningen av bestämmelserna ska vara enhetlig i alla EU-länder. I enlighet med avfallstransportförordningens artikel 11.1 a iii ska anmälaren visa att bortskaffandet överensstämmer med avfallshierarkin och principerna om närhet och självförsörjning enligt artikel 16 i avfallsdirektivet. I artikel 11 i avfallstransportförordningen förbjuds dessutom transporter av blandat kommunalt avfall för bortskaffande. De ovan beskrivna villkoren enligt artikel 11 i avfallstransportförordningen kan anses överlappa villkoren enligt 109 §, och därför behöver paragrafen upphävas.

Enligt den föregående avfallstransportförordningen tillämpas på transporter av kommunalt avfall som insamlats från hushåll för återvinning samma bestämmelser som på transporter av avfall som är avsett för bortskaffande. I den nya förordningen har detta likställande slopats, så i och med ändringen tillämpas på transporter av kommunalt avfall som samlats in från hushåll de bestämmelser som avser transporter av avfall avsett för återvinning. Således slopas som onödiga också de begränsningar i paragrafen som gäller transporter av kommunalt avfall vars hantering kommunen är skyldig att ordna.

110 §. Transport av avfall till Finland för bortskaffande. Paragrafen upphävs till stora delar och rubriken uppdateras. I den reviderade avfallstransportförordningen förbjuds transporter av avfall avsett för bortskaffande, förutom om alla villkor enligt artikel 11 i förordningen uppfylls. Det redogörs för dessa villkor i motiveringen till 109 §. De villkor för transport av avfall avsett för bortskaffande som anges i artikel 11 i den reviderade avfallstransportförordningen är betydligt strängare än tidigare. Enligt en anmärkning från kommissionen (se avsnitt 1.2) kan dessa villkor inte skärpas så att myndigheten inte har prövningsrätt att godkänna en transport. Således föreslås det att de villkor för godkännande av transport av avfall som anges i 110 § 2 mom. upphävs.

För att principerna om närhet och självförsörjning enligt avfallsdirektivet ska kunna tillämpas ska det dock nationellt kunna säkerställas att bortskaffande av avfall som uppkommer i Finland prioriteras. Således ska en förutsättning för transporten fortfarande vara att bortskaffandet av avfall som uppkommer i Finland inte förhindras eller fördröjs. Bestämmelser om tillämpningen av principerna om närhet och självförsörjning vid prövningen av tillstånd för transport av avfall finns i artikel 11.1 a iii i avfallstransportförordningen och enligt artikeln ska anmälaren visa att bortskaffandet överensstämmer med avfallshierarkin och principerna om närhet och självförsörjning enligt artikel 16 i avfallsdirektivet. Bestämmelsen i fråga ger den behöriga myndigheten möjlighet att i ljuset av de grunder som anmälaren har lagt fram bedöma huruvida

principerna om närhet och självförsörjning iakttas i anmälan om transport av avfall. Om villkoren inte uppfylls, godkänns transporten av avfall inte.

Enligt den föregående avfallstransportförordningen tillämpas på transporter av blandat kommunalt avfall som insamlats från hushåll för återvinning samma bestämmelser som på transporter av avfall som är avsett för bortskaffande. I den nya förordningen slopades detta likställande, så att i och med ändringen tillämpas på transporter av blandat kommunalt avfall de bestämmelser som avser transporter av avfall avsett för återvinning. Således slopas som onödiga de begränsningar i paragrafen som gäller transporter av kommunalt avfall vars hantering kommunen är skyldig att ordna.

111 §. Förbud mot internationell avfallstransport efter avgiftsförsummelse. Det föreslås att 1 punkten upphävs som onödig och att omnämmandet av olaglig transport stryks i paragrafens rubrik. I den föregående avfallstransportförordningen bemyndigades den behöriga myndigheten att i den nationella lagstiftningen förbjuda avfallstransport efter olaglig transport. I artikel 11 i den nya avfallstransportförordningen föreskrivs det om villkor för transporter av avfall avsett för bortskaffande och i artikel 12 om invändningar mot transporter av avfall avsett för återvinning. Ett villkor för transport är enligt den nya avfallstransportförordningen att de berörda behöriga myndigheterna inte har någon information om att anmälaren eller mottagaren dömts för att ha utfört någon olaglig transport eller någon annan olaglig handling när det gäller miljöskydd eller skydd av människors hälsa under de senaste fem åren före ingivandet av anmälan.

Bestämmelsen i 2 punkten i paragrafen kvarstår och till den fogas en möjlighet för Finlands miljöcentral att förbjuda en internationell avfallstransport, om anmälaren har underlåtit att betala avgiften för övervakning av transporterade partier som påförts av Finlands miljöcentral för en tidigare avfallstransport. Enligt den föreslagna paragrafen får Finlands miljöcentral förbjuda en avfallstransport, om anmälaren har underlåtit att betala avgiften för behandling av en anmälan eller för övervakning av transporterade partier som påförts av Finlands miljöcentral för en tidigare avfallstransport och som tas ut med stöd av 144 §. Det föreslagna tillägget förbättrar möjligheterna för Finlands miljöcentral att ingripa i sådana försummelser att betala avgift som företag som bedriver avfallstransport gör sig skyldiga till.

112 §. Tillämpning i vissa situationer av exportförbud enligt avfallstransportförordningen. Export av avfall som omfattas av förbudet mot export enligt artikel 39 i avfallstransportförordningen är förbjuden till länder som inte omfattas av OECD-beslutet om transporter av avfall. I den nya förordningen har förbudet mot export preciserats till den del vilka avfall förbudet gäller. Det har också gjorts ett tillägg till artikel 39 i förordningen med stöd av vilket utöver avfall som förtecknas i bilaga V också avfall i den förteckning över avfall som avses i artikel 7 i avfallsdirektivet i undantagsfall kan klassificeras som icke-farligt eller undantas från exportförbudet, om avfallet inte har någon av de egenskaper som förtecknas i bilaga III till avfallsdirektivet. På motsvarande sätt kan avfall i förteckningen över avfall i undantagsfall klassificeras som farligt, om det har en eller flera av de egenskaper som förtecknas i bilaga III till avfallsdirektivet, och på sådant avfall tillämpas då exportförbudet. I paragrafen tas således in en hänvisning till den förteckning över avfall som antagits i enlighet med artikel 7 i avfallsdirektivet. Genom bestämmelsen genomförs artikel 39.3 och 39.4, enligt vilka en medlemsstat får besluta att exportförbudet inte ska tillämpas på ett visst farligt avfall eller att exportförbudet ska tillämpas på ett visst icke-farligt avfall. Enligt artikel 39.5 ska myndigheten informera den tilltänkta behöriga mottagarmyndigheten innan ett beslut fattas om godkännande av planerade transporter till det landet. Sådana fall ska också anmälas till kommissionen. Också de övriga hänvisningarna i paragrafen till artiklarna i avfallstransportförordningen uppdateras

så att de överensstämmer med den nya avfallstransportförordningen. Paragrafen förblir oförändrad till övriga delar.

113 §. *Internationell transport av avfall enligt artikel 18 i avfallstransportförordningen.* Det föreslås att paragrafen upphävs som onödig. Enligt artikel 18.4 i den reviderade avfallstransportförordningen ska alla företag som är inblandade i transporten av avfall fylla i formuläret i bilaga VII och säkerställa att informationen görs elektroniskt tillgänglig, innan transporten faktiskt inleds, för bland annat berörda behöriga myndigheter och de myndigheter som är involverade i inspektioner. Dessutom ska informationen lämnas elektroniskt både efter det att avfallet tagits emot och efter det att avfallet återvunnits. Således ska alla företag som är inblandade i transporten göra informationen elektroniskt tillgänglig och Finlands miljöcentral får den i bilaga VII avsedda informationen om de avfall som avses i artikel 18 i förordningen direkt via det elektroniska systemet och därmed behövs separat rätt att begära information inte mera.

Bestämmelser om myndigheternas rätt att få uppgifter finns i 122 §, i vilken det föreslås preciseringar.

114 §. *Förhandsgodkännande av avfallsåtervinningsanläggning.* Det föreslås att paragrafen upphävs som onödig. I artikel 14 i den reviderade avfallstransportförordningen föreskrivs det om de uppgifter som en anläggning som ansöker om förhandsgodkännande ska inkludera i ansökan. I artikeln föreskrivs det också om de villkor som ska uppfyllas för att den behöriga myndigheten ska utfärda ett förhandsgodkännande för den berörda anläggningen. Således behövs det inte längre några nationella bestämmelser om förhandsgodkännande av anläggningar.

115 §. *Ändring och återkallande av beslut om godkännande av en internationell avfallstransport och beslut om förhandsgodkännande av en återvinningsanläggning.* Det föreslås att sista meningen i 2 mom. stryks, eftersom 114 § om förhandsgodkännande upphävs och detaljerade bestämmelser om återkallande av beslut om förhandsgodkännande av återvinningsanläggningar finns i artikel 14 i den nya avfallstransportförordningen.

116 §. *Säkerhet för internationell avfallstransport.* Hänvisningen i paragrafen till en artikel i avfallstransportförordningen uppdateras så att hänvisningen motsvarar den nya förordningen. Enligt artikel 7.5 i avfallstransportförordningen ska säkerheten vara giltig för och täcka transporten av avfall samt fullföljandet av återvinning eller bortskaffande. Tidsbundna säkerheter lämpar sig inte för detta ändamål, eftersom de kan upphöra att vara giltiga innan alla avfallspartier har behandlats och information om behandlingen av avfallet har fått i enlighet med artiklarna 15 eller 16. Således ska tidsbundna säkerheter inte längre godkänns och det föreslås att det i paragrafen tas in ett krav på att använda säkerheter som gäller tills vidare. Genom kravet på säkerheter som gäller tills vidare förebyggs situationer där säkerheten inte längre är giltig och avfallspartierna inte ännu har behandlats. I enlighet med förordningen ska den myndighet som har godkänt säkerheten ha tillgång till den, när avfallstransporten eller avfallsbehandlingen inte kan genomföras som planerat eller om avfallstransporten är en olaglig transport. När alla partier som hänför sig till avfallstransporten har behandlats och myndigheten har erhållit behövliga intyg om behandlingen av avfallet, ska myndigheten utan dröjsmål frisläppa en säkerhet som gäller tills vidare på begäran av den som ställt säkerheten.

117 a §. *Särskilda bestämmelser om begagnade elektriska och elektroniska produkter samt om begagnade ackumulatorer och batterier.* Paragrafens 1 och 2 mom. ändras inte. Hänvisningen i paragrafens 3 mom. till en artikel i avfallstransportförordningen uppdateras så att hänvisningen motsvarar den nya förordningen.

Det föreslås att ett nytt 4 mom. fogas till paragrafen. Dessutom ändras paragrafens rubrik så att den också omfattar ackumulatorer och batterier. Enligt det föreslagna nya 4 mom. finns bestämmelser om internationella transporter av förbrukade ackumulatorer och batterier i artikel 72 i batteriförordningen och bestämmelser om förberedelse för återanvändning eller förberedelse för ändamålsändring av förbrukade ackumulatorer och batterier för lätta transportmedel, förbrukade industribatterier och förbrukade elfordonsbatterier i artikel 73 i den förordningen.

I artikel 72 i batteriförordningen föreskrivs det om skyldigheter som gäller transporter av förbrukade batterier. Enligt artikel 72 får behandling av förbrukade batterier utföras utanför den berörda medlemsstaten eller utanför unionen, förutsatt att de förbrukade batterierna, eller fraktioner av dessa, transporteras i enlighet med kraven i förordningarna (EG) nr 1013/2006³² och (EG) nr 1418/2007³³.

I artikel 72.2 sägs det att för att skilja mellan begagnade batterier och förbrukade batterier får medlemsstaternas behöriga myndigheter inspektera transporter av begagnade batterier som misstänks vara förbrukade batterier för att se om de uppfyller minimikraven i bilaga XIV och övervaka sådana transporter i enlighet därmed. Om de behöriga myndigheterna i en medlemsstat konstaterar att en planerad transport av begagnade batterier består av förbrukade batterier, får kostnaderna för lämpliga analyser, inspektioner och lagring av de begagnade batterierna som misstänks vara förbrukade debiteras producenterna av den relevanta kategorin batterier, tredje parter som agerar för producenternas räkning eller andra personer som organiserar transporten.

Enligt artikel 72.3 ska förbrukade batterier, eller fraktioner av sådana, som exporteras från unionen i enlighet med punkt 1 i denna artikel medräknas vid fullgörandet av de skyldigheter, grader och mål som anges i artiklarna 70 och 71 endast om den som exporterar de förbrukade batterierna, eller fraktioner av dessa, tillhandahåller dokumentation som godkänts av den behöriga mottagarmyndigheten och som visar att behandlingen har ägt rum under förhållanden som motsvarar dem som krävs enligt denna förordning och i överensstämmelse med annan unionsrätt om människors hälsa och miljöskydd.

Dessutom ska vid internationella transporter av batterier och ackumulatorer beaktas batteriförordningens artikel 73, i vilken det föreskrivs om förberedelse för återanvändning eller förberedelse för ändamålsändring av förbrukade batterier för lätta transportmedel, förbrukade industribatterier och förbrukade elfordonsbatterier. I ingressen till batteriförordningen (skäl 117) konstateras det att om förbrukade batterier exporteras från unionen för förberedelse för återanvändning, förberedelse för ändamålsändring eller materialåtervinning bör medlemsstaternas behöriga myndigheter använda sig av de befogenheter som anges i förordning (EG) nr 1013/2006 för att kräva styrkande dokumentation för att säkerställa överensstämmelse med kraven i den här förordningen.

Det förfarande som avses i artikel 73 gäller inte andra kategorier av batterier än de som nämns särskilt i artikeln och som är batterier för lätta transportmedel, industribatterier och elfordonsbatterier. Med batteri för lätta transportmedel avses enligt artikel 3 i batteriförordningen ett batteri som är förseglat, väger högst 25 kilogram och som särskilt

³² Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1013/2006 om transport av avfall

³³ Kommissionens förordning (EG) nr 1418/2007 om export för återvinning av visst avfall som förtecknas i bilaga III eller IIIA till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1013/2006 till vissa länder som inte omfattas av OECD-beslutet om kontroll av gränsöverskridande transporter av avfall

utformats för att tillhandahålla elkraft för att driva hjulförsedda fordon som kan drivas enbart med en elmotor eller med en kombination av motor och mänsklig kraft, inbegripet typgodkända fordon i kategori L i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 168/2013 (43), och som inte är ett elfordonsbatteri. Med industribatteri avses däremot ett batteri som är särskilt utformat för industriellt bruk, avsett för industriellt bruk efter att ha varit föremål för förberedelse för ändamålsändring eller ändamålsändring, eller ett annat batteri med en vikt över 5 kilogram och som varken är elfordonsbatterier, batterier för lätta transportmedel eller startbatterier. Med elfordonsbatteri avses ett batteri som särskilt utformats för att tillhandahålla elkraft för att driva hybrid- eller elfordon i kategori L i enlighet med förordning (EU) nr 168/2013, med en vikt över 25 kilogram, eller ett batteri som särskilt utformats för att tillhandahålla elkraft för att driva hybrid- eller elfordon i kategori M, N eller O i enlighet med förordning (EU) 2018/858.

I artikel 73.1 sägs det att för att dokumentera att ett förbrukat batteri för lätta transportmedel, ett förbrukat industribatteri och ett förbrukat elfordonsbatteri som genomgår förberedelse för återanvändning eller förberedelse för ändamålsändring, inte längre är avfall, ska batteriinnehavaren på begäran av en behörig myndighet visa följande:

a) bevis för att en hälsotillståndsbedömning eller hälsotillståndstestning har gjorts i en medlemsstat, i form av en kopia av dokumentationen som bekräftar att batteriet har den prestanda som behövs för dess användning efter förberedelse för återanvändning eller förberedelse för ändamålsändring,

b) bevis för fortsatt användning av batteriet som har behandlats för förberedelse för återanvändning eller förberedelse för ändamålsändring, i form av en faktura, ett köpeavtal eller ett avtal om överföring av äganderätten för batteriet,

c) bevis för att det säkerställts lämpligt skydd mot skador under transport, lastning och lossning, i synnerhet genom att förpackningen är tillräcklig och att lasten har staplats på lämpligt sätt.

Enligt artikel 73.2 ska den information som avses i punkt 1 a göras tillgänglig för slutanvändarna och tredje parter som agerar för slutanvändarnas räkning, på lika villkor, som en del av den dokumentation som åtföljer det batteri som avses i punkt 1 när det släpps ut på marknaden eller tas i bruk.

Tillhandahållandet av information i enlighet med punkterna 1 och 2 ska inte påverka skyldigheten att behandla kommersiellt känsliga uppgifter konfidentiellt enligt relevant unionsrätt och nationell rätt.

117 b §. Påvisande av lämplighet och ackreditering vid transport av avfall till stater utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Det föreslås att i paragrafen görs några preciseringar för att den ska motsvara kraven enligt den reviderade avfallstransportförordningen. Till paragrafen fogas dessutom ett nytt 2 mom. I artikel 59 i avfallstransportförordningen föreskrivs det om miljöriktig hantering av avfall. Vid export av avfall anses avfallshanteringen vara miljöriktig, om det kan visas att avfallet samt restavfall som genererats genom återvinning eller bortskaffande hanteras i enlighet med hälso-, klimat- och miljöskydds krav som anses motsvara de krav som gäller människors hälsa och miljöskydd och som anges i unionslagstiftningen. Således föreslås det att i paragrafens 1 mom. tas in att behandlingen av avfallet ska motsvara också kraven i lagstiftningen om människors hälsa och dessutom att behandlingen av det restavfall som genererats genom behandlingen av avfallet ska vara miljöriktig i mottagarlandet. I artikel 59 förutsätts det dessutom att behandlingen av avfallet i mottagarlandet sker under förhållanden som säkerställer en liknande skyddsnivå som de krav

som följer av unionslagstiftningen. Det föreslås att slutet av paragrafens 1 mom. ändras så att behandlingen av det exporterade avfallet ska ske under förhållanden som motsvarar kraven i Europeiska unionens lagstiftning om skydd för människors hälsa och miljön, då det tidigare inte förutsattes fullständig överensstämmelse.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 2 mom., i vilket det föreskrivs om att ackrediteringstjänsten FINAS vid Säkerhets- och kemikalieverkets ackrediteringsenhet ansvarar för den ackreditering som avses i artikel 46 i den nya avfallstransportförordningen. Avfall får enligt artikel 46 i avfallstransportförordningen exporteras från unionen endast till en anläggning som har genomgått en revision, och revisionen har utförts av en oberoende tredje part som har lämpliga kvalifikationer på områdena revision och avfallsbehandling. Den tredje part som utför revisionen ska ha auktoriserats eller ackrediterats av ett nationellt officiellt organ. Det enda officiella ackrediteringsorganet i Finland är ackrediteringstjänsten FINAS, som kan utföra ackrediteringen i fråga. Avfallstransportförordningen möjliggör också att ett officiellt organ auktoriserar ett revisionsorgan att utföra revisioner, men i Finland finns det inget sådant officiellt organ som kan auktorisera revisionsorgan att utföra revisioner. För tydlighetens skull föreskrivs det i paragrafen att FINAS är det enda möjliga ackrediteringsorganet som vid behov ackrediterar en finländsk tredje part som utför revisionen.

117 d §. *Lämnande av information om internationella avfallstransporter.* Till lagen fogas en ny paragraf i vilken aktörer som utför internationella avfallstransporter, såsom anmälaren, den person som organiserar transporten och mottagaren av avfallet, förpliktas att använda det register över internationella avfallstransporter som Finlands miljöcentral för med stöd av 142 § (systemet för avfallstransport) vid lämnandet av information enligt artikel 27.1 i avfallstransportförordningen till myndigheterna. Registret i fråga ska integreras i EU:s centrala system (det så kallade DiWaSS-systemet), genom vilket information är tillgänglig för andra behöriga myndigheter och för kommissionen. Informationen ska också vara tillgänglig för andra aktörer som deltar i avfallstransporten i fråga till behövliga delar på det sätt som föreskrivs i den genomförandeakt som kommissionen bereder. Det datasystem för internationella avfallstransporter som Finlands miljöcentral förvaltar har varit i bruk sedan 2021 och det har sådana behövliga egenskaper som EU:s centrala system inte kommer att ha, såsom möjlighet att ansöka om tillstånd och att följa upp användningen av partiell ekonomisk säkerhet. Integreringen av systemen kommer att genomföras så att den information som lämnas av finländska företag överförs automatiskt från Finlands nationella system till EU-systemet. Av denna orsak förpliktas finländska företag att använda Finlands miljöcentrals datasystem när de lämnar information till EU:s centrala system.

119 §. *Uppgifter som ska ingå i bokföringen och behandlingen av dem.* Det föreslås att i 1 mom. tas in att bestämmelser om uppgifter om ackumulatörer och batterier och behandlingen av dem finns dessutom i artiklarna 65.2, 75, 76.1 och 76.2 i batteriförordningen. En hänvisning till batteriförordningen behöver tas in, eftersom inte bara bestämmelserna i avfallslagen utan också batteriförordningens detaljerade bestämmelser om bokföring och rapporteringsskyldigheter ska iakttas.

Enligt artikel 65.2 i förordningen ska de aktörer som driver behandlingsanläggningar föra register över överlämningen av förbrukade batterier som härrör från behandlingen av uttjänta fordon eller avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk eller elektronisk utrustning till producenterna av batterikategorierna i fråga.

Producenter av bärbara batterier och producenter av batterier för lätta transportmedel eller producentansvarsorganisationer ska enligt artikel 75.1 för varje kalenderår rapportera

åtminstone följande information till den behöriga myndigheten, uppdelad efter batteriernas och de förbrukade batteriernas kemiska sammansättning och kategoritillhörighet:

- a) mängden bärbara batterier och batterier för lätta transportmedel som för första gången tillhandahålls på marknaden inom en medlemsstats territorium, med undantag för batterier som lämnade medlemsstatens territorium under kalenderåret i fråga, utan att ha sålts till slutanvändare,
- b) mängden bärbara batterier för allmänt bruk som för första gången tillhandahålls på marknaden inom en medlemsstats territorium, med undantag för bärbara batterier för allmänt bruk som lämnade medlemsstatens territorium under kalenderåret i fråga, utan att ha sålts till slutanvändare,
- c) mängden förbrukade bärbara batterier och förbrukade batterier för lätta transportmedel som samlats in i enlighet med artiklarna 59 respektive 60,
- d) de insamlingsnivåer som uppnåtts av producenten eller producentansvarsorganisationen för förbrukade bärbara batterier och förbrukade batterier för lätta transportmedel,
- e) mängden insamlade förbrukade bärbara batterier och förbrukade batterier för lätta transportmedel som levererats till godkända anläggningar för behandling,
- f) mängden insamlade förbrukade bärbara batterier och förbrukade batterier för lätta transportmedel som exporterats till tredjeländer för behandling, förberedelse för återanvändning eller förberedelse för ändamålsändring,
- g) mängden insamlade förbrukade bärbara batterier och förbrukade batterier för lätta transportmedel som levererats till godkända anläggningar för förberedelse för återanvändning eller förberedelse för ändamålsändring.

Om andra avfallshanteringsaktörer än producenter samlar in förbrukade bärbara batterier eller förbrukade batterier för lätta transportmedel från distributörer eller andra insamlingsplatser för förbrukade bärbara batterier eller förbrukade batterier för lätta transportmedel, ska de för varje kalenderår till den behöriga myndigheten rapportera vilka mängder förbrukade bärbara batterier och förbrukade batterier för lätta transportmedel som har samlats in, uppdelat efter batteriernas kemiska sammansättning.

Enligt artikel 75.2 ska producenter av startbatterier, industribatterier och elfordonsbatterier eller producentansvarsorganisationer för varje kalenderår rapportera följande information till den behöriga myndigheten, uppdelad efter batteriernas kemiska sammansättning och kategorier av förbrukade batterier:

- a) mängden startbatterier, industribatterier och elfordonsbatterier som för första gången tillhandahålls på marknaden i en medlemsstat, med undantag för batterier som lämnade medlemsstatens territorium under kalenderåret i fråga, utan att ha sålts till slutanvändare,
- b) mängden insamlade förbrukade startbatterier, förbrukade industribatterier och förbrukade elfordonsbatterier som levererats till godkända anläggningar för förberedelse för återanvändning eller förberedelse för ändamålsändring,
- c) mängden insamlade förbrukade startbatterier, förbrukade industribatterier och förbrukade elfordonsbatterier som levererats till godkända anläggningar för behandling,

d) mängden insamlade förbrukade startbatterier, förbrukade industribatterier och förbrukade elfordonsbatterier som exporterats till tredjeländer, för förberedelse för återanvändning, förberedelse för ändamålsändring eller för behandling.

Om avfallshanteringsaktörerna samlar in förbrukade batterier från distributörer, från andra insamlingsplatser för förbrukade startbatterier, förbrukade industribatterier och förbrukade elfordonsbatterier eller från slutanvändare, ska de för varje kalenderår rapportera följande information till den behöriga myndigheten, uppdelat efter batteriernas kemiska sammansättning och kategorier av förbrukade batterier:

a) mängden förbrukade startbatterier, förbrukade industribatterier och förbrukade elfordonsbatterier som samlats in,

b) mängden insamlade förbrukade startbatterier, förbrukade industribatterier och förbrukade elfordonsbatterier som levererats till godkända anläggningar för förberedelse för återanvändning eller förberedelse för ändamålsändring,

c) mängden insamlade förbrukade startbatterier, förbrukade industribatterier och förbrukade elfordonsbatterier som levererats till godkända anläggningar för behandling,

d) mängden insamlade förbrukade startbatterier, förbrukade industribatterier och förbrukade elfordonsbatterier som exporterats till tredjeländer, förberedelse för återanvändning, förberedelse för ändamålsändring eller för behandling.

Den information som avses i punkt 1 a–g i artikeln ska omfatta information om batterier som ingår i fordon och apparater samt förbrukade batterier som avlägsnats från fordon och apparater i enlighet med artikel 65.

De avfallshanteringsaktörer som utför behandling och materialåtervinnare ska enligt artikel 75.5 för varje kalenderår och per medlemsstat där de förbrukade batterierna samlades in rapportera följande information till de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där behandlingen av förbrukade batterier äger rum:

a) mängden förbrukade batterier som tagits emot för behandling,

b) mängden förbrukade batterier som börjat undergå förberedelse för återanvändning, förberedelse för ändamålsändring eller materialåtervinningsprocesser,

c) uppgifter om materialåtervinningsgrad och resursåtervinning för förbrukade batterier och om destination och avkastning vad avser de slutliga utgående fraktionerna.

Rapporteringen om materialåtervinningsgraden och resursåtervinningen ska omfatta alla enskilda steg i materialåtervinningen och samtliga utgående fraktioner. Om materialåtervinningsåtgärder utförs vid fler än en anläggning ska den första materialåtervinnaren vara ansvarig för att samla in och vidarebefordra den informationen som krävs till de behöriga myndigheterna.

Den behöriga myndigheten i den medlemsstat där behandlingen av förbrukade batterier äger rum ska tillhandahålla den information som avses i denna punkt till den behöriga myndigheten i den medlemsstat där batteriet samlats in, om den medlemsstaten är en annan.

Förbrukade batterier som sänds till en annan medlemsstat för behandling i den medlemsstaten ska inkluderas i uppgifterna om materialåtervinningsgrad och resursåtervinning och ska medräknas i uppnåendet av de mål som anges i bilaga XII av den medlemsstat där avfallet samlades in.

I artikel 75.6 sägs det att om andra avfallsinnehavare än de som avses i punkt 5 exporterar batterier för behandling ska de rapportera uppgifter om mängden separat insamlade förbrukade batterier som exporterats för behandling och de uppgifter som avses i punkt 5 b och c till de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där de är lokaliserade.

Enligt artikel 75.7 ska producenter, avfallshanteringsaktörer och avfallsinnehavare som avses i denna artikel rapportera inom sex månader efter utgången av det rapporteringsår för vilket uppgifterna samlas in. Den första rapporteringsperioden ska avse det första hela kalenderåret efter ikraftträdandet av den genomförandeakt där formatet för rapportering till kommissionen fastställs, i enlighet med artikel 76.5.

Artikel 76 i batteriförordningen gäller medlemsstaternas rapportering till kommissionen. För att en medlemsstat ska kunna fullgöra rapporteringsskyldigheterna ska producenter eller producentsammanslutningar rapportera uppgifterna enligt artikel 76. Enligt artikel 76.1 ska medlemsstaterna för varje kalenderår offentliggöra, i aggregerad form och i det format som fastställts av kommissionen i den genomförandeakt som antas enligt punkt 5, följande uppgifter om bärbara batterier, batterier för lätta transportmedel, startbatterier, industribatterier och elfordonsbatterier, uppdelat efter kategori av batteri och kemisk sammansättning:

a) mängden batterier som för första gången tillhandahållits på marknaden i en medlemsstat, inbegripet sådana som byggts in i apparater, fordon eller industriprodukter, med undantag för batterier som lämnade medlemsstatens territorium under året i fråga, innan de sålts till slutanvändare,

b) mängden förbrukade batterier som samlats in i enlighet med artiklarna 59, 60 och 61, och insamlingsnivåer beräknade med den metod som anges i bilaga XI,

c) mängden förbrukade industribatterier och mängden förbrukade elfordonsbatterier som samlats in och levererats till godkända anläggningar för förberedelse för återanvändning eller förberedelse för ändamålsändring,

d) värden för uppnådda återvinningsgrader enligt del B i bilaga XII och värden för den uppnådda resursåtervinningen enligt del C i bilaga XII i fråga om de batterier som samlats in i den medlemsstaten. Rapporteringen om materialåtervinningsgraden och resursåtervinningen ska omfatta alla enskilda steg i materialåtervinningen och samtliga utgående fraktioner.

Medlemsstaterna ska göra dessa uppgifter tillgängliga inom 18 månader efter utgången av det rapporteringsår för vilket uppgifterna samlas in. De ska offentliggöra dessa uppgifter på elektronisk väg, i det format som fastställts av kommissionen i enlighet med punkt 5, med hjälp av lättillgängliga datatjänster. Uppgifterna ska vara maskinläsbara, sorterbara och sökbara och ska följa öppna standarder, så att tredje part kan använda dem. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen när de uppgifter som avses i första stycket görs tillgängliga.

Den första rapporteringsperioden ska avse det första hela kalenderåret efter ikraftträdandet av den genomförandeakt där formatet för rapportering till kommissionen fastställs, i enlighet med punkt 5.

Utöver de skyldigheter som fastställs i direktivet om uttjänta fordon och WEEE-direktivet ska de uppgifter som avses i punkt 1 första stycket a–d i artikel 76 i batteriförordningen inbegripa uppgifter om batterier som ingår i fordon och apparater, samt förbrukade batterier som avlägsnats från dessa fordon och apparater i enlighet med artikel 65.

122 §. Rätt att få uppgifter. Det föreslås att i 1 mom. tas in att Finlands miljöcentral har rätt att få uppgifter även för tillsynen över efterlevnaden av avfallstransportförordningen och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den, medan den gällande paragrafen täcker rätt att få uppgifter endast för tillsynen över efterlevnaden av avfallslagen. Det tillägg som föreslås i paragrafen hänför sig också till att det föreslås att den gällande 113 § upphävs och att det är behövligt att säkerställa att Finlands miljöcentral fortfarande har omfattande rätt att få uppgifter för tillsynen över efterlevnaden av avfallstransportförordningen. Finlands miljöcentral utövar tillsyn över internationella avfallstransporter och utövandet av tillsynen kan förutsätta ett behov av att få uppgifter av vilken som helst aktör som deltar i en transport och även av andra myndigheter. Rätten att få uppgifter omfattar trots sekretessbestämmelserna om företagshemligheter alla handlingar som hänför sig till internationell avfallstransport. Sådana handlingar kan vara till exempel avtal som de företag som deltar i en avfallstransport ingått sinsemellan och som förutsätts i avfallstransportförordningen, om avtalen behövs för tillsynen, samt export- och importuppgifter i Tullens system. Rätten att få uppgifter omfattar också de begäran om att få behövliga uppgifter som framställs till anläggningar i samband med tillsynskontroller av dem. Momentets 3 punkt föreslås också begränsas till rätten för tillsynsmyndigheter enligt avfallslagen, miljöministeriet och Finlands miljöcentral att av andra myndigheter få nödvändiga uppgifter, medan rätten att få uppgifter enligt den gällande bestämmelsen gäller behövliga uppgifter av andra myndigheter. Ändringen görs för att bestämmelsen ska motsvara grundlagsutskottets utlåtandepaxis, enligt vilken rätten att få uppgifter bör begränsas till nödvändiga uppgifter, om det inte är möjligt att i bestämmelsen uttömmande räkna upp innehållet i uppgifterna.

Det föreslås att i 3 mom. tas in att Tillstånds- och tillsynsverket eller en tjänsteman som verket utsett har rätt att av producentsammanslutningar, producenter, distributörer och andra som bedriver avfallshantering av kasserade produkter som avses i 48 § på begäran för tillsynen över efterlevnaden och verkställigheten av batteriförordningen få behövliga uppgifter om mängden av produkter som släppts ut på marknaden och som kasserats och om insamlingen eller utförseln av dem eller om återanvändning, förberedelse för återanvändning, materialåtervinning, återvinning och annan avfallshantering som gäller dem samt om andra liknande omständigheter. Det behöver föreskrivas om rätten att få uppgifter för att den myndighet som utövar tillsyn över producentansvaret ska ha rätt att på begäran få behövliga uppgifter också för tillsynen över efterlevnaden och verkställigheten av batteriförordningen.

124 §. Inspektioner och tillsynsplaner. I 3 mom. görs en hänvisningsändring som hänför sig till numreringen av artiklarna i avfallstransportförordningen.

126 §. Åtgärder vid förseelser eller försummelser. Det föreslås att i 1 mom. 1 punkten tas in att tillsynsmyndigheten får förbjuda den som bryter mot batteriförordningen eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den att fortsätta eller upprepa det förfarande som strider mot bestämmelserna eller ålägga denne att fullgöra sina skyldigheter på något annat sätt. Det föreslås att punkten ändras också så att den omfattar även överträdelse av bestämmelser på lägre nivå som utfärdats med stöd av avfallstransportförordningen. Med stöd av den nya avfallstransportförordningen har kommissionen befogenhet att anta både delegerade akter och genomförandeakter. Tillsynsmyndigheten ska ha rätt att meddela förbud och föreskrifter också vid överträdelse av dessa rättsakter.

128 §. Åtgärder vid förseelser eller försummelser i fråga om producentansvar. Det föreslås att i 1 mom. 1 punkten tas in att Tillstånds- och tillsynsverket får ålägga producenten eller producentsammanslutningen att anpassa verksamheten till batteriförordningen. I det föreslagna momentet sägs det att om en producent eller producentsammanslutning inte har ordnat på i 46 § 1 mom. föreskrivet producentansvar grundad återanvändning, materialåtervinning, annan återvinning eller annan avfallshantering får Tillstånds- och tillsynsverket utöver det som föreskrivs i 126 § ålägga producenten, producentsammanslutningen eller den ansvarige för ett retursystem för dryckesförpackningar att anpassa verksamheten till denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den och till batteriförordningen och att visa att ändringarna har gjorts. Tillstånds- och tillsynsverket övervakar i enlighet med förslaget i egenskap av riksomfattande myndighet också producentansvaret enligt batteriförordningen, vilket innebär att verket ska ha rätt att ålägga producenten eller producentsammanslutningen att anpassa verksamheten till batteriförordningen.

131 §. Försummelseavgift. Det föreslås att 1 mom. i paragrafen ändras. Det föreslås att i 1 mom. tas in att en producent är skyldig att betala försummelseavgift, om den försummar skyldigheten att registrera sig i producentregistret enligt artikel 55.2 i batteriförordningen.

Dessutom tas i 2 mom. 1 punkten in att skyldig att betala försummelseavgift är också en producent eller producentsammanslutning som försummar skyldigheten enligt artikel 75.1 eller 75.2 i batteriförordningen att rapportera information till den behöriga myndigheten. Enligt artikel 75.1 i batteriförordningen ska producenter av bärbara batterier och producenter av batterier för lätta transportmedel eller producentansvarsorganisationer för varje kalenderår rapportera åtminstone följande information till den behöriga myndigheten, uppdelad efter batteriernas och de förbrukade batteriernas kemiska sammansättning och kategoritillhörighet:

a) mängden bärbara ackumulatorer och batterier och ackumulatorer och batterier för lätta transportmedel som för första gången tillhandahålls på marknaden inom en medlemsstats territorium, med undantag för ackumulatorer och batterier som lämnade medlemsstatens territorium under kalenderåret i fråga, utan att ha sålts till slutanvändare,

b) mängden bärbara ackumulatorer och batterier för allmänt bruk som för första gången tillhandahålls på marknaden inom en medlemsstats territorium, med undantag för bärbara ackumulatorer och batterier för allmänt bruk som lämnade medlemsstatens territorium under kalenderåret i fråga, utan att ha sålts till slutanvändare,

c) mängden förbrukade bärbara ackumulatorer och -batterier och förbrukade batterier för lätta transportmedel som samlats in i enlighet med artiklarna 59 respektive 60,

d) de insamlingsnivåer som uppnåtts av producenten eller producentansvarsorganisationen för förbrukade bärbara ackumulatorer och batterier och förbrukade batterier för lätta transportmedel,

e) mängden insamlade förbrukade bärbara ackumulatorer och batterier och förbrukade ackumulatorer och batterier för lätta transportmedel som levererats till godkända anläggningar för behandling,

f) mängden insamlade förbrukade bärbara ackumulatorer och batterier och förbrukade ackumulatorer och batterier för lätta transportmedel som exporterats till tredjeländer för behandling, förberedelse för återanvändning eller förberedelse för ändamålsändring,

g) mängden insamlade förbrukade bärbara ackumulatorer och batterier och förbrukade ackumulatorer och batterier för lätta transportmedel som levererats till godkända anläggningar för förberedelse för återanvändning eller förberedelse för ändamålsändring.

Enligt artikel 75.2 ska producenter av startbatterier, industribatterier och elfordonsbatterier eller producentansvarsorganisationer för varje kalenderår rapportera följande information till den behöriga myndigheten, uppdelad efter batteriernas kemiska sammansättning och kategorier av förbrukade batterier:

a) mängden startbatterier, industribatterier och elfordonsbatterier som för första gången tillhandahålls på marknaden i en medlemsstat, med undantag för batterier som lämnade medlemsstatens territorium under kalenderåret i fråga, utan att ha sålts till slutanvändare,

b) mängden insamlade förbrukade startbatterier, avfallsindustribatterier och avfallselfordonsbatterier som levererats till godkända anläggningar för förberedelse för återanvändning eller förberedelse för ändamålsändring,

c) mängden insamlade förbrukade startbatterier, förbrukade industribatterier och förbrukade elfordonsbatterier som levererats till godkända anläggningar för behandling,

d) mängden insamlade förbrukade startbatterier, förbrukade industribatterier och förbrukade elfordonsbatterier som exporterats till tredjeländer, för förberedelse för återanvändning, förberedelse för ändamålsändring eller för behandling.

Också 2 mom. 8 och 9 punkten ändras med anledning av avfallstransportförordningen. Enligt artikel 63 i avfallstransportförordningen ska medlemsstaterna fastställa regler om sanktioner för överträdelse av förordningen. Genom försummelseavgift genomförs delvis nämnda artikel 63. Paragrafens 2 mom. 8 och 9 punkt innehåller försummelser av sådana administrativa skyldigheter enligt den föregående avfallstransportförordningen som det är enkelt att påvisa och som inte kräver utredningsåtgärder och som det är smidigare att rätta till i ett administrativt förfarande än genom straffbestämmelser.

Det föreslås att 8 punkten ändras så att försummelse av motsvarande slag av administrativa skyldigheter som följer av den nya avfallstransportförordningen även i fortsättningen ska omfattas av försummelseavgift. Sådana skyldigheter ingår i avdelning II artiklarna 15–18 i förordningen, i vilka det föreskrivs om bland annat upprättande av transportdokument, skyldigheten att göra handlingar elektroniskt tillgängliga och skyldigheten att informera myndigheten om ändringar. Artiklarna 15–17 i avfallstransportförordningen gäller transporter som kräver anmälan om avfallstransport och artikel 18 transport av så kallat grönlistat avfall. I den nya avfallstransportförordningen har det tagits in bland annat skyldighet att enligt artikel 18 göra en elektronisk förhandsanmälan om transporten, att bekräfta att en transport har mottagits och att lämna ett intyg om att återvinningen av avfallet fullföljts till olika aktörer, och det föreslås att dessa skyldigheter tas in i paragrafen om försummelseavgift.

En del av de handlingar som anges i paragrafen är sådana som det föreskrivs om i artikel 3.26 i avfallstransportförordningen, i vilken olaglig transport definieras. I led g i den artikeln definieras som olaglig transport transporter av avfall som inte överensstämmer med de krav som avses i artikel 18.4, 18.6 och 18.10. Sådan är en situation där ett transportdokument enligt bilaga VII till förordningen (så kallade grönlistade transporter) inte har upprättats och undertecknats, uppgifterna i dokumentet är ofullständiga eller dokumentet inte har gjorts elektroniskt tillgängligt för de behöriga myndigheterna. Sådana skyldigheter ingår också i artikel 16.1 och 16.3 och de gäller utöver transportdokumentet också anmälningsdokumentet. En olaglig

transport är enligt artikel 18.6 även en situation där informationen i transportdokumentet inte har gjorts tillgänglig på andra sätt i transportfordonet, då den inte kan göras tillgänglig online. En sådan skyldighet ingår också i artikel 16.4 och den gäller även anmälningsdokumentet. En olaglig överföring är även en situation där det mellan den person som organiserar transporten och mottagaren inte har ingåtts ett avtal enligt artikel 18.10.

Skyldigheten att betala försummelseavgift gäller dessutom en situation där avfallstransporten inte har anmälts på förhand i enlighet med artikel 18.5. Motsvarande skyldighet ingår i artikel 16.2. Skyldigheten att betala försummelseavgift gäller vidare en situation där mottagningen av avfall inte bekräftas i enlighet med artikel 18.8 samt en situation där ett intyg enligt artikel 18.9 inte lämnas om att återvinningen eller bortskaffandet av avfallet har fullföljts. Motsvarande skyldigheter ingår i artikel 15.3–15.5 och artikel 16.5–16.7.

Artikel 18 ska också tillämpas på transporter som avses i artikel 4.5 och som inbegriper transporter av avfall som är avsett för laboratorieanalys eller försök med experimentell behandling.

I 8 punkten kvarstår den gällande skyldigheten att enligt artikel 17 i avfallstransportförordningen meddela om ändringar som gäller en transportör. Handlingen i fråga omfattas av försummelseavgiften, eftersom handlingen i fråga om graden av klandervärdhet är mindre klandervärd än att underlåta att anmäla andra väsentliga ändringar i informationen. Bestämmelser om underlåtelse att enligt artikel 17 anmäla andra väsentliga ändringar finns i straffbestämmelserna i 147 § liksom i nuläget.

I 9 punkten ändras hänvisningen till numret på den artikel i avfallstransportförordningen i vilken det föreskrivs om skyldigheten att ställa säkerhet.

När försummelseavgiften bestäms ska 133 § 2 mom. i den gällande lagen beaktas, och enligt det momentet kan försummelseavgift inte påföras den som har dömts till straff för samma förseelse eller om ett ärende som gäller samma förseelse är föremål för förundersökning eller åtalsprövning eller är anhängigt vid en domstol. Dessutom bör det noteras att den helhet av bestämmelser som gäller överträdelse av avfallstransportförordningen kommer att ändras i och med genomförandet av miljöbrottsdirektivet. Det redogörs närmare för denna helhet i motiveringen till den föreslagna 147 §.

142 §. *Avfallshanteringsregistren och producentregistret.* I 1 mom. 1 punkten i paragrafen föreslås en precisering. Det register över internationella avfallstransporter som förs av Finlands miljöcentral (avfallsinformationssystemet) innehåller också andra uppgifter än uppgifter om anmälningar och ansökningar om förhandsgodkännande och om de beslut som fattats med anledning av dem. De uppgifter som ingår i avfallsinformationssystemet räknas upp i artikel 27 i avfallstransportförordningen, och för tydlighetens skull föreslås att det i 1 punkten hänvisas till den artikeln.

145 §. *Indrivning av kostnader och avgifter.* I 1 mom. görs en hänvisningsändring som hänför sig till numreringen av artiklarna i avfallstransportförordningen.

147 §. *Straffbestämmelser.* Straffbestämmelserna som gäller avfallstransportförordningen uppdateras så att de motsvarar den nya avfallstransportförordningen och de ändringar som föreslås i lagen. Paragrafens 2 mom. innehåller bestämmelser om straff som är förenade med hot om böter som komplement till bestämmelserna i strafflagen. Momentets 21 och 22 punkt innehåller överträdelser som gäller den föregående avfallstransportförordningen. I punkterna föreskrivs det om gärningar som anses vara mera klandervärda och punkterna baserar sig i

huvudsak på begreppet olaglig transport som definieras i avfallstransportförordningen. Försummelse av sådana skyldigheter enligt avfallstransportförordningen som är mindre klandervärda och vars påvisande inte förutsätter utredningsåtgärder omfattas av försummelseavgiften.

Genom paragrafen genomförs i huvudsak avfallstransportförordningens artikel 63.1 om sanktioner, enligt vilken medlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner för överträdelse av förordningen. Enligt artikeln ska sanktionerna vara effektiva, proportionella och avskräckande.

I paragrafens 2 mom. 21 punkt stryks hänvisningen till 109 §, som föreslås bli upphävd. Det föreslås att i paragrafen tas in det allmänna förbudet enligt artikel 4.1 mot transporter av avfall avsett för bortskaffande, om godkännande för transporten inte har erhållits i enlighet med artikel 11, och förbudet enligt artikel 4.3 mot transporter av blandat kommunalt avfall avsett för bortskaffande. Dessutom uppdateras i punkten artikelhänvisningarna som gäller förbuden mot export och import enligt den nya avfallstransportförordningen vad gäller förbuden enligt artiklarna 37, 39, 40, 48, 49, 50 och 52. I artikel 37 förbjuds export från unionen av avfall avsett för bortskaffande. I artikel 39 förbjuds export från unionen av farligt avfall och visst annat avfall avsett för återvinning till länder utanför OECD, medan i artikel 40 förbjuds på motsvarande sätt export från unionen av visst icke-farligt avfall avsett för återvinning till länder utanför OECD, förutom om de importerande länderna har tagits med i kommissionens förteckning över länder till vilka export är tillåten. I artikel 48 förbjuds export av avfall från unionen till Antarktis och i artikel 49 förbjuds export av avfall avsett för bortskaffande till utomeuropeiska länder eller territorier. Artiklarna 50 och 52 innehåller importförbud. I artikel 50 förbjuds import av avfall avsett för bortskaffande från vissa länder och områden, och i artikel 52 förbjuds import av avfall avsett för återvinning från vissa länder och områden.

I fråga om vissa förbud utvidgar förslaget i någon mån området för det straffbara beteendet. Förbudet mot export av avfall avsett för bortskaffande utvidgar i någon mån straffbarheten, eftersom kriterierna för export av avfall avsett för bortskaffande skärps. Bestämmelser om förbud mot blandning av avfall under transport finns i artikel 19 i avfallstransportförordningen och förbudet mot blandning gäller också blandning av avfall med andra ämnen eller föremål utöver blandning med annat avfall. När det gäller exportförbuden utvidgas överträdelse av det exportförbud som avses i artikel 37 till den del att förbudet omfattar situationer där förutsättningarna för transport av avfall avsett för bortskaffande inte uppfylls när avfall transporteras för bortskaffande till EFTA-länder. I artiklarna 39 och 40 har det avfall som omfattas av exportförbudet preciserats och dessutom har några avfallsslag inkluderats i tillämpningsområdet för exportförbudet. Till exempel exportförbudet enligt artikel 39 omfattar nu icke-farligt plastavfall. I artikel 40 har definitionen av exportförbudet ändrats, men i praktiken utvidgas inte straffbarheten. Exportförbuden enligt artiklarna 48 och 49 har inte ändrats. Föremålen för importförbuden har förblivit desamma, och därför ändras straffbarheten inte i fråga om dem. Att avfallstransporter genomförs i strid med export- och importförbuden definieras i artikel 3.26 i avfallstransportförordningen som olaglig transport och därför ska överträdelser av förbuden vara straffbara.

I 2 mom. 21 punkten tas in verksamhet som strider mot exportförbudet enligt artikel 45 i den nya avfallstransportförordningen. Artikel 45 gäller det förbud mot export av visst avfall och export till ett visst OECD-land som kommissionen meddelar genom en delegerad akt. Förbudet mot export av visst avfall eller förbudet mot export av avfall till ett visst OECD-land träder i kraft vid den tidpunkt som anges i den delegerade akt som kommissionen antar med stöd av artikel 45.6. Om kommissionen antar den delegerade akten i fråga, utvidgas straffbarheten så att det är straffbart att exportera i akten förbjudet avfall till ett visst OECD-land.

Till 2 mom. fogas en ny 21 a-punkt enligt vilken det är straffbart för anmälaren att transportera avfall utan godkännande enligt artikel 9 i avfallstransportförordningen. Denna punkt blir tillämplig till exempel i en situation där anmälaren har gjort en anmälan, men transporterar avfall innan denne har erhållit godkännande för transporten från de behöriga myndigheterna. Det ska också vara straffbart att i ett anmälningsdokument eller transportdokument enligt artikel 16 eller 18 lämna uppgifter som inte motsvarar verkligheten. Sådana är till exempel situationer där handlingen innehåller fel mottagare, fel avfallsproducent eller fel avfallskategori. Punkten motsvarar artikel 3.26 d och g. I den definitionen av olaglig transport (artikel 3.26 d) har det preciserats att mindre skrivfel i dokumenten dock inte innebär att transporten är olaglig. Mindre skrivfel omfattas inte heller av den föreslagna straffbestämmelsen. Enligt punkten är det också straffbart att organisera en transport utan sådant tillstånd som avses i artikel 18.2 i avfallstransportförordningen. I artikel 18.2 i förordningen sägs det att när en transport organiseras av en ny avfallsproducent, en insamlare, en handlare eller mäklare ska denne ha erhållit tillstånd eller registrerats i enlighet med kapitel IV i avfallsdirektivet. En definition av begreppet person som organiserar transporten finns i artikel 3.7 i förordningen. Denna punkt kan bli tillämplig till exempel i en situation där avfallstransporten organiseras av en ny avfallsproducent som inte har miljötillstånd. Handlingarna i fråga föreslås bli straffbara, eftersom de i artikel 3.26 i avfallstransportförordningen definieras som olaglig transport. Om en avfallstransport organiseras av en sådan insamlare av avfall eller avfallsmäklare som inte har registrerats i avfallshanteringsregistret i enlighet med 94 eller 100 § i avfallslagen, kan denne påföras försummelseavgift i enlighet med 131 § 2 mom. 2 och 3 punkten. Att miljötillstånd saknas är mer klandervärt än att registrering saknas och det ska därför tas in i paragrafen som en straffbar handling. Straffbarheten utvidgas jämfört med nuläget när straffbarheten börjar omfatta organisering av avfallstransport utan miljötillstånd innan aktören har fått myndighetens godkännande eller när felaktiga uppgifter har lämnats i dokumenten.

Till 2 mom. fogas också en ny 21 b-punkt där det föreskrivs att det är straffbart att exportera avfall till en sådan anläggning utanför unionen som inte har genomgått en revision enligt artikel 46 i avfallstransportförordningen. Enligt artikel 46 får avfall endast exporteras från unionen om det kan visas att de anläggningar som ska ta emot avfallet i mottagarlandet kommer att hantera det på ett miljöriktigt sätt enligt artikel 59 i förordningen. Detta visas genom att anläggningen genomgår en revision enligt artikel 46. Revisionen ska i enlighet med artikel 46.3 utföras av en tredje part eller om en revision i enlighet med artikel 46.5 beställts av en annan anmälare eller den som organiserar transporten eller anläggningen själv, ska den som avser att exportera avfall eller den som organiserar transporten enligt artikeln inhämta rapporten från revisionen av den andra aktören och dessutom verifiera att revisionen har utförts i enlighet med artikeln. Kravet i artikeln på revision av en anläggning utanför unionen är nytt och underlåtenhet att iaktta kravet definieras i förordningen som olaglig transport. Straffbarheten utvidgas till denna del.

I momentets 22 punkt uppdateras hänvisningarna till artiklarna 5 och 59 i enlighet med den nya avfallstransportförordningen. Artikel 5 ersätter hänvisningen till den tidigare artikel 4. Artikel 5 behandlar hur anmälan görs och de förfaranden som ska iakttas. Även om förfarandena ändras i den nya förordningen påverkar ändringarna inte straffbarheten till följd av försummelse att göra en anmälan. I den nya avfallstransportförordningen utvidgas anmälningsskyldigheten dock så att den omfattar flera avfallsslag. Artikel 59 ersätter hänvisningen till den tidigare artikel 49. Artikel 59 ställer strängare krav än tidigare på avfallshanteringen av avfall som exporteras. Behandlingen av avfallet ska i mottagarlandet ske under förhållanden som säkerställer en liknande skyddsnivå som enligt unionslagstiftningen. Den tidigare artikel 49 förutsatte att avfallshanteringen i den mottagande anläggningen i stort sett motsvarar kraven i unionslagstiftningen. Dessutom ersätts i 22 punkten termen transportväg med termen rutt och i punkten stryks som onödigt hänvisningen till artikel 13 i den föregående avfallstransportförordningen, där det föreskrivs om skyldigheten att göra en anmälan om ändrad

transportväg. I artikel 17 i den nya förordningen föreskrivs det om väsentliga ändringar som de berörda behöriga myndigheterna ska informeras om efter godkännandet och i den artikeln anses en väsentlig ändring vara ändrad rutt, och inte ändrad transportväg.

Den handling som definieras i bestämmelsen kan bli straffbar också med stöd av bestämmelserna i 48 kap. i strafflagen, om handlingen begås uppsåtligen eller av grov oaktsamhet och om den är ägnad att förorena miljön eller att på motsvarande sätt förorsaka andra skadliga förändringar i miljön eller skräpa ned den eller att förorsaka fara för hälsan. I 147 § i avfallslagen förutsätts det att handlingen begås uppsåtligen eller av oaktsamhet. Dessutom bör det noteras att den helhet av bestämmelser som gäller överträdelse av avfallstransportförordningen kommer att ändras i och med genomförandet av miljöbrottsdirektivet. I det reviderade miljöbrottsdirektivet ingår en skyldighet att straffbelägga sådan olaglig transport av avfall som avses i artikel 3.26 i avfallstransportförordningen. Enligt artikel 3.2 g i direktivet ska det utgöra ett brott att olagligen och uppsåtligen transportera avfall, i den mening som avses i artikel 3.26 i avfallstransportförordningen, om en sådan gärning avser en icke försumbar mängd, oavsett om det rör sig om en enskild transport eller flera transporter som förefaller vara kopplade till varandra. Enligt artikel 3.4 i miljöbrottsdirektivet ska också en gärning som förtecknas i artikel 3.2 f utgöra brott om gärningen är olaglig och utförs av åtminstone grov vårdslöshet. Också ett försök att begå ett brott ska enligt artikel 4.2 i direktivet vara straffbart. Artikel 5.2 d i miljöbrottsdirektivet förutsätter att uppsåtliga brott är belagda med ett maximistraff på minst fem års fängelse.

Olaglig transport av avfall kan således bli straffbart inte bara i och med vad som föreslås i denna paragraf och i den föreslagna 48 kap. 1 § i strafflagen utan också i och med genomförandet av miljöbrottsdirektivet, om olaglig transport av avfall är uppsåtlig och förfarandet avser en icke försumbar mängd avfall, även om gärningen inte medför risk för förorening av miljön. Tidsfristen för genomförandet av miljöbrottsdirektivet är densamma som när avfallstransportförordningen börjar tillämpas.

Paragrafens 24 och 25 punkt ändras av lagtekniska skäl. Ordet ”eller” i slutet av 24 punkten ändras till ett kommatecken och på motsvarande sätt ändras i slutet av 25 punkten kommatecknet till ordet ”eller”, eftersom det föreslås en ny 26 punkt efter 25 punkten.

Det föreslås att till paragrafen fogas också en ny punkt om straffpåföljderna för brott mot batteriförordningen. Enligt artikel 93 i batteriförordningen ska medlemsstaterna fastställa regler om sanktioner som ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

Batteriförordningen innehåller nya krav som gäller ackumulatorer och batterier samt krav som gäller ekonomiska aktörer, såsom tillverkare, importörer och distributörer, och överträdelse eller försummelse av dessa krav förutsätter att det föreskrivs om påföljderna. Det föreslås att till 2 mom. fogas en ny 26 punkt enligt vilken den som på något annat sätt än vad som avses i 1 mom. uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot

a) förbudet enligt artikel 5 i batteriförordningen att på marknaden släppa ut eller ta i bruk ackumulatorer eller batterier som strider mot kraven på hållbarhet, säkerhet, märkning och information enligt artikel 5.1 i den förordningen eller mot begränsningen för ämnen enligt artikel 6.1 i den förordningen,

b) tillverkarens skyldighet enligt artikel 38.1–38.3 i batteriförordningen att säkerställa att ackumulatören eller batteriet har utformats, tillverkats och märkts med iakttagande av kraven i den förordningen och innehåller de handlingar som förutsätts i den förordningen och att förfarandet för bedömning av överensstämmelse är utfört,

c) skyldigheten att vidta korrigerande åtgärder vid bristande överensstämmelse med kraven enligt artikel 38.9 i batteriförordningen,

d) importörens skyldighet enligt artikel 41.1 eller 41.2 i batteriförordningen att se till att endast sådana ackumulatorer och batterier släpps ut på marknaden som uppfyller kraven i den förordningen och som är försedda med de handlingar och märkningar som förutsätts i den förordningen och för vilka förfarandet för bedömning av överensstämmelse är utfört,

e) skyldigheten enligt artikel 41.6 i batteriförordningen att vidta korrigerande åtgärder vid bristande överensstämmelse med kraven,

f) distributörens skyldighet enligt artikel 42.2 b i batteriförordningen att kontrollera att ackumulatorerna eller batterierna innan tillhandahållandet på marknaden är försedda med de märkningar som förutsätts enligt den förordningen,

g) skyldigheten enligt artikel 42.3 i batteriförordningen att informera tillverkaren eller importören och marknadskontrollmyndigheterna om ackumulatorer eller batterier som utgör en risk, eller

e) skyldigheten enligt artikel 42.5 i batteriförordningen att vidta korrigerande åtgärder vid bristande överensstämmelse med kraven,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för brott mot avfallslagen dömas till böter.

Det föreslås att straffbart ska för det första vara att bryta mot förbudet enligt batteriförordningen att på marknaden släppa ut eller ta i bruk ackumulatorer och batterier som strider mot kraven på hållbarhet, säkerhet, märkning och information enligt artikel 5 eller mot begränsningen för ämnen enligt artikel 6.1. Enligt artikel 5 i batteriförordningen får batterier endast släppas ut på marknaden eller tas i bruk om de uppfyller de hållbarhets- och säkerhetskrav som anges i artiklarna 6–10 och 12 och de märknings- och informationskrav som anges i kapitel III. Batterier som släpps ut på marknaden eller tas i bruk får inte utgöra en risk för människors hälsa och säkerhet, för egendom eller för miljön. I batteriförordningens artikel 6 föreskrivs det om begränsningar för ämnen, i artikel 7 om deklaration om koldioxidavtryck för elfordonsbatterier, laddningsbara industribatterier och batterier för lätta transportmedel, i artikel 8 om information om återvunnet innehåll i industribatterier, elfordonsbatterier, batterier för lätta transportmedel och startbatterier, i artikel 9 om prestanda- och hållbarhetskrav för bärbara batterier för allmänt bruk och i artikel 10 om prestanda- och hållbarhetskrav för laddningsbara industribatterier, batterier för lätta transportmedel och elfordonsbatteri.

I artikel 6 i förordningen sägs det att utöver de begränsningar som anges i bilaga XVII till förordning (EG) nr 1907/2006³⁴ och i artikel 4.2 a i direktivet om uttjänta fordon³⁵ får batterier inte innehålla ämnen för vilka det anges en begränsning i bilaga I till förordningen, utom om de uppfyller de villkor som anges avseende begränsningen. Begränsningarna enligt artikeln gäller ämnen som är skadliga för människors hälsa och miljön, såsom kvicksilver, kadmium och bly. Det är således motiverat att kriminalisera brott mot artikel 6 i förordningen.

Det föreslås att det också ska vara straffbart att bryta mot tillverkarens skyldigheter enligt artikel 38.1–38.3 i batteriförordningen, importörens skyldigheter enligt artikel 41.1 eller 41.2 i den förordningen samt distributörens skyldigheter enligt artikel 42.2 b och 42.3 i den förordningen. I artikel 38 sägs det att när ett batteri släpps ut på marknaden eller när det tas i bruk, även för tillverkarens eget bruk, ska tillverkaren säkerställa att batteriet har utformats och tillverkats i enlighet med artiklarna 6–10 och artiklarna 12 och 14, och åtföljs av tydliga, lättbegripliga och läsliga bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter på ett eller flera språk som lätt kan förstås av slutanvändare, i enlighet med vad som fastställs av den medlemsstat på vars marknad batteriet släpps ut eller tas i bruk, och är märkt och etiketterat i enlighet med artikel 13. Innan ett batteri släpps ut på marknaden eller tas i bruk ska tillverkare enligt artikel 38.2 utarbeta den tekniska dokumentation som avses i bilaga VIII och utföra eller låta utföra relevant förfarande för bedömning av överensstämmelse i enlighet med artikel 17. I artikel 38.3 sägs det att om ett batteris överensstämmelse med tillämpliga krav har påvisats genom relevant förfarande för bedömning av överensstämmelse i enlighet med artikel 17 ska tillverkare upprätta en EU-försäkran om överensstämmelse i enlighet med artikel 18 och anbringa CE-märkningen i enlighet med artiklarna 19 och 20. Det ska dessutom vara straffbart att bryta mot tillverkarens skyldighet enligt artikel 38.9 att vidta korrigering åtgärder vid bristande överensstämmelse med kraven.

Enligt artikel 41.1 får importörer endast släppa ut ett batteri på marknaden om det uppfyller kraven i artiklarna 6–10 och artiklarna 12, 13 och 14. Innan distributörer tillhandahåller ett batteri på marknaden ska de kontrollera att

a) den EU-försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentation som avses i bilaga VIII har upprättats och att tillverkaren har genomfört det förfarande för bedömning av överensstämmelse som avses i artikel 17,

b) batteriet är försett med CE-märkning enligt artikel 19 och är märkt och etiketterat i enlighet med artikel 13,

c) batteriet åtföljs av de dokument som krävs enligt artiklarna 6–10 och 12, 13 och 14 och av bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter på ett eller flera språk som lätt kan förstås av

³⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG [Förordning - 1907/2006 - SV - REACH - EUR-Lex](#)

³⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/53/EG om uttjänta fordon, [EUR-Lex - 02000L0053-20230330 - SV - EUR-Lex](#)

slutanvändare, i enlighet med vad som fastställs av den medlemsstat på vars marknad batteriet tillhandahålls, och att

d) tillverkaren har uppfyllt kraven i artikel 38.6 och 38.7.

Om en importör anser eller har skäl att tro att ett batteri inte överensstämmer med artiklarna 6–10 och 12, 13 och 14, får importören inte släppa ut batteriet på marknaden förrän det överensstämmer med kraven (artikel 41.2). Om batteriet utgör en risk ska importören dessutom informera tillverkaren och marknadskontrollmyndigheterna om detta och lämna detaljerade uppgifter om den bristande överensstämmelsen och de korrigerande åtgärder som vidtagits.

Enligt artikel 41.3 ska importörer på batteriet ange namn, registrerat firmanamn eller registrerat varumärke, postadress med uppgift om en enda kontaktpunkt, och webb- samt e-postadress, om tillgänglig. Om detta inte är möjligt ska den erforderliga informationen anges på förpackningen eller i ett dokument som medföljer batteriet. Kontaktuppgifterna ska vara tydliga, lättbegripliga och läsbara och anges på ett eller flera språk som lätt kan förstås av slutanvändare, i enlighet med vad som fastställs av den medlemsstat där batteriet ska tillhandahållas på marknaden. Det ska dessutom vara straffbart att bryta mot importörens skyldighet enligt artikel 41.6 att vidta korrigerande åtgärder vid bristande överensstämmelse med kraven.

I artikel 42.2 b sägs det att innan distributörer tillhandahåller ett batteri på marknaden ska de kontrollera att batteriet är försett med CE-märkning enligt artikel 19 och är märkt och etiketterat i enlighet med artikel 13.

Det ska dessutom vara straffbart att bryta mot distributörens skyldighet enligt artikel 42.5 att vidta korrigerande åtgärder vid bristande överensstämmelse med kraven.

I de föreslagna straffbestämmelserna föreskrivs det om straff för sådana gärningar som strider mot de krav på produkter som anges i batteriförordningen eller om skyldigheterna för ekonomiska aktörer. Strävan har varit att ange de straffbara handlingarna så att de följer den straffrättsliga legalitetsprincipen enligt 8 § i grundlagen, det vill säga så att det utifrån bestämmelsens ordalydelse går att sluta sig till om en verksamhet eller försummelse är straffbar eller inte. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot skyldigheterna enligt batteriförordningen dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag. De krav som ställs i grundlagen ska beaktas genom att ange exakta rekvisit i straffbestämmelsen och specificera samt beskriva de skyldigheter enligt batteriförordningen som det är straffbelagt med böter att försumma eller bryta mot. Utifrån bestämmelsens ordalydelse ska det vara möjligt att sluta sig till om en verksamhet eller försummelse är straffbar eller inte. Hotet om straff för handlingar som strider mot batteriförordningen bör vara tillräckligt effektivt, preventivt och stå i rätt proportion till hur allvarlig handlingen är. Påföljden för handlingar som enligt den föreslagna bestämmelsen är straffbara är bötesstraff.

Tillräknandetröskeln enligt straffbestämmelsen, uppsåtligen eller av oaktsamhet, motsvarar etablerad praxis i avfallslagen och andra miljöbestämmelser. Dessutom stämmer den föreslagna tillräknandetröskeln överens med straffbestämmelserna i andra lagar som i huvudsak gäller farliga produkter, såsom lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning (387/2013). Också enligt elsäkerhetslagen och hiss säkerhetslagen (1134/2016) är oaktsamhet straffbart. Det som är gemensamt för de produkter som omfattas av tillämpningsområdet för dessa lagar är att vid planeringen och tillverkningen av produkterna accentueras behovet av att identifiera och bedöma faror, vilket förutsätter större aktsamhet än vanligt.

De försummelser av skyldigheter som föreslås vara straffbara gäller ekonomiska aktörer, såsom tillverkare, importörer och distributörer av ackumulatorer och batterier, av vilka specialkompetens krävs. Aktörerna åläggs en särskild aktsamhetsplikt med tanke på säkerställandet av ackumulatorers och batteriers säkerhet. I sådana fall har sanktionssäkerheten ett tydligt samband med straffbestämmelsens preventiva verkan. När tillräknandetröskeln är låg får straffbestämmelsen preventiv verkan. När tillräknandetröskeln går vid oaktsamhet minskar också bevisproblemen i fråga om ringa gärningar, vilket ökar sanktionssäkerheten. I bestämmelserna om straff för miljöbrott har redan orsakande av fara ansetts vara straffbart, och därför är det ändamålsenligt att tillräknandetröskeln är oaktsamhet snarare än grov oaktsamhet. Följderna av ett oaktsamt förfarande kan vara särskilt allvarliga, och av denna anledning kan särskild aktsamhet krävas av ekonomiska aktörer vid skötseln av uppgifterna. Det föreslås därför att brott mot bestämmelserna i batteriförordningen ska vara straffbart, inte bara när det sker uppsåtligt utan också när det sker av oaktsamhet. Eftersom avsikten är att också en oaktsam gärning ska vara straffbar, ska det uttryckligen föreskrivas om detta. Således ska graden av tillräknande i fråga om de gärningar som nu föreslås bli straffbara vara densamma som enligt den gällande 147 § i avfallslagen.

För brott mot skyldigheter som gäller tillbörlig aktsamhet föreslås tills vidare ingen straffpåföljd. Batteriförordningen har ändrats genom en förordning som antogs den 18 juli 2025 och enligt vilken tidpunkten för tillämpningen av kraven på tillbörlig aktsamhet har flyttats fram till den 18 augusti 2027. Kraven på tillbörlig aktsamhet utgör en ny typ av bestämmelser. Avsikten är att utreda hur straffbestämmelser kan tas in i lagen i det skede då de första erfarenheterna av lagstiftningen har erhållits och företagen har haft mer tid att anpassa sig till kraven i lagstiftningen. I artikel 84 i batteriförordningen sägs det att om en medlemsstat konstaterar att en ekonomisk aktör inte fullgjort skyldigheter avseende tillbörlig aktsamhet enligt artiklarna 48, 49 och 50, ska den kräva att den berörda ekonomiska aktören åtgärdar den bristande överensstämmelsen i fråga. Om den bristande överensstämmelsen enligt punkt 1 kvarstår, och om det inte finns några andra effektiva medel för att få den bristande överensstämmelsen att upphöra, ska den berörda medlemsstaten vidta alla lämpliga åtgärder för att begränsa eller förbjuda tillhandahållandet på marknaden av batterier som de ekonomiska aktörer som avses i punkt 1 har tillhandahållit på marknaden och, om den bristande överensstämmelsen är allvarlig, säkerställa att de dras tillbaka från marknaden eller återkallas.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

I 1 mom. i ikraftträdandebestämmelsen föreskrivs det om ikraftträdandet av lagen om ändring av avfallslagen. Kapitlet om avfallshantering i batteriförordningen samt de nationella bestämmelserna om påföljder borde ha satts i kraft i medlemsstaterna senast den 18 augusti 2025. Ändringen av WEEE-direktivet borde ha satts i kraft i medlemsstaterna senast den 9 oktober 2025. De ändringar som gäller genomförandet av ändringen av batteriförordningen och WEEE-direktivet avses träda i kraft den 1 april 2026.

Dessutom föreskrivs det i momentet om att bestämmelserna i 6 § 1 mom. 29 punkten, 22 § 4 mom., 108 § 1 mom., 110 och 111 §, 112 § 1 mom., 115 § 2 mom., 116 §, 117 a § 3 mom., 117 b §, 117 d §, 124 § 2 mom., 131 § 2 mom. 8 och 9 punkten, 142 § 1 mom. 1 punkten, 145 § 1 mom. samt 147 § 2 mom. 21, 21 a, 21 b och 22 punkten träder i kraft den 21 maj 2026. De uppräknade bestämmelserna hänför sig till EU:s avfallstransportförordning, som i huvudsak börjar tillämpas den 21 maj 2026.

Enligt 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen tillämpas på avfallstransporter som Finlands miljöcentral har godkänt eller som den fått anmälan om före denna lags ikraftträdande och vars mottagande den behöriga myndigheten i mottagarlandet har bekräftat de bestämmelser som

gällde vid ikraftträdandet av den föreslagna lagen. Också på olaglig transport av avfall som påbörjats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag. I avfallstransportförordningen finns en motsvarande övergångsbestämmelse i artikel 85.3. Övergångsbestämmelsen behövs för tillämpningen av de nationella bestämmelserna.

Bilagor

Till avfallslagen fogas två nya bilagor, bilaga 2 och bilaga 3, i vilka anges de kategorier av elektriska och elektroniska produkter som enligt 53 § inte omfattas av producentens kostnadsansvar. Bilaga 2 motsvarar bilaga II till WEEE-direktivet och bilaga 3 bilaga IV till direktivet. Den gällande bilagan till avfallslagen ändras till bilaga 1 och till den fogas en rubrik.

7.2 Miljöskyddslagen

221 g §. Bestämmelser om ackumulatorer och batterier. Det föreslås att till miljöskyddslagen fogas en ny 221 g § om bestämmelser om ackumulatorer och batterier. I paragrafen sägs det att bestämmelser om behandling av ackumulatorer och batterier finns i artikel 70.1–70.3 i batteriförordningen, bestämmelser om skyldigheterna för godkända anläggningar i fråga om materialåtervinningsgrad och resursåtervinning i artikel 71.1–71.3 i den förordningen och bestämmelser om skyldigheterna för de avfallshanteringsaktörer som utför behandling och materialåtervinnare att informera den behöriga myndigheten i artikel 75.5 i den förordningen.

Enligt artikel 70.1 i batteriförordningen får insamlade förbrukade ackumulatorer eller batterier inte bortskaffas eller energiåtervinnas. I artikel 70.2 sägs det att utan att det påverkar tillämpningen av direktiv 2010/75/EU ska godkända anläggningar säkerställa att behandling av förbrukade ackumulatorer och batterier som ett minimikrav uppfyller kraven i del A i bilaga XII till denna förordning och kraven på bästa tillgängliga teknik enligt definitionen i artikel 3.10 i direktiv 2010/75/EU. Om batterier samlas in medan de fortfarande sitter kvar i en förbrukad apparat, ett förbrukat lätt transportmedel eller ett uttjänt fordon, ska de enligt artikel 70.3 avlägsnas från den förbrukade apparaten, det förbrukade lätta transportmedlet eller uttjänta fordonet i enlighet med, i tillämpliga fall, kraven i direktivet om uttjänta fordon eller WEEE-direktivet.

Enligt artikel 71.1 ska varje godkänd anläggning säkerställa att alla förbrukade ackumulatorer och batterier som görs tillgängliga för den anläggningen godtas och genomgår förberedelse för återanvändning, förberedelse för ändamålsändring eller materialåtervinning. Materialåtervinnarna ska enligt artikel 71.2 säkerställa att materialåtervinningen uppnår målen för materialåtervinningsgrad och målen för resursåtervinning som fastställs i delarna B och C i bilaga XII. Materialåtervinningsgraden och resursåtervinningsnivån ska enligt artikel 71.3 beräknas i enlighet med de regler som fastställs i en delegerad akt som antas enligt punkt 4 i denna artikel.

I artikel 73 sägs det att för att dokumentera att ett förbrukat batteri för lätta transportmedel, ett förbrukat industribatteri och ett förbrukat elfordonsbatteri som genomgår förberedelse för återanvändning eller förberedelse för ändamålsändring, inte längre är avfall, ska batteriinnehavaren på begäran av en behörig myndighet visa följande:

a) bevis för att en hälsotillståndsbedömning eller hälsotillståndstestning har gjorts i en medlemsstat, i form av en kopia av dokumentationen som bekräftar att batteriet har den prestanda som behövs för dess användning efter förberedelse för återanvändning eller förberedelse för ändamålsändring,

b) bevis för fortsatt användning av batteriet som har behandlats för förberedelse för återanvändning eller förberedelse för ändamålsändring, i form av en faktura, ett köpeavtal eller ett avtal om överföring av äganderätten för batteriet,

c) bevis för att det säkerställts lämpligt skydd mot skador under transport, lastning och lossning, i synnerhet genom att förpackningen är tillräcklig och att lasten har staplats på lämpligt sätt.

Den information som avses i punkt 1 a ska enligt artikel 73.2 göras tillgänglig för slutanvändarna och tredje parter som agerar för slutanvändarnas räkning, på lika villkor, som en del av den dokumentation som åtföljer det batteri som avses i punkt 1 när det släpps ut på marknaden eller tas i bruk.

Enligt artikel 73.3 ska tillhandahållandet av information i enlighet med punkterna 1 och 2 inte påverka skyldigheten att behandla kommersiellt känsliga uppgifter konfidentiellt enligt relevant unionsrätt och nationell rätt.

De avfallshanteringsaktörer som utför behandling och materialåtervinnare ska enligt artikel 75.5 för varje kalenderår och per medlemsstat där de förbrukade batterierna samlades in rapportera följande information till de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där behandlingen av förbrukade batterier äger rum:

a) mängden förbrukade ackumulatorer och batterier som tagits emot för behandling,

b) mängden förbrukade ackumulatorer och batterier som börjat undergå förberedelse för återanvändning, förberedelse för ändamålsändring eller materialåtervinningsprocesser,

c) uppgifter om materialåtervinningsgrad och resursåtervinning för förbrukade ackumulatorer och batterier och om destination och avkastning vad avser de slutliga utgående fraktionerna.

Rapporteringen om materialåtervinningsgraden och resursåtervinningen ska omfatta alla enskilda steg i materialåtervinningen och samtliga utgående fraktioner. Om materialåtervinningsåtgärder utförs vid fler än en anläggning ska den första materialåtervinnaren vara ansvarig för att samla in och vidarebefordra den informationen som krävs till de behöriga myndigheterna.

Förbrukade batterier som sänds till en annan medlemsstat för behandling i den medlemsstaten ska inkluderas i uppgifterna om materialåtervinningsgrad och resursåtervinning och ska medräknas i uppnåendet av de mål som anges i bilaga XII av den medlemsstat där avfallet samlades in.

7.3 Elsäkerhetslagen

5 §. Förhållande till annan lagstiftning. Det föreslås att till 5 § i elsäkerhetslagen fogas ett nytt 10 mom. enligt vilket bestämmelser om ackumulatorer och batterier finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1542 om batterier och förbrukade batterier, om ändring av direktiv 2008/98/EG och förordning (EU) 2019/1020 och om upphävande av direktiv 2006/66/EG. Hänvisningen till batteriförordningen är motiverad, eftersom det i 4 § 1 mom. 1 punkten i elsäkerhetslagen sägs att i lagen avses med elektrisk utrustning med elektricitet driven och för produktion, överföring eller mätning av elektricitet avsedd utrustning. I enlighet med definitionerna i batteriförordningen (artikel 3) avses med batteri varje anordning som levererar elektrisk energi som genereras genom direkt omvandling av kemisk energi. Således kan ackumulatorer och batterier omfattas av definitionen av elektrisk utrustning enligt

elsäkerhetslagen, vilket dock inte är avsikten. Genom en informativ hänvisning till batteriförordningen undviks denna oklarhet. Den informativa hänvisningen är också ägnad att minska den oklarhet bland aktörerna som eventuellt orsakas av att produktregleringen är kasuistisk.

7.4 Lagen om tillsyn över förmedlingstjänster på nätet

1 §. Samordnare för digitala tjänster och andra behöriga myndigheter. Ett nytt 3 mom. fogas till lagens 1 §, varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom. Enligt propositionen ska Transport- och kommunikationsverket utöver vad som anges i 2 mom. också utöva tillsyn över att de skyldigheter för leverantörer av onlineplattformar som anges i artikel 62.6 i batteriförordningen fullgörs, med de befogenheter som verket har enligt lagen om tillsyn över förmedlingstjänster på nätet. Vid tillsynen har Transport- och kommunikationsverket tillgång till myndigheternas undersökningsförfarande och tillsynsåtgärder enligt 2 kap. i den lagen och de administrativa påföljder som föreskrivs i 3 kap. i den lagen, inklusive påföljdsavgift.

I artikel 62.6 i batteriförordningen sägs det att för att uppfylla kraven i artikel 30.1 d och e i förordningen om digitala tjänster (EU) 2022/2065 ska leverantörer av onlineplattformar som omfattas av kapitel III avsnitt 4 i den förordningen och som gör det möjligt för konsumenter att ingå distansavtal med producenter erhålla den information som anges i artikeln från producenter som erbjuder batterier, inbegripet batterier som ingår i apparater, lätta transportmedel eller andra fordon, till konsumenter i unionen. Den föreskrivna information som leverantörer av onlineplattformar ska erhålla från producenter som erbjuder produkter på en onlineplattform inbegripa producentens registreringsnummer i det producentregister som avses i batteriförordningen samt en självcertifiering från producenten, det vill säga en förbindelse vad gäller de ackumulatorer och batterier som producenten säljer på onlineplattformen.

Enligt ingressen till batteriförordningen preciserar skyldigheterna enligt artikel 62.6 i batteriförordningen de skyldigheter vad avser näringsidkares spårbarhet som fastställs i artikel 30.1 d och e i förordningen om digitala tjänster. Artikel 62.6 i batteriförordningen förutsätter att bestämmelserna i batteriförordningen tillämpas på onlineplattformar tillsammans med artikel 30.1 d och e i förordningen om digitala tjänster. Artikel 30 i förordningen om digitala tjänster gäller spårbarhet för näringsidkare som erbjuder tjänster eller produkter på onlineplattformar. Enligt artikel 30.1 d och e ska leverantörer av onlineplattformar som gör det möjligt för konsumenter att ingå distansavtal med näringsidkare säkerställa att näringsidkare endast kan använda de onlineplattformarna för att främja meddelanden eller erbjuda produkter eller tjänster till konsumenter som befinner sig i unionen om onlineplattformarna, innan deras tjänster används för dessa ändamål, av näringsidkaren har erhållit dennes kontaktuppgifter, och när detta är tillämpligt uppgifter om registreringsnumret och en självcertifiering där näringsidkaren förbinder sig att endast erbjuda produkter eller tjänster som överensstämmer med tillämpliga regler i unionsrätten. De skyldigheter som nämns ovan gäller endast leverantörer av onlineplattformar som inte är små företag eller mikroföretag.

Tillsynen över skyldigheterna enligt artikel 62.6 i batteriförordningen har inkluderats i tillsynssystemet enligt förordningen om digitala tjänster. Enligt skäl 104 i ingressen till batteriförordningen anges det i batteriförordningen hur de skyldigheter vad avser näringsidkares spårbarhet som fastställs i förordningen om digitala tjänster ska tillämpas på onlineplattformar som gör det möjligt för konsumenter att ingå distansavtal med producenter som erbjuder batterier, inbegripet batterier som ingår i apparater, lätta transportmedel eller andra fordon, och på konsumenter i unionen med avseende på de register över producenter som inrättas enligt den förordningen.

Vid tillämpningen av batteriförordningen bör alla producenter som erbjuder batterier, inbegripet sådana som ingår i apparater, lätta transportmedel eller andra fordon, genom distansavtal direkt till konsumenter i en medlemsstat, oavsett om de är etablerade i en medlemsstat eller i ett tredjeland, betraktas som näringsidkare enligt definitionen i förordningen om digitala tjänster. Leverantörer av onlineplattformar, som omfattas av tillämpningsområdet för kapitel III avsnitt 4 i förordningen om digitala tjänster och som gör det möjligt för konsumenter att ingå distansavtal med producenter, bör från dessa producenter erhålla information om det producentregister där de är registrerade samt deras registreringsnummer och en självcertifiering med ett åtagande om att uppfylla kraven på utökat producentansvar i den förordningen. Genomförandet av reglerna för näringsidkares spårbarhet vid försäljning av batterier online omfattas av de regler för efterlevnadskontroll som fastställs i förordningen om digitala tjänster.

Transport- och kommunikationsverket ska endast utöva tillsyn över onlineplattformar som finns i Finland. Närmare bestämmelser om Transport- och kommunikationsverkets regionala befogenheter finns i artikel 56 i förordningen om digitala tjänster. Tillstånds- och tillsynsverket som utövar tillsyn över producentansvaret ska för sin del i fråga om de ekonomiska aktörer som erbjuder sina produkter på onlineplattformar utöva tillsyn över att producenterna har registrerat sig i en producentsammanslutning och fullgjort sina producentansvarsskyldigheter. Dessutom ska Tillstånds- och tillsynsverket utöva tillsyn över leverantörer av onlineplattformar till den del en plattform själv är producent, det vill säga importerar ackumulatorer eller batterier.

Transport- och kommunikationsverket och Tillstånds- och tillsynsverket ska samarbeta med varandra vid tillsynen över onlineplattformar. Enligt 10 § i förvaltningslagen ska varje myndighet inom ramen för sin behörighet och i den omfattning ärendet kräver på andra myndigheters begäran bistå dessa i skötsel av en förvaltningsuppgift, och även i övrigt sträva efter att främja samarbetet mellan myndigheterna.

17 §. Påföljdsavgift för vissa leverantörer av onlineplattformar. Till paragrafen fogas ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom. och det nuvarande 4 mom. blir 5 mom.

Enligt det föreslagna 2 mom. kan påföljdsavgift av Transport- och kommunikationsverket påföras sådana leverantörer av onlineplattformar som gör det möjligt för konsumenter att ingå distansavtal med producenter som avses i batteriförordningen och som uppsåtligt eller av oaktsamhet försummar skyldigheten att, för att uppfylla kraven i artikel 30.1 i förordningen om digitala tjänster, erhålla den information från producenterna som anges i artikel 62.6 i batteriförordningen innan producenterna får tillgång till leverantörens onlineplattform. Påföljdsavgiften ska gälla sådana leverantörer av onlineplattformar som på sina plattformar gör det möjligt för konsumenter att ingå distansavtal med producenter som avses i batteriförordningen. Producent definieras i artikel 3.47 i batteriförordningen.

Enligt förslaget ska den påföljdsavgift enligt prövning som avses i artiklarna 50 och 51 i förordningen om digitala tjänster och som föreskrivs i lagen om tillsyn över förmedlingstjänster på nätet kopplas till sådana situationer där leverantörer av onlineplattformar inte fullgör skyldigheterna enligt artikel 62.6 i batteriförordningen. Enligt artikel 62.6 i batteriförordningen ska de i paragrafen avsedda leverantörerna av onlineplattformar, för att uppfylla kraven i artikel 30.1 d och e i förordningen om digitala tjänster, erhålla

a) uppgifter om det producentregister som avses i artikel 55 i batteriförordningen och producentens registreringsnummer i det registret, och

b) en självcertifiering där producenten förbinder sig att endast erbjuda batterier, inbegripet sådana som ingår i apparater, lätta transportmedel eller andra fordon, för vilka kraven på utökat

producentansvar enligt artiklarna 56.1, 56.2, 56.3, 56.4, 57.1, 58.1, 58.2 och 58.7 i batteriförordningen är uppfyllda.

Enligt artikel 30.1 i förordningen om digitala tjänster ska leverantörer av onlineplattformar som gör det möjligt för konsumenter att ingå distansavtal med näringsidkare säkerställa att de har erhållit näringsidkarens kontaktuppgifter och betalkontouppgifter samt om näringsidkaren är registrerad i ett handelsregister eller liknande offentligt register, handelsregisteruppgifterna om detta.

Det är motiverat att till skyldigheterna enligt artikel 62.6 i batteriförordningen koppla en påföljdsavgift enligt prövning, eftersom syftet med skyldigheterna i praktiken är att säkerställa att de producenter av ackumulatorer och batterier som verkar på en i Finland etablerad onlineplattform uppfyller sitt producentansvar och att behandlingen av det avfall som avses här inte betalas enbart av de producenter som sköter sitt producentansvar eller i sista hand av samhället. Det yttersta syftet med bestämmelserna är att skydda miljön. Det skulle vara konsekvent att koppla påföljdsavgiften enligt prövning till de skyldigheter som föreskrivs för en onlineplattform också därför att de skyldigheter för leverantörer av onlineplattformar som anges i batteriförordningen har kopplats till artikel 30.1 i förordningen om digitala tjänster, och Transport- och kommunikationsverket har med stöd av den gällande lagen behörighet att påföra påföljdsavgift för överträdelser av den artikeln.

När påföljdsavgift påförs ska de bestämmelser om påföljdsavgiftens storlek (18 §), avstående från påföljdsavgift (19 §) och preskription av rätten att påföra påföljdsavgift (21 §) som finns i 3 kap. i lagen om tillsyn över förmedlingstjänster på nätet iakttas. I enlighet med ordalydelsen i artikel 62.6 i batteriförordningen innebär det att leverantörer av onlineplattformar bryter mot artikel 62.6 i batteriförordningen att de samtidigt också bryter mot artikel 30.1 i förordningen om digitala tjänster. Enbart detta ska dock inte användas som grund för att öka avgiftens belopp vid bedömningen av påföljdsavgiften.

7.5 Strafflagen

48 kap.

1 §. Miljöförstöring. I artikel 63 i avfallstransportförordningen förutsätts det att medlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner för överträdelse av avfallstransportförordningen. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Det straffrättsliga systemet är i fråga om verksamhet som strider mot avfallstransportförordningen tudelat så att det grundar sig på bestämmelsen om miljöförstöring i 48 kap. 1 § i strafflagen samt på 147 § i avfallslagen. Tillämpningsområdet för bestämmelsen om miljöförstöring är mer omfattande än tillämpningsområdet för 147 § i avfallslagen på så sätt att det i strafflagens bestämmelse om miljöförstöring inte finns en sådan avgränsning av artiklarna i avfallstransportförordningen som i 147 § i avfallslagen. Bestämmelsen om miljöförstöring är avsedd för allvarliga gärningar eller försummelser och 147 § i avfallslagen är avsedd för lindrigare gärningar. Detta konkretiseras till exempel så att tröskeln för tillämpning av bestämmelsen om miljöförstöring är högre än tröskeln för tillämpning av 147 § i avfallslagen i och med att den förutsätter att gärningen är ägnad att förorena miljön, orsaka andra motsvarande skadliga förändringar i miljön, skräpa ned miljön eller försaka fara för hälsan. I 147 § i avfallslagen finns ingen motsvarande förutsättning.

I 48 kap. 1 § 4 punkten underpunkt b i strafflagen finns en hänvisning till den gällande avfallstransportförordningen (EG) nr 1013/2006 och det föreslås att hänvisningen ändras till en hänvisning till den nya avfallstransportförordningen (EU) 2024/1157. I bestämmelsen kvarstår

den allmänna hänvisningen till avfallstransportförordningen, eftersom en mer detaljerad beskrivning av rekvisit blir omfattande på grund av att avfallstransportförordningen är så omfattande och detaljerad. Dessutom är det svårt att förutse alla möjliga sätt att bryta mot avfallstransportförordningen. I bestämmelsen nämns dessutom bestämmelser som utfärdats med stöd av förordningen, eftersom avfallstransportförordningen ger kommissionen befogenhet att anta delegerade akter och överträdelse av dessa akter kan leda till att miljön förorenas. I praktiken är det fråga om en rättsakt som antas enligt artikel 45 genom vilken kommissionen kan förbjuda export av visst avfall till ett visst OECD-land. Brott mot förbudet i denna delegerade akt är straffbart. Övriga delegerade akter som antas är tekniska och överträdelse av dem kan inte leda till att miljön förorenas och är därför inte straffbara enligt strafflagen.

Enligt punkten är det straffbart att föra in i landet eller ut ur landet eller genom finskt territorium transitera avfall i strid med avfallstransportförordningen så att gärningen är ägnad att förorena miljön, orsaka andra motsvarande skadliga förändringar i miljön, skräpa ned miljön eller försaka fara för hälsan. Straffskalan är böter eller fängelse i högst två år.

Transport av avfall i strid med avfallstransportförordningen är sådana handlingar som definieras som olaglig transport i artikel 3.26 i avfallstransportförordningen. Begreppet olaglig transport av avfall omfattar i högre grad än enligt den gällande förordningen handlingar som strider mot förordningen. Dessutom har begreppet olaglig transport av avfall utvidgats också på grund av innehållsmässiga ändringar i den nya förordningen. Enligt artikeln i fråga är olaglig transport alla transporter som genomförs utan att de anmäls till myndigheten, utan godkännande från myndigheten eller med ett godkännande som erhållits genom förfalskning, uppgivande av falska uppgifter eller bedrägeri. Det är också olagligt att genomföra en transport på ett sätt som inte överensstämmer med de uppgifter som ingår i transportdokumenten. En aktör kan till exempel transportera ett annat avfallsslag än det som anmälts, en mängd av en annan storlek eller föra avfallet till ett helt annat land eller en helt annan avfallshanteringsanläggning än vad som anmälts till myndigheten. Om aktören avviker från de uppgifter som denne har lämnat i anmälan och handlingen kan medföra risk för miljöförorening, kan handlingen enligt denna bestämmelse bli straffbar på samma sätt som i nuläget.

Olaglig transport av avfall är liksom i nuläget verksamhet som strider mot de export- och importförbud som ingår i förordningen. Förbud mot export och import av avfall ingår i artiklarna 37, 39, 40, 45, 46, 48, 49, 50 och 52 i förordningen. I motiveringen till den ändring som föreslås i 147 § i avfallslagen redogörs det närmare för dessa förbud och utvidgningen av den straffbarhet som hänför sig till dem. Helt och hållet nya förbud i den nya förordningen är exportförbuden enligt artiklarna 45 och 46. I artikel 46 förbjuds export av avfall till en anläggning utan att det utförs en i artikel 46 avsedd revision av anläggningen eller säkerställs att anläggningen har genomgått en revision. Artikel 45 innehåller kommissionens befogenhet att anta delegerade akter genom vilka export av visst avfall till ett visst OECD-land förbjuds och brott mot förbudet är olaglig transport av avfall enligt förordningen. Ett nytt förbud är också det allmänna förbudet enligt artikel 4 mot transport av avfall avsett för bortskaffande, om transporten inte erhållit godkännande i enlighet med artikel 11. Också transport av blandat kommunalt avfall avsett för bortskaffande förbjuds i den nya förordningen.

Definitionen av olaglig transport av avfall inbegriper också transport som genomförs på sådant sätt att det leder till återvinning eller bortskaffande av avfall i strid mot unionsrätten eller internationell rätt. Motsvarande gärning omfattas av begreppet olaglig transport av avfall även i nuläget.

Definitionen av olaglig transport av avfall har utvidgats även så att i led g i definitionen har tagits in transport av avfall på ett sätt som inte överensstämmer med artikel 18.2, 18.4, 18.6 och

18.10. I artiklarna i fråga förutsätts det att den person som organiserar en transport av grönlistat avfall har miljötillstånd enligt avfallsdirektivet eller är registrerad, transportdokumenten har fyllts i, undertecknats och gjorts tillgängliga för andra och att informationen är tillgänglig i transportfordonet också under befordran, om informationen inte kan göras tillgänglig online. Transport av avfall som strider mot artikel 18.10 är transport där avtal avseende återvinning av avfallet inte har ingåtts mellan den person som organiserar transporten och mottagaren. Artikel 18 tillämpas på transport av grönlistat avfall och transport av avfall för laboratorieanalys eller försök med experimentell behandling.

Miljöförstöring kan orsakas även av annan verksamhet som strider mot förordningen än sådan som omfattas av begreppet olaglig transport av avfall. Till exempel brott mot det förbud enligt artikel 19 mot att under transporten blanda avfall med annat avfall eller andra ämnen eller föremål kan leda till miljöförstöring, om exempelvis tillstånd har sökts för transport av icke-farligt avfall och det avfallet blandas under transporten med farligt avfall, varvid de krav som gäller förpackningen, transporten och hanteringen av avfallet inte längre motsvarar de krav som gäller farligt avfall. Det kan uppstå risk för förorening av miljön även till följd av att avfall blandas med föremål eller ämnen. Ett exempel på en sådan situation kan anses vara en situation där icke-fungerande elektriska och elektroniska produkter som klassificeras som avfall transporteras som produkter tillsammans med fungerande testade elektriska och elektroniska produkter, varvid de icke-fungerande produkterna inte genomgår ändamålsenlig avfallshantering.

Åtgärder och transporter som strider mot avfallstransportförordningen och som omfattas av begreppet olaglig transport kan förorena miljön, orsaka andra motsvarande skadliga förändringar i miljön, skräpa ned miljön eller försaka fara för hälsan. I avfallstransportförordningen förbjuds export av farligt avfall till länder utanför EU och OECD, eftersom det i dessa länder inte nödvändigtvis finns korrekt avfallshantering och det finns en risk för att avfallet dumpas eller förbränns. Risk för förorening av miljön kan orsakas av dumpning eller otillbörlig lagring av farligt avfall eller deponering av avfall på eller under marken eller i vatten.

Det bör noteras att det reviderade miljöbrottsdirektivet innehåller en skyldighet att straffbelägga sådan olaglig transport av avfall som avses i artikel 3.26 i avfallstransportförordningen. Enligt artikel 3.2 g i miljöbrottsdirektivet ska det säkerställas att det utgör brott att olagligen och uppsåtligt transportera avfall, i den mening som avses i artikel 3.26 i avfallstransportförordningen, om en sådan gärning avser en icke försumbar mängd, oavsett om det rör sig om en enstaka transport eller flera transporter som förefaller vara kopplade till varandra. I direktivet förutsätts det således inte i fråga om olaglig transport av avfall att gärningen ska medföra risk för förorening av miljön. Genomförandet av miljöbrottsdirektivet pågår för närvarande. Tidsfristen för genomförandet är den 21 maj 2026, då också avfallstransportförordningen börjar tillämpas.

7.6 Lagen om gödselmedel

3 §. Förhållande till vissa författningar. Hänvisningen i paragrafens 5 mom. till avfallstransportförordningen uppdateras så att den motsvarar den nya förordningen.

8 Bestämmelser på lägre nivå än lag

8.1 Statsrådets förordning om batterier och ackumulatorer

Statsrådets förordning om batterier och ackumulatorer ska enligt förslaget upphävas som en del av det nationella genomförandet av batteriförordningen, med undantag för 14 § 2 mom., som upphävs från och med den 18 augusti 2026 i enlighet med övergångsbestämmelserna i batteriförordningen. Paragraferna i statsrådets förordning innehåller bestämmelser som antingen helt eller delvis är i strid med batteriförordningen och det finns uttömmande bestämmelser om ärendet i batteriförordningen. Den reglering som kompletterar batteriförordningen överförs till behövliga delar till en del av avfallslagen. Målet är att det blir enklare att tillämpa lagstiftningen, då bestämmelserna om ackumulatorer och batterier i regel finns i batteriförordningen och avfallslagen.

8.2 Statsrådets förordning om avfall som utgörs av eller innehåller elektriska eller elektroniska produkter

De ändringar som förutsätts av genomförandet av batteriförordningen

Enligt förslaget ska 3 § 2 mom. i förordningen (Planering och tillverkning av elektriska och elektroniska produkter) upphävas, eftersom batteriförordningen innehåller flera skyldigheter som ska beaktas i planeringen och tillverkningen av ackumulatorer och batterier och som gäller direkt för de ekonomiska aktörerna.

Till 7 § i förordningen (Lagring och behandling) fogas ett nytt moment, enligt vilket skyldigheterna för verksamhetsutövare vid anläggningar för behandling av elektriskt och elektroniskt skrot i fråga om ackumulatorer och batterier regleras i artikel 65 i batteriförordningen, medan behandlingen av förbrukade ackumulatorer och batterier regleras i artikel 70. Enligt artikel 65 ska aktörer som driver behandlingsanläggningar som omfattas av WEEE-direktivet överlämna förbrukade batterier som härrör från behandlingen av uttjänta fordon eller avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk eller elektronisk utrustning till producenterna av batterikategorierna i fråga eller till avfallshanteringsaktörer som valts ut i enlighet med artikel 57.8 för behandling i enlighet med artikel 70. De aktörer som driver behandlingsanläggningar ska föra register över dessa överlämningstransaktioner. Enligt artikel 70 i batteriförordningen får insamlade förbrukade batterier inte bortskaffas eller energiåtervinnas. I punkt 2 i artikeln föreskrivs att, utan att det påverkar tillämpningen av direktiv 2010/75/EU, ska godkända anläggningar säkerställa att behandling av förbrukade batterier som ett minimikrav uppfyller kraven i del A i bilaga XII till denna förordning och kraven på bästa tillgängliga teknik enligt definitionen i artikel 3.10 i direktiv 2010/75/EU. I punkt 3 i artikeln föreskrivs att om batterier samlas in medan de fortfarande sitter kvar i en förbrukad apparat, ett förbrukat lätt transportmedel eller ett uttjänt fordon, ska de avlägsnas från den förbrukade apparaten, det förbrukade lätta transportmedlet eller uttjänta fordonet i enlighet med, i tillämpliga fall, kraven i WEEE-direktivet.

De ändringar som förutsätts för att genomföra ändringen av WEEE-direktivet

Ändringen av WEEE-direktivet förutsätter en ändring av 4 § 3 mom. i förordningen, vilket reglerar insamlingsnivån, och även av 6 § 3 mom., som innehåller bestämmelser om undantag till producentens kostnadsansvar, så att bestämmelserna överensstämmer med den föreslagna ändringen av 53 § i avfallslagen. På samma gång revideras delvis föråldrade bilaga 3 till förordningen i fråga om komponenter innehållande radioaktiva ämnen.

8.3 Statsrådets förordning om skrotfordon och om begränsning av användningen av farliga ämnen i fordon

Till 4 § i förordningen (Begränsningar av användningen av vissa farliga ämnen) fogas ett nytt 3 mom., enligt vilket begränsningen gällande kvicksilver enligt punkt 1 i tabellen i bilaga I till batteriförordningen också tillämpas på alla ackumulatorer i fordon. På bärbara batterier som ingår i fordon, enligt definitionen i artikel 3.1.9 i batteriförordningen, tillämpas därtill begränsningen gällande kadmium i punkt 2 i tabellen i bilaga I till batteriförordningen och begränsningen gällande bly i punkt 3.

I artikel 6.1 i batteriförordningen föreskrivs att utöver de begränsningar som anges i bilaga XVII till förordning (EG) nr 1907/2006 och i artikel 4.2 a i direktiv 2000/53/EG får batterier inte innehålla ämnen för vilka det anges en begränsning i bilaga I till den här förordningen, utom om de uppfyller de villkor som anges avseende begränsningen. Bilaga 1 till förordningen innehåller begränsningar som gäller kvicksilver, kadmium och bly. Ackumulatorer och batterier får inte, oavsett om de är integrerade i apparater, lätta transportmedel eller andra fordon eller inte, innehålla mer än 0,0005 viktprocent kvicksilver (uttryckt som kvicksilvermetall). Bärbara batterier får inte, oavsett om de är integrerade i apparater, lätta transportmedel eller andra fordon eller inte, innehålla mer än 0,002 viktprocent kadmium (uttryckt som kadmiummetall). Från och med den 18 augusti 2024 får bärbara batterier inte, oavsett om de ingår i apparater eller inte, innehålla mer än 0,01 viktprocent bly (uttryckt som blymetall). Denna begränsning ska inte tillämpas på bärbara zink-luft-knappcells batterier förrän den 18 augusti 2028.

8.4 Statsrådets förordning om avfall

Det finns bestämmelser om förpackningar för farligt avfall i 8 § och om märkning i 9 § i statsrådets förordning. Kraven på insamling och transport av batterier och på insamlingsinfrastruktur enligt artiklarna 59–61 i batteriförordningen samt rapporteringskraven enligt artikel 75 kan förutsätta reglering som kompletterar kraven i batteriförordningen.

Även ikraftträdandet av avfallstransportförordningen förutsätter en ändring av avfallsförordningen. Förordningens 49 § innehåller bestämmelser om innehållet i ansökningar om förhandsgodkännande av avfallsåtervinningsanläggningar och den ska upphävas som en onödig paragraf. Avsikten är att denna ändring sätts i kraft på samma gång som avfallstransportförordningen börjar tillämpas.

9 Ikraftträdande

Det föreslås att ändringen av avfallslagen, ändringen av lagen om tillsyn över förmedlingstjänster på nätet, ändringen av miljöskyddslagen och lagen om ändring av 5 § i lagen om elsäkerhetslagen ska träda i kraft den 1 april 2026. De bestämmelser i avfallslagen som gäller genomförandet av avfallstransportförordningen, lagen om ändring av 48 kap. 1 § i strafflagen och lagen om ändring av 3 § i lagen om gödselmedel träder dock i kraft den 21 maj 2026, då förordningen i regel börjar tillämpas.

Avsnittet om avfallshantering i batteriförordningen och den nationella regleringen om påföljder skulle sättas i kraft i medlemsstaterna senast den 18 augusti 2025. Ändringen av WEEE-direktivet skulle genomföras i medlemsstaterna senast den 9 oktober 2025. På grund av förseningen i kommissionens genomförandeförordningar och anvisningarna om genomförandet, förfarandet med förhandsnotifiering samt det detaljerade utlåtande och den anmärkning vilka mottagits i det fördröjs genomförandet av såväl förordningen som direktivändringen med 6–7 månader jämfört med det föreslagna tidsschemat.

10 Verkställighet och uppföljning

Utöver den nationella reglering som kompletterar batteriförordningen är syftet att bereda nationella tillämpningsanvisningar, som preciserar tillämpningen av skyldigheterna i batteriförordningen. Syftet med tillämpningsanvisningen är att förtydliga de krav på insamlingsnätet vilka föreskrivits för producenterna, distributörernas mottagningsskyldigheter samt bokförings- och rapporteringsskyldigheterna. Avsikten är att höra intressentgrupperna i beredningen av tillämpningsanvisningarna. Tillämpningsanvisningarna är inte juridiskt bindande.

Enligt artikel 94 i batteriförordningen ska kommissionen senast den 30 juni 2031 se över och utarbeta en rapport om tillämpningen av denna förordning och dess konsekvenser för miljön, människors hälsa och den inre marknadens funktion samt lägga fram den för Europaparlamentet och rådet. Artikel 94 innehåller en närmare specifikation av de aspekter som ska inkluderas i berättelsen. Dessutom inkluderar kommissionen i berättelsen en bedömning av behovet av att ge ett lagstiftningsförslag för att ändra artiklarna 86, 87 och 88 i batteriförordningen och den bedömer även behovet av att ändra kapitel VII i förordningen. Kommissionen fogar vid behov lagstiftningsförslaget om ändring av kapitel VII till sin berättelse.

Dessutom ska kommissionen senast den 30 juni 2031 lämna en rapport till Europaparlamentet och rådet med en bedömning av genomförbarheten och de tekniska konsekvenserna av en utvidgning av tillämpningsområdet för definitionen av batterier för lätta transportmedel i artikel 3.11, särskilt genom att inkludera batterier som driver icke-hjulförsedda fordon. Rapporten ska vid behov åtföljas av ett lagstiftningsförslag.

Senast den 1 januari 2025 ska kommissionen bedöma hur man på bästa sätt kan införa harmoniserade standarder för en gemensam laddare för laddningsbara batterier som är utformade för lätta transportmedel och för laddningsbara batterier som ingår i specifika kategorier av elektrisk och elektronisk utrustning som omfattas av tillämpningsområdet för WEEE-direktivet. Laddningsenheter för kategorier och klasser av radioutrustning enligt artikel 3.4 i direktiv 2014/53/EU ska undantas från den bedömningen.

Finlands miljöcentral är den behöriga myndigheten i fråga om internationella avfallstransporter och ordnar årligen utbildningar kring internationella avfallstransporter. Utbildningarna är öppna för myndigheterna och verksamhetsutövarna. Aktörerna inom branschen har redan informerats om den nya avfallstransportförordningen i utbildningarna. I de följande utbildningsevenemangen beaktas även de framtida ändringarna i avfallslagen. Anvisningar om internationella avfallstransporter administreras på webbplatsen Miljö.fi. Anvisningarna uppdateras enligt kraven i den nya lagstiftningen våren 2026 då det blir aktuellt att tillämpa kraven.

I fråga om internationella avfallstransporter görs en uppföljning av om man i den nära framtiden börjar transportera mer avfall till Finland för deponering vid en avstjälpningsplats. Även ändringarna av lagstiftningen i grannländerna, i synnerhet i Sverige, följs. Om importen ökar och Sverige skärper sin reglering om import till avstjälpningsplatser, omvärderar miljöministeriet behovet av nationell tilläggsreglering.

11 Samband med andra propositioner och budgetförslaget

En regeringsproposition om genomförandet av miljöbrottsdirektivet bereds för närvarande och i den kommer man sannolikt att ändra 48 kap. 1 § i strafflagen, som ändras även i denna proposition.

Propositionen bedöms inte ha några konsekvenser för budgeten.

12 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

12.1 Den grundläggande miljö rättigheten

Enligt 20 § i grundlagen bär var och en ansvar för naturen och dess mångfald samt för miljön och kulturarvet. Enligt 2 mom. i den nämnda paragrafen i grundlagen ska det allmänna dessutom verka för att alla tillförsäkras en sund miljö och att var och en har möjlighet att påverka beslut i frågor som gäller den egna livsmiljön. Den grundläggande miljö rättighetens juridiska betydelse har ökat efter den tidpunkt då bestämmelsen utfärdades (GrUU 69/2018 rd). I rättslitteraturen och grundlagsutskottets utlåtanden (bland annat GrUU 21/1996 rd och GrUU 38/1998 rd) har man tillägnat en tolkning om att det är fråga om en i normativt hänseende förpliktande bestämmelse om en grundläggande rättighet och att de miljö värden som uttrycks i bestämmelsen om grundläggande miljö rättigheter ska beaktas i all lagstiftning och rättskipning som har betydelse från miljö synpunkt.

Syftet med batteriförordningen är bland annat att främja cirkulär ekonomi och samtidigt förebygga och minska de skadliga miljö konsekvenserna av ackumulatorer och batterier. Dessutom ska en ekonomisk aktör som släpper ut ackumulatorer och batterier på unionsmarknaden enligt batteriförordningen införa en policy för tillbörlig aktsamhet avseende batterier för att hantera de sociala och miljö mässiga risker som är förknippade med utvinning av, bearbetning av och handel med vissa råmaterial och sekundära råmaterial för batteritillverkning. Syftet med förordningen är att öka återvinningen och återanvändningen av de värdefulla material som finns i ackumulatorer och batterier. Syftet med de nya bestämmelserna om det utvidgade producentansvaret i förordningen är att säkerställa en hög miljö- och hälsoskyddsnivå i unionen genom att maximera den separata insamlingen av förbrukade ackumulatorer och batterier. Dessutom är syftet med förordningen att säkerställa att alla insamlade batterier återvinns genom processer som uppnår en hög materialåtervinningsgrad och en hög resursåtervinningsnivå mot bakgrund av den tekniska och vetenskapliga utvecklingen. Kraven i batteriförordningen och den nationella reglering som kompletterar dessa kan bedömas effektivisera återanvändningen och återvinningen av ackumulatorer och batterier och förbättra behandlingen av dessa. Propositionen kan bedömas främja att den grundläggande miljö rättigheten tillgodoses.

12.2 Rätten att få uppgifter

Utkastet till proposition innehåller ett förslag om att ändra 122 § om rätten att få uppgifter i avfallslagen. Det föreslås att man i bestämmelsen preciserar att Finlands miljöcentral har rätt att få uppgifter om internationella avfallstransporter från andra myndigheter och innehavarna av avfall även för att övervaka avfallstransportförordningen, inte enbart för att övervaka avfallslagen. Rätten att få uppgifter täcker bland annat, utan hinder av de sekretessbestämmelser som gäller affärshemligheten, vilka som helst handlingar som gäller internationella avfallstransporter. Dessutom föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket har rätt att av producentsammanslutningar, producenter, distributörer och andra som bedriver avfallshantering av kasserade produkter som avses i 48 § på begäran, för tillsynen över efterlevnaden och verkställigheten av denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den samt av batteriförordningen, få behövliga uppgifter om mängden av produkter som släppts ut på marknaden och som kasserats och om insamlingen eller utförseln av dem eller om återanvändning, förberedelse för återanvändning, materialåtervinning, återvinning och annan avfallshantering som gäller dem samt om andra liknande omständigheter. Genom förslaget utvidgas myndighetens nuvarande rätt att få uppgifter, då myndigheten enligt

förslaget på begäran kan få de nämnda uppgifterna även för att övervaka efterlevnaden och genomförandet av batteriförordningen.

Grundlagsutskottet har bedömt bestämmelserna om myndigheternas rätt att få och lämna ut uppgifter trots sekretessbestämmelserna i förhållande till skyddet för privatlivet och personuppgifter enligt 10 § 1 mom. i grundlagen och då noterat bland annat vad och vem rätten att få uppgifter gäller och hur rätten är kopplad till nödvändighetskriteriet. Myndigheternas rätt att få och möjlighet att lämna ut uppgifter kan enligt utskottet gälla ”behövliga uppgifter” för ett visst syfte, om lagen ger en uttömmande förteckning över innehållet i uppgifterna. Om innehållet däremot inte anges i form av en förteckning, ska det i lagstiftningen ingå ett krav på att ”informationen är nödvändig” för ett visst syfte (se till exempel [GrUU 10/2014 rd](#), s. 6/II).

Grundlagsutskottet har även ansett att rätt att få uppgifter som går före sekretessbestämmelserna i sista hand handlar om att den myndighet som är berättigad till uppgifterna i och med de egna behoven åsidosätter de grunder och intressen som skyddas genom den sekretess som gäller den myndighet som innehar uppgifterna. Ju mer generella bestämmelserna om rätten att få information är, desto större är risken att sådana intressen kan åsidosättas per automatik. Ju fullständigare bestämmelserna kopplar rätten till information till villkor i sak, desto mer sannolikt är det att en enskild begäran om information måste motiveras. I så fall är det även möjligt för den som lämnar ut uppgifterna att bedöma begäran med tanke på de lagliga förutsättningarna för utlämnandet. Den som lämnar ut uppgifter kan dessutom genom att vägra att de facto lämna ut uppgifter åstadkomma en situation där skyldigheten att lämna ut uppgifter, det vill säga tolkningen av bestämmelserna, ska prövas av en extern myndighet. Denna möjlighet är viktig då det gäller att anpassa tillgången till information och sekretessintressena till varandra ([GrUU 12/2014 rd](#), s. 2/II—3/I och [GrUU 62/2010 rd](#), s. 3/II—4/I och de utlåtanden till vilka det hänvisats i det).

Enligt 122 § 1 mom. 3 punkten i den gällande avfallslagen gäller rätten att få uppgifter för tillsynsmyndigheterna och miljöministeriet behövliga uppgifter från andra myndigheter. Eftersom denna punkt i omfattande grad gäller all övervakning enligt avfallslagen och även enligt kvicksilverförordningen, är det inte möjligt att räkna upp alla uppgifter som myndigheterna behöver. I enlighet med grundlagsutskottets utlåtandep Praxis preciseras punkten således på så sätt att rätten att få uppgifter trots sekretessbestämmelserna från andra myndigheter gäller nödvändiga uppgifter.

Däremot innehåller den föreslagna bestämmelsen om rätten att få uppgifter för Tillstånds- och tillsynsmyndigheten en uttömmande förteckning över uppgiftsinhållet, varför det inte är problematiskt att utfärda bestämmelser om rätten att få behövliga uppgifter med tanke på grundlagen.

12.3 Straffrättslig legalitetsprincip

Propositionen innehåller reglering kring påföljder, vilken ska bedömas med tanke på den straffrättsliga legalitetsprincip som föreskrivits i 8 § i grundlagen. Med stöd av artikel 93 i batteriförordningen ska medlemsstaterna utfärda bestämmelser om påföljder som tillämpas på överträdelse av förordningen och vidta alla behövliga åtgärder för att säkerställa att de genomförs. Påföljderna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Artikel 63.1 i avfallstransportförordningen innehåller en bestämmelse med motsvarande innehåll.

I 8 § i grundlagen föreskrivs den straffrättsliga legalitetsprincipen. Enligt paragrafen får ingen betraktas som skyldig till ett brott eller dömas till straff på grund av en handling som inte enligt lag var straffbar när den utfördes. För brott får inte dömas till strängare straff än vad som var

föreskrivet i lag när gärningen begicks. Den straffrättsliga legalitetsprincipen innehåller ett särskilt krav på att en lag ska vara exakt. Enligt den måste brottsrekvisiten för varje brott uttryckas tillräckligt noggrant i lagen så att man utifrån bestämmelsens lydelse ska kunna säga om en verksamhet eller försummelse är straffbar (se GrUU 20/2018 rd, GrUU 37/2016 rd).

Enligt grundlagens etablerade praxis ska en straffbestämmelse uppfylla de allmänna förutsättningarna för att begränsa en grundläggande fri- och rättighet. Kravet på proportionalitet förutsätter en avvägning av om det är nödvändigt att kriminalisera en handling för att skydda det bakomliggande skyddsintresset och om straffpåföljdens stränghet står i rätt proportion till gärningens klandervärdhet (GrUU 56/2014, s. 3). Eftersom straffrätten till sin karaktär ingriper i de grundläggande fri- och rättigheterna bör den tillämpas som det sista möjliga alternativet (ultima ratio-principen). Det bör göras en avvägning av om samma syfte kan nås på något annat sätt som innebär ett mindre ingrepp i de grundläggande fri- och rättigheterna än kriminalisering (se GrUU 48/2017 rd, s. 7, GrUU 23/1997 rd, s. 2/II) och om det finns ett vägande samhälleligt behov av en kriminalisering och en grund som är godtagbar inom systemet med de grundläggande fri- och rättigheterna (GrUU 9/2016 rd, s. 2, GrUU 23/1997 rd, s. 2/II). Det måste finnas ett vägande samhälleligt behov av straffbestämmelser och en grund som är godtagbar med avseende på systemet med de grundläggande fri- och rättigheterna. I enlighet med principen om skyddsintressen är det motiverat att straffbelägga endast sådana klandervärda förfaranden som kränker eller konkret äventyrar de skyddsintressen som tryggas genom rättsordningen (LaUU 17/2017 rd, s. 5).

Eftersom det handlar om straff som i oförändrad form anknyter till bestämmelserna i den tillämpliga EU-förordningen, ska regleringen dessutom bedömas även med tanke på blankostraffreglering. Med blankostrafftekniken avses reglering där rekvisitet för en straffbar gärning fastställs utifrån den materiella lagstiftningen utanför straffbestämmelsen. Grundlagsutskottet har fastställt vissa minimiförutsättningar för blankostraffreglering. Grundlagsutskottet har ansett att målet i fråga om blankoregleringen ska vara att de kedjor av bemyndiganden som ingår i straffbestämmelserna ska vara exakt angivna och att de materiella bestämmelser som utgör ett villkor för straffbarhet ska vara avfattade med den exakthet som krävs av straffbestämmelser och att det av det normkomplex som bestämmelserna ingår i ska framgå att brott mot dem är straffbart samt att det också i den bestämmelse som inbegriper själva kriminaliseringen bör finnas en saklig beskrivning av den gärning som avses bli kriminaliserad ([GrUB 25/1994 rd](#), s. 8/I) I sin nyaste praxis har utskottet ansett att precisering av blankostraffregleringen är en förutsättning för att behandla ett förslag i vanlig lagstiftningsordning (GrUU 10/2016, s. 8–9). Också när bestämmelsen räknar upp de gärningsformer som kan vara straffbara har utskottet i sin praxis ansett att det behövs preciseringar genom mera exakta hänvisningar och rekvisitelement ([GrUU 53/2018 rd](#), s. 3, [GrUU 14/2018 rd](#), s. 21).

Straffbestämmelser i anknytning till överträdelse av batteriförordningen

Enligt ingressen till batteriförordningen (punkt 130) bör batterier endast släppas ut på marknaden på villkor att de inte utgör en risk för människors hälsa och säkerhet, egendom eller miljön när de förvaras och används för sitt avsedda ändamål, eller används under förhållanden som rimligen kan förutses, dvs. när sådana användningsvillkor skulle kunna vara resultatet av ett lagligt och lätt förutsebart mänskligt beteende. Användarna av ackumulatorer och batterier ska kunna lita på att ackumulatorer och batterier som släppts ut på marknaden är förenliga med hållbarhet-, säkerhets-, märknings- och informationskraven och inte innehåller farliga ämnen och att användning av dessa enligt deras bruksanvisningar och rekommendationerna är säker. Marknadskontrollmyndigheten övervakar de i batteriförordningen fastställda kraven på produkter och ekonomiska aktörer. Enligt 24 a § 2 mom. i avfallslagen tillämpas

marknadskontrollförordningen och marknadskontrollagen även på marknadskontrollen av ackumulatorer och batterier, den yttre gränskontrollen och sökande av ändring i beslut av marknadskontrollmyndigheterna. De förvaltningstvångsmedel som är tillgängliga för marknadskontrollmyndigheten kan dock inte i alla situationer anses vara tillräckliga och effektiva påföljder.

I situationer där en aktör försummar ett i batteriförordningen föreskrivet förbud att på marknaden släppt ut eller ta i bruk ackumulatorer och batterier som strider mot de i förordningen föreskrivna hållbarhets-, säkerhets-, märknings- och informationskraven eller begränsningarna beträffande ämnen eller försummar sin anmälnings- och åtgärdsskyldighet utan att informationen om den farliga produkten når konsumenterna och marknadskontrollmyndigheterna, kan ackumulatorer och batterier som inte överensstämmer med kraven orsaka risker eller så kan slutanvändarnas säkerhet vara äventyrad. Därför är det nödvändigt att säkerställa att skyldigheterna fullgörs så effektivt som möjligt genom att fastställa en straffrättslig påföljd för försummelse av dessa.

På motsvarande sätt har överträdelse av kraven på en produkt eller en ekonomisk aktörs skyldighet sanktionerats med en straffpåföljd även i andra lagar som i princip gäller farliga produkter. Sådana lagar är till exempel lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning (387/2013), hiss säkerhetslagen (1134/2016) och elsäkerhetslagen. Dessa lagar omfattas även av tillämpningsområdet för lagen om marknadskontroll. Graden av tillräknelighet enligt den föreslagna lagen är även enhetlig med straffbestämmelserna i ovan nämnda lagar. Det som är gemensamt för de produkter som omfattas av tillämpningsområdet för de ovannämnda lagarna är att vid planeringen och tillverkningen av dem framhävs behovet av att identifiera och bedöma faror, vilket å sin sida förutsätter större aktsamhet än vanligt. I sitt utlåtande (LaUB 6/2018 rd, s. 5) har utskottet bland annat konstaterat att straffsystemets inre konsekvens rent allmänt förutsätter att straffskalorna för gärningar som till sin klandervärdhet kan jämföras med varandra motsvarar varandra i så stor utsträckning som möjligt. I den nu föreslagna straffbestämmelsen kriminaliserar man konsekvent gärningar som i fråga om allmän klandervärdhet motsvarar de ovan nämnda sektorsvisa lagarna som omfattas av marknadskontrollagens tillämpningsområde.

Under beredningen har det bedömts att det är befogat att utfärda bestämmelser om straffrättsliga påföljder som anknyter till batteriförordningen. Syftet med den föreslagna straffbestämmelsen är att säkerställa att ackumulatorer som släppts ut på marknaden är förenliga med kraven och att de ekonomiska aktörerna iakttar de skyldigheter som fastställts i batteriförordningen, så att inga risker som gäller säkerheten, människans hälsa, egendom eller miljön uppstår. Målet med påföljderna är att förebygga verksamhet som är skadlig för skyddet för miljön och människans hälsa och säkerhet. Genom den föreslagna straffbestämmelsen tryggas de skyddsintressen som tryggas genom rättsordningen och flera grundläggande fri- och rättigheter, såsom den i 7 § i grundlagen tryggade rätten till liv och personlig frihet, integritet och säkerhet och den i 20 § i grundlagen tryggade rätten för var och en till en sund miljö. Utöver skyddet för miljön och hälsan är det behövligt att skydda det berättigade förtroendet för slutanvändarna av ackumulatorer och batterier om att produkterna är förenliga med kraven och att handel med dessa är tillförlitlig och att konkurrensförhållandena jämlika. På grund av denna orsak ska en straffrättslig påföljd fastställas för försummelse av dessa för att säkerställa att skyldigheterna fullgörs.

De straffbestämmelser som gäller överträdelse av avfallstransportförordningen

I propositionen föreslås att försummelser av skyldigheterna i avfallstransportförordningen och andra gärningar genom vilka det är möjligt att överträda regleringen i förordningen införs i

straffbestämmelsen i avfallslagen. Straffbestämmelsen i avfallslagen innehåller enligt förslaget gärningar i strid med avfallstransportförordningen vilka kan sanktioneras med böter och en sammanställning av de gärningar som är en grad allvarigare i fråga om klandervärdhet. Om gärningen medför risk för miljöförorening, kan gärningen dessutom bestraffas som miljöförstöring enligt 48 kap. 1 § i strafflagen på samma sätt som för närvarande. Målet har varit att klassificera gärningar i strid med förordningen i olika påföljder beroende på hur klandervärd gärning det handlar om, om utredningen av försummelsen kräver undersökningsåtgärder och hurdana konsekvenser överträdelsen av skyldigheten kan ha. I klassificeringen av gärningen i olika påföljder har man även beaktat påföljdsförfarandet i anknytning till överträdelse av den gällande förordningen.

På grund av den straffbestämmelse som föreslås för avfallslagen och ändringarna av strafflagen utvidgas straffbarhetsområdet en aning. De föreslagna straffbara gärningarna är av motsvarande typ som de gärningar som straffbestämmelserna även för närvarande täcker i fråga om avfallstransporter. De straffbara gärningarna omfattar framför allt de gärningar som ingår i begreppet olaglig avfallstransport enligt avfallstransportförordningen. Utvidgandet av straffbarhetsområdet i straffbestämmelsen i avfallslagen och definitionen av olaglig avfallstransport har refererats mer ingående i motiveringarna till 147 §.

Straffbarhetsområdet utvidgas bland annat av den orsaken att importförbuden i avfallstransportförordningen har utvidgats. Bland annat några avfallsarter har fogats till exportförbuden i avfallstransportförordningen och förutsättningarna för transporter har skärpts. Även uppblandningsförbudet i förordningen har utvidgats till att täcka uppblandning av avfall med ämnen och föremål. Uppblandningsförbudet enligt avfallstransportförordningen är bredare än uppblandningsförbudet enligt 17 § i avfallslagen, som gäller farligt avfall och vars överträdelse ska straffas enligt 147 § 2 mom. 4 punkten. I avfallstransportförordningen gäller uppblandningsförbudet vilket avfall som helst som uppblandas med annat avfall och i den nya förordningen gäller det även ämnen och föremål. I avfallstransporter är det typiskt att man försöker uppblanda vissa avfall, såsom elektriskt och elektroniskt skrot, med produkter och på sätt föra avfall från Finland som produkter, varvid det inte är behövligt att iaktta kraven i avfallstransportförordningen. Även export av uttjänta fordon och deras delar och komponenter är förknippad med motsvarande uppblandning. Avfall och produkter omfattas av helt annan lagstiftning och om de uppblandas med varandra, är det inte möjligt att övervaka export av avfall, då det finns en risk att avfall exporteras till ett ställe där det behandlas på ett osakligt sätt. Överträdelse av förbudet mot uppblandning av avfall visar på planmässig verksamhet i strid med regleringen och det finns skäl att sådan ska vara straffbar.

Även helt nya gärningar fogas till straffbestämmelserna. Dessa utgörs av transport av avfall utan godkännande av myndigheten eller på ett sätt som inte är förenligt med de handlingar som överlämnats till myndigheterna samt av förfarande som arrangör av transporter utan miljötillstånd. Dessa gärningar handlar antingen om att felaktiga uppgifter ges till myndigheten eller likgiltighet inför regleringen, om en transport genomförs utan godkännande eller behövligt tillstånd. Brister i godkännandet av avfallstransporter och handlingar som gäller dessa kan skada även övervakningen av avfallstransporterna avsevärt.

De nya gärningar som kriminaliseras omfattar även export av avfall till en anläggning utanför unionen utan att anläggningen har granskats eller att en granskning av anläggningen har säkerställts i enlighet med artikel 46. Enligt denna artikel får avfall exporteras från unionen endast om exportören kan visa att de anläggningar som tar emot avfallet i mottagningslandet genomför avfallshanteringen på det godkända sätt för miljön som avses i artikel 59. Om en anläggning inte har granskats, finns det inte garantier för att avfallet behandlas i anläggningen enligt reglering som gäller miljöskyddet och motsvarar EU-lagstiftningen, varvid det finns en

risk för att avfallet behandlas enligt lindrigare kriterier än i EU-regleringen, vilket kan orsaka en risk såväl för miljön som för hälsan för dem som ansvarar för behandlingen av avfallet. Med sådan exportverksamhet eftersträvas en ogrundad ekonomisk fördel för företaget i förhållande till att avfallet behandlas i enlighet med EU-rättsakterna i unionen.

Genom straffbarheten för gärningar i anknytning till avfallstransportförordningen tryggas de skyddsintressen och grundläggande fri- och rättigheter som skyddas av rättsordningen, såsom var och ens rätt till en sund miljö, vilken tryggats i 20 § i grundlagen. Syftet med de utvidgade förbuden och de skärpta transportföreskrifterna i avfallstransportförordningen är att skydda miljön och människornas hälsa samt hindra att avfall når olämplig behandling. Gärningar i strid med förbuden lämpar sig inte för att omfattas av påföljdsavgiften, eftersom utredningen av gärningen kräver undersökningsåtgärder och om gärningen kan orsaka miljöförorening, ska det enligt strafflagen vara möjligt att påföra en strängare påföljd med hot om fängelse för den.

En risk för miljöförorening eller risk för människornas hälsa kan orsakas av att till exempel farligt avfall inte transporteras, förpackas, lagras eller behandlas på ett ändamålsenligt sätt eller att avfall överges, bränns eller dumpas i marken eller i vatten. Genom de exportförbud som är regionala eller som gäller vissa avfallsarter i förordningen tryggas att avfall inte exporteras till länder där det inte nödvändigtvis finns någon lämplig behandling. För att avfallstransporterna ska genomföras på ett säkert sätt med tanke på miljön och hälsan är det även nödvändigt att det är möjligt att övervaka transporterna effektivt, att transporttillstånden är i ordning och att det även i efterskott är möjligt att ur handlingarna och bokföringen granska hurdana avfallstransporter en verksamhetsutövare har genomfört.

Olaglig handel med avfall är en av de allvarligaste formerna av miljöbrottslighet. Nätverken inom den organiserade brottsligheten verkar i avfallstransporterna såväl inom EU som till områden utanför EU. Genom olika utredningar har det visats att 15–30 procent av avfallstransporterna kan vara olagliga. Med olagliga avfallstransporter eftersträvas i allmänhet en avsevärd ekonomisk fördel jämfört med att transporterna genomförs på det sätt som lagstiftningen förutsätter. Finlands miljöcentral gör årligen omkring tio begäranden om undersökning till Tullen om misstänkta olagliga avfallstransporter. Syftet med de förbud och begränsningar som ingår i avfallstransportförordningen är även att säkerställa att avfallsrelaterade problem inte förs bort utanför EU. Regleringen kan således anses ha ett godtagbart syfte.

Utöver att de gärningar som föreskrivs som straffbara kan orsaka miljöförorening, kan de handla om verksamhet där myndigheterna ges felaktiga eller vilseledande uppgifter, där uppgifter inte förvaras och där gärningar begås för att uppnå en avsevärd ekonomisk fördel. Det finns ett godtagbart syfte för straffbarhet för sådana gärningar och proportionalitetsprincipen överträds inte i regleringen. Straffbestämmelserna kan även anses vara proportionella och nödvändiga för att skydda de bakomliggande skyddsintressena, såsom miljöförstöring och människans hälsa. Regleringen är även förenlig med ultima ratio-principen, eftersom försummelser som är mindre klandervärda föreslås att omfattas av den administrativa försummelseavgiften.

Blankostraffregleringen

Det faktiska innehållet i det straffbara beteendet i den föreslagna straffbestämmelsen har sitt ursprung i direkt tillämpliga EU-förordningar, vars innehåll i princip inte får upprepas i nationell lagstiftning. Grundlagsutskottets förutsättningar för blankostraffregleringen kräver att hänvisningskedjorna i anknytning till det straffbara beteendet är sömlösa. Om innehållet i ett straffbart beteende har sitt ursprung i en EU-förordning, ska den nationella straffbestämmelsen innehålla en hänvisning uttryckligen till den förordning som utfärdats om detta i EU. I enlighet

med riksdagens lagutskotts praxis tillgodoses kraven i den straffrättsliga legalitetsprincipen i en sådan situation bäst av reglering som innehåller en hänvisning till EU-rättsakterna på artikelnivå (LaUB 34/2018 rd, s. 8–9 och LaUB 7/2020 rd, s. 6). Dessutom har man förutsatt att man i den nationella straffrättsliga regleringen inkluderar en karakterisering av de gärningar som föreskrivs som straffbara, det vill säga att man i bestämmelsen närmare beskriver gärningssätten och rekviselementen för brottet (GrUU 53/2018 rd, LaUB 34/2018 rd, s. 8–9 och LaUB rd 7/2020 rd, s. 6–7). Då införs en tillräckligt saklig karakterisering i den nationella straffrättsliga regleringen.

De föreslagna bestämmelserna om straffpåföljder innehåller en specifikation av överträdelserna genom en exakt hänvisning till artiklarna i batteriförordningen och avfallstransportförordningen och en beskrivning av de gärningar för vars överträdelse en straffpåföljd kan dömas ut. I fråga om batteriförordningen redogör den föreslagna bestämmelsen dessutom för vems skyldigheter överträdelsen handlar om. Vidare specificeras i bestämmelsen att det handlar uttryckligen om verksamhet i strid med vissa förbud och skyldigheter. Den föreslagna bestämmelsen innehåller föreskrifter om brottsbeskrivningen, tillräckligheten, brottsrubriken och straffbarheten. Utifrån ordalydelsen i de föreslagna bestämmelserna är det således möjligt att förutsäga vilken gärning eller försummelse som är straffbar. Regleringen är inte problematisk med tanke på 8 § i grundlagen och den uppfyller de kriterier som fastställs för blankoreglering.

Det föreslås att 48 § kap. 1 §, så som för närvarande, innehåller en hänvisning till en gärning i strid med avfallstransportförordningen. Även denna hänvisning handlar om en blankostraffbestämmelse. Bestämmelsen innehåller en materiell karakterisering av allmän natur av den gärning som kriminaliseras, vilken är export av avfall från Finland, import av avfall till Finland eller transitering av avfall via Finland i strid med avfallstransportförordningen. Avfallstransportförordningen innehåller en detaljerad definition av en hurudan gärning i strid med förordningen som utgör en olaglig avfallstransport. Denna definition i förordningen innehåller antingen tydliga karakteriseringar av en olaglig gärning (såsom förfarande utan godkännande av myndigheten) eller hänvisningar till artiklarna med närmare bestämmelser om hurudan avfallstransport som är förbjuden. Bestämmelserna med import- och exportförbud i förordningen är tillräckligt tydliga och i dessa nämns redan i allmänhet på rubriknivå om bestämmelsen innehåller ett förbud. Förordningen innehåller även andra förbud, som inte fastställts som olagliga avfallstransporter. Ett sådant är till exempel artikel 19 i förordningen, där uppblandning av avfall med annat avfall, andra föremål eller andra ämnen förbjuds. Även överträdelse av sådana andra förbud kan leda till en risk för miljön eller människans hälsa och överträdelse av förbuden omfattas av straffbestämmelsen.

Internationella avfallstransporter handlar om yrkesmässig verksamhet. För att internationella avfallstransporter ska kunna göras, ska en verksamhetsutövare vara väl insatt i innehållet i avfallstransportförordningen. Den materiella hänvisningen till avfallstransportförordningen i strafflagen kan anses vara en tillräckligt saklig karakterisering av en gärning som kriminaliseras. Även förordningen kan anses innehålla tillräckligt tydliga och exakt avgränsade bestämmelser om förbjuden verksamhet och utifrån dessa kan ett företag som idkar avfallstransport och som satt sig in i regleringen bedöma hurudan verksamhet som är förbjuden och som kan leda till ett straff. Det är möjligt att anse att godtagbara grunder för användning av blankostrafftekniken föreligger och den föreslagna regleringen innehåller en tillräckligt saklig karakterisering av en straffbar gärning.

Försumelseavgift

Förslaget innehåller sanktionering genom den försumelseavgift som föreskrivs i 131 § i avfallsförordningen av försummelse av vissa skyldigheter som föreskrivits i batteriförordningen

för producenter eller producentsammanslutningar och vissa skyldigheter enligt avfallstransportförordningen och andra gärningar med vilka regleringen i den förordningen kan överträdas.

Försummelseavgiften i avfallslagen är till sin natur en sanktionslik administrativ påföljd. De grundläggande fri- och rättigheterna och de allmänna förutsättningarna för inskränkningar i dem ska beaktas också i bestämmelser som gäller administrativa påföljder. Sådana är bland annat kraven på lagstiftningens acceptabilitet och proportionalitet. I enlighet med kravet på godtagbarhet för en begränsning av de grundläggande fri- och rättigheterna förutsätter administrativa sanktioner därför vägande samhälleliga skäl och godtagbara grunder med tanke på de grundläggande friheterna och rättigheterna (GrUU 23/1997 rd, s. 2/II). I sak har utskottet jämfört en ekonomisk påföljd av straffkaraktär med en straffrättslig påföljd (GrUU 12/2019 rd s. 7–8, GrUU 9/2018 rd, s. 2). I grundlagsutskottets praxis har det ansetts att även om de krav på exakthet i regleringen vilka följer av den straffrättsliga legalitetsprincipen enligt 8 § i grundlagen inte i sig hänför sig till reglering kring administrativa påföljder, kan det allmänna kravet på exakthet ändå inte förbigås i ett sammanhang som detta (till exempel GrUU 9/2018 rd, s. 3, GrUU 39/2017 rd, s. 3, GrUU 2/2017 rd, s. 5, GrUU 15/2016 rd, s. 5, GrUU 10/2016 rd, s. 7 och GrUU 57/2010 rd, s. 2/II). Gärningar och försummelser för vilka det kan utfärdas sanktioner ska dessutom beskrivas i lag för att kunna slås fast (GrUU 60/2010 rd, GrUU 57/2010 rd, GrUU 11/2009 rd, GrUU 12/2006 rd). Dessutom måste påföljdssystemet genomgående uppfylla proportionalitetskravet (GrUU 56/2014 rd, GrUU 16/2013 rd och GrUU 23/1997 rd). När bestämmelser om sanktioner införs ska det fästas särskild vikt vid avgränsningen av bestämmelserna och vid rättsskyddet för dem som sanktionerna gäller (GrUU 49/2017 rd).

Försummelseavgiften gäller försummelse av de skyldigheter som föreskrivits för en producent eller distributör av separat specificerade ackumulatorer eller batterier. Det föreslås inte att en försummelseavgift påförs för överträdelse av sådana bestämmelser i batteriförordningen som är förknippade med öppna eller kvalitativa kriterier. På grund av detta föreslås inte att försummelseavgiften omfattar överträdelse av till exempel sådana skyldigheter som inte reglerats tillräckligt noggrant i batteriförordningen eller i den nationella lagstiftningen. Dessutom innehåller flera artiklar i batteriförordningen befogenheter att anta genomförandeakter eller delegerade akter med vilka skyldigheterna i batteriförordningen preciseras.

Det föreslås även att överträdelse av skyldigheterna i avfallstransportförordningen omfattas av försummelseavgiften. Gärningarna är sådana som i fråga om klandervärdhet är lindrigare än de gärningar som föreslås att införas i straffbestämmelsen. Sådana är försummelse av vissa administrativa skyldigheter, såsom underlåtenhet att lämna in handlingar som gäller vissa skeden av en transport till myndigheten, underlåtenhet att lämna in uppgifter på elektronisk väg och underlåtenhet att fullgöra skyldigheten att underteckna handlingar.

Genom den föreslagna ändringen av 131 § utfärdas på det sätt som legalitetsprincipen förutsätter bestämmelser om de gärningar och försummelser som kan ligga till grund för påförande av en försummelseavgift. Syftet med försummelseavgiften är att säkerställa att producenterna och producentsammanslutningarna samt de aktörer som deltar i avfallstransporter iakttar bestämmelserna i EU-förordningarna. Regleringen kring avgifter har en allmänt förhindrande konsekvens. En försummelseavgift enligt förslaget kan påföras en producent eller producentsammanslutning som överträder de i batteriförordningen föreskrivna skyldigheterna att registrera sig eller lämna uppgifter till en myndighet. De nämnda artikelpunkterna i batteriförordningen motsvarar i fråga om innehåll bestämmelserna i avfallslagen, vilka reglerar en producentsammanslutnings skyldighet att göra en ansökan om godkännande i producentregistret och föra bok över och överlämna uppgifter till den behöriga myndigheten.

Således är det motiverat att foga överträdelse av motsvarande skyldigheter i batteriförordningen till försummelseavgiften. Försummelseavgiften är en godtagbar och proportionell påföljd, med beaktande av skyddsintresset. Överträdelse av de nämnda bestämmelserna orsakar inte någon direkt fara för liv och hälsa, varför överträdelsernas art inte absolut förutsätter någon straffrättslig påföljd. Syftet med försummelseavgiften är att säkerställa att de bestämmelser som ligger till grund för påförandet av dessa iakttas och att de skyldigheter som fastställts för att utöva verksamhet fullgörs. De föreslagna försummelseavgifterna kan anses vara nödvändiga och proportionella.

De föreslagna bestämmelserna om försummelseavgiften innehåller en specifikation av överträdelserna genom en hänvisning till artiklarna i batteriförordningen och avfallstransportförordningen och en beskrivning av de gärningar för vars överträdelse en försummelseavgift kan påföras. De föreslagna bestämmelserna redogör för vilken skyldighet det handlar om och i fråga om batteriförordningen även vems skyldighet det handlar om. Utifrån ordalydelsen i de föreslagna bestämmelserna är det således möjligt att förutsäga vilken gärning eller försummelse som är straffbar, och regleringen är inte problematisk med tanke på 8 § i grundlagen.

Påföljdsavgiften för en leverantör av onlineplattformar

Enligt artiklarna 49.4 och 51.2 d i förordningen om digitala tjänster ska den myndighet som övervakar förordningen ha behörighet att förordna eller begära att den rättsliga myndigheten förordnar en påföljdsavgift för en leverantör av onlineplattformar på grund av bristande efterlevnad av förordningen. I förordningen om digitala tjänster specificeras inte för vilken förordnings skyldigheter en eventuell påföljdsavgift ska påföras vid överträdelse, men utgångspunkten i förordningen är att bristande efterlevnad av alla skyldigheter i förordningen ska förenas med en påföljdsavgift som påförs enligt prövning.

Enligt förslaget fogas en sådan påföljdsavgift enligt prövning vilken avses i artiklarna 50 och 51 i förordningen om digitala tjänster och i lagen om tillsyn över förmedlingstjänster på nätet för situationer med överträdelse av skyldigheterna för leverantörer av onlineplattformar enligt artikel 62.6 i batteriförordningen. Enligt förslaget innehåller lagen om tillsyn över förmedlingstjänster på nätet bestämmelser om påföljdsavgiften. Enligt propositionen kan Transport- och kommunikationsverket påföra en påföljdsavgift för en leverantör av onlineplattformar, som gör det möjligt för konsumenter att ingå distansavtal med producenter och som uppsåtligt eller av oaktsamhet försummar skyldigheten att, för att uppfylla kraven i artikel 30.1 i förordningen om digitala tjänster, erhålla den information från producenterna som anges i artikel 62.6 i batteriförordningen innan dessa får tillgång till leverantörens onlineplattform.

Genom den föreslagna ändringen av 17 § utfärdas på det sätt som legalitetsprincipen förutsätter bestämmelser om de gärningar och försummelser som kan ligga till grund för påförande av en eventuell försummelseavgift. I förslaget specificeras de skyldigheter som i batteriförordningen föreskrivs för en leverantör av onlineplattformar och som omfattas av påföljdsavgiften. De övriga grunderna för påförande av en påföljdsavgift framgår tydligt av lagen, eftersom man i påförandet av en påföljdsavgift iakttar bestämmelserna om påföljdsavgiftens storlek (18 §), avstående från påföljdsavgift (19 §) och preskription av rätten att påföra påföljdsavgift (21 §) i 3 kap. i lagen om tillsyn över förmedlingstjänster på nätet.

Utifrån ordalydelsen i bestämmelsen är det således möjligt att förutse vilken gärning eller försummelse som är straffbar, och regleringen är inte problematisk med tanke på 8 § i grundlagen.

Enligt förslaget innehåller lagen om tillsyn över förmedlingstjänster på nätet bestämmelser om tillsynen av de skyldigheter som föreskrivits för en leverantör av onlineplattformar och om påföljdsavgifterna. Enligt propositionen övervakar Transport- och kommunikationsverket att de skyldigheter som föreskrivs i artikel 62.6 i batteriförordningen iakttas med de befogenheter som föreskrivits för det i lagen om tillsyn över förmedlingstjänster på nätet. I tillsynen har Transport- och kommunikationsverket tillgång till alla undersökningsförfaranden för myndigheter och tillsynsbefogenheter enligt 2 kap. i lagen och de administrativa påföljder som föreskrivs i 3 kap., inklusive en påföljdsavgift. Då lagen om tillsyn över förmedlingstjänster på nätet innehåller bestämmelser om såväl myndighetens befogenheter som påföljderna, är befogenheterna och påföljderna tydliga och förutsägbara.

12.4 Skyddet för privatlivet

Propositionen omfattar reglering som gäller informationssystem. Enligt förslaget behandlas personuppgifter i informationssystemen och regleringen ska därför bedömas med tanke på skyddet för privatlivet och skyddet för personuppgifter enligt 10 § i grundlagen samt den allmänna dataskyddsförordningen. Enligt 10 § i grundlagen är vars och ens privatliv, heder och hemfrid tryggade. Närmare bestämmelser om skyddet för personuppgifter utfärdas genom lag. I 117 d § i propositionen ingår ett förslag om att aktörer som gör internationella avfallstransporter åläggs att använda det avfallstransportsystem som administreras av Finlands miljöcentral då de överlämnar uppgifter till det EU-centralsystem som kommissionen är på väg att grunda.

Enligt grundlagsutskottets senaste utlåtandep Praxis ska tillgodoseende av skyddet för personuppgifter i första hand garanteras med stöd av Europaparlamentets och rådet förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (den allmänna dataskyddsförordningen) och den nationella allmänna lag som kompletterar den (GrUU 14/2018 rd). Enligt grundlagsutskottet ska man förhålla sig restriktivt till utfärdande av nationell speciallagstiftning med tanke på regleringens tydlighet och begränsa bestämmelserna till endast det som är nödvändigt (GrUU 14/2018 rd, s. 3–5). Behovet av speciallagstiftning i enlighet med det riskbaserade synsätt som krävs i den allmänna dataskyddsförordningen måste också bedömas utifrån de hot och risker som behandlingen av personuppgifter orsakar. Ju större risk fysiska personers rättigheter och friheter utsätts för på grund av behandlingen, desto mer motiverat är det med mer detaljerade bestämmelser (GrUU 14/2018 rd, s. 5, GrUU 13/2017 rd, s. 5 och GrUU 3/2017 rd, s. 5).

Finlands miljöcentral är personuppgiftsansvarig för personuppgifter som gäller avfallstransporter i enlighet med 142 § i avfallslagen. Rätten att behandla personuppgifter baserar sig på artikel 6.1 c i den allmänna dataskyddsförordningen, enligt vilken behandling av personuppgifter är lagenligt, om den är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige, och på artikel 6.1 e, enligt vilken behandling är lagenlig om den är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning. Finlands miljöcentral kan överlåta uppgifter som anknyter till avfallstransporter utifrån de förutsättningar som föreskrivs i 143 b § och 146 §. Dessa paragrafer innehåller bestämmelser om utlämnande av uppgifter till den nationella myndigheterna. Överföringen av uppgifter från informationssystemet vid Finlands miljöcentral till EU:s centralsystem handlar om utlämnande av uppgifter. Utlämnandet av uppgifter till myndigheterna i andra medlemsstater och tillgängliggörandet av uppgifter för de myndigheter som gör kontroller baserar sig på artiklarna 5 och 18 i avfallstransportförordningen, där skyldigheten att lämna ut uppgifter innehåller av den som gör en anmälan och den som arrangerar transporten. Handlingar som gäller avfallstransporter omfattar personuppgifter,

såsom namnuppgifter om kontaktpersoner hos de företag som deltar i avfallstransporten. Personuppgifterna innehåller inte sådana särskilda kategorier av personuppgifter som avses i artikel 9 i den allmänna dataskyddsförordningen. För närvarande bereder kommissionen en genomförandeakt som innehåller en närmare definition av de tekniska och organisatoriska förutsättningarna och säkerhetsaspekterna, informationshanteringen och konfidentialiteten för att genomföra utbyte av uppgifter mellan de nationella systemen och EU:s centralsystem. I enlighet med avfallstransportförordningen beaktas artikel 27 i den allmänna dataskyddsförordningen i genomförandeakten. Det utkast till genomförandeakt som är under beredning innehåller bestämmelser om bland annat förvaringstiderna för personuppgifter och förtroligheten i behandlingen av personuppgifter. Inga problem som gäller skyddet för personuppgifter har identifierats i regleringen.

12.5 Bemyndiganden att utfärda förordning

Bemyndigandena att utfärda nationella bestämmelser som anknyter till propositionen om genomförande av batteriförordningen och ändringen av WEEE-direktivet baserar sig på 10 § i avfallslagen, enligt vilken närmare bestämmelser om följande i 9 § 1 och 2 mom. föreskrivna produktions- och produktkrav och i 9 § 4 mom. avsedda förbud, begränsningar eller villkor som riktar sig till dem som tillverkar produkter, släpper ut dem på marknaden och distribuerar dem får utfärdas genom förordning av statsrådet: 1) produktmärkning eller information och upplysningar om märkningen, 2) förbud mot, begränsning av eller villkor för tillverkning, utsläppande på marknaden, utförelse eller användning av en produkt som avses i 9 § 4 mom., 3) möjligheterna att återvinna och återanvända produkten och nödvändiga skyldigheter som gäller detta, 4) lämnande till myndigheterna av sådana upplysningar om verksamheten, produkten eller det avfall som produkten ger upphov till som behövs för tillsynen, 5) förebyggande av att produkten ger upphov till nedskräpning, 6) sådana andra förbud eller krav som kan jämföras med dem som avses i 1–5 punkten och som behövs för genomförande av Europeiska unionens relevanta rättsakter och gäller verksamhet eller produkter, tillsynen över att förbuden eller kraven efterlevs och den tillhörande skyldigheten att lämna information.

12.6 Ålands behörighet

Enligt 18 § 10 punkten i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) hör ärenden som gäller natur- och miljövård till lagstiftningsbehörigheten för landskapet Åland. Detta omfattar även till exempel avfallshantering, avfallshantering av ackumulatorer och batterier samt elektriska och elektroniska apparater och producentansvar samt regleringen kring kostnadsansvaret för producenter. I fråga om internationella avfallstransporter är Finlands miljöcentral den behöriga myndighet som avses i avfallstransportförordningen i Finland, vilken övervakar att bestämmelserna om internationella avfallstransporter iakttas. Behörigheten gäller även för Åland.

Utifrån ovan angivna grunder anses propositionen stå i samklang med grundlagen och förslaget kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan och eftersom batteriförordningen, avfallstransportförordningen och WEEE-direktivet innehåller bestämmelser som enligt förslaget kompletteras och genomförs genom lag, föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av avfallslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i avfallslagen (646/2011) 2 § 5 mom. samt 109, 113 och 114 §, av dem 2 § 5 mom.
sådant det lyder i lag 1068/2024,

ändras 6 § 1 mom. 29 punkten, 22 § 3 och 4 mom., 47 § 2 mom., 48 § 1 mom. 4 punkten, 48 b § 5 mom., 49 § 1 mom., 51 § 1 mom., 52 § 2 mom., 53 §, 53 a § 1 mom., 54 § 1 mom., 56, 57 och 61 §, 63 § 1 mom., 63 a § 2 mom., 64 § 1 mom., 66 §, 66 a § 1 mom. 2 punkten, 66 b § 1 mom., 101 § 2 mom., 102 § 3 mom., 103 §, 107 § 1 mom., 108 § 1 mom., 110 och 111 §, 112 § 1 mom., 115 § 2 mom., 116, 117 a och 117 b §, 119 § 1 mom., det inledande stycket i 122 § 1 mom., 122 § 1 mom. 3 punkten, 122 § 3 mom., 124 § 3 mom., 126 § 1 mom. 1 punkten, 128 § 1 punkten, 131 § 1 mom., 131 § 2 mom. 1, 8 och 9 punkten, 142 § 1 mom. 1 punkten, 145 § 1 mom., 147 § 2 mom. 21, 22, 24 och 25 punkten samt bilagan,

av dem 6 § 1 mom. 29 punkten, 48 § 1 mom. 4 punkten, 53 a § 1 mom. och 66 a § 1 mom. 2 punkten sådana de lyder i lag 1096/2022, 22 § 3 mom. och 126 § 1 mom. 1 punkten sådana de lyder i lag 757/2018, 22 § 4 mom., 64 § 1 mom., 107 § 1 mom., 122 § 3 mom., 128 § 1 punkten och 142 § 1 mom. 1 punkten sådana de lyder i lag 799/2025, 47 § 2 mom., 54 § 1 mom., 63 § 1 mom., 63 a § 2 mom., 66 §, 66 b § 1 mom., 117 b §, 119 § 1 mom., det inledande stycket i 122 § 1 mom., 122 § 1 mom. 3 punkten, 131 § 1 mom., 131 § 2 mom. 8 punkten samt 147 § 2 mom. 21 och 22 punkten sådana de lyder i lag 714/2021, 48 b § 5 mom., 51 § 1 mom. och bilagan, sådana de lyder i lag 1402/2025, 53 och 56 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 410/2014, 61 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 799/2025, 101 § 2 mom. sådant det lyder i lag 494/2022, 102 § 3 mom. sådant det lyder i lag 410/2014, 103 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 410/2014 och 799/2025, 108 § 1 mom. sådant det lyder i lag 626/2017, 117 a § sådan den lyder i lagarna 410/2014 och 1518/2015, 124 § 3 mom. och 145 § 1 mom. sådana de lyder i lag 834/2017, 147 § 2 mom. 24 och 25 punkten sådana de lyder i lag 1120/2024, samt

fogas till lagen en ny 16 a §, till 46 §, sådan den lyder i lag 714/2021, ett nytt 3 mom., till 55 §, sådan den lyder i lag 1096/2022, ett nytt 2 mom., till 66 a §, sådan den lyder i lagarna 714/2021 och 1096/2022, ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., till lagen en ny 117 d § och till 147 § 2 mom., sådant det lyder i lagarna 714/2021 och 1120/2024, nya 21 a, 21 b och 26 punkter samt till lagen nya bilagor 2 och 3 som följer:

6 §

Övriga definitioner

I denna lag avses med

29) *internationell avfallstransport* sådan transport av avfall som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1157 om transport av avfall, om ändring av förordningarna (EU) nr 1257/2013 och (EU) 2020/1056 och om upphävande av förordning (EG) nr 1013/2006, nedan *avfallstransportförordningen*, när transporten sker från Finland till ett annat land eller från ett annat land till Finland och när avfall transporteras via Finland,

16 a §

Språkkrav som gäller märkning av och bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter för ackumulatorer och batterier samt handlingar

De bruksanvisningar, säkerhetsföreskrifter och handlingar som avses i artikel 38.1 a och 38.7, artikel 41.2 c och 41.3 och artiklarna 42.2 c och 74.1 i batteriförordningen ska lämnas åtminstone på finska och svenska. Den information och de handlingar som avses i artiklarna 18.2, 38.10, 41.8 och 42.6 i den förordningen ska finnas på finska eller svenska, eller på något annat språk som godtas av marknadskontrollmyndigheten.

22 §

Statliga myndigheter

Finlands miljöcentral är den behöriga myndighet som avses i avfallstransportförordningen och ansvarar för samarbetet med andra behöriga myndigheter vid övervakning av internationella avfallstransporter. Finlands miljöcentral agerar också som myndighet i efterlevnadsgruppen för avfallstransporter enligt avfallstransportförordningen. Finlands miljöcentral är dessutom behörig myndighet enligt kvicksilverförordningen, till den del det inte är fråga om den myndighet som avses i artikel 8.3 i den förordningen.

Tillstånds- och tillsynsverket ska i egenskap av riksomfattande myndighet styra och främja fullgörandet av de uppgifter gällande producentansvar som avses i denna lag och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den samt i batteriförordningen.

46 §

Producentens ansvar för avfallshantering och dess kostnader

Bestämmelser om producentens ansvar för kostnaderna för avfallshantering av ackumulatorer och batterier finns dessutom i artikel 56.4 och 56.5 i batteriförordningen.

47 §

Producentens företrädesrätt att ordna avfallshantering

Trots det som föreskrivs i 1 mom. får andra aktörer än producenter tillhandahålla tjänster med anknytning till återanvändning av produkter eller förberedelse för återanvändning. I fråga om ackumulatorer och batterier får andra aktörer än producenter endast tillhandahålla tjänster med anknytning till återanvändning av produkten.

48 §

Produkter och producenter som omfattas av producentansvaret

Producentansvaret omfattar följande produkter, oberoende av försäljningssättet, och producenter som yrkesmässigt släpper ut dem på marknaden eller säljer dem genom distansförsäljning direkt till användare:

4) batterier och ackumulatorer inklusive batterier och ackumulatorer som ingår i elektriska och elektroniska produkter, fordon eller andra produkter, när producenten är en sådan producent som avses i artikel 3.1.47 eller artikel 56.2 i batteriförordningen,

48 b §

Producentens kostnadsansvar för vissa kommunala avfallshanterings- och uppställningsåtgärder

Producenter av i bilaga 1 avsedda förpackningar som hör till plastprodukter för engångsbruk samt producenter av muggar som säljs tomma till slutanvändarna och som hör till plastprodukter för engångsbruk ska utöver producentansvaret enligt 46 § 1 mom. dessutom ersätta kommunerna för de kostnader som orsakas av att

1) ordna insamling, transport och hantering av avfall för att förhindra nedskräpning som orsakas av dessa produkter,

2) städa upp efter nedskräpning som orsakas av dessa produkter samt av att transportera och behandla det uppstädade skräpet.

49 §

Mottagning och transport av kasserade produkter

Producenten ska ordna mottagningsplatser för kasserade produkter så att produkterna kostnadsfritt och utan svårighet kan överlämnas till en sådan mottagningsplats. När antalet mottagningsplatser som behövs fastställs områdesvis ska hänsyn tas till typen och den förväntade mängden av samt beskaffenheten hos de kasserade produkter som lämnas till mottagningsplatserna och till den miljöpåverkan och de kostnader som mottagningen och transporten ger upphov till. Antalet kan variera för olika produktgrupper och områden. Bestämmelser om insamling av förbrukade ackumulatorer och batterier finns i artiklarna 59–61 i batteriförordningen. Närmare bestämmelser om antalet mottagningsplatser får utfärdas genom förordning av statsrådet.

51 §

Producentens informations- och rådgivningsskyldighet

Producenten ska informera om var mottagningsplatserna för kasserade produkter finns och om deras öppettider, de slag av avfall som tas emot där och annat som behövs för att mottagningen ska fungera. Producenten ska dessutom informera och ge råd om åtgärder som gäller minskande av avfallens mängd och skadlighet, återanvändning och förberedelse för återanvändning, om konsekvenserna av nedskräpning och om förhindrande av nedskräpning samt vid behov om de återanvändbara alternativ som finns för en produkt. Informationen och rådgivningen kan vara olika i fråga om olika produktgrupper. Producenten ska vid behov ordna informations- och rådgivningen tillsammans med kommunen och andra aktörer inom avfallshanteringen. Producentens informations- och rådgivningsskyldighet gäller inte i 48 § 1

mom. 10 och 12 punkten avsedda producenter. Bestämmelser om lämnande av information om förebyggande av att ackumulatorer och batterier blir avfall och hantering av förbrukade ackumulatorer och batterier finns dessutom i artikel 74 i batteriförordningen.

52 §

Åtgärder för att främja återanvändning

För att främja återanvändning ska producenten i den utsträckning det är möjligt se till att produktinnehavarna och andra aktörer som ordnar avfallshanteringen av kasserade produkter får behövlig information om möjligheterna att återanvända produkterna och produktdelarna, om demonteringen och om var i produkten farliga ämnen och delar finns. Bestämmelser om lämnande av information om ackumulatorers och batteriers hälsotillstånd och förväntade livslängd finns dessutom i artikel 14 i batteriförordningen och bestämmelser om lämnande av information om åtgärder för att förebygga att batterier blir avfall och om hantering av förbrukade batterier finns i artikel 74.1 a i den förordningen.

53 §

Undantag från producentens kostnadsansvar i fråga om vissa produkter

Med avvikelse från 46 § svarar en producent av elektriska och elektroniska produkter inte för

- 1) kostnaderna för avfallshantering av andra elektriska och elektroniska produkter än sådana som används i hushåll, som har släppts ut på marknaden före den 14 augusti 2005 och som hör till kategorierna i bilaga 2, om inte produkten ersätts med en ny motsvarande produkt eller en produkt med samma användningsändamål,

- 2) kostnaderna för avfallshantering av solcellspaneler som släppts ut på marknaden före den 13 augusti 2012, och inte heller

- 3) kostnaderna för avfallshantering av sådana elektriska och elektroniska produkter som har släppts ut på marknaden före den 15 augusti 2018 och som hör till kategorierna i bilaga 3, under förutsättning att de nämnda produkterna inte ingår i de kategorier som avses i bilaga 2.

Producenten ska på sina mottagningsplatser ta emot alla de produkter som avses i 1 mom. och som hör till producentens verksamhetsområde. Producenten får då hos den sista innehavaren av en kasserad produkt ta ut en skälig avgift för ordnandet av avfallshanteringen.

Producenten och innehavaren av en annan elektrisk eller elektronisk produkt än en sådan som används i hushåll får komma överens om en annan fördelning av kostnaderna för avfallshanteringen än den som anges i denna paragraf oberoende av när produkten har släppts ut på marknaden.

53 a §

Producentens egenkontroll

Producenten ska regelbundet och systematiskt övervaka att skyldigheterna enligt detta kapitel fullgörs och utveckla tillförlitligheten hos informationen om detta (*egenkontroll*). Till stöd för egenkontrollen ska vid behov en oberoende och yrkeskunnig person ges i uppdrag att genomföra regelbundna granskningar. Producenten ska göra upp en skriftlig plan för egenkontrollen, som ska fogas till den ansökan om godkännande för anteckning i producentregistret som avses i 101 §. Bestämmelser om egenkontroll i fråga om ackumulatorer och batterier finns dessutom i artikel 58.5 i batteriförordningen.

54 §

Producentens bokförings- och uppgiftsskyldighet

Producenten ska föra bok enligt produktkategori över typen och mängden av samt egenskaperna hos de produkter som producenten släppt ut på marknaden och de kasserade produkter som producenten tagit emot samt det avfall som dessa produkter gett upphov till, liksom över de andra med dessa jämförbara omständigheter som behövs för tillsynen över att denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den följs. I bokföringen ska dessutom vid behov enligt leveransplats specificeras de produkter och det avfall som förts till återanvändning, förberedelse för återanvändning, materialåtervinning, annan återvinning och bortskaffande. Bokföringen ska innehålla motsvarande uppgifter också om delar av sådana fordon som avses i 48 § 1 mom. 2 punkten och komponenter till sådana elektriska och elektroniska produkter som avses i 48 § 1 mom. 3 punkten och om det avfall som dessa gett upphov till samt om kasserade produkter och avfall som förts ut till ett annat land. Bestämmelser om bokförings- och uppgiftsskyldigheten för producenter av ackumulatorer och batterier finns i artikel 75 i batteriförordningen.

55 §

Säkerställande av att en producent är registrerad

Bestämmelser om de skyldigheter för distributörer av ackumulatorer och batterier som avses i denna paragraf finns i artikel 42.2 i batteriförordningen och bestämmelser om skyldigheterna för leverantörer av onlineplattformar i artikel 62.6 i batteriförordningen. Om tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna om skyldigheter i artikel 62.6 i batteriförordningen föreskrivs i lagen om tillsyn över förmedlingstjänster på nätet (18/2024).

56 §

Distributörens mottagningskyldighet

Distributören ska på sitt försäljningsställe kostnadsfritt ta emot följande kasserade produkter av innehavaren:

- 1) sådana elektriska och elektroniska produkter som används i hushåll och i fråga om vilka inga yttre mått överstiger 25 cm och inga krav på köp av en ny produkt får ställas som villkor för mottagning,
- 2) andra än i 1 punkten avsedda elektriska och elektroniska produkter som används i hushåll och i stället för vilka innehavaren köper en ny motsvarande produkt,
- 3) däck till motordrivna och andra fordon och anordningar, om de till sin typ och mängd motsvarar de nya däck som köps.

Bestämmelser om distributörens skyldighet att ta emot kasserade ackumulatorer och batterier finns i artikel 62 i batteriförordningen.

Mottagningskyldigheten enligt 1 mom. 1 punkten gäller dock inte dagligvarubutiker med en butiksyta som understiger 1 000 kvadratmeter och inte heller någon annan butik med en butiksyta som understiger 200 kvadratmeter. Distributören får ordna en mottagning som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten även i försäljningsställets omedelbara närhet.

Distributören ska samla ihop kasserade produkter i partier som är lämpliga för transport. Distributören får överlämna de kasserade produkterna bara till en transportör eller behandlare som handlar för producentens räkning. Distributören ska stå för kostnaderna för den mottagning som han ordnar. En distributör av ackumulatorer och batterier svarar för de kostnader för mottagningen som distributören ordnar och som enligt artiklarna 59.1, 60.4 och 61.3 i batteriförordningen inte hör till producentens ansvar.

57 §

Distributörens informationsskyldighet

Distributören ska på sitt försäljningsställe och i sin övriga marknadsföring informera om möjligheten att lämna in kasserade produkter till distributörens mottagning och ska också bära kostnaderna för informationen. Bestämmelser om distributörens skyldighet att tillhandahålla information om förebyggande av att ackumulatorer och batterier blir avfall och hantering av förbrukade ackumulatorer och batterier finns i artikel 74.4 i batteriförordningen.

61 §

Säkerhet som producenter och producentsammanslutningar avseende vissa produkter ska ställa

Den som producerar elektriska och elektroniska produkter ska ställa sådan säkerhet till förmån för Tillstånds- och tillsynsverket som täcker kostnaderna för mottagning, transport, annan avfallshantering och till dessa anknuten information och för främjande av återanvändning av sådana elektriska och elektroniska produkter som används i hushåll och som producenten släpper ut på marknaden. En producent som hör till en sådan producentsammanslutning som avses i 62 § behöver inte ställa särskild säkerhet.

Producenter eller producentsammanslutningar av ackumulatorer och batterier ska ställa sådan säkerhet till förmån för Tillstånds- och tillsynsverket som täcker kostnaderna för mottagning, transport, annan avfallshantering och till dessa anknuten information och för främjande av återanvändning av sådana ackumulatorer och batterier som producenten eller de producenter som anslutit sig till producentsammanslutningen släpper ut på marknaden.

Godtagbara säkerheter är borgen, försäkring och en pantsatt insättning. Den som ställer säkerheten ska vara ett kreditinstitut, en försäkringsanstalt eller något annat yrkesmässigt finansiellt institut med hemort i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. En ytterligare förutsättning är att Tillstånds- och tillsynsverket på begäran får ta säkerheten i anspråk.

Säkerheten ska vara tillräcklig för att täcka kostnaderna för skötseln av avfallshanteringen med beaktande av verksamhetens omfattning och karaktär och de villkor som meddelats för verksamheten. Den säkerhet som producenten ställt ska täcka den genomsnittliga kostnaden för avfallshanteringen av de produkter som producenten släppt ut på marknaden året före säkerheten ställs och den säkerhet som producentsammanslutningen ställt ska täcka de genomsnittliga kostnaderna under sex månader för de avfallshanteringsåtgärder som sammanslutningen ansvarar för. Säkerhetsbeloppet ska vara minst 10 000 euro.

Tillstånds- och tillsynsverket har rätt att ta säkerheten i anspråk, om producenten eller producentsammanslutningen har konstaterats vara insolvent eller trots uppmaning har försummat att ordna avfallshanteringen eller har underlåtit att iaktta sina övriga skyldigheter som gäller producentansvaret.

Innan säkerheten realiseras ska tillsynsmyndigheten i enlighet med 128 § förelägga verksamhetsutövaren att uppfylla sina skyldigheter och förena föreläggandet med hot om tvångsutförande. Säkerheten kan användas till att täcka kostnader för åtgärder i samband med

tvångsutförande. Tillstånds- och tillsynsverket kan fördela det belopp som erhållits på basis av säkerheten till producenterna och producentsammanslutningarna i förhållande till deras marknadsandelar för anskaffning av avfallshanteringstjänster eller skaffa avfallshanteringstjänsterna själv.

Närmare bestämmelser om uträkning av säkerhetsbeloppet och om tagande av säkerheten i anspråk får utfärdas genom förordning av statsrådet.

63 §

Producentsammanslutningars verksamhet

En producentsammanslutning ska vara en icke-vinstdrivande sammanslutning med syftet att fullgöra producentansvarsskyldigheterna för de producenter som anslutit sig till den. I en producentsammanslutning ska skyldigheterna fördelas rättvist mellan producenterna med beaktande av verksamhetens art och omfattning och så att det inte leder till handelshinder och snedvridning av konkurrensen. Skyldigheten att föra bok och lämna uppgifter ska lindras för sådana producenter som släpper ut små mängder produkter på marknaden, om skyldigheterna annars skulle vara oskäligen för producenterna. Bestämmelser om skyldigheter som gäller verksamheten för producentsammanslutningar för ackumulatorer och batterier finns i artikel 57.2–57.5 i batteriförordningen.

63 a §

Producenternas betalningsandelar och jämkning av dem

När producentsammanslutningen fastställer betalningsandelarna ska den i den mån det är möjligt i fråga om enskilda produkter eller produkt- eller materialgrupper som motsvarar varandra beakta i synnerhet deras hållbarhet och möjligheten att reparera, återanvända och materialåtervinna produkterna samt förekomsten av farliga ämnen. Bestämmelser om jämkning av betalningsandelarna för producenter av ackumulatorer och batterier finns i artiklarna 56.5 och 57.2 i batteriförordningen.

64 §

Tryggande av i producentregistret införda producenters och producentsammanslutningars verksamhet

En producentsammanslutning ska ha tillräckliga ekonomiska resurser att organisera sin verksamhet på behörigt sätt och så att den oavbrutet i minst sex månader kan ansvara för de producentansvarsskyldigheter som överförs till den. För att visa detta ska producentsammanslutningen lämna Tillstånds- och tillsynsverket en redogörelse för tillräckliga ekonomiska arrangemang och en verksamhetsplan för ordnandet av återanvändning och avfallshantering. Redogörelsen och planen ska lämnas årligen eller, om verksamheten förändras väsentligt, inom tre månader från förändringen. En producentsammanslutning för ackumulatorer och batterier ska inkludera det fastställda bokslutet för den senast avslutade räkenskapsperioden och budgeten för den påbörjade räkenskapsperioden i redogörelsen.

66 §

Producersammanslutningens tjänsteupphandling

När en producersammanslutning upphandlar tjänster som hänför sig till återanvändning av produkter och avfallshantering ska den på ett icke-diskriminerande sätt beakta andra ekonomiska aktörer och deras verksamhetsmöjligheter på den berörda marknaden så att handelshinder och snedvridning av konkurrensen undviks. Producersammanslutningen ska i ett allmänt datanät offentliggöra uppgifter om de allmänna principer och förfaranden som iakttas vid dess tjänsteupphandlingar. Bestämmelser om skyldigheter för producersammanslutningar för ackumulatorer och batterier när de upphandlar tjänster som avses i detta moment finns i artikel 57.6 och 57.8 i batteriförordningen.

66 a §

Behörigt ombud för producent eller annan aktör

En aktör som är etablerad i Finland och som genom distansförsäljning säljer produkter som omfattas av producentansvar direkt till användare i en annan stat ska svara för att producentansvarsskyldigheterna fullgörs i staten i fråga. En aktör som säljer följande i 48 § 1 mom. avsedda produkter genom distansförsäljning direkt till användare i en annan medlemsstat i Europeiska unionen ska för fullgörandet av producentansvarsskyldigheterna utse ett i medlemsstaten i fråga etablerat behörigt ombud:

2) i bilaga 1 avsedda förpackningar som hör till plastprodukter för engångsbruk,

Bestämmelser om skyldigheten för producenter av ackumulatorer och batterier och andra aktörer att utse ett behörigt ombud för utökat producentansvar finns i artikel 56.3 i batteriförordningen.

66 b §

Verksamhet som behörigt ombud i Finland

Ett behörigt ombud i Finland ska utses genom en skriftlig fullmakt. Den som utses till behörigt ombud ska i fråga om andra produkter än sådana som säljs direkt genom distansförsäljning informera de producenter och producersammanslutningar som annars hade svarat för producentansvarsskyldigheterna för produkterna i fråga om sin fullmakt och om ändringar i och återkallande av den. Bestämmelser om skyldigheter för behörigt ombud för ackumulatorer och batterier finns dessutom i artikel 55.7 och 55.12 i batteriförordningen.

101 §

Ansökan om godkännande för anteckning i producentregistret

Sökanden och den verksamhet som sökanden bedriver ska specificeras i ansökan. Ansökan ska innehålla de uppgifter om mottagningen och informationen om denna, återanvändningen, återvinningen och den övriga avfallshanteringen av kasserade produkter som behövs för behandling av ansökan och för bedömning av om verksamheten är ändamålsenlig. De som producerar elektriska och elektroniska produkter som används i hushåll samt ackumulatorer och batterier ska dessutom redogöra för den säkerhet som föreskrivs i 61 §. I de ansökningar som

producentsammanslutningar och de som svarar för retursystem för dryckesförpackningar lämnar in ska behövliga uppgifter om avtal, stadgar och andra handlingar ges för att det ska kunna bedömas om verksamheten uppfyller de krav som föreskrivs i denna lag. Det behöriga ombud som avses i 66 b § ska i sin ansökan dessutom lämna uppgifter om fullmaktsgivaren och om de producenter som annars skulle svara för producentansvarsskyldigheterna i fråga om de produkter som fullmakten gäller. Bestämmelser om skyldigheten för producenter av ackumulatorer och batterier att registrera sig i producentregistret finns i artikel 55.2 i batteriförordningen och bestämmelser om innehållet i ansökan om registrering i artikel 55.3 i den förordningen.

102 §

Förutsättningar för godkännande för anteckning i producentregistret

En förutsättning för godkännande av dem som producerar elektriska och elektroniska produkter som används i hushåll samt ackumulatorer och batterier är dessutom att säkerhet enligt 61 § ställs. Bestämmelser om förutsättningar för godkännande av producenter av ackumulatorer och batterier finns dessutom i artikel 58.2 i batteriförordningen.

103 §

Beslut om godkännande för anteckning i producentregistret

Tillstånds- och tillsynsverket ska utan obefogat dröjsmål fatta beslut med anledning av en ansökan om godkännande för anteckning i producentregistret. Det ska bestämmas att beslut om godkännande av producentsammanslutningar och ansvariga för retursystem för dryckesförpackningar för anteckning i registret gäller tills vidare eller för viss tid, beroende på ärendets art. Ett beslut om godkännande av producenter gäller tills vidare. Bestämmelser om godkännande av producenter av ackumulatorer och batterier för anteckning i producentregistret finns dessutom i artikel 55.9 i batteriförordningen.

I beslutet kan det tas in behövliga föreskrifter om hur förutsättningarna för godkännande enligt 102 § och andra i denna lag eller med stöd av den eller i batteriförordningen föreskrivna krav uppfylls samt hur tillsynen över verksamheten utövas. I föreskrifterna kan också nya producenter, producentsammanslutningar och ansvariga för retursystem för dryckesförpackningar, med beaktande av verksamhetens art och omfattning, meddelas successivt strängare skyldigheter och mål för verksamhetens inledningsskede i fråga om mottagning, återanvändning och återvinning av kasserade produkter samt i fråga om retursystemets funktion, tills de skyldigheter och mål som bestämts genom förordning av statsrådet eller batteriförordningen gäller dem fullt ut. Sådana föreskrifter kan meddelas endast om producenten, producentsammanslutningen eller de som svarar för retursystem för dryckesförpackningar genom en avsiktsförklaring som ingåtts med behöriga parter eller motsvarande handlingar i fråga om mottagning, transport och behandling av kasserade produkter tillförlitligt kan visa att verksamheten ordnas så att den uppfyller kraven i statsrådets förordning eller batteriförordningen inom en tid som anges i beslutet.

I beslutet kan det tas in behövliga bestämmelser om säkerhet enligt 61 § och om hur säkerheten ställs. I beslutet kan det bestämmas att producenten eller producentsammanslutningen regelbundet ska bedöma om säkerheten är tillräcklig och årligen lämna en utredning till Tillstånds- och tillsynsverket om att säkerheten är tillräcklig eller, när verksamheten förändras väsentligt, inom tre månader från ändringen. Tillstånds- och tillsynsverket ska vid behov vidta åtgärder för att justera beloppet på säkerheten. Säkerheten ska gälla utan avbrott eller vara

förnyad med jämna mellanrum tills minst sex månader har förflutit från det att producenten eller producentsammanslutningen upphört att vara antecknad i producentregistret. Om säkerhetens giltighet förlängs ska det göras innan säkerhetens giltighetstid går ut. Säkerheten ska ställas till förmån för Tillstånds- och tillsynsverket innan producenten eller producentsammanslutningen kan antecknas i producentregistret.

Tillstånds- och tillsynsverket ska i producentregistret anteckna de väsentliga uppgifter som ingår i ansökan och beslutet.

Närmare bestämmelser om beslutets innehåll får utfärdas genom förordning av statsrådet.

107 §

Återkallande och upphörande av ett godkännande för anteckning i producentregistret

Tillstånds- och tillsynsverket kan återkalla ett godkännande för anteckning i producentregistret, om en producent, en producentsammanslutning eller den ansvarige för ett retursystem för dryckesförpackningar trots skriftlig anmärkning från Tillstånds- och tillsynsverket upprepat försummar en på producentansvaret grundad skyldighet enligt denna lag eller bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den eller batteriförordningen att ordna mottagning, återanvändning, återvinning och annan avfallshantering av en kasserad produkt eller när någon annan förutsättning för godkännande som anges i 102 § inte blir uppfylld trots myndighetens skriftliga anmärkning.

12 kap.

Internationella avfallstransporter och transport av fartyg för nedmontering

108 §

Internationell avfallstransport och transport av fartyg för nedmontering

I fråga om internationella avfallstransporter samt godkännande och övervakning av sådana ska det som föreskrivs i avfallstransportförordningen samt i denna lag och med stöd av den iakttas.

110 §

Transport av avfall till Finland för bortskaffande

Till Finland får, utöver det som föreskrivs i 108 §, avfall transporteras för bortskaffande bara om bortskaffandet av avfall som uppkommer i Finland inte förhindras eller fördröjs till följd av detta.

111 §

Förbud mot internationell avfallstransport efter avgiftsförsummelse

Finlands miljöcentral får förbjuda en internationell avfallstransport, om anmälaren har underlåtit att betala avgiften för behandling av en anmälan eller för övervakning av transporterade partier som påförts av Finlands miljöcentral för en tidigare avfallstransport.

112 §

Tillämpning i vissa situationer av exportförbud enligt avfallstransportförordningen

Finlands miljöcentral får besluta

1) att exportförbudet enligt artikel 39.1 i avfallstransportförordningen i undantagsfall inte gäller en viss typ av avfall som i bilaga V till den förordningen eller i den förteckning över avfall som antagits i enlighet med artikel 7 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG om avfall och om upphävande av vissa direktiv klassificeras som farligt avfall, om anmälaren tillförlitligt visar att avfallet i fråga inte har en enda farlig egenskap,

2) att avfall i undantagsfall kan klassificeras som farligt avfall och exportförbudet enligt artikel 39.1 i avfallstransportförordningen därför tillämpas, även om avfallet inte klassificerats som farligt avfall i bilaga V till den förordningen eller den i 1 punkten i detta moment avsedda förteckningen över avfall eller avfallet nämns i del 1 förteckning B i den bilagan, om avfallet i fråga har någon farliga egenskap.

115 §

Ändring och återkallande av beslut om godkännande av en internationell avfallstransport och beslut om förhandsgodkännande av en återvinningsanläggning

Ett beslut om godkännande av en internationell avfallstransport kan återkallas, när någon av de förutsättningar för transport som anges i avfallstransportförordningen eller i denna lag inte längre uppfylls.

116 §

Säkerhet för internationell avfallstransport

Som säkerhet i enlighet med artikel 7 i avfallstransportförordningen godkänns borgen, försäkring och en pantsatt insättning. Den som ställer säkerheten ska vara ett kreditinstitut, en försäkringsanstalt eller något annat yrkesmässigt finansiellt institut med hemort i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Säkerheten ska gälla tills vidare.

117 a §

Särskilda bestämmelser om begagnade elektriska och elektroniska produkter samt om begagnade ackumulatorer och batterier

Om man har för avsikt att transportera en begagnad elektrisk eller elektronisk produkt till ett annat land som en produkt och inte som avfall, ska produktinnehavaren påvisa att klassificeringen är korrekt genom att visa upp en räkning eller ett avtal i fråga om försäljning av produkten eller överföring av äganderätten, ett testcertifikat, en fraktsedel eller motsvarande intyg, en utredning eller ett dokument som gäller produktens skick eller kvalitet, samt genom att lägga fram bevis på att produkten skyddats mot skador på ett ändamålsenligt sätt under transporten. Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om bevis, testmetoder, testresultat, utredningar och andra uppgifter som behövs för att en begagnad elektrisk och elektronisk produkt ska klassificeras som produkt samt om tillräckliga åtgärder för

att skydda produkten mot skador. De uppgifter och åtgärder som krävs kan variera enligt produkttyp, användargrupp eller ändamål.

Om bevis som avses i 1 mom. på att en begagnad elektrisk eller elektronisk produkt ska klassificeras som en produkt inte kan läggas fram, ska produkten betraktas som avfall och en transport av den till ett annat land som olaglig transport enligt avfallstransportförordningen.

Bestämmelser om framläggande av behövliga bevis för att begagnade elektriska och elektroniska produkter inte är avfall finns dessutom i artikel 61.2–61.6 i avfallstransportförordningen.

Bestämmelser om internationella transporter av förbrukade ackumulatorer och batterier finns i artikel 72 i batteriförordningen och bestämmelser om förberedelse för återanvändning eller förberedelse för ändamålsändring av förbrukade ackumulatorer och batterier för lätta transportmedel, förbrukade industribatterier och förbrukade elfordonsbatterier finns i artikel 73 i den förordningen.

117 b §

Påvisande av lämplighet och ackreditering vid transport av avfall till stater utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Den som transporterar avfall till en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet för behandling ska i enlighet med avfallstransportförordningen kunna visa att behandlingen av avfallet och behandlingen av det restavfall som genererats genom behandlingen utanför det ekonomiska samarbetsområdet uppfyller kraven i den förordningen och sker under förhållanden som motsvarar kraven i Europeiska unionens lagstiftning om människors hälsa och miljön.

I Finland ansvarar ackrediteringstjänsten FINAS för den ackreditering som avses i artikel 46 i avfallstransportförordningen.

117 d §

Lämnande av information om internationella avfallstransporter

En aktör som utför internationella avfallstransporter ska vid lämnandet av information enligt artikel 27.1 i avfallstransportförordningen till det EU:s centrala system som avses i artikel 27.3 i den förordningen använda det register över internationella avfallstransporter som Finlands miljöcentral för med stöd av 142 § 1 mom. 1 punkten i denna lag.

119 §

Uppgifter som ska ingå i bokföringen och behandlingen av dem

Den bokföring som avses i 118 § 1 mom. ska i överensstämmelse med verksamhetens karaktär inbegripa uppgifter om typ, beskaffenhet, mängd, ursprung och leveransplats i fråga om det avfall som uppkommit, insamlats, transporterats, förmedlats eller behandlats och om avfallstransporten och avfallsbehandlingen. Bokföringen ska också inbegripa uppgifter om mängden av avfall som uppkommit i verksamhet som avses i 118 § 1 mom. 1 punkten i förhållande till verksamhetens omfattning uttryckt som omsättning, antalet arbetstagare eller på något motsvarande sätt (*specifik avfallsmängd*). Bokföringen över verksamhet som avses i 118 § 1 mom. 3 punkten ska innehålla uppgifter om mängd och användningsändamål för de produkter och material som uppkommer vid förberedelse av avfall för återanvändning, materialåtervinning eller annan återvinning, specificerade enligt produkt- och materialgrupp. Bestämmelser om uppgifter om ackumulatorer och batterier och behandlingen av dem finns dessutom i artiklarna 65.2, 75, 76.1 och 76.2 i batteriförordningen.

122 §

Rätt att få uppgifter

Tillsynsmyndigheten, miljöministeriet och Finlands miljöcentral samt en tjänsteman och tjänsteinnehavare som förordnats av någon av dem har rätt att på begäran för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den samt för tillsynen över efterlevnaden av kvicksilverförordningen och avfallstransportförordningen och de bestämmelser som utfärdats med stöd av dem, och för verkställigheten av lagen få

3) nödvändiga uppgifter och handlingar av en annan myndighet, tjänsteman eller tjänsteinnehavare som avses i denna paragraf, trots den i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet föreskrivna tystnadsplikten.

Tillstånds- och tillsynsverket eller en tjänsteman som verket utsett har rätt att av producentsammanslutningar, producenter, distributörer och andra som bedriver avfallshantering av kasserade produkter som avses i 48 § på begäran för tillsynen över efterlevnaden och verkställigheten av denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den samt av batteriförordningen få behövliga uppgifter om mängden av produkter som släppts ut på marknaden och som kasserats och om insamlingen eller utförseln av dem eller om återanvändning, förberedelse för återanvändning, materialåtervinning, återvinning och annan avfallshantering som gäller dem samt om andra liknande omständigheter.

124 §

Inspektioner och tillsynsplaner

I de planer som avses i 2 mom. ska målen och prioriteringarna för inspektionerna, det geografiska område som planen omfattar, planerade inspektioner och inspektionsfrekvens, de myndigheter som deltar i inspektionerna och formerna för samverkan mellan dem samt övriga omständigheter som behövs för ett ändamålsenligt utförande av inspektionerna anges. Planen ska ses över minst vart tredje år och vid behov uppdateras. Bestämmelser om innehållet i planerna för inspektioner och annan tillsyn och om verkställandet av inspektionerna finns dessutom i artiklarna 60–62 i avfallstransportförordningen.

126 §

Åtgärder vid förseelser eller försummelser

Tillsynsmyndigheten får

1) förbjuda den som bryter mot denna lag, mot en förordning eller föreskrift eller ett beslut eller åläggande som utfärdats med stöd av den eller mot avfallstransportförordningen, kvicksilverförordningen eller batteriförordningen eller bestämmelser som utfärdats med stöd av dem att fortsätta eller upprepa det förfarande som strider mot bestämmelserna eller föreskrifterna eller ålägga denne att fullgöra sina skyldigheter på något annat sätt,

Åtgärder vid förseelser eller försummelser i fråga om producentansvar

Om en i 6 kap. avsedd producent eller producentsammanslutning eller en i 68 § avsedd ansvarig för ett retursystem för dryckesförpackningar inte har ordnat på i 46 § 1 mom. föreskrivet producentansvar grundad återanvändning, materialåtervinning, annan återvinning eller annan avfallshantering eller om producenten eller sammanslutningen inte har iakttagit skyldigheten enligt ett i 48 e § avsett beslut att betala ersättningar eller skyldigheten enligt 48 f § att göra en sammansättningsutredning i enlighet med denna lag eller de bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den, får Tillstånds- och tillsynsverket utöver det som föreskrivs i 126 §

1) ålägga producenten, producentsammanslutningen eller den ansvarige för ett retursystem för dryckesförpackningar att anpassa verksamheten till denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den och till batteriförordningen och att visa att ändringarna har gjorts,

Försummelseavgift

En producent som avses i 6 kap. är skyldig att betala försummelseavgift, om den försummar den i 62 § avsedda skyldigheten att ansluta sig till en producentsammanslutning, skyldigheten enligt 101 § att göra en ansökan om godkännande för anteckning i producentregistret eller skyldigheten att registrera sig i producentregistret enligt artikel 55.2 i batteriförordningen. En producentsammanslutning är skyldig att betala försummelseavgift, om den försummar skyldigheten enligt 101 § att göra en ansökan om godkännande för anteckning i producentregistret.

Skyldig att betala försummelseavgift är också

1) en producent eller producentsammanslutning som försummar skyldigheten enligt 54 § att föra bok och ge in ett sammandrag av bokföringsuppgifterna eller skyldigheten enligt artikel 75.1 eller 75.2 i batteriförordningen att rapportera information till den behöriga myndigheten,

8) den som försummar

a) skyldigheten att enligt artikel 17 i avfallstransportförordningen meddela om ändringar som gäller en transportör,

b) den i artikel 18 i avfallstransportförordningen avsedda skyldigheten att upprätta eller underteckna dokument,

c) skyldigheten att enligt artikel 16 eller 18 i avfallstransportförordningen göra en elektronisk förhandsanmälan om transporten,

d) skyldigheten att enligt artikel 16 eller 18 i avfallstransportförordningen fylla i transportdokumentet eller göra transportdokumentet och vid behov anmälningsdokumentet tillgängliga under transporten,

e) skyldigheten att enligt artikel 15, 16 eller 18 i avfallstransportförordningen bekräfta att avfallet har mottagits eller lämna ett intyg om att återvinningen av avfallet eller bortskaffandet av avfallet fullföljts,

f) skyldigheten att enligt artikel 16 eller 18 i avfallstransportförordningen elektroniskt tillgängliggöra information, dokument eller intyg om transporten av avfallet, eller

g) att elektroniskt lämna de uppgifter som avses i artikel 17 i avfallstransportförordningen.

9) en anmälare av en avfallstransport som underlåter att ställa säkerhet enligt artikel 7 i avfallstransportförordningen före en avfallstransport.

142 §

Avfallshanteringsregistren och producentregistret

Personuppgiftsansvariga för avfallshanteringsregistren och producentregistret är Finlands miljöcentral och Tillstånds- och tillsynsverket enligt följande:

1) Finlands miljöcentral för register över den information och dokumentation som avses i artikel 27 i avfallstransportförordningen och över bokföringsuppgifter som avses i 117 c §,

145 §

Indrivning av kostnader och avgifter

Kommunal avfallsavgift och avgift enligt 144 § 1 och 2 mom. samt kostnader enligt 123 § 4 mom. och artikel 30 i avfallstransportförordningen är direkt utsökbara. Bestämmelser om indrivningen av dem finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

147 §

Straffbestämmelser

Den som på något annat sätt än vad som avses i 1 mom. uppsåtligen eller av oaktsamhet

21) i strid med 110 § eller en bestämmelse eller ett föreläggande i ett enskilt fall som utfärdats med stöd av denna lag eller med förbudet enligt artikel 4.1 eller 4.3 i avfallstransportförordningen, i strid med förbudet mot blandning av avfall enligt artikel 19 i den förordningen, förbudet mot export enligt artikel 37, 39, 40, 48 eller 49 i den förordningen eller förbudet mot export som föreskrivits med stöd av artikel 45 i den förordningen eller förbudet mot import enligt artikel 50 eller 52 i den förordningen importerar eller exporterar avfall eller transiterar avfall genom finskt territorium,

21 a) transporterar avfall utan godkännande enligt artikel 9 i avfallstransportförordningen eller på ett sätt som inte överensstämmer med de uppgifter som ingår i eller ska tillhandahållas i anmälnings- eller transportdokumentet i enlighet med artikel 16 eller 18 i den förordningen eller som organiserar en transport utan sådant tillstånd som avses i artikel 18 i den förordningen,

21 b) exporterar avfall till en anläggning utan att utföra en sådan revision som avses i artikel 46 i avfallstransportförordningen eller utan att säkerställa att anläggningen har genomgått en revision i enlighet med den artikeln,

22) försummar att göra en anmälan enligt artikel 5 i avfallstransportförordningen, skyldigheten enligt artikel 17 i den förordningen att meddela den behöriga myndigheten om ändringar i den godkända avfallstransportens mängd, rutt eller transportdatum, skyldigheten enligt artikel 20 i den förordningen att bevara dokumentation och information eller skyldigheten enligt artikel 59 i den förordningen att vidta åtgärder för skydd av miljön, bortsett från försummelser som avses i 131 § 2 mom. 8 och 9 punkten i denna lag,

24) bryter mot skyldigheten enligt artikel 7 i fartygsåtervinningsförordningen eller 108 b § i denna lag att utarbeta en fartygsåtervinningsplan för fartyget,

25) bryter mot skyldigheten enligt 108 c § att underrätta myndigheten om att fartygsåtervinningen har slutförts, eller

26) bryter mot

a) förbudet enligt artikel 5 i batteriförordningen att på marknaden släppa ut eller ta i bruk ackumulatorer eller batterier som strider mot kraven på hållbarhet, säkerhet, märkning och information enligt artikel 5.1 i den förordningen eller mot begränsningen för ämnen enligt artikel 6.1 i den förordningen,

b) tillverkarens skyldighet enligt artikel 38.1–38.3 i batteriförordningen att säkerställa att ackumulatören eller batteriet har utformats, tillverkats och märkts med iakttagande av kraven i den förordningen och innehåller de handlingar som förutsätts i den förordningen och att förfarandet för bedömning av överensstämmelse är utfört,

c) skyldigheten att vidta korrigerande åtgärder vid bristande överensstämmelse med kraven enligt artikel 38.9 i batteriförordningen,

d) importörens skyldighet enligt artikel 41.1 eller 41.2 i batteriförordningen att se till att endast sådana ackumulatorer eller batterier släpps ut på marknaden som uppfyller kraven i den förordningen och som är försedda med de handlingar och märkningar som förutsätts i den förordningen och för vilka förfarandet för bedömning av överensstämmelse är utfört,

e) skyldigheten enligt artikel 41.6 i batteriförordningen att vidta korrigerande åtgärder vid bristande överensstämmelse med kraven

f) distributörens skyldighet enligt artikel 42.2 b i batteriförordningen att kontrollera att ackumulatorerna eller batterierna innan tillhandahållandet på marknaden är försedda med de märkningar som förutsätts enligt den förordningen,

g) skyldigheten enligt artikel 42.3 i batteriförordningen att informera tillverkaren eller importören och marknadskontrollmyndigheterna om ackumulatorer eller batterier som utgör en risk, eller

e) skyldigheten enligt artikel 42.5 i batteriförordningen att vidta korrigerande åtgärder vid bristande överensstämmelse med kraven,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *brott mot avfallslagen* dömas till böter.

Denna lag träder i kraft den 20 . Bestämmelserna i 6 § 1 mom. 29 punkten, 22 § 4 mom., 108 § 1 mom., 110 och 111 §, 112 § 1 mom., 115 § 2 mom., 116 §, 117 a § 3 mom., 117 b §, 117 d §, 124 § 2 mom., 131 § 2 mom. 8 och 9 punkten, 142 § 1 mom. 1 punkten, 145 § 1 mom. samt 147 § 2 mom. 21, 21 a, 21 b och 22 punkten träder dock i kraft den 21 maj 2026.

På avfallstransporter som Finlands miljöcentral har godkänt eller som den fått anmälan om före denna lags ikraftträdande och vars mottagande den behöriga myndigheten i mottagarlandet har bekräftat samt på olaglig transport av avfall som påbörjats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

Bilaga 1

Förpackningar som hör till plastprodukter för engångsbruk

Följande förpackningar är sådana plastprodukter för engångsbruk som avses i 48 b § 5 mom.:

1) livsmedelsförpackningar, det vill säga kärl såsom lådor, med eller utan lock, som används för livsmedel som

- a) är avsedda att konsumeras direkt på plats eller avhämtade,
 - b) vanligtvis konsumeras direkt ur behållaren, och
 - c) är färdiga att konsumeras utan tillagning, kokning eller uppvärmning eller annan ytterligare beredning,
- 2) förpackningar eller omslag av ett flexibelt material som innehåller livsmedel som är avsedda att konsumeras direkt ur förpackningen eller omslaget utan ytterligare beredning,
- 3) dryckesförpackningar med en kapacitet av högst tre liter, det vill säga kärl som är avsedda för vätskor, till exempel dryckesflaskor inklusive korkar och lock samt kompositdryckesförpackningar inklusive korkar och lock, men inte dryckesbehållare i glas eller metall med korkar och lock som är gjorda av plast,
- 4) andra muggar än sådana som säljs tomma till slutanvändarna, inklusive deras korkar och lock,
- 5) tunna plastbärkassar.

Som livsmedelsförpackningar enligt 1 punkten betraktas inte tallrikar, dryckesförpackningar som avses i 3 punkten eller sådana förpackningar och omslag av flexibelt material som avses i 2 punkten.

Bilaga 2

Kategorierna av elektriska och elektroniska produkter till och med den 14 augusti 2018 (53 § 1 mom. 1 och 3 punkten)

För var och en av de kategorier som listas nedan finns en riktgivande förteckning över elektriska och elektroniska produkter som hör till kategorin i fråga.

1. Stora hushållsapparater

Stora kylapparater

Kylskåp

Frysar

Andra stora apparater som används för kylning, bevarande och lagring av livsmedel

Tvättmaskiner

Torktumlare

Diskmaskiner

Matlagningsapparater

Elspisar

Elektriska värmeplattor

Mikrovågsugnar

Andra stora apparater för matlagning och annan beredning av livsmedel

Elektriska värmeapparater

Elektriska element

Andra stora apparater för uppvärmning av rum, sängar och sittmöbler

Elektriska fläktar

Luftkonditioneringsanläggningar

Annan fläkt-, utsugningsventilations- och luftkonditioneringsutrustning

2. Små hushållsapparater

Dammsugare

Mattsopare

Andra apparater för rengöring

Apparater för sömnad, stickning, vävning och annan bearbetning av textilier

Strykjärn och andra apparater för strykning, mangling och annan klädvård

Brödrostar

Bordsgrillar

Kaffekvarnar, kaffebryggare och utrustning för öppning eller förslutning av behållare och förpackningar

Elektriska knivar

Hårklippsapparater, hårtorkar, elektriska tandborstar, rakapparater, massageapparater och andra apparater för kroppsvård

Klockor och utrustning för mätning, angivelse eller registrering av tid

Vågar

3. IT- och telekommunikationsutrustning

Centraliserad databehandling:

Stordatorer

Minidatorer

Skrivarenheter

Persondatorer:

Persondatorer (inbegripet centralenhet, mus, bildskärm och tangentbord)

Bärbara datorer (inbegripet centralenhet, mus, bildskärm och tangentbord)

Notebook-datorer

Notepad-datorer

Skrivare

Kopieringsmaskiner

Elektriska och elektroniska skrivmaskiner

Mini- och bordsräknare

Andra produkter och annan utrustning för elektronisk insamling, lagring, behandling, presentation eller kommunikation av information

Användarterminaler och -system

Faxapparater

Telex

Telefoner

Betaltelefoner

Trådlösa telefoner

Mobiltelefoner

Telefonsvarare

Andra produkter och annan utrustning för överföring av ljud, bilder eller annan information genom telekommunikation

4. Konsumentelektronik och solcellspaneler

Radioapparater

TV-apparater

Videokameror

Videobandspelare

Hi-fi-anläggningar

Förstärkare

Musikinstrument

Andra produkter och annan utrustning för inspelning eller återgivning av ljud eller bilder, även signaler eller annan teknik för överföring av ljud och bilder än genom telekommunikation
Solcellspaneler

5. Belysningsutrustning

Lysrörsarmaturer, med undantag för armaturer i hushåll

Lysrör

Sparlampor

Urladdningslampor med hög intensitet, inbegripet högtrycksnatriumlampor och metallhalogenlampor

Lågtrycksnatriumlampor

Annan belysning eller utrustning för spridning eller kontroll av ljus med undantag för glödlampor

6. Elektriska och elektroniska verktyg, med undantag för storskaliga stationära industriverktyg

Borrmaskiner

Sågar

Symaskiner

Utrustning för svarvning, fräsning, slipning, polering, sågning, kapning, klippning, borrar, håltagning, stansning, falsning, böckning eller liknande bearbetning av trä, metall och andra material

Verktyg för nitning, spikning eller skruvning eller för avlägsnande av nitar, spikar eller skruvar eller andra motsvarande verktyg

Verktyg för svetsning eller lödning eller motsvarande verktyg

Utrustning för sprutning, sprejning, spridning eller annan behandling av flytande eller gasformiga ämnen

Gräsklippare och andra trädgårdsredskap

7. Leksaker samt fritids- och sportutrustning

Elektriska tåg eller bilbanor

Handhållna konsoler till videospel

Videospel

Datorer för cykling, dykning, löpning, rodd osv.

Sportutrustning med elektriska eller elektroniska komponenter

Spelautomater

8. Produkter för hälso- och sjukvård, med undantag för alla implantat och infekterade produkter

Utrustning för strålbehandling

Kardiologiutrustning

Dialysapparater

Respiratorer

Nukleärmedicinsk utrustning

Laboratorieutrustning för in vitro -diagnostik

Analysatorer

Frysar

Fertilitetstester

Andra apparater för påvisande, förebyggande, övervakning, behandling och lindring av sjukdomar, skador eller funktionshinder

9. Övervaknings- och kontrollinstrument

Branddetektorer
Värmeregulatorer
Termostater
Mättnings-, vägnings- eller justeringsapparater för hushålls- eller laboratorieutrustning
Andra övervaknings- och kontrollinstrument som används i industrianläggningar (t.ex. i kontrollpaneler)

10. Automater

Automater för varma drycker
Automater för flaskor eller burkar med varma eller kalla drycker
Automater för fasta produkter
Uttagsautomater
Alla apparater som automatiskt levererar alla slags produkter

Bilaga 3

Kategorierna av elektriska och elektroniska produkter från och med den 15 augusti 2018 (53 § 1 mom. 3 punkten)

För var och en av de kategorier som listas nedan finns en riktgivande förteckning över elektriska och elektroniska produkter som hör till kategorin i fråga.

1. Stora hushållsapparater

Stora kylapparater
Kylskåp
Frysar
Andra stora apparater som används för kylning, bevarande och lagring av livsmedel
Tvättmaskiner
Torktumlare
Diskmaskiner
Matlagningsapparater
Elspisar
Elektriska värmeplattor
Mikrovågsugnar
Andra stora apparater för matlagning och annan beredning av livsmedel
Elektriska värmeapparater
Elektriska element
Andra stora apparater för uppvärmning av rum, sängar och sittmöbler
Elektriska fläktar
Luftkonditioneringsanläggningar
Annan fläkt-, utsugningsventilations- och luftkonditioneringsutrustning

2. Små hushållsapparater

Dammsugare
Mattsoptare
Andra apparater för rengöring
Apparater för sömnad, stickning, vävning och annan bearbetning av textilier
Strykjärn och andra apparater för strykning, mangling och annan klädvård

Brödrostar
Bordsgrillar
Kaffekvarnar, kaffebryggare och utrustning för öppning eller förslutning av behållare och förpackningar

Elektriska knivar
Hårklippsapparater, hårtorkar, elektriska tandborstar, rakapparater, massageapparater och andra apparater för kroppsvård

Klockor och utrustning för mätning, angivelse eller registrering av tid
Vågar

3. IT- och telekommunikationsutrustning

Centraliserad databehandling:

Stordatorer

Minidatorer

Skrivarenheter

Persondatorer:

Persondatorer (inbegripet centralenhet, mus, bildskärm och tangentbord)

Bärbara datorer (inbegripet centralenhet, mus, bildskärm och tangentbord)

Notebook-datorer

Notepad-datorer

Skrivare

Kopieringsmaskiner

Elektriska och elektroniska skrivmaskiner

Mini- och bordsräknare

Andra produkter och annan utrustning för elektronisk insamling, lagring, behandling, presentation eller kommunikation av information

Användarterminaler och -system

Faxapparater

Telex

Telefoner

Betaltelefoner

Trådlösa telefoner

Mobiltelefoner

Telefonsvarare

Andra produkter och annan utrustning för överföring av ljud, bilder eller annan information genom telekommunikation

4. Konsumentelektronik och solcellspaneler

Radioapparater

TV-apparater

Videokameror

Videobandspelare

Hi-fi-anläggningar

Förstärkare

Musikinstrument

Andra produkter och annan utrustning för inspelning eller återgivning av ljud eller bilder, även signaler eller annan teknik för överföring av ljud och bilder än genom telekommunikation

Solcellspaneler

5. Belysningsutrustning

Lysrörsarmaturer, med undantag för armaturer i hushåll

Lysrör

Sparlampor

Urladdningslampor med hög intensitet, inbegripet högtrycksnatriumlampor och metallhalogenlampor

Lågtrycksnatriumlampor

Annan belysning eller utrustning för spridning eller kontroll av ljus med undantag för glödlampor

6. Elektriska och elektroniska verktyg, med undantag för storskaliga stationära industriverktyg

Borrmaskiner

Sågar

Symaskiner

Utrustning för svarvning, fräsning, slipning, polering, sågning, kapning, klippning, borrar, håltagning, stansning, falsning, bockning eller liknande bearbetning av trä, metall och andra material

2.

Lag

om ändring av miljöskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till miljöskyddslagen (527/2014) en ny 221 g § som följer:

221 g §

Bestämmelser om ackumulatorer och batterier

Bestämmelser om behandling av ackumulatorer och batterier finns i artikel 70.1–70.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1542 om batterier och förbrukade batterier, om ändring av direktiv 2008/98/EG och förordning (EU) 2019/1020 och om upphävande av direktiv 2006/66/EG, bestämmelser om skyldigheter i fråga om materialåtervinningsgrad och resursåtervinning i artikel 71.1–71.3 i den förordningen och bestämmelser om skyldigheterna för de avfallshanteringsaktörer som utför behandling och materialåtervinnare att informera den behöriga myndigheten i artikel 75.5 i den förordningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av 5 § i elsäkerhetslagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 5 § i elsäkerhetslagen (1135/2016), sådan paragrafen lyder i lag 250/2022, ett nytt 10 mom. som följer:

5 §

Förhållande till annan lagstiftning

Bestämmelser om ackumulatorer och batterier finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1542 om batterier och förbrukade batterier, om ändring av direktiv 2008/98/EG och förordning (EU) 2019/1020 och om upphävande av direktiv 2006/66/EG.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av 1 och 17 § i lagen om tillsyn över förmedlingstjänster på nätet

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 1 § i lagen om tillsyn över förmedlingstjänster för nät (18/2024), sådan paragrafen lyder delvis i lag 1075/2025, ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., och till 17 § ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 och 3 mom. blir 3 och 4 mom., som följer:

1 §

Samordnare för digitala tjänster och andra behöriga myndigheter

Med stöd av de befogenheter som anges i förordningen om digitala tjänster och i denna lag utövar Transport- och kommunikationsverket också tillsyn över efterlevnaden av de bestämmelser enligt artikel 62.6 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1542 om batterier och förbrukade batterier, om ändring av direktiv 2008/98/EG och förordning (EU) 2019/1020 och om upphävande av direktiv 2006/66/EG, nedan *batteriförordningen*, som preciserar förordningen om digitala tjänster och som gäller skyldigheterna avseende näringsidkares spårbarhet för de leverantörer av onlineplattformar som omfattas av kapitel III avsnitt 4 i förordningen om digitala tjänster.

17 §

Påföljdsavgift för vissa leverantörer av onlineplattformar

Påföljdsavgift kan av Transport- och kommunikationsverket påföras sådana leverantörer av onlineplattformar som gör det möjligt för konsumenter att ingå distansavtal med producenter som avses i batteriförordningen och som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar skyldigheten att, för att uppfylla kraven i artikel 30.1 i förordningen om digitala tjänster, erhålla den information från producenterna som anges i artikel 62.6 i batteriförordningen innan dessa får tillgång till leverantörens onlineplattform.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av 48 kap. 1 § i strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen (39/1889) 48 kap. 1 § 1 mom. 4 b-punkten, sådan den lyder i lag 717/2021, som följer:

48 kap.

Om miljöbrott

1 §

Miljöförstöring

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

4) för in i landet eller ut ur landet eller genom finskt territorium transiterar avfall i strid med

b) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1157 om transport av avfall, om ändring av förordningarna (EU) nr 1257/2013 och (EU) 2020/1056 och om upphävande av förordning (EG) nr 1013/2006 eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den förordningen, eller

så att gärningen är ägnad att förorena miljön, orsaka andra motsvarande skadliga förändringar i miljön, skräpa ned miljön eller förorsaka fara för hälsan, ska *för miljöförstöring* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

6.

Lag

om ändring av 3 § i lagen om gödselmedel

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om gödselmedel (711/2022) 3 § 5 mom. som följer:

3 §

Förhållande till vissa författningar

Bestämmelser om krav på bearbetning, användning och bortskaffande av sådant avfall och sådana biprodukter från industrin som används som komponentmaterial till gödselprodukter finns dessutom i hälsoskyddslagen (763/1994), miljöskyddslagen (527/2014), avfallslagen (646/2011) och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1157 om transport av avfall, om ändring av förordningarna (EU) nr 1257/2013 och (EU) 2020/1056 och om upphävande av förordning (EG) nr 1013/2006. Bestämmelser om tagande av marksubstanser för bortforsling, lagring eller förädling finns dessutom i marktäktslagen (555/1981).

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 5 februari 2026

Statsminister

Petteri Orpo

Miljö- och klimatminister Sari Multala

1.

Lag

om ändring av avfallslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i avfallslagen (646/2011) 2 § 5 mom. samt 109, 113 och 114 §, av dem 2 § 5 mom. sådant det lyder i lag 1068/2024,
ändras 6 § 1 mom. 29 punkten, 22 § 3 och 4 mom., 47 § 2 mom., 48 § 1 mom. 4 punkten, 48 b § 5 mom., 49 § 1 mom., 51 § 1 mom., 52 § 2 mom., 53 §, 53 a § 1 mom., 54 § 1 mom., 56, 57 och 61 §, 63 § 1 mom., 63 a § 2 mom., 64 § 1 mom., 66 §, 66 a § 1 mom. 2 punkten, 66 b § 1 mom., 101 § 2 mom., 102 § 3 mom., 103 §, 107 § 1 mom., 108 § 1 mom., 110 och 111 §, 112 § 1 mom., 115 § 2 mom., 116, 117 a och 117 b §, 119 § 1 mom., det inledande stycket i 122 § 1 mom., 122 § 1 mom. 3 punkten, 122 § 3 mom., 124 § 3 mom., 126 § 1 mom. 1 punkten, 128 § 1 punkten, 131 § 1 mom., 131 § 2 mom. 1, 8 och 9 punkten, 142 § 1 mom. 1 punkten, 145 § 1 mom., 147 § 2 mom. 21, 22, 24 och 25 punkten samt bilagan,
av dem 6 § 1 mom. 29 punkten, 48 § 1 mom. 4 punkten, 53 a § 1 mom. och 66 a § 1 mom. 2 punkten sådana de lyder i lag 1096/2022, 22 § 3 mom. och 126 § 1 mom. 1 punkten sådana de lyder i lag 757/2018, 22 § 4 mom., 64 § 1 mom., 107 § 1 mom., 122 § 3 mom., 128 § 1 punkten och 142 § 1 mom. 1 punkten sådana de lyder i lag 799/2025, 47 § 2 mom., 54 § 1 mom., 63 § 1 mom., 63 a § 2 mom., 66 §, 66 b § 1 mom., 117 b §, 119 § 1 mom., det inledande stycket i 122 § 1 mom., 122 § 1 mom. 3 punkten, 131 § 1 mom., 131 § 2 mom. 8 punkten samt 147 § 2 mom. 21 och 22 punkten sådana de lyder i lag 714/2021, 48 b § 5 mom., 51 § 1 mom. och bilagan, sådana de lyder i lag 1402/2025, 53 och 56 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 410/2014, 61 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 799/2025, 101 § 2 mom. sådant det lyder i lag 494/2022, 102 § 3 mom. sådant det lyder i lag 410/2014, 103 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 410/2014 och 799/2025, 108 § 1 mom. sådant det lyder i lag 626/2017, 117 a § sådan den lyder i lagarna 410/2014 och 1518/2015, 124 § 3 mom. och 145 § 1 mom. sådana de lyder i lag 834/2017, 147 § 2 mom. 24 och 25 punkten sådana de lyder i lag 1120/2024, samt
fogas till lagen en ny 16 a §, till 46 §, sådan den lyder i lag 714/2021, ett nytt 3 mom., till 55 §, sådan den lyder i lag 1096/2022, ett nytt 2 mom., till 66 a §, sådan den lyder i lagarna 714/2021 och 1096/2022, ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., till lagen en ny 117 d § och till 147 § 2 mom., sådant det lyder i lagarna 714/2021 och 1120/2024, nya 21 a, 21 b och 26 punkter samt till lagen nya bilagor 2 och 3 som följer:

Gällande lydelse

2 §

Tillämpningsområde

Föreslagen lydelse

2 §

Tillämpningsområde

*I denna lag föreskrivs det dessutom om
marknadskontrollmyndigheten för batterier*

upphävs 5 mom.

Gällande lydelse

som omfattas av tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1542 om batterier och förbrukade batterier, om ändring av direktiv 2008/98/EG och förordning (EU) 2019/1020 och om upphävande av direktiv 2006/66/EG, nedan batteriförordningen, samt om godkännande som och utseende till anmält organ när det gäller organ för bedömning av överensstämmelse.

6 §

Övriga definitioner

I denna lag avses med

29) *internationell avfallstransport* sådan transport av avfall som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1013/2006 om transport av avfall, nedan *avfallstransportförordningen*, när transporten sker från Finland till ett annat land eller från ett annat land till Finland och när avfall transporteras via Finland,

Föreslagen lydelse

6 §

Övriga definitioner

I denna lag avses med

29) *internationell avfallstransport* sådan transport av avfall som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1157 om transport av avfall, om ändring av förordningarna (EU) nr 1257/2013 och (EU) 2020/1056 och om upphävande av förordning (EG) nr 1013/2006, nedan *avfallstransportförordningen*, när transporten sker från Finland till ett annat land eller från ett annat land till Finland och när avfall transporteras via Finland,

16 a §

Språkkrav som gäller märkning av och bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter för ackumulatorer och batterier samt handlingar

De bruksanvisningar, säkerhetsföreskrifter och handlingar som avses i artikel 38.1 a och 38.7, artikel 41.2 c och 41.3 och artiklarna 42.2 c och 74.1 i batteriförordningen ska lämnas åtminstone på finska och svenska. Den information och de handlingar som avses i artiklarna 18.2, 38.10, 41.8 och 42.6 i den förordningen ska finnas på finska eller svenska, eller på något annat språk som godtas av marknadskontrollmyndigheten.

22 §

Statliga myndigheter

Finlands miljöcentral är den behöriga myndighet som avses i avfallstransportförordningen och ansvarar för samarbetet med andra behöriga myndigheter vid övervakning av internationella avfallstransporter. Finlands miljöcentral är också kontaktorgan enligt avfallstransportförordningen. Finlands miljöcentral är dessutom behörig myndighet enligt kvicksilverförordningen, till den del det inte är fråga om den myndighet som avses i artikel 8.3 i den förordningen.

Tillstånds- och tillsynsverket ska i egenskap av riksomfattande myndighet styra och främja fullgörandet av de uppgifter gällande producentansvar som avses i denna lag och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

46 §

*Producentens ansvar för avfallshantering
och dess kostnader*

47 §

*Producentens företrädesrätt att ordna
avfallshantering*

Trots det som föreskrivs i 1 mom. får andra aktörer än producenter tillhandahålla tjänster med anknytning till återanvändning av

22 §

Statliga myndigheter

Finlands miljöcentral är den behöriga myndighet som avses i avfallstransportförordningen och ansvarar för samarbetet med andra behöriga myndigheter vid övervakning av internationella avfallstransporter. Finlands miljöcentral *agerar också som myndighet i efterlevnadsgruppen för avfallstransporter enligt avfallstransportförordningen.* Finlands miljöcentral är dessutom behörig myndighet enligt kvicksilverförordningen, till den del det inte är fråga om den myndighet som avses i artikel 8.3 i den förordningen.

Tillstånds- och tillsynsverket ska i egenskap av riksomfattande myndighet styra och främja fullgörandet av de uppgifter gällande producentansvar som avses i denna lag och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den *samt i batteriförordningen.*

46 §

*Producentens ansvar för avfallshantering
och dess kostnader*

Bestämmelser om producentens ansvar för kostnaderna för avfallshantering av ackumulatorer och batterier finns dessutom i artikel 56.4 och 56.5 i batteriförordningen.

47 §

*Producentens företrädesrätt att ordna
avfallshantering*

Trots det som föreskrivs i 1 mom. får andra aktörer än producenter tillhandahålla tjänster med anknytning till återanvändning av

Gällande lydelse

produkter eller förberedelse för återanvändning.

48 §

Produkter och producenter som omfattas av producentansvaret

Producentansvaret omfattar följande produkter, oberoende av försäljningssättet, och producenter som yrkesmässigt släpper ut dem på marknaden eller säljer dem genom distansförsäljning direkt till användare:

4) batterier och ackumulatorer inklusive batterier och ackumulatorer som ingår i elektriska och elektroniska produkter, fordon eller andra produkter, när producenten anses vara den som släpper ut batterierna eller ackumulatorerna på marknaden,

48 b §

Producentens kostnadsansvar för vissa kommunala avfallshanterings- och uppställningsåtgärder

Producenter av i bilagan avsedda förpackningar som hör till plastprodukter för engångsbruk samt producenter av muggar som säljs tomma till slutanvändarna och som hör till plastprodukter för engångsbruk ska utöver producentansvaret enligt 46 § 1 mom. dessutom ersätta kommunerna för de kostnader som orsakas av att

1) ordna insamling, transport och hantering av avfall för att förhindra nedskräpning som orsakas av dessa produkter,

2) städa upp efter nedskräpning som orsakas av dessa produkter samt av att transportera och behandla det uppstādade skräpet.

Föreslagen lydelse

produkter eller förberedelse för återanvändning. *I fråga om ackumulatorer och batterier får andra aktörer än producenter endast tillhandahålla tjänster med anknytning till återanvändning av produkten.*

48 §

Produkter och producenter som omfattas av producentansvaret

Producentansvaret omfattar följande produkter, oberoende av försäljningssättet, och producenter som yrkesmässigt släpper ut dem på marknaden eller säljer dem genom distansförsäljning direkt till användare:

4) batterier och ackumulatorer inklusive batterier och ackumulatorer som ingår i elektriska och elektroniska produkter, fordon eller andra produkter, när *producenten är en sådan producent som avses i artikel 3.1.47 eller artikel 56.2 i batteriförordningen,*

48 b §

Producentens kostnadsansvar för vissa kommunala avfallshanterings- och uppställningsåtgärder

Producenter av i bilaga 1 avsedda förpackningar som hör till plastprodukter för engångsbruk samt producenter av muggar som säljs tomma till slutanvändarna och som hör till plastprodukter för engångsbruk ska utöver producentansvaret enligt 46 § 1 mom. dessutom ersätta kommunerna för de kostnader som orsakas av att

1) ordna insamling, transport och hantering av avfall för att förhindra nedskräpning som orsakas av dessa produkter,

2) städa upp efter nedskräpning som orsakas av dessa produkter samt av att transportera och behandla det uppstādade skräpet.

Gällande lydelse

49 §

Mottagning och transport av kasserade produkter

Producenten ska ordna mottagningsplatser för kasserade produkter så att produkterna kostnadsfritt och utan svårighet kan lämnas till en sådan mottagningsplats. När antalet mottagningsplatser som behövs fastställs områdesvis ska hänsyn tas till typen och den förväntade mängden av samt beskaffenheten hos de kasserade produkter som lämnas till mottagningsplatserna och till den miljöpåverkan och de kostnader som mottagningen och transporten ger upphov till. Antalet kan variera för olika produktgrupper och områden. Närmare bestämmelser om antalet mottagningsplatser får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Föreslagen lydelse

49 §

Mottagning och transport av kasserade produkter

Producenten ska ordna mottagningsplatser för kasserade produkter så att produkterna kostnadsfritt och utan svårighet kan överlämnas till en sådan mottagningsplats. När antalet mottagningsplatser som behövs fastställs områdesvis ska hänsyn tas till typen och den förväntade mängden av samt beskaffenheten hos de kasserade produkter som lämnas till mottagningsplatserna och till den miljöpåverkan och de kostnader som mottagningen och transporten ger upphov till. Antalet kan variera för olika produktgrupper och områden. *Bestämmelser om insamling av förbrukade ackumulatorer och batterier finns i artiklarna 59–61 i batteriförordningen.* Närmare bestämmelser om antalet mottagningsplatser får utfärdas genom förordning av statsrådet.

51 §

Producentens informations- och rådgivningsskyldighet

Producenten ska informera om var mottagningsplatserna för kasserade produkter finns och om deras öppettider, de slag av avfall som tas emot där och annat som behövs för att mottagningen ska fungera. Producenten ska dessutom informera och ge råd om åtgärder som gäller minskande av avfallets mängd och skadlighet, återanvändning och förberedelse för återanvändning, om konsekvenserna av nedskräpning och om förhindrande av nedskräpning samt vid behov om de återanvändbara alternativ som finns för en produkt. Informationen och rådgivningen kan vara olika i fråga om olika produktgrupper. Producenten ska vid behov ordna informationsspridningen och rådgivningen tillsammans med kommunen och andra aktörer inom avfallshanteringen. Producentens informations- och

51 §

Producentens informations- och rådgivningsskyldighet

Producenten ska informera om var mottagningsplatserna för kasserade produkter finns och om deras öppettider, de slag av avfall som tas emot där och annat som behövs för att mottagningen ska fungera. Producenten ska dessutom informera och ge råd om åtgärder som gäller minskande av avfallets mängd och skadlighet, återanvändning och förberedelse för återanvändning, om konsekvenserna av nedskräpning och om förhindrande av nedskräpning samt vid behov om de återanvändbara alternativ som finns för en produkt. Informationen och rådgivningen kan vara olika i fråga om olika produktgrupper. Producenten ska vid behov ordna informationsspridningen och rådgivningen tillsammans med kommunen och andra aktörer inom avfallshanteringen. Producentens informations- och

Gällande lydelse

rådgivningsskyldighet gäller inte i 48 § 1 mom. 10 och 12 punkten avsedda producenter.

52 §

Åtgärder för att främja återanvändning

För att främja återanvändning ska producenten i den utsträckning det är möjligt se till att produktinnehavarna och andra aktörer som ordnar avfallshanteringen av kasserade produkter får behövlig information om möjligheterna att återanvända produkterna och produktdelarna, om demonteringen och om var i produkten farliga ämnen och delar finns.

53 §

*Undantag från producentens kostnadsansvar i fråga om vissa produkter **som används någon annanstans än i hushåll***

Producenten ska stå för kostnaderna för avfallshantering av andra elektriska och elektroniska produkter än sådana som används i hushåll och har släppts ut på marknaden före den 14 augusti 2005 bara, om den kasserade produkten ersätts med en motsvarande produkt eller med en produkt med samma användningsändamål. I annat fall står produktinnehavaren för kostnaderna för avfallshantering av produkter som har släppts

Föreslagen lydelse

rådgivningsskyldighet gäller inte i 48 § 1 mom. 10 och 12 punkten avsedda producenter. *Bestämmelser om lämnande av information om förebyggande av att ackumulatorer och batterier blir avfall och hantering av förbrukade ackumulatorer och batterier finns dessutom i artikel 74 i batteriförordningen.*

52 §

Åtgärder för att främja återanvändning

För att främja återanvändning ska producenten i den utsträckning det är möjligt se till att produktinnehavarna och andra aktörer som ordnar avfallshanteringen av kasserade produkter får behövlig information om möjligheterna att återanvända produkterna och produktdelarna, om demonteringen och om var i produkten farliga ämnen och delar finns. *Bestämmelser om lämnande av information om ackumulatorers och batteriers hälsotillstånd och förväntade livslängd finns dessutom i artikel 14 i batteriförordningen och bestämmelser om lämnande av information om åtgärder för att förebygga att batterier blir avfall och om hantering av förbrukade batterier finns i artikel 74.1 a i den förordningen.*

53 §

Undantag från producentens kostnadsansvar i fråga om vissa produkter

Med avvikelse från 46 § svarar en producent av elektriska och elektroniska produkter inte för

1) kostnaderna för avfallshantering av andra elektriska och elektroniska produkter än sådana som används i hushåll, som har släppts ut på marknaden före den 14 augusti 2005 och som hör till kategorierna i bilaga 2, om inte produkten ersätts med en ny motsvarande produkt eller en produkt med samma användningsändamål,

Gällande lydelse

ut på marknaden före nämnda datum. Producenten och produktinnehavaren kan komma överens om en annan fördelning av kostnaderna för avfallshanteringen oberoende av när produkten har släppts ut på marknaden.

Producenten och innehavaren av industribatterier och industriackumulatorer samt bilbatterier och bilackumulatorer avsedda för annat än privata fordon kan komma överens om en annan fördelning av kostnaderna för avfallshanteringen än den som anges i 46 § 1 mom.

53 a §

Producentens egenkontroll

Producenten ska regelbundet och systematiskt övervaka att skyldigheterna enligt detta kapitel fullgörs och utveckla tillförlitligheten hos informationen om detta (*egenkontroll*). Till stöd för egenkontrollen ska vid behov en oberoende och yrkeskunnig person ges i uppdrag att genomföra regelbundna granskningar. Producenten ska göra upp en skriftlig plan för egenkontrollen, som ska fogas till den ansökan om godkännande för anteckning i producentregistret som avses i 101 §.

Föreslagen lydelse

2) kostnaderna för avfallshantering av solcellspaneler som släppts ut på marknaden före den 13 augusti 2012, och inte heller

3) kostnaderna för avfallshantering av sådana elektriska och elektroniska produkter som har släppts ut på marknaden före den 15 augusti 2018 och som hör till kategorierna i bilaga 3, under förutsättning att de nämnda produkterna inte ingår i de kategorier som avses i bilaga 2.

Producenten ska på sina mottagningsplatser ta emot alla de produkter som avses i 1 mom. och som hör till producentens verksamhetsområde. Producenten får då hos den sista innehavaren av en kasserad produkt ta ut en skälig avgift för ordnandet av avfallshanteringen.

Producenten och innehavaren av en annan elektrisk eller elektronisk produkt än en sådan som används i hushåll får komma överens om en annan fördelning av kostnaderna för avfallshanteringen än den som anges i denna paragraf oberoende av när produkten har släppts ut på marknaden.

53 a §

Producentens egenkontroll

Producenten ska regelbundet och systematiskt övervaka att skyldigheterna enligt detta kapitel fullgörs och utveckla tillförlitligheten hos informationen om detta (*egenkontroll*). Till stöd för egenkontrollen ska vid behov en oberoende och yrkeskunnig person ges i uppdrag att genomföra regelbundna granskningar. Producenten ska göra upp en skriftlig plan för egenkontrollen, som ska fogas till den ansökan om godkännande för anteckning i producentregistret som avses i 101 §. *Bestämmelser om egenkontroll i fråga om ackumulatorer och batterier finns dessutom i artikel 58.5 i batteriförordningen.*

Gällande lydelse

54 §

*Producentens bokförings- och
uppgiftsskyldighet*

Producenten ska föra bok enligt produktkategori över typen och mängden av samt egenskaperna hos de produkter som producenten släppt ut på marknaden och de kasserade produkter som producenten tagit emot samt det avfall som dessa produkter gett upphov till, liksom över de andra med dessa jämförbara omständigheter som behövs för tillsynen över att denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den följs. I bokföringen ska dessutom vid behov enligt leveransplats specificeras de produkter och det avfall som förts till återanvändning, förberedelse för återanvändning, materialåtervinning, annan återvinning och bortskaffande. Bokföringen ska innehålla motsvarande uppgifter också om delar av sådana fordon som avses i 48 § 1 mom. 2 punkten och komponenter till sådana elektriska och elektroniska produkter som avses i 48 § 1 mom. 3 punkten och om det avfall som dessa gett upphov till samt om kasserade produkter och avfall som förts till ett annat land.

55 §

*Säkerställande av att en producent är
registrerad*

Föreslagen lydelse

54 §

*Producentens bokförings- och
uppgiftsskyldighet*

Producenten ska föra bok enligt produktkategori över typen och mängden av samt egenskaperna hos de produkter som producenten släppt ut på marknaden och de kasserade produkter som producenten tagit emot samt det avfall som dessa produkter gett upphov till, liksom över de andra med dessa jämförbara omständigheter som behövs för tillsynen över att denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den följs. I bokföringen ska dessutom vid behov enligt leveransplats specificeras de produkter och det avfall som förts till återanvändning, förberedelse för återanvändning, materialåtervinning, annan återvinning och bortskaffande. Bokföringen ska innehålla motsvarande uppgifter också om delar av sådana fordon som avses i 48 § 1 mom. 2 punkten och komponenter till sådana elektriska och elektroniska produkter som avses i 48 § 1 mom. 3 punkten och om det avfall som dessa gett upphov till samt om kasserade produkter och avfall som förts ut till ett annat land. *Bestämmelser om bokförings- och uppgiftsskyldigheten för producenter av ackumulatorer och batterier finns i artikel 75 i batteriförordningen.*

55 §

*Säkerställande av att en producent är
registrerad*

Bestämmelser om de skyldigheter för distributörer av ackumulatorer och batterier som avses i denna paragraf finns i artikel 42.2 i batteriförordningen och bestämmelser om skyldigheterna för leverantörer av onlineplattformar i artikel 62.6 i batteriförordningen. Om tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna om skyldigheter i artikel 62.6 i batteriförordningen föreskrivs i lagen om

Gällande lydelse

56 §

Distributörens mottagningsskyldighet

Distributören ska på sitt försäljningsställe kostnadsfritt ta emot följande kasserade produkter av innehavaren:

1) bärbara batterier och ackumulatorer; inget krav på köp av en ny produkt får ställas som villkor för mottagningen,

1) sådana elektriska och elektroniska produkter som används i hushåll och i fråga om vilka inga yttre mått överstiger 25 cm och inga krav på köp av en ny produkt får ställas som villkor för mottagning,

2) andra än i 1 a-punkten avsedda elektriska och elektroniska produkter som används i hushåll och i stället för vilka innehavaren köper en ny motsvarande produkt,

3) däck till motordrivna och andra fordon och anordningar, om de till sin typ och mängd motsvarar de nya däck som köps.

Mottagningsskyldigheten enligt 1 mom. 1 a-punkten gäller dock inte dagligvarubutiker med en butiksyta som understiger 1 000 kvadratmeter och inte heller någon annan butik med en butiksyta som understiger 200 kvadratmeter. Distributören får ordna en mottagning som avses i 1 mom. 1 a- och 2 punkten även i försäljningsställets omedelbara närhet.

Om en distributör av bilbatterier och bilackumulatorer avsedda för privata fordon tar emot motsvarande kasserade batterier och ackumulatorer, ska de tas emot kostnadsfritt och inget krav på köp av en ny produkt får ställas.

Distributören ska samla ihop kasserade produkter i partier som är lämpliga för transport. Distributören får överlämna de kasserade produkterna bara till en transportör eller behandlare som handlar för producentens

Föreslagen lydelse

tillsyn över förmedlingstjänster på nätet (18/2024).

56 §

Distributörens mottagningsskyldighet

Distributören ska på sitt försäljningsställe kostnadsfritt ta emot följande kasserade produkter av innehavaren:

upphävs 1 punkten

1) sådana elektriska och elektroniska produkter som används i hushåll och i fråga om vilka inga yttre mått överstiger 25 cm och inga krav på köp av en ny produkt får ställas som villkor för mottagning,

2) andra än i 1 punkten avsedda elektriska och elektroniska produkter som används i hushåll och i stället för vilka innehavaren köper en ny motsvarande produkt,

3) däck till motordrivna och andra fordon och anordningar, om de till sin typ och mängd motsvarar de nya däck som köps.

Bestämmelser om distributörens skyldighet att ta emot kasserade ackumulatorer och batterier finns i artikel 62 i batteriförordningen.

Mottagningsskyldigheten enligt 1 mom. 1 punkten gäller dock inte dagligvarubutiker med en butiksyta som understiger 1 000 kvadratmeter och inte heller någon annan butik med en butiksyta som understiger 200 kvadratmeter. Distributören får ordna en mottagning som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten även i försäljningsställets omedelbara närhet.

upphävs 3 mom.

Distributören ska samla ihop kasserade produkter i partier som är lämpliga för transport. Distributören får överlämna de kasserade produkterna bara till en transportör eller behandlare som handlar för producentens

Gällande lydelse

räkning. Distributören ska stå för kostnaderna för den mottagning som han ordnar.

57 §

Distributörens informationsskyldighet

Distributören ska på sitt försäljningsställe och i sin övriga marknadsföring informera om möjligheten att lämna in kasserade produkter till distributörens mottagning och ska också bära kostnaderna för informationen.

61 §

Säkerhet som producenter av elektriska och elektroniska produkter ska ställa

Den som producerar elektriska och elektroniska produkter ska ställa sådan säkerhet till förmån för Tillstånds- och tillsynsverket som täcker kostnaderna för mottagning, transport, annan avfallshantering och till dessa anknuten information och för främjande av återanvändning av sådana elektriska och elektroniska produkter som används i hushåll och som producenten släpper ut på marknaden. En producent som hör till en sådan producentsammanslutning som avses i 62 § behöver inte ställa särskild säkerhet.

Föreslagen lydelse

räkning. Distributören ska stå för kostnaderna för den mottagning som han ordnar. *En distributör av ackumulatorer och batterier svarar för de kostnader för mottagningen som distributören ordnar och som enligt artiklarna 59.1, 60.4 och 61.3 i batteriförordningen inte hör till producentens ansvar.*

57 §

Distributörens informationsskyldighet

Distributören ska på sitt försäljningsställe och i sin övriga marknadsföring informera om möjligheten att lämna in kasserade produkter till distributörens mottagning och ska också bära kostnaderna för informationen. *Bestämmelser om distributörens skyldighet att tillhandahålla information om förebyggande av att ackumulatorer och batterier blir avfall och hantering av förbrukade ackumulatorer och batterier finns i artikel 74.4 i batteriförordningen.*

61 §

Säkerhet som producenter och producentsammanslutningar avseende vissa produkter ska ställa

Den som producerar elektriska och elektroniska produkter ska ställa sådan säkerhet till förmån för Tillstånds- och tillsynsverket som täcker kostnaderna för mottagning, transport, annan avfallshantering och till dessa anknuten information och för främjande av återanvändning av sådana elektriska och elektroniska produkter som används i hushåll och som producenten släpper ut på marknaden. En producent som hör till en sådan producentsammanslutning som avses i 62 § behöver inte ställa särskild säkerhet.

Producenter eller producentsammanslutningar av ackumulatorer och batterier ska ställa sådan säkerhet till förmån för Tillstånds- och

Gällande lydelse

Godtagbara säkerheter är borgen, försäkring och en pantsatt insättning. Den som ställer säkerheten ska vara ett kreditinstitut, en försäkringsanstalt eller något annat yrkesmässigt finansiellt institut med hemort i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. En ytterligare förutsättning är att Tillstånds- och tillsynsverket får ta säkerheten i anspråk på *begäran*.

Tillstånds- och tillsynsverket har rätt att ta säkerheten i anspråk, när producenten har konstaterats vara insolvent eller när producenten trots uppmaning har försummat att ordna avfallshanteringen. Verket fördelar säkerheten i förhållande till marknadsandelen mellan sådana producenter och producentsammanslutningar som har godkänts för anteckning i det producentregister som avses i 142 § och som ordnar avfallshanteringen av de produkter som den som ställer säkerheten släpper ut på marknaden.

Föreslagen lydelse

tillsynsverket som täcker kostnaderna för mottagning, transport, annan avfallshantering och till dessa anknuten information och för främjande av återanvändning av sådana ackumulatorer och batterier som producenten eller de producenter som anslutit sig till producentsammanslutningen släpper ut på marknaden.

Godtagbara säkerheter är borgen, försäkring och en pantsatt insättning. Den som ställer säkerheten ska vara ett kreditinstitut, en försäkringsanstalt eller något annat yrkesmässigt finansiellt institut med hemort i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. En ytterligare förutsättning är att Tillstånds- och tillsynsverket på *begäran* får ta säkerheten i anspråk.

Säkerheten ska vara tillräcklig för att täcka kostnaderna för skötseln av avfallshanteringen med beaktande av verksamhetens omfattning och karaktär och de villkor som meddelats för verksamheten. Den säkerhet som producenten ställt ska täcka den genomsnittliga kostnaden för avfallshanteringen av de produkter som producenten släppt ut på marknaden året före säkerheten ställs och den säkerhet som producentsammanslutningen ställt ska täcka de genomsnittliga kostnaderna under sex månader för de avfallshanteringsåtgärder som sammanslutningen ansvarar för. Säkerhetsbeloppet ska vara minst 10 000 euro.

Tillstånds- och tillsynsverket har rätt att ta säkerheten i anspråk, om producenten eller producentsammanslutningen har konstaterats vara insolvent eller trots uppmaning har försummat att ordna avfallshanteringen eller har underlåtit att iaktta sina övriga skyldigheter som gäller producentansvaret.

Innan säkerheten realiserar ska tillsynsmyndigheten i enlighet med 128 § förelägga verksamhetsutövaren att uppfylla sina skyldigheter och förena föreläggandet med hot om tvångsutförande. Säkerheten kan användas till att täcka kostnader för åtgärder i samband med tvångsutförande. Tillstånds- och tillsynsverket kan fördela det belopp som

Gällande lydelse

Närmare bestämmelser om uträkning av säkerhetsbeloppet och om tagande av säkerheten i anspråk får utfärdas genom förordning av statsrådet.

63 §

Producersammanslutningars verksamhet

En producersammanslutning ska vara en icke-vinstdrivande sammanslutning med syftet att fullgöra producentansvarsskyldigheterna för de producenter som anslutit sig till den. I en producersammanslutning ska skyldigheterna fördelas rättvist mellan producenterna med beaktande av verksamhetens art och omfattning och så att det inte leder till handelshinder och snedvridning av konkurrensen. Skyldigheten att föra bok och lämna uppgifter ska lindras för sådana producenter som släpper ut små mängder produkter på marknaden, om skyldigheterna annars skulle vara oskäligen för producenterna.

63 a §

Producenternas betalningsandelar och jämkning av dem

När producersammanslutningen fastställer betalningsandelarna ska den i den mån det är möjligt i fråga om enskilda produkter eller produkt- eller materialgrupper som motsvarar varandra beakta i synnerhet deras hållbarhet och möjligheten att reparera, återanvända och

Föreslagen lydelse

erhållits på basis av säkerheten till producenterna och producersammanslutningarna i förhållande till deras marknadsandelar för anskaffning av avfallshanteringstjänster eller skaffa avfallshanteringstjänsterna själv.

Närmare bestämmelser om uträkning av säkerhetsbeloppet och om tagande av säkerheten i anspråk får utfärdas genom förordning av statsrådet.

63 §

Producersammanslutningars verksamhet

En producersammanslutning ska vara en icke-vinstdrivande sammanslutning med syftet att fullgöra producentansvarsskyldigheterna för de producenter som anslutit sig till den. I en producersammanslutning ska skyldigheterna fördelas rättvist mellan producenterna med beaktande av verksamhetens art och omfattning och så att det inte leder till handelshinder och snedvridning av konkurrensen. Skyldigheten att föra bok och lämna uppgifter ska lindras för sådana producenter som släpper ut små mängder produkter på marknaden, om skyldigheterna annars skulle vara oskäligen för producenterna. *Bestämmelser om skyldigheter som gäller verksamheten för producersammanslutningar för ackumulatorer och batterier finns i artikel 57.2–57.5 i batteriförordningen.*

63 a §

Producenternas betalningsandelar och jämkning av dem

När producersammanslutningen fastställer betalningsandelarna ska den i den mån det är möjligt i fråga om enskilda produkter eller produkt- eller materialgrupper som motsvarar varandra beakta i synnerhet deras hållbarhet och möjligheten att reparera, återanvända och

Gällande lydelse

materialåtervinna produkterna samt förekomsten av farliga ämnen.

64 §

Tryggande av i producentregistret införda producenters och producentsammanslutningars verksamhet

En producentsammanslutning ska ha tillräckliga ekonomiska resurser att organisera sin verksamhet på behörigt sätt och så att den oavbrutet i minst sex månader kan ansvara för de producentansvarsskyldigheter som överförs till den. För att visa detta ska producentsammanslutningen lämna Tillstånds- och tillsynsverket en redogörelse för tillräckliga ekonomiska arrangemang och en verksamhetsplan för ordnandet av återanvändning och avfallshantering. Redogörelsen och planen ska lämnas årligen eller, om verksamheten förändras väsentligt, inom tre månader från förändringen.

66 §

Producentsammanslutningens tjänsteupphandling

När en producentsammanslutning upphandlar tjänster som hänför sig till återanvändning av produkter och avfallshantering ska den på ett icke-diskriminerande sätt beakta andra ekonomiska aktörer och deras verksamhetsmöjligheter på den berörda marknaden så att handelshinder och snedvridning av konkurrensen undviks. Producentsammanslutningen ska i ett allmänt datanät offentliggöra uppgifter om de

Föreslagen lydelse

materialåtervinna produkterna samt förekomsten av farliga ämnen. *Bestämmelser om jämkning av betalningsandelarna för producenter av ackumulatorer och batterier finns i artiklarna 56.5 och 57.2 i batteriförordningen.*

64 §

Tryggande av i producentregistret införda producenters och producentsammanslutningars verksamhet

En producentsammanslutning ska ha tillräckliga ekonomiska resurser att organisera sin verksamhet på behörigt sätt och så att den oavbrutet i minst sex månader kan ansvara för de producentansvarsskyldigheter som överförs till den. För att visa detta ska producentsammanslutningen lämna Tillstånds- och tillsynsverket en redogörelse för tillräckliga ekonomiska arrangemang och en verksamhetsplan för ordnandet av återanvändning och avfallshantering. Redogörelsen och planen ska lämnas årligen eller, om verksamheten förändras väsentligt, inom tre månader från förändringen. *En producentsammanslutning för ackumulatorer och batterier ska inkludera det fastställda bokslutet för den senast avslutade räkenskapsperioden och budgeten för den påbörjade räkenskapsperioden i redogörelsen.*

66 §

Producentsammanslutningens tjänsteupphandling

När en producentsammanslutning upphandlar tjänster som hänför sig till återanvändning av produkter och avfallshantering ska den på ett icke-diskriminerande sätt beakta andra ekonomiska aktörer och deras verksamhetsmöjligheter på den berörda marknaden så att handelshinder och snedvridning av konkurrensen undviks. Producentsammanslutningen ska i ett allmänt datanät offentliggöra uppgifter om de

Gällande lydelse

allmänna principer och förfaranden som iakttas vid dess tjänsteupphandlingar.

66 a §

Behörigt ombud för producent eller annan aktör

En aktör som är etablerad i Finland och som genom distansförsäljning säljer produkter som omfattas av producentansvar direkt till användare i en annan stat ska svara för att producentansvarsskyldigheterna fullgörs i staten i fråga. En aktör som säljer följande i 48 § 1 mom. avsedda produkter genom distansförsäljning direkt till användare i en annan medlemsstat i Europeiska unionen ska för fullgörandet av producentansvarsskyldigheterna utse ett i medlemsstaten i fråga etablerat behörigt ombud:

2) i bilagan avsedda förpackningar som hör till plastprodukter för engångsbruk,

En producent som är etablerad i en annan medlemsstat i Europeiska unionen och som säljer i 1 mom. avsedda produkter genom distansförsäljning direkt till användare i Finland ska med avvikelse från vad som föreskrivs i 62 § 1 mom. i stället för att ansluta sig till en producentsammanslutning utse ett behörigt ombud som svarar för att producentens skyldigheter fullgörs i Finland. En annan distansförsäljare som är etablerad i en annan stat och som säljer i 48 § avsedda produkter kan i stället för att ansluta sig till en producentsammanslutning utse ett behörigt ombud som är etablerat i Finland och som i stället för distansförsäljaren svarar för att dennes skyldigheter fullgörs i Finland.

Föreslagen lydelse

allmänna principer och förfaranden som iakttas vid dess tjänsteupphandlingar. *Bestämmelser om skyldigheter för producentsammanslutningar för ackumulatorer och batterier när de upphandlar tjänster som avses i detta moment finns i artikel 57.6 och 57.8 i batteriförordningen.*

66 a §

Behörigt ombud för producent eller annan aktör

En aktör som är etablerad i Finland och som genom distansförsäljning säljer produkter som omfattas av producentansvar direkt till användare i en annan stat ska svara för att producentansvarsskyldigheterna fullgörs i staten i fråga. En aktör som säljer följande i 48 § 1 mom. avsedda produkter genom distansförsäljning direkt till användare i en annan medlemsstat i Europeiska unionen ska för fullgörandet av producentansvarsskyldigheterna utse ett i medlemsstaten i fråga etablerat behörigt ombud:

2) i bilaga I avsedda förpackningar som hör till plastprodukter för engångsbruk,

En producent som är etablerad i en annan medlemsstat i Europeiska unionen och som säljer i 1 mom. avsedda produkter genom distansförsäljning direkt till användare i Finland ska med avvikelse från vad som föreskrivs i 62 § 1 mom. i stället för att ansluta sig till en producentsammanslutning utse ett behörigt ombud som svarar för att producentens skyldigheter fullgörs i Finland. En annan distansförsäljare som är etablerad i en annan stat och som säljer i 48 § avsedda produkter kan i stället för att ansluta sig till en producentsammanslutning utse ett behörigt ombud som är etablerat i Finland och som i stället för distansförsäljaren svarar för att dennes skyldigheter fullgörs i Finland.

Bestämmelser om skyldigheten för producenter av ackumulatorer och batterier och andra aktörer att utse ett behörigt ombud

Gällande lydelse

En aktör som motsvarar en producent som är etablerad i en annan stat och som levererar produkter för marknaden i Finland genom annan försäljning än distansförsäljning, kan utse ett behörigt ombud som är etablerat i Finland och som i en i Finland etablerad producents ställe svarar för att aktörens skyldigheter fullgörs. I stället för att utse ett behörigt ombud kan den aktör som motsvarar en producent i motsvarande syfte ingå ett avtal med en godkänd producentsammanslutning. Aktören ska till de producenter och producentsammanslutningar som annars skulle svara för producentansvarsskyldigheterna i fråga om de nämnda produkterna lämna information om fullgörandet av skyldigheterna eller om ändring eller återkallande av fullgörandet av skyldigheterna. Den som förvaltar en näthandelsplattform kan utse ett i Finland etablerat behörigt ombud att ansvara för producentansvarsskyldigheterna i Finland för en distansförsäljare som bedriver verksamhet på plattformen, eller i motsvarande syfte ingå ett avtal med en godkänd producentsammanslutning. Den som förvaltar näthandelsplattformen måste ha skriftlig fullmakt av distansförsäljaren för detta.

66 b §

Verksamhet som behörigt ombud i Finland

Ett behörigt ombud i Finland ska utses genom en skriftlig fullmakt. Den som utses till behörigt ombud ska i fråga om andra produkter än sådana som säljs direkt genom distansförsäljning informera de producenter och producentsammanslutningar som annars hade svarat för producentansvarsskyldigheterna för produkterna i fråga om sin fullmakt och om ändringar i och återkallande av den.

Föreslagen lydelse

för utökat producentansvar finns i artikel 56.3 i batteriförordningen.

En aktör som motsvarar en producent som är etablerad i en annan stat och som levererar produkter för marknaden i Finland genom annan försäljning än distansförsäljning, kan utse ett behörigt ombud som är etablerat i Finland och som i en i Finland etablerad producents ställe svarar för att aktörens skyldigheter fullgörs. I stället för att utse ett behörigt ombud kan den aktör som motsvarar en producent i motsvarande syfte ingå ett avtal med en godkänd producentsammanslutning. Aktören ska till de producenter och producentsammanslutningar som annars skulle svara för producentansvarsskyldigheterna i fråga om de nämnda produkterna lämna information om fullgörandet av skyldigheterna eller om ändring eller återkallande av fullgörandet av skyldigheterna. Den som förvaltar en näthandelsplattform kan utse ett i Finland etablerat behörigt ombud att ansvara för producentansvarsskyldigheterna i Finland för en distansförsäljare som bedriver verksamhet på plattformen, eller i motsvarande syfte ingå ett avtal med en godkänd producentsammanslutning. Den som förvaltar näthandelsplattformen måste ha skriftlig fullmakt av distansförsäljaren för detta.

66 b §

Verksamhet som behörigt ombud i Finland

Ett behörigt ombud i Finland ska utses genom en skriftlig fullmakt. Den som utses till behörigt ombud ska i fråga om andra produkter än sådana som säljs direkt genom distansförsäljning informera de producenter och producentsammanslutningar som annars hade svarat för producentansvarsskyldigheterna för produkterna i fråga om sin fullmakt och om ändringar i och återkallande av den. *Bestämmelser om skyldigheter för behörigt ombud för ackumulatorer och batterier finns dessutom i artikel 55.7 och 55.12 i batteriförordningen.*

101 §

Ansökan om godkännande för anteckning i producentregistret

Sökanden och den verksamhet som sökanden bedriver ska specificeras i ansökan. Ansökan ska innehålla de uppgifter om mottagningen och informationen om denna, återanvändningen, återvinningen och den övriga avfallshanteringen av kasserade produkter som behövs för behandling av ansökan och för bedömning av om verksamheten är ändamålsenlig. De som producerar elektriska och elektroniska produkter som används i hushåll ska dessutom redogöra för den säkerhet som avses i 61 §. I de ansökningar som som producentsammanslutningar och de som svarar för retursystem för dryckesförpackningar lämnar in ska behövliga uppgifter om avtal, stadgar och andra handlingar ges för att det ska kunna bedömas om verksamheten uppfyller de krav som föreskrivs i denna lag. Det behöriga ombud som avses i 66 b § ska i sin ansökan dessutom lämna uppgifter om fullmaktsgivaren och om de producenter som annars skulle svara för producentansvarsskyldigheterna i fråga om de produkter som fullmakten gäller.

101 §

Ansökan om godkännande för anteckning i producentregistret

Sökanden och den verksamhet som sökanden bedriver ska specificeras i ansökan. Ansökan ska innehålla de uppgifter om mottagningen och informationen om denna, återanvändningen, återvinningen och den övriga avfallshanteringen av kasserade produkter som behövs för behandling av ansökan och för bedömning av om verksamheten är ändamålsenlig. De som producerar elektriska och elektroniska produkter som används i hushåll samt ackumulatorer och batterier ska dessutom redogöra för den säkerhet som föreskrivs i 61 §. I de ansökningar som som producentsammanslutningar och de som svarar för retursystem för dryckesförpackningar lämnar in ska behövliga uppgifter om avtal, stadgar och andra handlingar ges för att det ska kunna bedömas om verksamheten uppfyller de krav som föreskrivs i denna lag. Det behöriga ombud som avses i 66 b § ska i sin ansökan dessutom lämna uppgifter om fullmaktsgivaren och om de producenter som annars skulle svara för producentansvarsskyldigheterna i fråga om de produkter som fullmakten gäller. *Bestämmelser om skyldigheten för producenter av ackumulatorer och batterier att registrera sig i producentregistret finns i artikel 55.2 i batteriförordningen och bestämmelser om innehållet i ansökan om registrering i artikel 55.3 i den förordningen.*

102 §

Förutsättningar för godkännande för anteckning i producentregistret

102 §

Förutsättningar för godkännande för anteckning i producentregistret

Gällande lydelse

En förutsättning för godkännande av dem som producerar elektriska och elektroniska produkter som används i hushåll är dessutom att säkerhet enligt 61 § ställs.

103 §

Beslut om godkännande för anteckning i producentregistret

Tillstånds- och tillsynsverket ska utan obefogat dröjsmål fatta beslut med anledning av en ansökan om godkännande för anteckning i producentregistret. Det ska bestämmas att beslut om godkännande av producentsammanslutningar och ansvariga för retursystem för dryckesförpackningar för anteckning i registret gäller tills vidare eller för viss tid, beroende på ärendets art. Ett beslut om godkännande av producenter gäller tills vidare.

I beslutet kan det tas in behövliga föreskrifter om hur förutsättningarna för godkännande enligt 102 § och andra i denna lag eller med stöd av den föreskrivna krav uppfylls samt hur tillsynen över verksamheten utövas. I föreskrifterna kan också nya producenter, producentsammanslutningar och ansvariga för retursystem för dryckesförpackningar, med beaktande av verksamhetens art och omfattning, meddelas successivt strängare skyldigheter och mål för verksamhetens inledningsskede i fråga om mottagning, återanvändning och återvinning av kasserade produkter samt i fråga om retursystemets funktion, tills de skyldigheter och mål som bestämts genom förordning av statsrådet gäller dem fullt ut. Sådana föreskrifter kan meddelas endast om producenten, producentsammanslutningen eller de som svarar för retursystem för

Föreslagen lydelse

En förutsättning för godkännande av dem som producerar elektriska och elektroniska produkter som används i hushåll *samt ackumulatorer och batterier* är dessutom att säkerhet enligt 61 § ställs. *Bestämmelser om förutsättningar för godkännande av producenter av ackumulatorer och batterier finns dessutom i artikel 58.2 i batteriförordningen.*

103 §

Beslut om godkännande för anteckning i producentregistret

Tillstånds- och tillsynsverket ska utan obefogat dröjsmål fatta beslut med anledning av en ansökan om godkännande för anteckning i producentregistret. Det ska bestämmas att beslut om godkännande av producentsammanslutningar och ansvariga för retursystem för dryckesförpackningar för anteckning i registret gäller tills vidare eller för viss tid, beroende på ärendets art. Ett beslut om godkännande av producenter gäller tills vidare. *Bestämmelser om godkännande av producenter av ackumulatorer och batterier för anteckning i producentregistret finns dessutom i artikel 55.9 i batteriförordningen.*

I beslutet kan det tas in behövliga föreskrifter om hur förutsättningarna för godkännande enligt 102 § och andra i denna lag eller med stöd av den eller i batteriförordningen föreskrivna krav uppfylls samt hur tillsynen över verksamheten utövas. I föreskrifterna kan också nya producenter, producentsammanslutningar och ansvariga för retursystem för dryckesförpackningar, med beaktande av verksamhetens art och omfattning, meddelas successivt strängare skyldigheter och mål för verksamhetens inledningsskede i fråga om mottagning, återanvändning och återvinning av kasserade produkter samt i fråga om retursystemets funktion, tills de skyldigheter och mål som bestämts genom förordning av statsrådet eller batteriförordningen gäller dem fullt ut. Sådana föreskrifter kan meddelas endast om producenten, producentsammanslutningen

Gällande lydelse

dryckesförpackningar genom en avsiktsförklaring som ingåtts med behöriga parter eller motsvarande handlingar i fråga om mottagning, transport och behandling av kasserade produkter tillförlitligt kan visa att verksamheten ordnas så att den uppfyller kraven i statsrådets förordning inom en tid som anges i beslutet.

Tillstånds- och tillsynsverket ska i producentregistret anteckna de väsentliga uppgifter som ingår i ansökan och beslutet.

Närmare bestämmelser om beslutets innehåll får utfärdas genom förordning av statsrådet.

107 §

Återkallande och upphörande av ett godkännande för anteckning i producentregistret

Tillstånds- och tillsynsverket kan återkalla ett godkännande för anteckning i producentregistret, om en producent, en

Föreslagen lydelse

eller de som svarar för retursystem för dryckesförpackningar genom en avsiktsförklaring som ingåtts med behöriga parter eller motsvarande handlingar i fråga om mottagning, transport och behandling av kasserade produkter tillförlitligt kan visa att verksamheten ordnas så att den uppfyller kraven i statsrådets förordning *eller batteriförordningen* inom en tid som anges i beslutet.

I beslutet kan det tas in behövliga bestämmelser om säkerhet enligt 61 § och om hur säkerheten ställs. I beslutet kan det bestämmas att producenten eller producentsammanslutningen regelbundet ska bedöma om säkerheten är tillräcklig och årligen lämna en utredning till Tillstånds- och tillsynsverket om att säkerheten är tillräcklig eller, när verksamheten förändras väsentligt, inom tre månader från ändringen. Tillstånds- och tillsynsverket ska vid behov vidta åtgärder för att justera beloppet på säkerheten. Säkerheten ska gälla utan avbrott eller vara förnyad med jämna mellanrum tills minst sex månader har förflutit från det att producenten eller producentsammanslutningen upphört att vara antecknade i producentregistret. Om säkerhetens giltighet förlängs ska det göras innan säkerhetens giltighetstid går ut. Säkerheten ska ställas till förmån för Tillstånds- och tillsynsverket innan producenten eller producentsammanslutningen kan antecknas i producentregistret.

Tillstånds- och tillsynsverket ska i producentregistret anteckna de väsentliga uppgifter som ingår i ansökan och beslutet.

Närmare bestämmelser om beslutets innehåll får utfärdas genom förordning av statsrådet.

107 §

Återkallande och upphörande av ett godkännande för anteckning i producentregistret

Tillstånds- och tillsynsverket kan återkalla ett godkännande för anteckning i producentregistret, om en producent, en

Gällande lydelse

producentsammanslutning eller den ansvarige för ett retursystem för dryckesförpackningar trots skriftlig anmärkning från Tillstånds- och tillsynsverket upprepat försummar en på producentansvaret grundad skyldighet enligt denna lag och bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den att ordna mottagning, återanvändning, återvinning och annan avfallshantering av en kasserad produkt eller när någon annan förutsättning för godkännande som anges i 102 § inte blir uppfylld trots myndighetens skriftliga anmärkning.

12 kap.

Internationella avfallstransporter och transport av fartyg för nedmontering

108 §

Internationell avfallstransport och transport av fartyg för nedmontering

I fråga om internationella avfallstransporter och godkännande av sådana ska det som föreskrivs i avfallstransportförordningen samt i denna lag och med stöd av den iakttas.

109 §

Transport av avfall till ett annat land för behandling

Från Finland till ett annat land får, utöver det som bestäms i 108 §, avfall transporteras för bortskaffande och blandat kommunalt avfall vars hantering kommunen enligt 32 § är skyldig att ordna transporteras för återvinning bara, om

1) det i Finland inte finns tekniska eller ekonomiska förutsättningar eller behövliga anläggningar för behandling av avfallet på ett godtagbart sätt,

2) behandlingen av avfallet där är avsevärt bättre med tanke på miljöskyddet än i Finland,

Föreslagen lydelse

producentsammanslutning eller den ansvarige för ett retursystem för dryckesförpackningar trots skriftlig anmärkning från Tillstånds- och tillsynsverket upprepat försummar en på producentansvaret grundad skyldighet enligt denna lag *eller* bestämmelser *eller* föreskrifter som utfärdats med stöd av den *eller batteriförordningen* att ordna mottagning, återanvändning, återvinning och annan avfallshantering av en kasserad produkt eller när någon annan förutsättning för godkännande som anges i 102 § inte blir uppfylld trots myndighetens skriftliga anmärkning.

12 kap.

Internationella avfallstransporter och transport av fartyg för nedmontering

108 §

Internationell avfallstransport och transport av fartyg för nedmontering

I fråga om internationella avfallstransporter samt godkännande *och övervakning* av sådana ska det som föreskrivs i avfallstransportförordningen samt i denna lag och med stöd av den iakttas.

upphävs

Gällande lydelse

3) avfallet där behandlas på ett sätt som med tanke på miljöskyddet skulle vara godtagbart i Finland och som vad de totala kostnaderna beträffar är avsevärt fördelaktigare än behandling i Finland,

4) transporten utförs för att pröva en ny behandlingsmetod eller för annan försöksverksamhet, eller

5) transporten av annat avfall än farligt avfall grundar sig på regionalt avfallshanteringssamarbete mellan kommuner i Finland och Sverige eller kommuner i Finland och Norge.

110 §

*Transport av avfall till Finland för
behandling*

Till Finland får, utöver det som bestäms i 108 §, avfall transporteras för behandling bara om bortskaftet av avfall som uppkommer i Finland eller återvinningen av blandat kommunalt avfall vars hantering kommunen enligt 32 § är skyldig att ordna inte förhindras eller fördröjs till följd av detta.

För att transport av avfall till Finland för bortskaftande ska godkännas förutsätts dessutom att

1) farligt avfall förbränns i en anläggning som är specialiserad på detta,

2) avfallet undergår biologisk eller fysikalisk-kemisk behandling, eller

3) deponeringen av avfallet på eller under markytan eller på särskilt planerade avstjälningsplatser eller förbränningen av annat avfall än farligt avfall baserar sig på regionalt avfallshanteringssamarbete mellan kommuner i Finland och Sverige eller kommuner i Finland och Norge.

111 §

*Förbud mot internationell avfallstransport
efter **olaglig transport** eller
avgiftsförsummelse*

Finlands miljöcentral får förbjuda en internationell avfallstransport, om

Föreslagen lydelse

110 §

*Transport av avfall till Finland för
bortskaftande*

Till Finland får, utöver det som föreskrivs i 108 §, avfall transporteras för *bortskaftande* bara om bortskaftet av avfall som uppkommer i Finland inte förhindras eller fördröjs till följd av detta.

111 §

*Förbud mot internationell avfallstransport
efter avgiftsförsummelse*

Finlands miljöcentral får förbjuda en internationell avfallstransport, om anmälaren har underlåtit att betala avgiften för

Gällande lydelse

1) *det genom dom eller beslut slagits fast att en mottagare som avses i artikel 2.14 i avfallstransportförordningen eller en anmälare som avses i artikel 2.15 i den förordningen har gjort sig skyldig till olaglig transport enligt artikel 2.35 i den förordningen, eller*

2) *anmälaren har underlåtit att betala avgiften för behandling av en anmälan som anknyter till en tidigare avfallstransport och påförts av Finlands miljöcentral.*

112 §

*Tillämpning i vissa situationer av
exportförbud enligt
avfallstransportförordningen*

Finlands miljöcentral får besluta

1) att exportförbudet enligt artikel 36.1 i avfallstransportförordningen i undantagsfall inte gäller en viss typ av avfall som i bilaga V till den förordningen klassificeras som farligt avfall, om anmälaren tillförlitligt visar att avfallet i fråga inte har en enda av de farliga egenskaper som anges i 6 § 1 mom. 1 punkten,

2) att avfall i undantagsfall kan klassificeras som farligt avfall och exportförbudet enligt artikel 36.1 i avfallstransportförordningen därför tillämpas, även om avfallet inte nämns i bilaga V till den förordningen eller nämns i del 1 förteckning B i den bilagan, om avfallet i fråga har någon av de farliga egenskaper som anges i 6 § 1 mom. 1 punkten.

113 §

*Internationell transport av avfall enligt
artikel 18 i avfallstransportförordningen*

Finlands miljöcentral har rätt att av den som ansvarar för en internationell avfallstransport eller av avfallstransportören

Föreslagen lydelse

behandling av en anmälan eller för övervakning av transporterade partier som påförts av Finlands miljöcentral för en tidigare avfallstransport.

112 §

*Tillämpning i vissa situationer av
exportförbud enligt
avfallstransportförordningen*

Finlands miljöcentral får besluta

1) att exportförbudet enligt artikel 39.1 i avfallstransportförordningen i undantagsfall inte gäller en viss typ av avfall som i bilaga V till den förordningen *eller i den förteckning över avfall som antagits i enlighet med artikel 7 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG om avfall och om upphävande av vissa direktiv* klassificeras som farligt avfall, om anmälaren tillförlitligt visar att avfallet i fråga inte har en enda *farlig egenskap*,

2) att avfall i undantagsfall kan klassificeras som farligt avfall och exportförbudet enligt artikel 39.1 i avfallstransportförordningen därför tillämpas, även om avfallet *inte klassificerats som farligt avfall i bilaga V till den förordningen eller den i 1 punkten i detta moment avsedda förteckningen över avfall eller avfallet nämns i del 1 förteckning B i den bilagan, om avfallet i fråga har någon farliga egenskap.*

upphävs

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

på begäran få den information som avses i bilaga VII till avfallstransportförordningen om sådant avfall som avses i artikel 18 i förordningen, om det är nödvändigt för tillsynen över efterlevnaden och för verkställigheten av den förordningen.

114 §

upphävs

*Förhandsgodkännande av
avfallsåtervinningsanläggning*

Finlands miljöcentral får på ansökan bevilja verksamhetsutövaren vid en avfallsåtervinningsanläggning i Finland förhandsgodkännande enligt artikel 14 i avfallstransportförordningen för mottagning av avfall från en annan stat som är medlem i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD). Förhandsgodkännandet kan inte beviljas någon som bedriver behandling i avvaktan på återvinning i enlighet med artikel 2.7 i avfallstransportförordningen eller försöksverksamhet.

Förhandsgodkännande kan beviljas, om

- 1) verksamhetsutövaren har ett miljötillstånd enligt miljöskyddslagen för återvinningsverksamheten,*
- 2) verksamhetsutövaren har tillräcklig sakkunskap om internationella avfallstransporter,*
- 3) verksamhetsutövaren har ett miljöledningssystem som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1221/2009 om frivilligt deltagande för organisationer i gemenskapens miljölednings- och miljörevisionsordning (Emas) och om upphävande av förordning (EG) nr 761/2001 och kommissionens beslut 2001/681/EG och 2006/193/EG eller något motsvarande miljöledningssystem, och*
- 4) verksamhetsutövaren vid tidigare internationella avfallstransporter har fullgjort sina skyldigheter enligt denna lag, avfallstransportförordningen och miljöskyddslagen.*

Finlands miljöcentral ska fatta beslut med anledning av en ansökan om

Gällande lydelse

förhandsgodkännande. Beslutet ska specificera avfallsslagen och ange återvinningsmetoden och den anläggning som godkännandet avser. Förhandsgodkännandet är tidsbegränsat och beviljas för högst tio år.

Ansökan om förhandsgodkännande ska innehålla för behandlingen av ansökan behövliga uppgifter om verksamhetsutövaren, anläggningen och verksamheten där och om de planerade internationella avfallstransporterna. Närmare bestämmelser om innehållet i ansökan och beslutet om förhandsgodkännande får utfärdas genom förordning av statsrådet.

115 §

Ändring och återkallande av beslut om godkännande av en internationell avfallstransport och beslut om förhandsgodkännande av en återvinningsanläggning

Ett beslut om godkännande av en internationell avfallstransport kan återkallas, när någon av de förutsättningar för transport som anges i avfallstransportförordningen eller i denna lag inte längre uppfylls. Ett beslut om förhandsgodkännande kan återkallas, när någon av de i 114 § angivna förutsättningarna för godkännande inte längre uppfylls.

116 §

Säkerhet för internationell avfallstransport

Som säkerhet i enlighet med artikel 6 i avfallstransportförordningen godkänns borgen, försäkring och en pantsatt insättning. Den som ställer säkerheten ska vara ett kreditinstitut, en försäkringsanstalt eller något annat yrkesmässigt finansiellt institut med hemort i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Föreslagen lydelse

115 §

Ändring och återkallande av beslut om godkännande av en internationell avfallstransport och beslut om förhandsgodkännande av en återvinningsanläggning

Ett beslut om godkännande av en internationell avfallstransport kan återkallas, när någon av de förutsättningar för transport som anges i avfallstransportförordningen eller i denna lag inte längre uppfylls.

116 §

Säkerhet för internationell avfallstransport

Som säkerhet i enlighet med artikel 7 i avfallstransportförordningen godkänns borgen, försäkring och en pantsatt insättning. Den som ställer säkerheten ska vara ett kreditinstitut, en försäkringsanstalt eller något annat yrkesmässigt finansiellt institut med hemort i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Säkerheten ska gälla tills vidare.

Gällande lydelse

117 a

Särskilda bestämmelser om begagnade elektriska och elektroniska produkter

Om man har för avsikt att transportera en begagnad elektrisk eller elektronisk produkt till ett annat land som en produkt och inte som avfall, ska produktinnehavaren påvisa att klassificeringen är korrekt genom att visa upp en räkning eller ett avtal i fråga om försäljning av produkten eller överföring av äganderätten, ett testcertifikat, en fraktsedel eller motsvarande intyg, en utredning eller ett dokument som gäller produktens skick eller kvalitet, samt genom att lägga fram bevis på att produkten skyddats mot skador på ett ändamålsenligt sätt under transporten. Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om bevis, testmetoder, testresultat, utredningar och andra uppgifter som behövs för att en begagnad elektrisk och elektronisk produkt ska klassificeras som produkt samt om tillräckliga åtgärder för att skydda produkten mot skador. De uppgifter och åtgärder som krävs kan variera enligt produkttyp, användargrupp eller ändamål.

Om bevis som avses i 1 mom. på att en begagnad elektrisk eller elektronisk produkt ska klassificeras som en produkt inte kan läggas fram, ska produkten betraktas som avfall och en transport av den till ett annat land som olaglig transport enligt avfallstransportförordningen.

Bestämmelser om framläggande av behövliga bevis för att begagnade elektriska och elektroniska produkter inte är avfall finns dessutom i artikel 50.4a–50.4d i avfallstransportförordningen.

Föreslagen lydelse

117 a §

Särskilda bestämmelser om begagnade elektriska och elektroniska produkter samt om begagnade ackumulatorer och batterier

Om man har för avsikt att transportera en begagnad elektrisk eller elektronisk produkt till ett annat land som en produkt och inte som avfall, ska produktinnehavaren påvisa att klassificeringen är korrekt genom att visa upp en räkning eller ett avtal i fråga om försäljning av produkten eller överföring av äganderätten, ett testcertifikat, en fraktsedel eller motsvarande intyg, en utredning eller ett dokument som gäller produktens skick eller kvalitet, samt genom att lägga fram bevis på att produkten skyddats mot skador på ett ändamålsenligt sätt under transporten. Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om bevis, testmetoder, testresultat, utredningar och andra uppgifter som behövs för att en begagnad elektrisk och elektronisk produkt ska klassificeras som produkt samt om tillräckliga åtgärder för att skydda produkten mot skador. De uppgifter och åtgärder som krävs kan variera enligt produkttyp, användargrupp eller ändamål.

Om bevis som avses i 1 mom. på att en begagnad elektrisk eller elektronisk produkt ska klassificeras som en produkt inte kan läggas fram, ska produkten betraktas som avfall och en transport av den till ett annat land som olaglig transport enligt avfallstransportförordningen.

Bestämmelser om framläggande av behövliga bevis för att begagnade elektriska och elektroniska produkter inte är avfall finns dessutom i artikel 61.2–61.6 i avfallstransportförordningen.

Bestämmelser om internationella transporter av förbrukade ackumulatorer och batterier finns i artikel 72 i batteriförordningen och bestämmelser om förberedelse för återanvändning eller förberedelse för ändamålsändring av förbrukade ackumulatorer och batterier för lätta transportmedel, förbrukade industribatterier och förbrukade

Gällande lydelse

117 b §

Påvisande av lämplighet vid transport av avfall till stater utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Den som transporterar avfall till en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet för behandling ska i enlighet med avfallstransportförordningen kunna visa att behandlingen av avfallet utanför det ekonomiska samarbetsområdet uppfyller kraven i den förordningen och sker under förhållanden som till övervägande del motsvarar kraven i Europeiska unionens miljölagstiftning.

119 §

Uppgifter som ska ingå i bokföringen och behandlingen av dem

Den bokföring som avses i 118 § 1 mom. ska i överensstämmelse med verksamhetens karaktär inbegripa uppgifter om typ, beskaffenhet, mängd, ursprung och leveransplats i fråga om det avfall som

Föreslagen lydelse

elfordonsbatterier finns i artikel 73 i den förordningen.

117 b §

*Påvisande av lämplighet **och ackreditering** vid transport av avfall till stater utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet*

Den som transporterar avfall till en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet för behandling ska i enlighet med avfallstransportförordningen kunna visa att behandlingen av avfallet *och behandlingen av det restavfall som genererats genom behandlingen* utanför det ekonomiska samarbetsområdet uppfyller kraven i den förordningen och sker under förhållanden som motsvarar kraven i Europeiska unionens lagstiftning om människors hälsa och miljön.

I Finland ansvarar ackrediteringstjänsten FINAS för den ackreditering som avses i artikel 46 i avfallstransportförordningen.

117 d §

Lämnande av information om internationella avfallstransporter

En aktör som utför internationella avfallstransporter ska vid lämnandet av information enligt artikel 27.1 i avfallstransportförordningen till det EU:s centrala system som avses i artikel 27.3 i den förordningen använda det register över internationella avfallstransporter som Finlands miljöcentral för med stöd av 142 § 1 mom. 1 punkten i denna lag.

119 §

Uppgifter som ska ingå i bokföringen och behandlingen av dem

Den bokföring som avses i 118 § 1 mom. ska i överensstämmelse med verksamhetens karaktär inbegripa uppgifter om typ, beskaffenhet, mängd, ursprung och leveransplats i fråga om det avfall som

Gällande lydelse

uppkommit, insamlats, transporterats, förmedlats eller behandlats och om avfallstransporten och avfallsbehandlingen. Bokföringen ska också inbegripa uppgifter om mängden av avfall som uppkommit i verksamhet som avses i 118 § 1 mom. 1 punkten i förhållande till verksamhetens omfattning uttryckt som omsättning, antalet arbetstagare eller på något motsvarande sätt (*specifik avfallsmängd*). Bokföringen över verksamhet som avses i 118 § 1 mom. 3 punkten ska innehålla uppgifter om mängd och användningsändamål för de produkter och material som uppkommer vid förberedelse av avfall för återanvändning, materialåtervinning eller annan återvinning, specificerade enligt produkt- och materialgrupp.

122 §

Rätt att få uppgifter

Tillsynsmyndigheten, miljöministeriet och Finlands miljöcentral eller en tjänsteman eller tjänsteinnehavare som förordnats av någon av dem har rätt att på begäran för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den samt för tillsynen över efterlevnaden av kvicksilverförordningen och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den, och för verkställigheten av lagen få

3) behövliga uppgifter och handlingar av en annan myndighet, tjänsteman eller tjänsteinnehavare som avses i denna paragraf, trots den i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet föreskrivna tystnadsplikten,

Tillstånds- och tillsynsverket eller en tjänsteman som verket utsett har dessutom rätt att av producentsammanslutningar, producenter, distributörer och andra som

Föreslagen lydelse

uppkommit, insamlats, transporterats, förmedlats eller behandlats och om avfallstransporten och avfallsbehandlingen. Bokföringen ska också inbegripa uppgifter om mängden av avfall som uppkommit i verksamhet som avses i 118 § 1 mom. 1 punkten i förhållande till verksamhetens omfattning uttryckt som omsättning, antalet arbetstagare eller på något motsvarande sätt (*specifik avfallsmängd*). Bokföringen över verksamhet som avses i 118 § 1 mom. 3 punkten ska innehålla uppgifter om mängd och användningsändamål för de produkter och material som uppkommer vid förberedelse av avfall för återanvändning, materialåtervinning eller annan återvinning, specificerade enligt produkt- och materialgrupp. *Bestämmelser om uppgifter om ackumulatorer och batterier och behandlingen av dem finns dessutom i artiklarna 65.2, 75, 76.1 och 76.2 i batteriförordningen.*

122 §

Rätt att få uppgifter

Tillsynsmyndigheten, miljöministeriet och Finlands miljöcentral samt en tjänsteman och tjänsteinnehavare som förordnats av någon av dem har rätt att på begäran för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den samt för tillsynen över efterlevnaden av kvicksilverförordningen *och avfallstransportförordningen* och de bestämmelser som utfärdats med stöd av dem, och för verkställigheten av lagen få

3) *nödvändiga* uppgifter och handlingar av en annan myndighet, tjänsteman eller tjänsteinnehavare som avses i denna paragraf, trots den i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet föreskrivna tystnadsplikten.

Tillstånds- och tillsynsverket eller en tjänsteman som verket utsett har rätt att av producentsammanslutningar, producenter, distributörer och andra som bedriver

Gällande lydelse

bedriver avfallshantering av kasserade produkter som avses i 48 § på begäran för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den och för verkställigheten av lagen få behövliga uppgifter om mängden av produkter som släppts ut på marknaden och som kasserats och om insamlingen eller utförseln av dem eller om återanvändning, förberedelse för återanvändning, materialåtervinning, återvinning och annan avfallshantering som gäller dem samt om andra liknande omständigheter.

124 §

Inspektioner och tillsynsplaner

I de planer som avses i 2 mom. ska målen och prioriteringarna för inspektionerna, det geografiska område som planen omfattar, planerade inspektioner och inspektionsfrekvens, de myndigheter som deltar i inspektionerna och formerna för samverkan mellan dem samt övriga omständigheter som behövs för ett ändamålsenligt utförande av inspektionerna anges. Planen ska ses över minst vart tredje år och vid behov uppdateras. Bestämmelser om innehållet i planerna för inspektioner och annan tillsyn och om verkställandet av inspektionerna finns dessutom i artikel 50 i avfallstransportförordningen.

126 §

Åtgärder vid förseelser eller försummelser

Tillsynsmyndigheten får

1) förbjuda den som bryter mot denna lag, mot en förordning eller föreskrift eller ett beslut eller åläggande som utfärdats med stöd av den eller mot avfallstransportförordningen eller mot kvicksilverförordningen eller en bestämmelse som utfärdats med stöd av den att fortsätta eller upprepa det förfarande som

Föreslagen lydelse

avfallshantering av kasserade produkter som avses i 48 § på begäran för tillsynen över efterlevnaden och verkställigheten av denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den *samt av batteriförordningen* få behövliga uppgifter om mängden av produkter som släppts ut på marknaden och som kasserats och om insamlingen eller utförseln av dem eller om återanvändning, förberedelse för återanvändning, materialåtervinning, återvinning och annan avfallshantering som gäller dem samt om andra liknande omständigheter.

124 §

Inspektioner och tillsynsplaner

I de planer som avses i 2 mom. ska målen och prioriteringarna för inspektionerna, det geografiska område som planen omfattar, planerade inspektioner och inspektionsfrekvens, de myndigheter som deltar i inspektionerna och formerna för samverkan mellan dem samt övriga omständigheter som behövs för ett ändamålsenligt utförande av inspektionerna anges. Planen ska ses över minst vart tredje år och vid behov uppdateras. Bestämmelser om innehållet i planerna för inspektioner och annan tillsyn och om verkställandet av inspektionerna finns dessutom i artiklarna 60–62 i avfallstransportförordningen.

126 §

Åtgärder vid förseelser eller försummelser

Tillsynsmyndigheten får

1) förbjuda den som bryter mot denna lag, mot en förordning eller föreskrift eller ett beslut eller åläggande som utfärdats med stöd av den eller mot avfallstransportförordningen, kvicksilverförordningen eller batteriförordningen eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den att fortsätta eller

Gällande lydelse

strider mot bestämmelserna eller ålägga denne att fullgöra sina skyldigheter på något annat sätt,

128 §

Åtgärder vid förseelser eller försummelser i fråga om producentansvar

Om en i 6 kap. avsedd producent eller producentsammanslutning eller en i 68 § avsedd ansvarig för ett retursystem för dryckesförpackningar inte har ordnat på i 46 § 1 mom. föreskrivet producentansvar grundad återanvändning, materialåtervinning, annan återvinning eller annan avfallshantering eller om producenten eller sammanslutningen inte har iakttagit skyldigheten enligt ett i 48 e § avsett beslut att betala ersättningar eller skyldigheten enligt 48 f § att göra en sammansättningsutredning i enlighet med denna lag eller de bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den, får Tillstånds- och tillsynsverket utöver det som föreskrivs i 126 §

1) ålägga producenten, producentsammanslutningen eller den ansvarige för ett retursystem för dryckesförpackningar att anpassa verksamheten till denna lag och de bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den och att visa att ändringarna har gjorts,

131 §

Försummelseavgift

En producent som avses i 6 kap. är skyldig att betala försummelseavgift, om den försummar den i 62 § avsedda skyldigheten att ansluta sig till en producentsammanslutning eller skyldigheten enligt 101 § att göra en ansökan om godkännande för anteckning i producentregistret. En producentsammanslutning är skyldig att betala försummelseavgift, om den försummar

Föreslagen lydelse

upprepa det förfarande som strider mot bestämmelserna eller föreskrifterna eller ålägga denne att fullgöra sina skyldigheter på något annat sätt,

128 §

Åtgärder vid förseelser eller försummelser i fråga om producentansvar

Om en i 6 kap. avsedd producent eller producentsammanslutning eller en i 68 § avsedd ansvarig för ett retursystem för dryckesförpackningar inte har ordnat på i 46 § 1 mom. föreskrivet producentansvar grundad återanvändning, materialåtervinning, annan återvinning eller annan avfallshantering eller om producenten eller sammanslutningen inte har iakttagit skyldigheten enligt ett i 48 e § avsett beslut att betala ersättningar eller skyldigheten enligt 48 f § att göra en sammansättningsutredning i enlighet med denna lag eller de bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den, får Tillstånds- och tillsynsverket utöver det som föreskrivs i 126 §

1) ålägga producenten, producentsammanslutningen eller den ansvarige för ett retursystem för dryckesförpackningar att anpassa verksamheten till denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den och till batteriförordningen och att visa att ändringarna har gjorts,

131 §

Försummelseavgift

En producent som avses i 6 kap. är skyldig att betala försummelseavgift, om den försummar den i 62 § avsedda skyldigheten att ansluta sig till en producentsammanslutning, skyldigheten enligt 101 § att göra en ansökan om godkännande för anteckning i producentregistret eller skyldigheten att registrera sig i producentregistret enligt artikel 55.2 i batteriförordningen. En

Gällande lydelse

skyldigheten enligt 101 § att göra en ansökan om godkännande för anteckning i producentregistret.

Skyldig att betala försummelseavgift är också

1) en producent som försummar skyldigheten enligt 54 § att föra bok och ge in ett sammandrag av bokföringsuppgifterna,

8) den som försummar skyldigheten enligt artikel 15 i avfallstransportförordningen att vidarebefordra en kopia av transportdokumentet till den behöriga myndigheten, skyldigheten enligt artikel 16 att fylla i transportdokumentet eller att vidarebefordra en kopia av transportdokumentet till den behöriga myndigheten eller skyldigheten enligt artikel 17 att meddela om ändringar av en godkänd transportör, eller den som försummar skyldigheten att upprätta eller underteckna ett dokument som avses i artikel 18 i den nämnda förordningen eller att medföra dokumentet under transporten,

9) en anmälare av en avfallstransport som underlåter att ställa säkerhet enligt artikel 6 i avfallstransportförordningen före en avfallstransport.

Föreslagen lydelse

producentsammanslutning är skyldig att betala försummelseavgift, om den försummar skyldigheten enligt 101 § att göra en ansökan om godkännande för anteckning i producentregistret.

Skyldig att betala försummelseavgift är också

1) en producent *eller producentsammanslutning* som försummar skyldigheten enligt 54 § att föra bok och ge in ett sammandrag av bokföringsuppgifterna *eller skyldigheten enligt artikel 75.1 eller 75.2 i batteriförordningen att rapportera information till den behöriga myndigheten,*

8) den som försummar
a) *skyldigheten att enligt artikel 17 i avfallstransportförordningen meddela om ändringar som gäller en transportör,*
b) *den i artikel 18 i avfallstransportförordningen avsedda skyldigheten att upprätta eller underteckna dokument,*

c) *skyldigheten att enligt artikel 16 eller 18 i avfallstransportförordningen göra en elektronisk förhandsanmälan om transporten,*

d) *skyldigheten att enligt artikel 16 eller 18 i avfallstransportförordningen fylla i transportdokumentet eller göra transportdokumentet och vid behov anmälningsdokumentet tillgängliga under transporten,*

e) *skyldigheten att enligt artikel 15, 16 eller 18 i avfallstransportförordningen bekräfta att avfallet har mottagits eller lämna ett intyg om att återvinningen av avfallet eller bortskaffandet av avfallet fullföljts,*

f) *skyldigheten att enligt artikel 16 eller 18 i avfallstransportförordningen elektroniskt tillgängliggöra information, dokument eller intyg om transporten av avfallet, eller*

g) *att elektroniskt lämna de uppgifter som avses i artikel 17 i avfallstransportförordningen.*

9) en anmälare av en avfallstransport som underlåter att ställa säkerhet enligt artikel 7 i avfallstransportförordningen före en avfallstransport.

Gällande lydelse

142 §

*Avfallshanteringsregistren och
producentregistret*

Personuppgiftsansvariga för
avfallshanteringsregistren och
producentregistret är Finlands miljöcentral
och Tillstånds- och tillsynsverket enligt
följande:

1) Finlands miljöcentral för register med
uppgifter om anmälningar om internationella
avfallstransporter och ansökningar om
förhandsgodkännande och om de beslut som
fattats med anledning av dem samt om
bokföringsuppgifter som avses i 117 c §,

145 §

Indrivning av kostnader och avgifter

Kommunal avfallsavgift och avgift enligt
144 § 1 och 2 mom. samt kostnader enligt 123
§ 4 mom. och artikel 29 i
avfallstransportförordningen är direkt
utsökbara. Bestämmelser om indrivningen av
dem finns i lagen om verkställighet av skatter
och avgifter (706/2007).

147 §

Straffbestämmelser

Den som på något annat sätt än vad som
avses i 1 mom. uppsåtligen eller av
oaktsamhet

21) i strid med 109 eller 110 § eller en
bestämmelse eller ett beslut i ett enskilt fall
som utfärdats med stöd av denna lag eller i
strid med förbudet mot blandning av avfall
enligt artikel 19 i
avfallstransportförordningen, förbudet mot
export enligt artiklarna 34, 36, 39 eller 40 i
den förordningen eller förbudet mot import
enligt artiklarna 41 eller 43 i den förordningen

Föreslagen lydelse

142 §

*Avfallshanteringsregistren och
producentregistret*

Personuppgiftsansvariga för
avfallshanteringsregistren och
producentregistret är Finlands miljöcentral
och Tillstånds- och tillsynsverket enligt
följande:

1) Finlands miljöcentral för register *över
den information och dokumentation som avses
i artikel 27 i avfallstransportförordningen och
över bokföringsuppgifter som avses i 117 c §,*

145 §

Indrivning av kostnader och avgifter

Kommunal avfallsavgift och avgift enligt
144 § 1 och 2 mom. samt kostnader enligt 123
§ 4 mom. och artikel 30 i
avfallstransportförordningen är direkt
utsökbara. Bestämmelser om indrivningen av
dem finns i lagen om verkställighet av skatter
och avgifter (706/2007).

147 §

Straffbestämmelser

Den som på något annat sätt än vad som
avses i 1 mom. uppsåtligen eller av
oaktsamhet

21) i strid med 110 § eller en bestämmelse
eller ett föreläggande i ett enskilt fall som
utfärdats med stöd av denna lag eller med
förbudet *enligt artikel 4.1 eller 4.3* i
avfallstransportförordningen, i strid med
förbudet mot blandning av avfall enligt artikel
19 i den förordningen, förbudet mot export
enligt artikel 37, 39, 40, 48 eller 49 i den
förordningen *eller förbudet mot export som
föreskrivits med stöd av artikel 45 i den*

Gällande lydelse

importerar eller exporterar avfall eller transiterar avfall genom finskt territorium,

22) försummar anmälan enligt artikel 4 i avfallstransportförordningen, skyldigheten enligt artikel 13.2 i den förordningen att underrätta den behöriga myndigheten om en ändrad transportväg, skyldigheten enligt artikel 17 i den förordningen att meddela den behöriga myndigheten om ändringar i den godkända avfallstransportens mängd, transportväg, vägval eller transportdatum, skyldigheten enligt artikel 20 i den förordningen att bevara dokumentation och information eller skyldigheten enligt artikel 49 i den förordningen att vidta åtgärder för skydd av miljön, bortsett från försummelser som avses i 131 § 2 mom. 8 och 9 punkten,

24) bryter mot skyldigheten enligt artikel 7 i fartygsåtervinningsförordningen eller 108 b § i denna lag att utarbeta en fartygsåtervinningsplan för fartyget, *eller*

25) bryter mot skyldigheten enligt 108 c § att underrätta myndigheterna om att fartygsåtervinningen har slutförts,

Föreslagen lydelse

förordningen eller förbudet mot import enligt artikel 50 eller 52 i den förordningen importerar eller exporterar avfall eller transiterar avfall genom finskt territorium,

21 a) transporterar avfall utan godkännande enligt artikel 9 i avfallstransportförordningen eller på ett sätt som inte överensstämmer med de uppgifter som ingår i eller ska tillhandahållas i anmälnings- eller transportdokumentet i enlighet med artikel 16 eller 18 i den förordningen eller som organiserar en transport utan sådant tillstånd som avses i artikel 18 i den förordningen,

21 b) exporterar avfall till en anläggning utan att utföra en sådan revision som avses i artikel 46 i avfallstransportförordningen eller utan att säkerställa att anläggningen har genomgått en revision i enlighet med den artikeln,

22) försummar att göra en anmälan enligt artikel 5 i avfallstransportförordningen, skyldigheten enligt artikel 17 i den förordningen att meddela den behöriga myndigheten om ändringar i den godkända avfallstransportens mängd, rutt eller transportdatum, skyldigheten enligt artikel 20 i den förordningen att bevara dokumentation och information eller skyldigheten enligt artikel 59 i den förordningen att vidta åtgärder för skydd av miljön, bortsett från försummelser som avses i 131 § 2 mom. 8 och 9 punkten *i denna lag*,

24) bryter mot skyldigheten enligt artikel 7 i fartygsåtervinningsförordningen eller 108 b § i denna lag att utarbeta en fartygsåtervinningsplan för fartyget,

25) bryter mot skyldigheten enligt 108 c § att underrätta *myndigheten* om att fartygsåtervinningen har slutförts, *eller*

26) bryter mot

a) *förbudet* enligt artikel 5 i batteriförordningen att på marknaden släppa ut eller ta i bruk ackumulatorer eller batterier som strider mot kraven på hållbarhet, säkerhet, märkning och information enligt artikel 5.1 i den förordningen eller mot

Gällande lydelse

ska, om inte strängare straff för gärningen
föreskrivs någon annanstans i lag, för brott
mot avfallslagen dömas till böter

Föreslagen lydelse

begränsningen för ämnen enligt artikel 6.1 i
den förordningen,

b) tillverkarens skyldighet enligt artikel
38.1–38.3 i batteriförordningen att
säkerställa att ackumulatören eller batteriet
har utformats, tillverkats och märkts med
iakttagande av kraven i den förordningen och
innehåller de handlingar som förutsätts i den
förordningen och att förfarandet för
bedömning av överensstämmelse är utfört,

c) skyldigheten att vidta korrigerande
åtgärder vid bristande överensstämmelse med
kraven enligt artikel 38.9 i
batteriförordningen,

d) importörens skyldighet enligt artikel 41.1
eller 41.2 i batteriförordningen att se till att
endast sådana ackumulatorer eller batterier
släpps ut på marknaden som uppfyller kraven
i den förordningen och som är försedda med
de handlingar och märkningar som förutsätts
i den förordningen och för vilka förfarandet
för bedömning av överensstämmelse är utfört,

e) skyldigheten enligt artikel 41.6 i
batteriförordningen att vidta korrigerande
åtgärder vid bristande överensstämmelse med
kraven

f) distributörens skyldighet enligt artikel
42.2 b i batteriförordningen att kontrollera att
ackumulatorerna eller batterierna innan
tillhandahållandet på marknaden är försedda
med de märkningar som förutsätts enligt den
förordningen,

g) skyldigheten enligt artikel 42.3 i
batteriförordningen att informera tillverkaren
eller importören och
marknadskontrollmyndigheterna om
ackumulatorer eller batterier som utgör en
risk, eller

h) skyldigheten enligt artikel 42.5 i
batteriförordningen att vidta korrigerande
åtgärder vid bristande överensstämmelse med
kraven,

ska, om inte strängare straff för gärningen
föreskrivs någon annanstans i lag, för brott
mot avfallslagen dömas till böter.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 20 .
Bestämmelserna i 6 § 1 mom. 29 punkten, 22 § 4 mom., 108 § 1 mom., 110 och 111 §, 112 § 1 mom., 115 § 2 mom., 116 §, 117 a § 3 mom., 117 b §, 117 d §, 124 § 2 mom., 131 § 2 mom. 8 och 9 punkten, 142 § 1 mom. 1 punkten, 145 § 1 mom. samt 147 § 2 mom. 21, 21 a, 21 b och 22 punkten träder dock i kraft den 21 maj 2026.

På avfallstransporter som Finlands miljöcentral har godkänt eller som den fått anmälan om före denna lags ikraftträdande och vars mottagande den behöriga myndigheten i mottagarlandet har bekräftat samt på olaglig transport av avfall som påbörjats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

Bilaga

Bilaga 1

Förpackningar som hör till plastprodukter för engångsbruk

Följande förpackningar är sådana plastprodukter för engångsbruk som avses i 48 b § 5 mom.:

- 1) livsmedelsförpackningar, det vill säga kärl såsom lådor, med eller utan lock, som används för livsmedel som
 - a) är avsedda att konsumeras direkt på plats eller avhämtade,
 - b) vanligtvis konsumeras direkt ur behållaren, och
 - c) är färdiga att konsumeras utan tillagning, kokning eller uppvärmning eller annan ytterligare beredning,
- 2) förpackningar eller omslag av ett flexibelt material som innehåller livsmedel som är avsedda att konsumeras direkt ur förpackningen eller omslaget utan ytterligare beredning,
- 3) dryckesförpackningar med en kapacitet av högst tre liter, det vill säga kärl som är avsedda för vätskor, till exempel

Följande förpackningar är sådana plastprodukter för engångsbruk som avses i 48 b § 5 mom.:

- 1) livsmedelsförpackningar, det vill säga kärl såsom lådor, med eller utan lock, som används för livsmedel som
 - a) är avsedda att konsumeras direkt på plats eller avhämtade,
 - b) vanligtvis konsumeras direkt ur behållaren, och
 - c) är färdiga att konsumeras utan tillagning, kokning eller uppvärmning eller annan ytterligare beredning,
- 2) förpackningar eller omslag av ett flexibelt material som innehåller livsmedel som är avsedda att konsumeras direkt ur förpackningen eller omslaget utan ytterligare beredning,
- 3) dryckesförpackningar med en kapacitet av högst tre liter, det vill säga kärl som är avsedda för vätskor, till exempel

Gällande lydelse

dryckesflaskor inklusive korkar och lock samt kompositdryckesförpackningar inklusive korkar och lock, men inte dryckesbehållare i glas eller metall med korkar och lock som är gjorda av plast,

4) andra muggar än sådana som säljs tomma till slutanvändarna, inklusive deras korkar och lock,

5) tunna plastbärkassar.

Som livsmedelsförpackningar enligt 1 punkten betraktas inte tallrikar, dryckesförpackningar som avses i 3 punkten eller sådana förpackningar och omslag av flexibelt material som avses i 2 punkten

Föreslagen lydelse

dryckesflaskor inklusive korkar och lock samt kompositdryckesförpackningar inklusive korkar och lock, men inte dryckesbehållare i glas eller metall med korkar och lock som är gjorda av plast,

4) andra muggar än sådana som säljs tomma till slutanvändarna, inklusive deras korkar och lock,

5) tunna plastbärkassar.

Som livsmedelsförpackningar enligt 1 punkten betraktas inte tallrikar, dryckesförpackningar som avses i 3 punkten eller sådana förpackningar och omslag av flexibelt material som avses i 2 punkten.

Bilaga 2

Kategorierna av elektriska och elektroniska produkter till och med den 14 augusti 2018 (53 § 1 mom. 1 och 3 punkten)

För var och en av de kategorier som listas nedan finns en riktgivande förteckning över elektriska och elektroniska produkter som hör till kategorin i fråga.

1. Stora hushållsapparater

Stora kylapparater

Kylskåp

Frysar

Andra stora apparater som används för kylning, bevarande och lagring av livsmedel

Tvättmaskiner

Torktumlare

Diskmaskiner

Matlagningsapparater

Elspisar

Elektriska värmeplattor

Mikrovågsugnar

Andra stora apparater för matlagning och annan beredning av livsmedel

Elektriska värmeapparater

Elektriska element

Andra stora apparater för uppvärmning av rum, sängar och sittmöbler

Elektriska fläktar

Luftkonditioneringsanläggningar

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

*Annan fläkt-, utsugningsventilations- och
luftkonditioneringsutrustning*

2. Små hushållsapparater

Dammsugare

Mattsopare

Andra apparater för rengöring

*Apparater för sömnad, stickning, vävning
och annan bearbetning av textilier*

*Strykjärn och andra apparater för strykning,
mangling och annan klädvård*

Brödrostar

Bordsgrillar

*Kaffekvarnar, kaffebryggare och utrustning
för öppning eller förslutning av behållare
och förpackningar*

Elektriska knivar

*Hårklippningsapparater, hårtorkar,
elektriska tandborstar, rakapparater,
massageapparater och andra apparater för
kroppsvård*

*Klockor och utrustning för mätning,
angivelse eller registrering av tid*

Vågar

3. IT- och telekommunikationsutrustning

Centraliserad databehandling:

Stordatorer

Minidatorer

Skrivarenheter

Persondatorer:

*Persondatorer (inbegripet centralenhet, mus,
bildskärm och tangentbord)*

*Bärbara datorer (inbegripet centralenhet,
mus, bildskärm och tangentbord)*

Notebook-datorer

Notepad-datorer

Skrivare

Kopieringsmaskiner

Elektriska och elektroniska skrivmaskiner

Mini- och bordsräknare

*Andra produkter och annan utrustning för
elektronisk insamling, lagring, behandling,
presentation eller kommunikation av
information*

Användarterminaler och -system

Faxapparater

Telex

Telefoner

Betaltelefoner

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

*Trådlösa telefoner
Mobiltelefoner
Telefonsvarare
Andra produkter och annan utrustning för
överföring av ljud, bilder eller annan
information genom telekommunikation*

4. Konsumentelektronik och solcellspaneler

*Radioapparater
TV-apparater
Videokameror
Videobandspelare
Hi-fi-anläggningar
Förstärkare
Musikinstrument
Andra produkter och annan utrustning för
inspelning eller återgivning av ljud eller
bilder, även signaler eller annan teknik för
överföring av ljud och bilder än genom
telekommunikation
Solcellspaneler*

5. Belysningsutrustning

*Lysrörsarmaturer, med undantag för
armaturer i hushåll
Lysrör
Sparlampor
Urladdningslampor med hög intensitet,
inbegripet högtrycksnatriumlampor och
metallhalogenlampor
Lågtrycksnatriumlampor
Annan belysning eller utrustning för
spridning eller kontroll av ljus med undantag
för glödlampor*

**6. Elektriska och elektroniska verktyg, med
undantag för storskaliga stationära
industriverktyg**

*Borrmaskiner
Sågar
Symaskiner
Utrustning för svarvning, fräsning, slipning,
polering, sågning, kapning, klippning,
borrning, håltagning, stansning, falsning,
bockning eller liknande bearbetning av trä,
metall och andra material
Verktyg för nitning, spikning eller skruvning
eller för avlägsnande av nitar, spikar eller
skruvar eller andra motsvarande verktyg*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

*Verktyg för svetsning eller lödning eller motsvarande verktyg
Utrustning för sprutning, sprejning, spridning eller annan behandling av flytande eller gasformiga ämnen
Gräsklippare och andra trädgårdsredskap*

7. Leksaker samt fritids- och sportutrustning

*Elektriska tåg eller bilbanor
Handhållna konsoler till videospel
Videospel
Datorer för cykling, dykning, löpning, rodd osv.
Sportutrustning med elektriska eller elektroniska komponenter
Spelautomater*

8. Produkter för hälso- och sjukvård, med undantag för alla implantat och infekterade produkter

*Utrustning för strålbehandling
Kardiologiutrustning
Dialysapparater
Respiratorer
Nukleärmedicinsk utrustning
Laboratorieutrustning för in vitro -diagnostik
Analysatorer
Frysar
Fertilitetstester
Andra apparater för påvisande, förebyggande, övervakning, behandling och lindring av sjukdomar, skador eller funktionshinder*

9. Övervaknings- och kontrollinstrument

*Branddetektorer
Värmerulatorer
Termostater
Mättings-, vägnings- eller justeringsapparater för hushålls- eller laboratorieutrustning
Andra övervaknings- och kontrollinstrument som används i industrianläggningar (t.ex. i kontrollpaneler)*

10. Automater

*Automater för varma drycker
Automater för flaskor eller burkar med varma eller kalla drycker*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

*Automater för fasta produkter
Uttagsautomater
Alla apparater som automatiskt*

Bilaga 3

Kategorierna av elektriska och elektroniska produkter från och med den 15 augusti 2018 (53 § 1 mom. 3 punkten)

För var och en av de kategorier som listas nedan finns en riktgivande förteckning över elektriska och elektroniska produkter som hör till kategorin i fråga.

1. Stora hushållsapparater

*Stora kylapparater
Kylskåp
Frysar
Andra stora apparater som används för kylning, bevarande och lagring av livsmedel
Tvättmaskiner
Torktumlare
Diskmaskiner
Matlagningsapparater
Elspisar
Elektriska värmeplattor
Mikrovågsugnar
Andra stora apparater för matlagning och annan beredning av livsmedel
Elektriska värmeapparater
Elektriska element
Andra stora apparater för uppvärmning av rum, sängar och sittmöbler
Elektriska fläktar
Luftkonditioneringsanläggningar
Annan fläkt-, utsugningsventilations- och luftkonditioneringsutrustning*

2. Små hushållsapparater

*Dammsugare
Mattsopare
Andra apparater för rengöring
Apparater för sömnad, stickning, vävning och annan bearbetning av textilier
Strykjärn och andra apparater för strykning, mangling och annan klädvård
Brödrostar
Bordsgrillar*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Kaffekvarnar, kaffebryggare och utrustning för öppning eller förslutning av behållare och förpackningar

*Elektriska knivar
Hårklippningsapparater, hårtorkar, elektriska tandborstar, rakapparater, massageapparater och andra apparater för kroppsvård*

*Klockor och utrustning för mätning, angivelse eller registrering av tid
Vågar*

3. IT- och telekommunikationsutrustning

Centraliserad databehandling:

Stordatorer

Minidatorer

Skrivarenheter

Persondatorer:

Persondatorer (inbegripet centralenhet, mus, bildskärm och tangentbord)

Bärbara datorer (inbegripet centralenhet, mus, bildskärm och tangentbord)

Notebook-datorer

Notepad-datorer

Skrivare

Kopieringsmaskiner

Elektriska och elektroniska skrivmaskiner

Mini- och bordsräknare

Andra produkter och annan utrustning för elektronisk insamling, lagring, behandling, presentation eller kommunikation av information

Användarterminaler och -system

Faxapparater

Telex

Telefoner

Betaltelefoner

Trådlösa telefoner

Mobiltelefoner

Telefonsvarare

Andra produkter och annan utrustning för överföring av ljud, bilder eller annan information genom telekommunikation

4. Konsumentelektronik och solcellspaneler

Radioapparater

TV-apparater

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

*Videokameror
Videobandspelare
Hi-fi-anläggningar
Förstärkare
Musikinstrument
Andra produkter och annan utrustning för
inspelning eller återgivning av ljud eller
bilder, även signaler eller annan teknik för
överföring av ljud och bilder än genom
telekommunikation*

Solcellspaneler

5. Belysningsutrustning

*Lysrörsarmaturer, med undantag för
armaturer i hushåll
Lysrör
Sparlampor
Urladdningslampor med hög intensitet,
inbegripet högtrycksnatriumlampor och
metallhalogenlampor
Lågtrycksnatriumlampor
Annan belysning eller utrustning för
spridning eller kontroll av ljus med undantag
för glödlampor*

***6. Elektriska och elektroniska verktyg, med
undantag för storskaliga stationära
industriverktyg***

*Borrmaskiner
Sågar
Symaskiner
Utrustning för svarvning, fräsning, slipning,
polering, sågning, kapning, klippning,
borrning, håltagning, stansning, falsning,
böckning eller liknande bearbetning av trä,
metall och andra material*

2.

Lag

om ändring av miljöskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut
fögas till miljöskyddslagen (527/2014) en ny 221 g § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

221 g §

*Bestämmelser om ackumulatorer och
batterier*

*Bestämmelser om behandling av
ackumulatorer och batterier finns i artikel
70.1–70.3 i Europaparlamentets och rådets
förordning (EU) 2023/1542 om batterier och
förbrukade batterier, om ändring av direktiv
2008/98/EG och förordning (EU) 2019/1020
och om upphävande av direktiv 2006/66/EG,
bestämmelser om skyldigheter i fråga om
materialåtervinningsgrad och
resursåtervinning i artikel 71.1–71.3 i den
förordningen och bestämmelser om
skyldigheterna för de
avfallshanteringsaktörer som utför
behandling och materialåtervinnare att
informera den behöriga myndigheten i artikel
75.5 i den förordningen.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av 5 § i elsäkerhetslagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 5 § i elsäkerhetslagen (1135/2016), sådan paragrafen lyder i lag 250/2022, ett nytt
10 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

5 §

Förhållande till annan lagstiftning

Förhållande till annan lagstiftning

*Bestämmelser om ackumulatorer och
batterier finns i Europaparlamentets och
rådets förordning (EU) 2023/1542 om
batterier och förbrukade batterier, om
ändring av direktiv 2008/98/EG och
förordning (EU) 2019/1020 och om
upphävande av direktiv 2006/66/EG.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av 1 och 17 § i lagen om tillsyn över förmedlingstjänster på nätet

I enlighet med riksdagens beslut
fögas till 1 § i lagen om tillsyn över förmedlingstjänster för nät (18/2024), sådan paragrafen
lyder delvis i lag 1075/2025, ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., och till
17 § ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 och 3 mom. blir 3 och 4 mom., som följer:

Gällande lydelse

1 §

*Samordnare för digitala tjänster och andra
behöriga myndigheter*

Föreslagen lydelse

1 §

*Samordnare för digitala tjänster och andra
behöriga myndigheter*

*Med stöd av de befogenheter som anges i
förordningen om digitala tjänster och i denna
lag utövar Transport- och
kommunikationsverket också tillsyn över
efterlevnaden av de bestämmelser enligt
artikel 62.6 i Europaparlamentets och rådets
förordning (EU) 2023/1542 om batterier och
förbrukade batterier, om ändring av direktiv
2008/98/EG och förordning (EU) 2019/1020
och om upphävande av direktiv 2006/66/EG,
nedan **batteriförordningen**, som preciserar
förordningen om digitala tjänster och som
gäller skyldigheterna avseende
näringsidkares spårbarhet för de leverantörer
av onlineplattformar som omfattas av kapitel
III avsnitt 4 i förordningen om digitala
tjänster.*

17 §

*Påföljdsavgift för vissa leverantörer av
onlineplattformar*

17 §

*Påföljdsavgift för vissa leverantörer av
onlineplattformar*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Påföljdsavgift kan av Transport- och kommunikationsverket påföras sådana leverantörer av onlineplattformar som gör det möjligt för konsumenter att ingå distansavtal med producenter som avses i batteriförordningen och som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar skyldigheten att, för att uppfylla kraven i artikel 30.1 i förordningen om digitala tjänster, erhålla den information från producenterna som anges i artikel 62.6 i batteriförordningen innan dessa får tillgång till leverantörens onlineplattform.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av 48 kap. 1 § i strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen (39/1889) 48 kap. 1 § 1 mom. 4 b-punkten, sådan den lyder i lag 717/2021,
som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

48 kap.

48 kap.

Om miljöbrott

Om miljöbrott

1 §

1 §

Miljöförstöring

Miljöförstöring

Den som uppsåtligen eller av grov
oaktsamhet

Den som uppsåtligen eller av grov
oaktsamhet

4) för in i landet eller ut ur landet eller
genom finskt territorium transiterar avfall i
strid med

4) för in i landet eller ut ur landet eller
genom finskt territorium transiterar avfall i
strid med

b) Europaparlamentets och rådets
förordning (EG) nr 1013/2006 om transport av
avfall, eller

b) Europaparlamentets och rådets
förordning (EU) 2024/1157 om transport av
avfall, *om ändring av förordningarna (EU) nr
1257/2013 och (EU) 2020/1056 och om
upphävande av förordning (EG) nr 1013/2006
eller bestämmelser som utfärdats med stöd av
den förordningen*, eller

så att gärningen är ägnad att förorena
miljön, orsaka andra motsvarande skadliga
förändringar i miljön, skräpa ned miljön eller
försorsaka fara för hälsan, ska *för
miljöförstöring* dömas till böter eller fängelse
i högst två år.

så att gärningen är ägnad att förorena
miljön, orsaka andra motsvarande skadliga
förändringar i miljön, skräpa ned miljön eller
försorsaka fara för hälsan, ska *för
miljöförstöring* dömas till böter eller fängelse
i högst två år.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av 3 § i lagen om gödselmedel

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om gödselmedel (711/2022) 3 § 5 mom. som följer:

Gällande lydelse

3 §

Förhållande till vissa författningar

Bestämmelser om krav på bearbetning, användning och bortskaffande av sådant avfall och sådana biprodukter från industrin som används som komponentmaterial till gödselprodukter finns dessutom i hälsoskyddslagen (763/1994), miljöskyddslagen (527/2014), avfallslagen (646/2011) och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1013/2006 om transport av avfall. Bestämmelser om tagande av marksubstanser för bortforsling, lagring eller förädling finns dessutom i marktäktslagen (555/1981).

Föreslagen lydelse

3 §

Förhållande till vissa författningar

Bestämmelser om krav på bearbetning, användning och bortskaffande av sådant avfall och sådana biprodukter från industrin som används som komponentmaterial till gödselprodukter finns dessutom i hälsoskyddslagen (763/1994), miljöskyddslagen (527/2014), avfallslagen (646/2011) och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1157 om transport av avfall, om ändring av förordningarna (EU) nr 1257/2013 och (EU) 2020/1056 och om upphävande av förordning (EG) nr 1013/2006. Bestämmelser om tagande av marksubstanser för bortforsling, lagring eller förädling finns dessutom i marktäktslagen (555/1981).

Denna lag träder i kraft den 20 .